

Dokument nr. 15:3

(2013–2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 301 – 450

24. januar – 25. februar 2014

Innhold

Spørsmål	Side
301. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. mineraloljeavgift, besvart av finansministeren	13
302. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. hallikparagrafen, besvart av justis- og beredskapsministeren . .	14
303. Fra stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås, vedr. dieselsavgift, besvart av samferdselsministeren	15
304. Fra stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås, vedr. fartsgrense for traktor, besvart av samferdselsministeren	15
305. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. SAR-helikopter, besvart av justis- og beredskapsministeren	16
306. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. pensjonsutfordringene til ideelle organisasjoner, besvart av næringsministeren	16
307. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. utredning av arbeidstakernes pensjonsvilkår ved konkurranseutsetting av offentlige tjenester, besvart av arbeids- og sosialministeren	17
308. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. kvoteflyktninger til Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	18
309. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. utslipp av nanopartikler i Førdefjorden og Repparfjord, besvart av klima- og miljøministeren	18
310. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. selfangst, besvart av fiskeriministerne	19
311. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. klassifisering av fv.57, besvart av samferdselsministeren	20
312. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. reservasjonsmulighet, besvart av helse- og omsorgsministeren .	21
313. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. veiutbygging, besvart av samferdselsministeren	22
314. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. differensiert arbeidsgjevaravgift, besvart av finansministeren	23
315. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. Krokann-dommen, besvart av klima- og miljøministeren	23
316. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. jordmordutdanningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	25
317. Fra stortingsrepresentant Lene Langemyr, vedr. brannverntiltak for verneverdige trehus på Sørlandet, besvart av klima- og miljøministeren	26
318. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. strømnetselskaper, besvart av olje- og energiministerne	27
319. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bioplast, besvart av olje- og energiministerne	28
320. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. bybane i Rogaland, besvart av samferdselsministeren	28
321. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Miljøinformasjonsloven, besvart av klima- og miljøministeren	29
322. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. TAF-undervisningstilbudet, besvart av kunnskapsministeren	31

	Side
323. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. bruken av rangeringslister, besvart av kunnskapsministeren	32
324. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. jernbaneinvesteringer i 2014-2023, besvart av samferdselsministeren	33
325. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. samarbeidet med Madagaskar, besvart av utenriksministeren . .	34
326. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. sitausjonen i Den sentralafrikanske Republikk, besvart av utenriksministeren . . .	35
327. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. mineraloljeavgift, besvart av landbruks- og matministeren	36
328. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. egne grupper som arbeider med seksualisert vold og seksuelle overgrepssaker i politidistriktene, besvart av justis- og beredskapsministeren	36
329. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. gjennomsnittlig utlignet skatt som andel av bruttoinntekt fordelt på desiler, besvart av finansministeren	38
330. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. arbeidstidsbestemmelse for lærere, besvart av kunnskapsministeren .	39
331. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Bodø lufthavn, besvart av samferdselsministeren	39
332. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Bodø lufthavn, besvart av forsvarsministeren	40
333. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. petroleumsvirksomhet ved iskanten, besvart av olje- og energiministeren	41
334. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. enslige uføre fosterforeldre, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	42
335. Fra stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås, vedr. retningslinjer for utkastelse fra NSB, besvart av samferdselsministeren	43
336. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. forenkling og fornying i offentlige tjenester, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	44
337. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. båretransport, besvart av arbeids- og sosialministeren	45
338. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Follobanen, besvart av samferdselsministeren	45
339. Fra stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås, vedr. TT-ordningen, besvart av samferdselsministeren	46
340. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiters, vedr. nasjonale idrettsarrangementene for opptil 1000 psykisk syke hvert år på Geilo og i Arendal, besvart av helse- og omsorgsministeren	47
341. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. bioplast, besvart av klima- og miljøministeren	48
342. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. mammografibussen, besvart av helse- og omsorgsministeren . .	48
343. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. barn med spesifikke språkvansker, besvart av kunnskapsministeren	50
344. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. undervisningskompetanse, besvart av kunnskapsministeren . . .	51
345. Fra stortingsrepresentant Einar Horvei, vedr. E16 Arna-Voss, besvart av samferdselsministeren	52
346. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. nedleggelse av Storås barn- og familiesenter på Sortland, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	53
347. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. fri rettshjelp, besvart av justis- og beredskapsministeren	54

	Side
348. Fra stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen, vedr. muligheter til å ta utdanning for etterkommer av Kola-nordmenn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	55
349. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. barnepalliasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	56
350. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Arbeidstilsynets tilsyn med studenters læringsmiljø, besvart av kunnskapsministeren	57
351. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. utbetalingsrutiner for produksjonsstøtten, besvart av kulturministeren	58
352. Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. handlingsregelen, besvart av finansministeren	59
353. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. inntektsutviklingen for heltidsbønder, besvart av landbruks- og matministeren	60
354. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. diesellavgift, besvart av finansministeren	60
355. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. rekruttering til transportsektoren, besvart av kunnskapsministeren	61
356. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. NM i poker, besvart av kulturministeren	62
357. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. større bredde på deler av rv 3, besvart av samferdselsministeren	63
358. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. Kjøretøyforskriften, besvart av samferdselsministeren	64
359. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. nedvekting av bil, besvart av samferdselsministeren	65
360. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. selvforsyningsgrad av mat, besvart av landbruks- og matministeren	65
361. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. sykkelvei mellom Lillestrøm og Oslo sentrum, besvart av samferdselsministeren	67
362. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. forsøksordninga med stemmerett for 16- og 17-åringar, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	68
363. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. Norway Seafoods, besvart av fiskeriministerens	68
364. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. omskjering, besvart av justis- og beredskapsministeren	69
365. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. å styrke sikkerheten og beredskapen i Oslofjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren	70
366. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. rutinar ved norske nyfødtafdelinger, besvart av helse- og omsorgsministeren	72
367. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Samhandlingsreforma, besvart av helse- og omsorgsministeren	73
368. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. ambulansefaget, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
369. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. det kinesiske teknologiselskapet Huawei, besvart av samferdselsministeren	75
370. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. fastleger, besvart av helse- og omsorgsministeren	76
371. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. veglister, besvart av samferdselsministeren	77
372. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. offentliggjøring av Olje- og energidepartementets informasjon om Utsirahøyden, besvart av olje- og energiministerens .	78
373. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. Huawei, besvart av justis- og beredskapsministeren	79

	Side
374. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. at ingen kvinner blir stående uten fastlege på grunn av reservasjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	80
375. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	81
376. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. innvandring, besvart av justis- og beredskapsministeren	82
377. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. rustiltak, besvart av helse- og omsorgsministeren	82
378. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. interkommunale selskap, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	83
379. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. interkommunalt samarbeid, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	84
380. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. TAF, besvart av kunnskapsministeren	84
381. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. rettshjelp etter rettshjelploven, besvart av justis- og beredskapsministeren	85
382. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. E16 Fønhus-Bagn-Bjørge, besvart av samferdselsministeren ..	86
383. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. sikkerhets- og beredskapselementet på Statsministerens Kontor, besvart av justis- og beredskapsministeren	87
384. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Demensplan 2015, besvart av helse- og omsorgsministeren ...	87
385. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. riksvegferjestrekningane på E39 mellom Stavanger og Bergen, besvart av samferdselsministeren	89
386. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. nullutslippsferger, besvart av samferdselsministeren	89
387. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. Gjøvikbanen, besvart av samferdselsministeren	91
388. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barnevernssaker, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	92
389. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. talegjenkjenning på norsk, besvart av finansministeren	93
390. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Norsk Maritimt Museum, besvart av kulturministeren	94
391. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. brede landbruksredskap, besvart av samferdselsministeren	95
392. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. endringene i forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt, besvart av klima- og miljøministeren	95
393. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. tillitsvalgte under 18 år, besvart av finansministeren	96
394. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. etiske dilemmaene vedrørende «herreløs arv», besvart av kulturministeren	96
395. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiters, vedr. permitteringer, besvart av arbeids- og sosialministeren	97
396. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. finansieringsordningen for lindrende behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren ..	98
397. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. prøveordning med overføring av statlige og fylkeskommunale oppgaver til kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	99
398. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	100
399. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiters, vedr. rehabiliteringstilbud for epilepsirammede, besvart av helse- og omsorgsministeren	100

	Side
400. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. Helgelandspakken og Bypakke Bodø, besvart av samferdselsministeren	101
401. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. UNFCCC-rapportering, besvart av klima- og miljøministeren	102
402. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Oljefondet, besvart av finansministeren	103
403. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. Dovre-modellen, besvart av kunnskapsministeren	104
404. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. Norway Seafood, besvart av fiskeriministeren	105
405. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. dyrevelferdsloven, besvart av landbruks- og matministeren	106
406. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. klimalov, besvart av klima- og miljøministeren	106
407. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. ny Oslofjordforbindelse gjennom verneområde på Jeløya, besvart av samferdselsministeren	107
408. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. forskning på høyreekstrem ideologi og terrorisme i Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	108
409. Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. fri rettshjelp i utlandet, besvart av justis- og beredskapsministeren	109
410. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. rettssikkerheten for ansatte i velferdsyrker, besvart av justis- og beredskapsministeren	110
411. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. anskaffelsesdirektiver, besvart av næringsministeren	111
412. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. tilførselen av morfin til helsevesenet, besvart av helse- og omsorgsministeren	113
413. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. medikamentelt svangerskapsavbrudd, besvart av helse- og omsorgsministeren	114
414. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. samarbeidsformer/organer mellom primærkommuner, mellom primærkommuner og fylkeskommuner, og mellom fylkeskommuner, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	114
415. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. Follobanen, besvart av samferdselsministeren	115
416. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. hudlege i Moss, besvart av helse- og omsorgsministeren	116
417. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Norsk Pasientskadeerstatning, besvart av helse- og omsorgsministeren	117
418. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. integreringsetat, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	118
419. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kontroll av barne-tv-programmer, besvart av kulturministeren	119
420. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. utviklingsprosjekter i Armenia, besvart av utenriksministeren	120
421. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. politiets nye beredskapssenter til Alnabru, besvart av samferdselsministeren	120
422. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. leveringsvilkårene for torsketrålere, besvart av fiskeriministeren	121
423. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. integrering, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	122
424. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	123
425. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. IOC, besvart av kulturministeren	124
426. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. uklare eller skjulte eierforhold i selskaper, besvart av finansministeren	125

	Side
427. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. byggingen av ny E39, besvart av samferdselsministeren	126
428. Fra stortingsrepresentant Are Helseth, vedr. flerbrukshaller, besvart av kulturministeren	127
429. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. strategi mot overdosedødsfall, besvart av helse- og omsorgsministeren	128
430. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. fireårsregelen i alkohollova, besvart av helse- og omsorgsministeren	130
431. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. bruk av private miljø i prosjektering av store bruprojekt, besvart av samferdselsministeren	130
432. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. utvide ordningen med forenklet forelegg, besvart av justis- og beredskapsministeren	132
433. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. henleggelsespraksis, besvart av justis- og beredskapsministeren	132
434. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. klimabudsjett for E39, besvart av samferdselsministeren	133
435. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. den menneskerettslege krisa i Ukraina, besvart av utenriksministeren ...	134
436. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. soningsavtale med ICC, besvart av utenriksministeren	135
437. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. ikke-kvalifisert arbeidskraft i grunnskolen, besvart av kunnskapsministeren	136
438. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. lokalsykehusløsning, besvart av helse- og omsorgsministeren	137
439. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. individklagerett til FNs barnekonvensjon, besvart av utenriksministeren	139
440. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. veipakke for Harstad, besvart av samferdselsministeren	139
441. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. opplysningsplikt til UDI, besvart av justis- og beredskapsministeren	140
442. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Phoenix Haga, besvart av helse- og omsorgsministeren	140
443. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. NBIM, besvart av finansministeren	141
444. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. å tildele flere blokker langt nord og øst i det sørlige Barentshavet, besvart av klima- og miljøministeren	142
445. Spørsmålet ble trukket	143
446. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. «skogsveisak» i Gratangen i Troms, besvart av landbruks- og matministeren	143
447. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. hjørnesteinsbedriften Lierne Bakeri i Lierne Kommune, besvart av arbeids- og sosialministeren	144
448. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. innretning av Norges internasjonale klimainnsats, besvart av klima- og miljøministeren	145
449. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. asyl- og innvandringspolitikken, besvart av justis- og beredskapsministeren	146
450. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. formuleringene i Nasjonal Transportplan om E16 som den viktigste veiforbindelsen mellom øst og vest, besvart av samferdselsministeren	146

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (301 - 450) for sesjonen 2013-2014.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Andersen, Karin (SV)	360, 388, 389, 418, 419
Arnstad, Marit (Sp)	315
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	346
Berg-Hansen, Lisbeth (A)	352
Bollestad, Olaug V. (KrF)	384, 417
Breivik, Terje (V)	334
Byrknes, Astrid Aarhus (KrF)	311, 325, 342, 381, 435
Bøhler, Jan (A)	438
Christoffersen, Lise (A)	306, 307, 365
de Ruiter, Freddy (A)	340, 349, 395, 399
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	402, 406
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	305
Elvestuen, Ola (V)	320, 321
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	350
Grande, Arild (A)	394, 393, 423, 447
Grande, Trine Skei (V)	369, 390, 408, 420, 439
Grimstad, Oskar J. (FrP)	310
Grung, Ruth Mari (A)	316, 322, 347, 351, 377, 380, 409
Hagebakken, Tore (A)	313
Hansen, Eva Kristin (A)	448
Hansson, Rasmus (MDG)	330, 333, 401, 405, 434
Heggø, Ingrid (A)	404
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	371
Helseth, Are (A)	428
Henriksen, Kari (A)	410
Henriksen, Martin (A)	422, 440
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	308, 415
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	372, 444
Horvei, Einar (SV)	345
Håheim, Stine Renate (A)	336, 337, 382, 450
Ingebrigtsen, Johnny (SV)	348
Johansen, Irene (A)	416
Juvik, Kjell-Idar (A)	400
Kjenseth, Ketil (V)	368
Kjerkol, Ingvild (A)	318
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	413
Klinge, Jenny (Sp)	364
Knutsen, Tove Karoline (A)	446
Langemyr, Lene (FrP)	317
Lien, Geir Inge (Sp)	327
Ljunggren, Anna (A)	341
Lysbakken, Audun (SV)	374, 375, 411, 412

Marthinsen, Marianne (A)	329
Micaelsen, Torgeir (A)	312, 370
Myrli, Sverre (A)	421, 424
Navarsete, Liv Signe (Sp)	314
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	303, 304, 335, 339
Nybø, Iselin (V)	323, 328, 343, 344, 436, 437
Pedersen, Helga (A)	363, 397, 398, 441, 449
Pollestad, Geir (Sp)	319, 324, 353, 354, 391, 392
Raja, Abid Q. (V)	338, 386, 427
Rommetveit, Magne (A)	385
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	302, 432, 433, 443
Rotevatn, Sveinung (V)	309, 362, 430, 431
Sandberg, Per (FrP)	378, 379, 414
Sivertsen, Eirik (A)	331, 332, 376
Solberg, Torstein Tvedt (A)	355
Solhjell, Bård Vegar (SV)	326, 361, 407, 442
Steffensen, Roy (FrP)	356, 357
Svendsen, Kenneth (FrP)	358, 359
Syversen, Hans Olav (KrF)	425, 426
Tajik, Hadia (A)	373, 383
Toppe, Kjersti (Sp)	366, 367, 396, 429
Tyvand, Anders (KrF)	403
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	301
Aasrud, Rigmor (A)	387

Dokument nr. 15:3

(2013-2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 301

Innlevert 24. januar 2014 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 3. februar 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Vil regjeringen kompensere private aktører som taper på inngått avtaler med staten som følge av den kraftige økningen i mineraloljeavgiften?»

BEGRUNNELSE:

Mineraloljeavgiften får en historisk økning fra 2013 til 2014. Mange private aktører som for eksempel entreprenører har inngått avtaler med staten som skal gjennomføres i 2014. Disse har ikke hatt kjennskap til og kunnet ta hensyn til den historiske økningen av mineraloljeavgiften som ble innført fra 01.01.14 da kontraktene ble inngått.

For nye kontrakter vil kostnaden kunne veltes over på staten eller andre kunder.

Svar:

Grunnavgiften på mineralolje mv. ble økt fra 1. januar 2014 med 52 øre per liter utover anslått prisvekst i 2014. I henhold til Grunnloven § 75 bokstav a vedtas avgifter av Stortinget for ett år av gangen. Det er ikke vanlig praksis å kompensere for generelle avgiftsøkninger. Dette må næringsdrivende ta hensyn til i sin virksomhet. I hvilken grad de private aktørene har tatt hensyn til mulige skatte- og avgifts-enderinger i inngåtte kontrakter er et forretningsmessig forhold. Grunnavgiften på mineralolje har blitt økt tidligere også. Fra 1. januar 2008 og 1. januar 2011 ble grunnavgiften økt med henholdsvis 45 øre per liter og 9 øre per liter regnet i 2014-priser. I 2008 ble landbruket kompensert ved at det generelle jordbruksfradraget økte. For øvrig har næringsdrivende ikke blitt kompensert ved disse økningene av grunnavgiften på

mineralolje. Jeg finner derfor ikke grunnlag for å vurdere kompensasjon for økingen i grunnavgiften på mineralolje med 52 øre per liter.

Grunnavgiften ilegges for blant annet fyringsparaffin, fyringsolje, marine gassolje og autodiesel som ikke pålegges veibruksavgift (såkalt anleggsdiesel). Det gis fritak for bruk til blant annet skip i utenriks fart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, petroleumsvirksomhet på sokkelen, sildemel- og fiskemelindustrien, framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel og høsting av tang og tare. Treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter, som betaler lav sats, er ikke omfattet av avgiftsøkningen. Med unntak av autodiesel som pålegges veibruksavgift, omfatter økingen i grunnavgiften det meste av mineraloljeforbruket i Fastlands-Norge.

Bygge- og anleggsnæringen bruker en betydelig mengde anleggsdiesel, og i 2012 ble det registrert salg til næringen på om lag 135 mill. liter. For dette volumet utgjør 52 øre per liter om lag 70 mill. kroner. Forbruket kan imidlertid ha vært en del større enn salget som ble registrert på næringen i salgsstatistikken. Dette skyldes at noe av forbruket kan være registrert på bl.a. bensinstasjoner og næringsbygg. I tillegg kommer økt CO₂-avgift på naturgass, LPG og mineralolje og økt avgift på elektrisk kraft. Jeg ser derfor at avgiftsøkningen kan være en belastning for enkelte bedrifter, særlig i en overgangsfase, og at det kan være grunn til å være oppmerksom på dette forholdet. Jeg vil derfor følge utviklingen løpende frem mot Revidert nasjonalbudsjett 2014.

Det samlede skatte- og avgiftsnivået blir imidlertid redusert betydelig i 2014. For bygge- og anleggs-

næringen medfører nedsatt sats i selskapsskatten en redusert skatteregning på om lag 165 mill. kroner (basert på skattbar inntekt 2012) og utvidelsen av Skattefunn-ordningen om lag 10 mill. kroner i ekstra skattefradrag. Startavskrivning for maskiner gir en

lettelse for næringen som anslås til om lag 55 mill. kroner. Eierne vil også nyte godt av redusert formuesskatt og bortfall av arveavgiften. Dessuten vil en betydelig del av økte bevilgninger til veiformål gå til økt oppdragsmengde for anleggsbransjen.

SPØRSMÅL NR. 302

Innlevert 24. januar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hallikparagrafen har som formål å straffe de som fremmer andres prostitusjon. I 2009 satte politiet i gang «operasjon husløs» for å ta bakmenn av prostitusjon. Dessverre har politiets fremgangsmåte medført store utfordringer for de prostituerte. Mange har blitt satt på gaten uten forvarsel.

Hvordan sikrer statsråden at politiet håndhever loven, samtidig som de ivaretar de prostituerte i kampen for å ta bakmenn?»

BEGRUNNELSE:

Politiet skal håndheve loven, og ta personer som fremmer andres prostitusjon eller leier ut til personer som driver med prostitusjon, jf. straffeloven § 202. En måte politiet gjør dette på er å ringe sexselgere og late som de er kunder, for så å dukke opp i leiligheten og kaster dem på gaten. Dermed er det de prostituerte som blir rammet av en bestemmelse som skal beskytte dem. Det er viktig at de prostituerte, som ofte er i en svært sårbar situasjon, blir ivare tatt på en god måte. Loven skal beskytte de prostituerte, ikke gjøre hverdagen mer utrygg. Det er et kjent faktum at mange prostituerte opplever vold av sine kunder, det er derfor svært viktig at de prostituerte har tillit til politiet og anmelder disse. Det må derfor legges til rette for at politiet kan ta bakmenn, samtidig som de beskytter de prostituerte.

Mange prostituerte tar kontakt med prostitusjonstiltakene for å få hjelp til å finne seg nytt sted å bo, og hjelp til å megle med utleier om å få depositum tilbake.

Svar:

Straffelovens § 202 om straff for den som fremmer andres prostitusjon tar sikte på å ramme enhver form for organisering av kjøp og salg av seksuelle tjenester, uavhengig av hvilken situasjon personene som utøver prostitusjon befinner seg i. I de tilfeller

personer utnyttes innen prostitusjon, rammes bakmennene av forbudet mot menneskehandel i straffeloven § 224.

Politiet må aktivt søke å identifisere og bistå mulige ofre for menneskehandel når man etterforsker hallikvirksomhet. Mange utenlandske kvinner som utøver prostitusjon i Norge oppholder seg imidlertid her i kort tid, hvilket gjør det vanskelig å sikre at politiet skal kunne opparbeide et tillitsforhold til denne gruppen prostituerte. § 202 setter straff for den som leier ut lokaler og forstår at lokalene skal brukes til prostitusjon eller utviser grov uaktsomhet i så måte. Bestemmelsen skal hindre etablering av bordeller, og er ikke tenkt brukt for å gjøre det umulig å bo for personer som på egen hånd utøver prostitusjon.

«Operasjon husløs» er betegnelsen på én av strategiene politiet i Oslo siden 2007 har valgt for å bekjempe menneskehandel og hallikvirksomhet. Politiet har ønsket å gjøre innendørsmarkedet i Oslo mindre tilgjengelig og attraktivt for bakmenn som utnytter utenlandske kvinner til prostitusjonsvirksomhet i byen. Innsatsen rettes mot bestemte miljøer etter forutgående analyser, i den hensikt å identifisere og varig ramme sentrale nettverk. Personer som leier ut leiligheter som benyttes av halliker til å huse kvinner i prostitusjon mottar deretter varsel fra politiet om at man risikerer straffansvar. Dette medfører at flere utleierne velger å avslutte leieforholdet.

Politiet i Oslo har vært åpne om sin strategi, og har orientert Justis- og beredskapsdepartementet samt andre sentrale aktører om detaljer i sin fremgangsmåte.

Strategien har vist seg effektiv for å gripe inn overfor organiseringen av innemarkedet i Oslo. Jeg forutsetter at politiet er i tett dialog med hjelpetiltakene på feltet, og justerer sin praksis dersom man stadig rammer enkeltpersoner som står helt utenfor den organiserte prostitusjonsvirksomheten.

SPØRSMÅL NR. 303**Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 4. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Regjeringens historiske økning av dieselavgiften påfører økte kostnader i mange påfølgende samferdselsprosjekt. I forbindelse med vedtak i Stortinget presenteres en finansieringsplan for prosjektene. Hvilke konsekvenser denne avgiftsøkningen får for entreprenørbransjen, er uklart.

Vil statsråden sørge for at kostnadsøkningen fullt ut kompenseres gjennom statlig bidrag til prosjektene, eller må kostnadsøkningen dekkes inn av bilistene gjennom økt innbetaling av bompenger?»

Svar:

Netto skatte- og avgiftskutt i statsbudsjettet for 2014 er på om lag 7,3 mrd. kr. Stortinget gjorde noen endringer i budsjettet sammenlignet med regjeringens forslag, deriblant vedtak om en økning i mineraloljeavgiften som ikke lå inne i regjeringens forslag. Jeg minner om at Stortingets vedtak var bortimot enstemmig Storting, og av mange ansees som en

oppfølging av klimaforliket hvor man har vedtatt en utfasing av oljefyr.

Regjeringen har gjennomført, og er i ferd med å gjennomføre en rekke tiltak som kan bidra til å redusere kostnadene i nye vegprosjekter ved bedre organisering, bedre planlegging og utbygging av lengre parseller, kortere planleggingshorisont m.m. Generelt vil økte avgifter medføre økt pris til kunde. Jeg minner dog om at for staten er økte avgifter også økt inntekt. Hvordan Stortingets vedtak vil slå ut for det enkelte vegprosjekt gjenstår å se, men regjeringens offensive satsing på infrastruktur vil medføre flere oppdrag til entreprenørnæringen. Bransjen har derfor god grunn til å se lysere på fremtiden. Regjeringen har gjennom nysaldert budsjett 2013 og tilleggsposisjonen til budsjettforslaget for 2014 vist at ambisjonen om økt satsing på vegutbygging følges opp. Samtidig kan jeg forsikre representanten om at regjeringsplattformens punkt om redusert bompengandelen i nye prosjekter vil bli fulgt opp, selv med økt mineraloljeavgift.

SPØRSMÅL NR. 304**Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 7. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Samferdselsdepartementet ba sommeren 2013 Vegdirektoratet om å sørge for at det skulle bli enklere å få lov å kjøre traktor registrert for 50km/t. Det ble kommunisert ut fra departementet en forventning om at dette skulle være på plass høsten 2013. Nå viser det seg at Vegdirektoratet forsøker seg på omkamp basert på allerede kjente motforestillinger.

Vil statsråden ta ansvar for å få dette innført i tråd med bestilling fra forrige regjering?»

Svar:

Samferdselsdepartementet ba i 2011 Vegdirektoratet se nærmere på reglene om førerett for traktor. Bakgrunn for dette var et innspill fra landbruksnæringen om endring av gjeldende regelverk, som stiller krav

om førerett for lastebil eller vogntog (klasse C eller CE) for å føre traktorer som går fortere enn 40 km/t. Departementet ba direktoratet vurdere hensynet til trafikksikkerhet ved en eventuell lemping av regler og opplæringskrav, samt hvordan en endring av reglene kan få betydning utenfor tradisjonell landbruksnæring.

Utredningen var ferdig våren 2013. den inneholdt blant annet forslag til en ordning for utvidet førerett for traktor som går inntil 50 km/t etter gjennomført tilleggsoplæring, for den som er fylt 18 år. Dette ble sendt på høring i juli 2013 sammen med en del andre forslag til endringer i førerkortforskriften og trafikkopplæringsforskriften. Høringsfristen var i oktober 2013.

Gjennom høringen kom det fram til dels svært ulike syn på en slik ordning. Landbruksnæringen

synes overveiende å støtte forslaget, mens entreprenørbransjen har betydelige innvendinger. Det er videre slik at tilsvarende problemstilling for tiden diskuteres både i Norden og Europa for øvrig. Blant annet skal det være et møte i den internasjonale førerprøveorganisasjonen CIECA i slutten av februar hvor Vegdirektoratet vil delta og hente erfaringer.

Jeg ser selvsagt behovet for en avklaring av dette spørsmålet, men for å sikre et best mulig beslutnings-

grunnlag er det likevel ønskelig å vurdere forslaget ytterligere ut fra innspillene som kom fram i høringen, og i lys av den internasjonale utviklingen. Jeg vil derfor avvente resultatene av denne vurderingen, før det tas endelig stilling til hvilken løsning vi velger i Norge. Samferdselsdepartementet vil imidlertid følge dette opp slik at det kommer en avklaring så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 305

Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 5. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kontrakt for leveranse av nye SAR-helikopter er nå underskrevet og leveransen vil starte om ikke alt for lenge. Parallelt med dette pågår det en debatt om hvor innfasingen av de nye maskinene skal skje. Min klare oppfatning er at dette allerede er avklart, og at det skal skje på Sola, hvor ledelsen i 330 skvadronen holder hus.

Kan statsråden bekrefte at de føringer som er gitt med hensyn til innfatingssted fortsatt gjelder, slik at dette kan rydde av veien umiddelbart?»

Svar:

I Prop. 146 S (2010-2011) «Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013-2020» er Sola forutsatt benyttet som implementeringsbase i forbindelse med innfasingen av de nye redningshelikoptrene. Stortinget omtalte ikke forholdet til implementeringsbase særskilt gjennom sin behandling av saken i Innst. 82 S (2011-2012).

Justis- og beredskapsdepartementet forholder seg til at Sola er forutsatt brukt som implementeringsbase for de nye redningshelikoptrene.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 4. februar 2014 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Har regjeringen fulgt opp initiativet fra tidligere fornyingsminister Rigmor Aasrud om å nedsette ei arbeidsgruppe til å vurdere pensjonsutfordringene til ideelle organisasjoner som leverer tjenester til det offentlige på helse- og sosialfeltet?»

BEGRUNNELSE:

Ideelle organisasjoner har i dag en offentlig tjenstepensjonsordning eller en privat ordning som tilsvarer

den offentlige. Det medfører at ideelle aktører har høyere premiekostnader enn kommersielle og dermed taper i konkurransen om offentlige oppdrag. Som en oppfølging av Stoltenberg II-regjeringas samarbeidsavtale med ideell sektor, varslet statsråd Aasrud i forslaget til statsbudsjett for 2014 at hun ville nedsette ei arbeidsgruppe der deltakerne i samarbeidsavtalen skulle involveres. Arbeidsgruppa skulle se nærmere på hvordan ideelle aktører kan settes i stand til å konkurrere med private tjenestetilbydere på en likeverdig måte, når det offentlige legger tje-

nester ut på anbud. Spørsmålet er ytterligere aktualisert de siste par månedene, ved at noen av de ideelle organisasjonene har reist spørsmål om å redusere pensjonsrettighetene for sine ansatte.

Svar:

I helse- og sosialsektoren yter mange ideelle organisasjoner en viktig innsats som tjenesteleverandører. De har høy kompetanse og stort engasjement, og kan bidra til nye løsninger på velferdsutfordringene.

Regjeringen er kjent med at flere av de ideelle aktørene har en offentlig tjenstepensjons-ordning eller en tjenstepensjonsordning som tilsvarer den offentlige. Utviklingen i pensjonsutgifter kan bidra til at de ideelle aktørene ikke kan tilby like gode priser som kommersielle aktører med billigere pensjonsordninger for sine ansatte, og at de derfor taper når oppdrag innenfor helse- og sosialsektoren settes ut på anbud. Dette er en problemstilling regjeringen er opptatt av. Regjeringen har igangsatt et arbeid med hvordan vi kan sikre ideelle organisasjoner som leverer offentlig finansierte tjenester gode rammevilkår.

SPØRSMÅL NR. 307

Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 4. februar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Har regjeringen fortsatt det arbeidet tidligere statsråd Anniken Huitfeldt satte i gang for å utrede arbeidstakernes pensjonsvilkår ved konkurranseutsetting av offentlige tjenester, og der utredningen ble varslet sluttført første halvår i år?»

BEGRUNNELSE:

Stoltenberg II-regjeringen var opptatt av om dagens praksis med konkurranseutsetting av offentlige tjenester ivaretar de ansattes rettigheter på en god nok måte. Det gjelder særlig arbeidstakernes tjenstepensjonsordning, som normalt endrer seg ved overgang fra ansettelse i offentlig til privat sektor. Daværende arbeidsminister Huitfeldt understreket i forslaget til statsbudsjett for 2014, at det er viktig å få avklart om konkurransen skjer på like vilkår, eller om det konkurreres på bekostning av de ansattes pensjonsvilkår. I statsbudsjettet ble det varslet at utredningen skulle foreligge i løpet av første halvår 2014.

Svar:

Arbeidet er langt på vei gjennomført med oversikt over de private og offentlige tjenstepensjonsordningene og arbeidsrettslig regelverk som gjelder ved overføring av virksomhet fra offentlig til privat sektor. Regelverket for et nytt, kollektivt tjenstepensjonsprodukt i privat sektor er vedtatt og maksimalsatsene i innskuddsordningene er økt, men det er

uklart hvordan dette vil påvirke bedriftenes valg av pensjonsløsninger framover. I tilknytning til dette arbeidet fikk Oslo Economics, Actecan og AFI sommeren 2013 i oppdrag fra AD å kartlegge faktiske konsekvenser av konkurranseutsetting av offentlige tjenester for de ansattes lønns- og arbeidsvilkår, inkludert pensjonsordninger, tilknytningsformer, jobbtilfredshet og organisering. En delrapport om konsekvenser for de ansattes pensjonsordninger i fire utvalgte sektorer forelå 20. desember 2013, mens en samlet sluttrapport om hele kartleggingen vil foreligge 1. juni 2014.

Delrapporten fra Oslo Economics m.fl. viser blant annet at konsekvensene for pensjon av konkurranseutsetting fra offentlig sektor vil variere mye, både innenfor og mellom ulike yrkesgrupper. Konsekvensene vil avhenge bl.a. av alder, tjenestetiden i den offentlige tjenstepensjonsordningen, samt hvordan den nye pensjonsordningen er utformet. I enkelte sektorer gir lov og tariffavtaler lite rom for valg av tjenstepensjonsordning, selv ved konkurranseutsetting. Situasjonen er altså ikke entydig negativ for de ansatte ved konkurranseutsetting til privat sektor.

Konkurranseutsetting har svært varierende effekt på de ansattes pensjonsordninger, utviklingen i tjenstepensjonsmarkedet i privat sektor er uavklart og en samlet rapport om konsekvenser av konkurranseutsetting for arbeidstakerne vil foreligge 1. juni. Jeg vil gjøre en helhetlig vurdering av situasjonen etter at hovedrapporten foreligger.

SPØRSMÅL NR. 308**Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 31. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Barn er blant de hardest rammede ofrene i den krigføringen som nå skjer i Syria. Det er derfor viktig å hjelpe hardt rammede barnefamilier blant de som har flyktet fra landet.

Hvilke kriterier vil justisministeren legge til grunn for utvelgelsen av de 1000 kvoteflyktningene som skal hentes til Norge, og hvordan vil hensynet til barnefamilier bli prioritert slik at det ikke utelukker også andre med et sterkt beskyttelsesbehov?»

BEGRUNNELSE:

FN anslår at over fire millioner mennesker har flyktet fra Syria til nabolandene Egypt, Irak, Jordan, Libanon og Tyrkia. Når Norge i 2014 skal ta imot 1000 kvoteflyktninger fra Syria, er det nødvendig å fastlegge kriterier for utvelgelsen og organisere utvalgsprosessen slik at man både sikrer korrekt informasjon om de kvoteflyktningene man velger ut og samtidig legge opp prosedyrer som ikke tar for lang tid.

Svar:

Norge samarbeider tett med FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) i arbeidet med å velge ut og gjenbosette 1 000 flyktninger fra Syria. De som blir

tatt ut på kvoten for overføringsflyktninger har alle et sterkt beskyttelsesbehov. Barn rammes særlig hardt i konflikten, og har en meget vanskelig situasjon i nabolandene der de oppholder seg. Mange barnefamilier vil derfor prioriteres for gjenbosetting i Norge. Videre er det av sikkerhetsmessige hensyn ønskelig å ta imot familier samlet, da det er velkjent at mange reiser fram og tilbake mellom Syria og naboland for å delta i den væpnede konflikten. Det er viktig å forhindre at vi tar imot personer som har begått handlinger som kan medføre eksklusjon fra flyktningstatus, som det å delta i krigshandlinger m.m. Sett fra et bosettingsperspektiv er det også slik at det er enklere å få bosatt familier i norske kommuner enn enslige (av bolig- og integreringshensyn). Gjenbosetting til Norge kan dermed gå raskere enn om vi tar imot et stort antall enslige.

Det ovennevnte betyr ikke at andre med sterke beskyttelsesbehov ikke vil kunne bli tatt ut på kvoten. Det er mange ulike grupper som kan være særlig utsatte, eksempelvis helsearbeidere, journalister, seksuelle minoriteter og personer som kan representere en etnisk/religiøs minoritet på hjemstedet. Mange av disse vil også ha familie, mens noen vil kunne være enslige. Det er UDI som foretar uttaket av flyktningene, i nært samarbeid med UNHCR.

SPØRSMÅL NR. 309**Innlevert 27. januar 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 4. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil følgene av utslipp av nanopartikler i Førdefjorden og Repparfjord bli grundig utredet og vurdert før det blir tatt stilling til et eventuelt sjødeponi?»

BEGRUNNELSE:

Materiale som i andre sammenhenger blir sett på som ufarlige får helt andre egenskaper når partikkel-dimensjonene blir tilstrekkelig små, såkalte nanopartikler. Det er en sterkt økende forskningsaktivitet når det gjelder mulig skade fra nanopartikler, og de siste

årene har det kommet fram mye ny og til dels skremmende informasjon, både om skadevirkninger på marint liv og spørsmål om helse, gjennom akkumulering oppover i næringskjeden, til sjømaten vi skal spise.

For juridiske formål sidestiller EU nanopartikler som fins naturlig, blir produsert tilfeldig (som ved gruvedrift) og som er bevisst produsert. Det er antallet, dimensjonen og typen som er avgjørende.

Det er derfor ikke usannsynlig at spørsmålet om nanopartikler, uansett opprinnelse, i framtida vil inngå i vurderinger rundt vannforskriften og andre forskrifter med tilknytning til EU-direktiv.

Ved oppmaling av gruvemasse blir det alltid produsert en del partikler med nano-dimensjoner, som vil bli sluppet ut i sjøen dersom det blir gitt løyve til sjødeponi. Disse partiklene vil kunne føre til skade på marint liv, men dette er hittil ikke vurdert. Dette skyldes blant annet at det først er de årene at man har begynt å se på nanopartikler som en risiko for helse og for naturmiljøet.

Naturvernforbundet har nylig sendt brev til klima- og miljøminister Tine Sundtoft og til kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner om denne nye informasjonen.

Havforskningsinstituttet mener at dette er et spørsmål som bør bli utredet.

Svar:

Nanopartikler er små partikler som er mindre enn 0,0001 millimeter. Representanten har rett i at slike nanopartikler, eller mer generelt nanomaterialer, kan ha andre egenskaper enn de samme stoffene ellers kan ha. Det er viktig å kunne identifisere nanomaterialer på en felles måte i ulike regelverk, og Kommisjonen i EU har derfor lagt frem en anbefalt definisjon av nanomaterialer. Det stemmer at denne definisjonen av nanomaterialer ikke skiller mellom natur-

lig, tilfeldig oppstått eller fremstilt materiale. Nanomaterialer er som definisjonen sier relatert til størrelsen av partiklene, og forskjellige typer partikler i nanostørrelse vil kunne ha ulike egenskaper. Noen nanopartikler kan være farlige, andre ikke. Det må vurderes om de enkelte stoffene har miljøeffekter, om de er biotilgjengelige med mer.

Det er i dag et behov for kunnskap om helse- og miljøeffekter av nanomaterialer. Det er likevel viktig at mulig risiko for skade på helse og miljø fra nanomaterialer blir vurdert på linje med mulig risiko fra andre former eller størrelser stoffene måtte forekomme i.

Når det gjelder Førdefjorden, ba Miljøverndepartementet i brev av 13. mars 2013 om ytterligere undersøkelser som pågår nå. I tillegg til resultatene av disse undersøkelsene vil også ny informasjon som kan være relevant bli vurdert av forurensningsmyndighetene ved behandling av en eventuell utslippstillatelse. Når det gjelder Repparfjorden er utslippstillatelsen stilt i bero i påvente av at plansaken er til behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dersom planen godkjennes vil Miljødirektoratet behandle utslippssøknaden og også ta hensyn til relevant informasjon som er fremkommet etter at søknaden ble utarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 310

Innlevert 28. januar 2014 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 31. januar 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Kva vil statsråden gjere for å sikre at årets selfangst blir mest mogleg problemfri for utøvarar og omsetningsledd?»

GRUNNGJEVING:

Årets selfangst nærmar seg og det er fortsatt slik at det må offentlige tilskot til for å få på plass ishavskuter for å oppnå ønska selfangst. Gjennom fleire føregåande år har det vist seg vanskelig å få på plass rammeverket rundt støtta i tide slik at utøvarane har nødvendig oversikt for å vurdere om ein skal delta på selfangsten. Vidare har det vore strid rundt omsetning av selprodukta og manglande konkurranse om produkta når skutene kjem tilbake etter fangsten. Totalt sett svekker dette denne tradisjonelle næringa og færre og færre deltek som konsekvens av dette.

Svar:

Selfangst har lange tradisjonar og er ein del av Noreg si økosystemforvaltning. Eg veit at næringa har store utfordringa med lønnsmda i dag. Samtidig har produkt frå sel eit uutnytta potensial.

Skiftande regjeringar har gjennom dei siste tiåra gitt betydelege tilskot til norsk selfangst. Støtta har gått til drift av mottak, fartøystøtte, produkt og marknadsutvikling. Likevel har næringa framleis store utfordringar.

Det viktigaste for denne regjeringa er også i det vidare å leggje til rette for ei god forvaltning av norsk selnæring gjennom stabile og gode rammevilkår, gjennom berekraftige kvotar og målretta støtteordningar som fremjar næringa sine langsiktige interesser.

Det er likevel næringa sjølv som må stå for planlegging og gjennomføring av selfangsten innanfor dei overordna rammene som vi fastset. Vår bodskap

er at næringa i fellesskap, det vil seie fartøy- og land-sida, må samle seg om ei retning som dei ønskjer å utvikle næringa i.

Vi har sett av 12 mill. kroner til avvikling av sel-fangsten i 2014. Vilkåra for årets fangstsesong vil

snarleg vere på plass. Næringsaktørane både på far-tøy og mottakssida har vore involverte i prosessen, og har både skriftleg og i møte med departementet kome med innspel til korleis ein kan skape godt næringsgrunnlag og innovasjon.

SPØRSMÅL NR. 311

Innlevert 28. januar 2014 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes

Besvart 7. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til at FV 57 vert tilbakeført som riksveg att slik at denne viktige vegen får den klassifiseringa den hadde før?»

BEGRUNNELSE:

Det var i 2009 i alt 27 262 km fylkesvegar i Noreg. Frå 1.1.2010 blei dei fleste riksvegane som ikkje var stamvegar (også kalla øvrige riksvegar) overført til fylkene og blei fylkevegar.

Etter at denne reformen trådde i kraft er det to typer fylkesvegar i Noreg, dei opprinnelege fylkesvegane som ikkje var skilta, og skilta fylkesveg dvs. dei tidlegare riksvegane.

Riksveg 57 frå Knarvik til Mongstad og vidare til Sogn og Fjordane vart også Fv i 2010. Denne vegen tek av frå E 39 i Knarvik i Lindås kommune og er hovudveg til Mongstad. Mange bygdesamfunn ligg langs denne vegen.

Vegen som blei bygd på slutten 60 talet, tidleg 70 tall kom i forbindelse med industristaden Mongstad. Den blei bygd hastigt, og har hatt ein dårleg standard frå starten av. Store strektningar har ikkje gang og sykkelveg, vegen har ikkje vore sæleg utbetra, men fekk ei viktig oppgradering i 2007/2008 med to nye tunellar på Åse - Herland som blei forskotert av Lindås kommune og næringslivet i samarbeid. Vegen er også ein lokalveg for svært mange.

Fv 57 har stor trafikk, og stor trafikkauke. Då Mongstad er Noregs største industristad og har hatt ei kraftig auke i arbeidsplasser, så har sjølvsaft også trafikkmengden auka. I 2008 hadde ein om lag 3700 køyretøy mot grensa til Austrheim kommune. Denne mengden har frå 2008 vore aukande.

På Fv 57 går det særleg farleg gods, anna køyretøy og diverre har ein her hatt mange alvorlege trafikkulykker. Særleg har vegen dårlege tilhøve for mjuke trafikanter, noko som medfører ein usikker

kvardag for innbyggjarane. På store strekningar er vegen fysisk stengt for mjuke trafikanter.

Sidan vegen blei fylkesveg opplever kommunane å vere i sterk konkurranse med andre fylkesvegar i fylket. Fv 57 er i ein særklasse då dette er ei viktig samferdsleåre for næring og industri både på Mongstad og Sløvåg. Fylket forskoterer mykje, og difor er også store vegmidler allereie bunde opp i forskotering.

Industrien både med Statoil, Mongstad base og anna viktig næring og industribedrifter etterspør betre vegstandard då denne ikkje står i stil med utviklinga som har vore og som kjem. Mongstad base står overfor store investeringar og utviding av aktivitet som vil føre til meir auke på vegen. Vegen må få ein annan standard og dei mjuke trafikantane må ivarettast.

Svar:

Eg viser til at reforma som bidrog til at den aktuelle strekninga fv 57 blei omgjort skyldes det politiske fleirtalet i Stortinget samansatt av SV, Sp, Ap, V og KrF, medan partia Høgre og FrP ikkje ønskte å omgjera dei om lag 17 000 km med riksvegar til fylkesvegar.

I samband med forvaltningsreforma vart vel 17 000 km riksveg omklassifisert til fylkesveg. Kommunal- og regionaldepartementet hadde utarbeidd kriterium som grunnlag for å vurdere kva for øvrige riksvegar som framleis skulle vere ein del av riksvegnettet. Med bakgrunn i desse kriteria gjennomførte Statens vegvesen ei brei høyring av eit forslag til klassifisering. Med bakgrunn i dei nemnde kriteria og denne høyringa vart eit forslag til omklassifisering av vegar i samband med forvaltningsreforma lagt fram for Stortinget våren 2009, jf. St.prp. nr. 72 (2008-2009). Gjennom behandling av denne proposisjonen slutta Stortinget seg til gjeldande klassifisering, jf. Innst. S nr. 312 (2008-2009).

Ved omklassifiseringa vart det lagt til grunn at det tidlegare stamvegnettet framleis skulle vere riksveg. Vidare vart det lagt til grunn at vegar og ferjesamband på det øvrige riksvegnettet framleis skulle vere riksveg og riksvegferjesamband dersom dei hadde ein funksjon som:

- koplingar til nasjonale knutepunkt
- koplingar til større byområde

- viktige interregionale vegar
- viktige riksvegar mot nabolanda.

Fv 57 vart ikkje vurdert til å ha nokon slik funksjon og vart derfor omklassifisert til fylkesveg. Eg legg ikkje opp til å endre på slike avgjørrelser enkeltvis, men vil forholde meg til stortingsflertallets vedtak som KrF var en del av.

SPØRSMÅL NR. 312

Innlevert 28. januar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 7. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helse- og omsorgsministeren har 21/1 sendt på høring et forslag om å gi fastleger adgang til å nekte informasjon og andre tjenester til abortsøkende kvinner.

Vil dette være en reell høring i den forstand at HOD vil trekke forslaget hvis motstanden mot forslaget i høringen tilsier dette?»

BEGRUNNELSE:

Høyre og helse- og omsorgsministeren har 21/1 sendt på høring forslag om forskrifts- og lovendringer for å gi fastleger mulighet til reservasjon fra å informere om eller henvise til abort. Sakens utfall har stor betydning for et likeverdig helsetilbud i hele landet og ikke minst for de pasientene det gjelder.

Svar:

Forslaget til reservasjonsordning er sendt på høring med frist til å gi uttalelse innen onsdag 30. april. Høringsnotatet er sendt til et bredt spekter av instanser, og det er også påpekt i høringsbrevet at også andre interesserte kan gi uttalelse utover de som er satt opp på høringslisten.

Når høringsfristen er utløpt, vil Helse- og omsorgsdepartementet gå gjennom alle uttalelsene som er kommet inn og oppsummere høringsinstansenes synspunkter. Jeg vil lytte til innspillene fra høringsinstansene og vurdere disse nøye før jeg tar endelig stilling til hvordan reservasjonsmuligheten bør utformes.

SPØRSMÅL NR. 313**Innlevert 28. januar 2014 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 7. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen sørge for at bilister/næringsliv som er avhengige av fylkeskommunale veiutbygginger også skal få redusert eller slippe bompengekostnader?»

BEGRUNNELSE:

Viser til regjeringens lovnader om at bilistenes bompengekostnader skal reduseres betydelig og at flere prosjekter skal offentlig fullfinansieres. Et stort antall og viktige veistrekninger i landet er etter forvaltningsreformen overført fylkeskommunene.

Mange fylkeskommunale veiprosjekter er under gjennomføring eller på planstadiet og forutsetter bomfinansiering. Dette dreier seg ofte om strekninger med lavere årsdøgntrafikk, som må benytte maksimal innkrevingstid og hvor det er et begrenset antall bilister som belastes, inkludert næringsvirksomhet. Dette gjelder eksempelvis tidligere riksvei 33, nå fylkesvei 33, i Oppland og Akershus, hvor det nå pågår utbygging/utbedring og hvor ytterligere tiltak er nødvendig de nærmeste åra.

Jeg legger til grunn at det ikke vil bli forskjellsbehandling av statlige og fylkeskommunale veier.

Svar:

Regjeringen har som ambisjon å bygge mer vei og med mindre bompengandel. Det reflekteres i statsbudsjettet for 2014. Derved endres politikken etter mange år hvor bompengebrauken har økt ukritisk. Jeg konstaterer at representanten Hagebakken nå er opp tatt av de store belastningene bompengene påfører bilistene, men konstaterer at Ap i Stortinget har vært

kritisk til at regjeringen har brukt penger på å fjerne bompengegjeld. Regjeringen vil videre reformere sektoren ved å redusere antall bompengeselskap for å redusere innkrevings-/administrasjonskostnader og rentenivå. Jeg håper representanten Hagebakkens nye linje betyr at også Arbeiderpartiet vil støtte regjeringen i dette arbeidet.

Jeg minner om at utviklingen av fylkesvegnettet er fylkeskommunenes ansvar. I forbindelse med forvaltningsreformen ble det lagt opp til å styrke fylkeskommunenes økonomi for at de skulle kunne ta vare på og utvikle det nye fylkesvegnettet. Rammetilskuddet ble økt i perioden 2010-2013, og det ble innført en ordning med rentekompensasjon for transporttiltak i fylkeskommunene. Forrige regjering foreslo å fjerne denne ordningen, men den ble videreført av nåværende regjering. I tillegg kommer statlige tilskudd til skredsikringstiltak på fylkesvegnettet. I Nasjonal transportplan 2014-2023 er det lagt opp til en ytterligere styrking av rammetilskuddet for å legge til rette for opprustning og fornying av fylkesvegene. I Prop. 1 S (2013-2014) ble det i den forbindelse foreslått å øke rammetilskuddet med 500 mill. kr.

Den nye regjeringen gikk inn for å øke rammetilskuddet med ytterligere 280 mill. kr, slik at samlet ramme for 2014 knyttet til opprustning nå er på 780 mill. kr. I tillegg er det vedtatt å videreføre rentekompensasjonsordningen.

Regjeringen vurderer nå flere endringer i rammevilkårene for bompengefinansiering. Dette vil også innebære forbedringer for bompengeprojekt på fylkesvegnettet. Jeg ser frem til at representanten Hagebakken og hans parti vil støtte regjeringen i å redusere bompengenivået.

SPØRSMÅL NR. 314**Innlevert 28. januar 2014 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 5. februar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan finansministeren stadfesta at ho vil arbeida for at den differensierte arbeidsgjevaravgifta skal ha eit geografisk verkeområde på minst same nivå som i dag, som inkluderer heile Nord-Noreg, samt uendra satsar?»

GRUNNGJEVING:

Avisa Nordland har fått tilgang til eit internt notat frå eit møte mellom Bodø kommune og Kommunal- og moderniseringsdepartementet, der det går fram at det ikkje er semje mellom Finansdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet når det gjeld Noreg sin forhandlingsposisjon ovanfor ESA i saka om reforhandlingar av den differensierte arbeidsgjevaravgifta.

Dette er eit utdrag frå den interne rapporten ein kunne lesa i Avisa Nordland:

«I møte mellom Bodø og KMD fremgikk det at Finansdepartementet og KMD var svært uenig mht. Norges forhandlingsposisjon overfor ESA. Finansdepartementet viste til at Bodø og Tromsø har vekst og interesserte seg lite for at denne i hovedsak finner sted i offentlig sektor. For Finansdepartementet synes det som at saken utelukkende dreier seg om et kortsiktig provenyspørsmål i et statsbudsjettperspektiv. Finansdepartementet og KMD oppnådde imidlertid et kompromiss om Norges notifikasjonsutgangspunkt overfor ESA.»

Med dette er det skapt uvisse om kva ambisjonar regjeringa har for den differensierte arbeidsgjevaravgifta i forhandlingane som no går føre seg med EU.

Svar:

Rammene for ordning med differensiert arbeidsgjevaravgift er gitt av ESA i form av retningslinjer for regional statsstøtte. ESA har vedteke nye retningslinjer, som skal gjelde frå 1. juli i år. Noreg må altså notifisere og få godkjent vidareføring av differensiert arbeidsgjevaravgift innafør ramma av nye retningslinjer.

Regjeringa vil arbeide for eit geografisk virkeområde på minst same nivå som i dag, inklusive heile Nord-Norge. For å sikre langsiktighet for næringslivet, vil regjeringa arbeide for å videreføre satsene om lag på same nivå som i dag. Regjeringa legg opp til å sende notifikeringa av ordninga som skal gjelde frå 1. juli i år, innan utgangen av første kvartal 2014.

Dei nye retningslinjene set visse nye vilkår til å gi regionalstøtte til bl.a. energisektoren, finans- og forsikringssektoren samt transportsektoren. Omfanget av dei nye vilkåra er noe usikre, og regjeringa arbeider aktivt for å få rask avklaring i EU-kommisjonen og ESA.

Kva kommunar som kan inkluderas i dei geografiske virkeområda, vil først være klart når ESA har godkjent ordninga. Det same gjelder satsar og sektorar.

SPØRSMÅL NR. 315**Innlevert 28. januar 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 4. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«I forslag til ny forskrift til Naturmangfoldloven foreslår Miljødirektoratet endringer som vil tilside-sette den nylig avsatte Krokann-dommen. I tillegg foregripes en rettsutvikling som ikke er politisk drøftet og avklart.

Vil Regjeringen bidra til at det ikke fastsettes nye regler som hverken er i samsvar med en rettskraftig

dom eller med forslag fra det ekspertutvalget som i 2011 vurderte erstatningsordningen for husdyr?»

BEGRUNNELSE:

I den såkalte Kleiva dommen fra 2012 er det nedfelt at det kan stilles krav om inngripende og kostbare tiltak bekostet av husdyreier som vilkår for å få erstattet tap av husdyr. Dommen står i motsetning til dommen

i Rendalsaken (RT 2006 s1105). Dette bidrar til at det er politisk uavklart hvilke krav som bør og skal stilles til husdyreier før kompensasjon for tap gis. Med forslag til endring i § 4 foregriper Miljødirektoratet en vurdering som ennå ikke er gjort politisk av om Kleiva-dommen er en rimelig rettstilstand eller om den representerer en for sterk byrde for hus-dyreier i relasjon til storsamfunnet.

Forslag til ny § 7 i forskriften oppstiller nye og kompliserte krav til dokumentasjon av tap av husdyr som det ikke er dekning for i den nylig avsatte Krokann-dommen. Tvert imot disse kravene vil sette dommen til side og etablere en praksis som lagmannsretten har sagt er ugyldig. Det oppstilles en rekke nye krav som vil vanskeliggjøre saksbehandling og skape ny uklarhet. Problemet i Krokann-dommen var ikke at dagens regler er uklare, men at forvaltningen ikke fulgte reglene. Med forslaget til ny forskrift vil reglene bli strammet inn og man får nye vanskelige gråsoner å forholde seg til.

I sitt forslag til forskriftsendring går Miljødirektoratet lengre enn det som det har vært politisk flertall for i Stortinget. Endringene legger opp til at det i enda større grad er den enkelte bonde som må bære ansvaret for rovviltpolitikken. Det står seg dårlig til det faktum at det lenge har vært bred politisk enighet om at det er storsamfunnet som må bære den økonomiske byrden av vedtatt rovviltpolitikk.

Svar:

Saueeieres rett til erstatning for tap til rovvilt følger av Forskrift om erstatning for tap av husdyr som er hjemlet i naturmangfoldloven. Forskriften, som er fra 1999, har som formål å erstatte dyreeierens tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt. Dette innebærer dekning av direkte økonomisk tap og dekning av andre tap og ulemper som dyreeier er påført, og som står i årsakssammenheng med tap av husdyr.

Som representanten Arnstad peker på i begrunnelsen for sitt spørsmål, foreligger det flere dommer som omhandler erstatningsregelverket. Lagmannsrettens dom i Krokann-saken medførte at klagevedtaket i denne saken ble kjent ugyldig, og at saken må behandles på nytt av forvaltningen. Ved den skjønnsmessige vurderingen av hvor mange dyr som ble erstattet som tapt til rovvilt hadde forvaltningen ikke i tilstrekkelig grad vurdert og begrunnet andre mulige tapsårsaker enn rovvilt. Lagmannsrettens dom innebærer en plikt for forvaltningen til å vurdere og begrunne andre tapsårsaker enn rovdyr der det ikke gis erstatning, og der det beviselig er rovdyr i området. Lagmannsrettens dom innebærer ikke at alt tap ut over det såkalte normaltaket skal erstattes som rovdyr i områder med rovdyr.

Som representanten Arnstad også peker på, ble det i fjor høst sendt på høring et forslag til endringer i eksisterende erstatningsforskrift. Endringene har som siktemål å bidra til å gi erstatningsmyndigheten bedre kunnskap om andre tapsforhold enn rovvilt, og er en oppfølging av ekspertutvalg fra 2011 som foreslo visse endringer gjennomført raskt, uavhengig av hvilken fremtidig erstatningsordning som velges. Gjennom de endringene som nå forslås, er siktemålet at forvaltningen skal få et sikrere grunnlag for å foreta vurderinger av andre tapsårsaker enn rovvilt, slik som lagmannsrettens dom forutsetter.

Høringen av de omtalte endringene er nylig avsluttet, og jeg avventer nå en faglig tilrådning fra Miljødirektoratet. Mitt mål er at vi får til en erstatningsordning som innebærer at man vurderer alle forhold av betydning, slik at vi får en riktig erstatningsutmåling for den enkelte saueier. Jeg vil derfor vurdere Miljødirektoratets tilrådning, inkludert høringsinnspillene, når den kommer, og også vurdere om det er behov for ytterligere justeringer i erstatningsforskriften for å få erstatningsordningen til å fungere i tråd med formålet.

SPØRSMÅL NR. 316**Innlevert 29. januar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung****Besvart 6. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Viser til skriftlig besvarelse nr.276, om jordmordutdanningen. Statsråd Torbjørn Røe Isaksen foreslår å nedsette en arbeidsgruppe for å få etablert mastergrad i jordmorfaget på flere utdanningsinstitusjoner.

Hvordan vil helseministeren følge opp, slik at blant annet Høgskolen i Bergen får godkjent sin søknad?»

BEGRUNNELSE:

Det er et mål at hovedmodellen for videreutdanning innen profesjonsutdanningene for helse- og sosialfag, skal innpasses mastergradsnivå. Det har vist seg å være vanskelig å oppfylle kravene i rammeplanen for videreutdanning i jordmordutdanningen og kravene i mastergradforskriftene. Høgskolen i Vestfold har fått godkjent mastergrad, men Høgskolen i Bergen har ikke fått godkjent sin søknad. Klagen er til behandling i kunnskapsdepartementet.

Mastergrad vil ha betydning for valg av utdanning og rekruttering til jordmoryrket.

Svar:

La meg innledningsvis slå fast at jeg støtter Kunnskapsministerens svar på spørsmål nr. 276, som representanten Grung viser til. Her pekes blant annet på at ferdig utdannede jordmødre skal ha en kompetanse som gjør dem i stand til å løse oppgavene i helsetjenesten.

Jordmødre representerer en viktig personellgruppe i vår helsetjeneste. Som det fremgår av

Regjeringens politiske plattform vil vi bygge ut jordmortilbudet i kommunehelsetjenesten. Utdanningen må sikre at de på en god måte kan ivareta oppgaver og utfordringer de vil møte i sitt arbeid og virke, og være i samsvar med helsetjenestens behov. Det har oppstått utfordringer med hensyn til forholdet mellom enkelte videreutdanninger og mulig tilpasning til mastergradsnivå. Dette må søkes løst på en hensiktsmessig måte.

I 2012 ble det autorisert 284 jordmødre i Norge, en økning på 12 prosent i forhold til 2011. Av disse hadde 111 norsk utdanning og 153 nordisk utdanning, mens de siste 20 hadde utdanning fra øvrige land. Dette viser at utdanning, rekruttering og mobilitet skjer på tvers av landene også for denne personegruppen, og da særlig mellom de nordiske landene.

Jordmødre er en av helseprofesjonene som må ha autorisasjon for å utøve yrket. EUs direktiv om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (Direktiv 2005/36/EF) har som formål å lette adgangen til å utøve et regulert yrke i et annet europeisk land. Direktivets bestemmelser om automatisk godkjenning omfatter fem helseprofesjoner, herunder jordmor. Vi må derfor se hen til at krav som settes til utdanning-en i Norge også må hensynta og være i samsvar med harmoniserte kvalifikasjonskrav som settes til utdanning i andre EU-land.

Helse- og omsorgsdepartementet vil bidra i en dialog mellom våre aktuelle departementer, og medvirke til løsning på den aktuelle utfordringen - slik Kunnskapsministeren også peker på i sitt svar.

SPØRSMÅL NR. 317**Innlevert 29. januar 2014 av stortingsrepresentant Lene Langemyr****Besvart 5. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden arbeide for å sikre brannverntiltak for verneverdige trehus på Sørlandet?»

BEGRUNNELSE:

Brannene i Lærdal og Flatanger viser at samfunnet vårt er sårbart for brann. Lærdals-brannen viser oss at en brann i en av de mange «trebyene» på Sørlandet kan få store konsekvenser. Trehusene er viktige for vår felles kulturarv og samfunnet har et ansvar for å ta vare på disse byggene. Både kommuner og staten har et ansvar for brannsikkerheten. Staten har et spesielt ansvar for trehusmiljø som er fredet, og bør derfor være beredt til å ta et ekstra stort ansvar. Trehusbyene på Sørlandet har stor betydning både for landsdelens identitet og norsk kulturarv.

Svar:

Brann er en tragedie for alle som mister hus og hjem. Våre fysiske omgivelser er med på å bygge og forme vår identitet. Ved større branner går en del av vår felles historie tapt for alltid. Brannsikring og beredskap er viktige tiltak for å hindre slike branner. Det gjelder i all bebyggelse og i alle landsdeler. Sørlandet har en stor konsentrasjon av tett trehusbebyggelse, som er sterkt knyttet til landsdelens identitet og som stiller særlige utfordringer til brannsikring og beredskap.

Effektiv beredskap og sikring mot brann krever at eierne og kommunene gjennomfører grunnleggende tiltak som sikrer det enkelte bygg og har planer for å håndtere situasjonen hvis det oppstår brann. Tette trehusbebyggelser representerer store verdier for folks tilhørighet og identitet og ikke minst som turistmål. Sørlandsbyenes trehusbebyggelse er et levende eksempel på dette. I tillegg finner vi over hele landet gammel tett trehusbebyggelse som representerer umistelige nasjonale og lokale verdier. Fredete bygg er særskilte brannobjekter og kommunene må vurdere disse særskilt.

Kommuner og huseiere har ansvar for brannsikring. Jeg mener det er riktig og gir de beste resultatene at primæransvaret for brannsikring og beredskap er plassert der kunnskapen om lokale forhold er størst. Dette henger også nøye sammen med kommunenes rolle som myndighet etter plan- og bygningsloven.

Riksantikvaren og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennomførte i 2005 en brannteknisk og kulturhistorisk kartlegging av tett verneverdig trehusbebyggelse, som avdekket behovet for brannsikring. En ny undersøkelse fra 2013 viser at det fortsatt er behov for utarbeiding av brannsikringsplaner i mer enn halvparten av de berørte kommunene.

Dette er alvorlig. Brannsikring av våre verdifulle tette trehusmiljøer reiser særskilte utfordringer av metodisk, teknisk og økonomisk karakter. Statens rolle er først og fremst å tilby kompetanse som gjør at kommunene får tilgang til de verktøyene de trenger for å lage planer. Riksantikvaren har svært høy kompetanse innenfor brannsikring av eldre bygninger. I 2007 utarbeidet Riksantikvaren i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap en veileder i bybrannsikring. Det er en viktig oppgave for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Riksantikvarens å lære av de siste tragiske hendelsene i Lærdal og Flatanger og stille sin kunnskap til disposisjon for de kommunene som trenger det.

I 2009 ble det bevilget 77 millioner kroner som en del av tiltakspakken. Erfaringene med så store bevilgninger i et år er blandet. Det er begrenset med kompetanse til å gjennomføre gode gjennomarbeidede brannsikringstiltak i stort omfang over kort tid. Det er imidlertid viktig at alle kommuner følger opp resultatene fra undersøkelsen fra 2013 og får utarbeidet gode brannsikringsplaner. Etter det vil vi komme tilbake til muligheten for å bruke statlige midler på dette feltet i de kommende budsjettprosessene. Det er viktig at midlene brukes mest mulig effektivt.

SPØRSMÅL NR. 318**Innlevert 29. januar 2014 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 10. februar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hvordan vil regjeringen utjamne dette nasjonalt, slik at regionale nettselskaper ikke lider overlast på grunn av ekstremvær, som fører til at nettkundene i siste instans rammes gjennom høyere nettleie eller flere strøbrudd?»

BEGRUNNELSE:

Det har denne høsten og vinteren vært ekstreme vær-situasjoner som har gjort stor skade på strømnettet i Trøndelag. Stormen «Hilde» og Stormen «Ivar» har for eksempel ført til at Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk har vært i en kontinuerlig beredskapssituasjon siden november. Dette utgjør selvsagt en stor øko-nomisk belastning for de berørte nettselskap. Dette er hendelser som vil kunne oppstå oftere i framtida som en følge av klimaendringene og som vil kunne føre til større belastninger i enkelte geografiske områder.

Svar:

Nye krav til nettselskapenes beredskap trådte i kraft med ny beredskapsforskrift 1. januar 2013. Ekstremværene «Hilde» og «Ivar» i tillegg til uvær i mange regioner gjennom høst og vinter 2013/2014 har satt nettselskapene på prøve. Jeg er fornøyd med nettselskapenes beredskap under disse hendelsene.

Nettselskapene er som eier av kritisk infrastruktur regulert på flere områder. Reguleringen av nettselskapene er i stor grad delegert til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Reguleringen stiller krav til blant annet leveringskvalitet og - pålitelighet. Ved avbrudd skal forsyningen gjenopprettes uten ugrunnet opphold.

Nettselskapene får sine inntekter gjennom tariffen fra kundene. NVE regulerer inntektene til nettselskapene. Inntektsrammereguleringen skal ivareta de økonomiske rammene til nettselskapene, samtidig som den skal ivareta nettkundene gjennom å sørge for at størrelsen på nettleia er rimelig. Inntektsrammereguleringen er utformet med sikte på å gi det enkelte nettselskap insentiver til å bygge, drive og utvikle nettet sitt på en kostnadseffektiv måte.

Nettselskapene opererer under ulike rammevilkår, og avhengig av hvor i landet nettet befinner seg, er kostnadene ulike. For å oppnå formålet om at nettselskapene skal kunne få dekket sine kostnader og oppnå en rimelig avkastning over tid, tar NVE hensyn til forskjeller i rammevilkår mellom selskaper. Det tas hensyn blant annet til ekstremvind, avstand til kyst og skog. Dersom det er relevante regionale forskjeller mellom selskaper som gjør at kostnadene for ett nettselskap er høyere enn for et annet, vil derfor nettleien bli høyere i det selskapet hvor kostnadene er høyest alt annet likt. Vår regulering innebærer at tariffene reflekterer lokale kostnader og rammevilkår. Jeg mener at dette er et fornuftig prinsipp.

Alle nettselskap vil oppleve uvær før eller senere, men noen områder er likevel mer værutsatt enn andre. Det er ikke slik at merkostnader for nettselskapene knyttet til ett uvær alltid fører til økte kostnader for nettkundene. Inntektsrammen er fastsatt slik at 40 prosent av merkostnadene knyttet til uvær vil inngå i selskapets framtidige inntektsramme. Isolert sett fører dette til at inntektsrammen øker, men det er andre forhold i reguleringen som reduserer kundenes kostnader etter uvær.

Ekstremvær medfører ofte avbrudd i forsyningen. KILE-ordningen (kvalitetsjusterte inntektsrammer for ikke-levert energi) som inngår som en del av inntektsrammereguleringen, skal sørge for at nettselskapene opprettholder leveringspåliteligheten i nettet på en optimal måte. KILE-elementet i inntektsrammen representerer nettkundenes avbruddskostnader og gjør at selskapenes tillatte inntekt reduseres som følge av avbrudd i strømforsyningen.

I tillegg vil kunder som opplever et avbrudd som varer over 12 timer kunne kreve å få utbetalt en kompensasjon fra nettselskapet. Beløpet avhenger av varigheten av avbruddet.

Hvorvidt nettleien går opp eller ned etter et uvær avhenger dermed av forholdet mellom de økte kostnadene knyttet til uværet og utbetalt kompensasjon, og KILE som reduserer inntektsrammen.

SPØRSMÅL NR. 319**Innlevert 29. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 6. februar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at miljøteknologifondet kan gi støtte til utvikling av teknologi knyttet til bioplast?»

BEGRUNNELSE:

Det meste av plasten som brukes kommer fra fossilt råstoff. Dette utgjør en stor kilde til utslipp av CO₂. I en rapport fra Zero vises det til at produksjon og bruk av plast gir et globalt klimagassutslipp på 1,4 milliarder tonn CO₂-ekvivalenter. Dette er mer enn utslippene fra global flytrafikk.

En overgang til fornybare bioplast vil kunne være et viktig bidrag til reduserte utslipp av klimagasser.

Produksjon av bioplast vil kunne være et svært viktig bidrag for bruk av norsk skog.

Svar:

Jeg går ut fra at det representanten i spørsmålet omtaler som miljøteknologifondet er ment å være Energifondet, som forvaltes av Enova.

Som følge av Meld St. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk og behandlingen i Stortinget av denne

meldingen, fikk Enova et utvidet mandat. Blant annet skal Enova forvalte en ny satsing på energi- og klimateknologi. Satsingen skal rettes inn mot utvikling av ny teknologi og støtte til teknologier nær marked-sintroduksjon. Enova kan derfor gi støtte til investeringer i fullskala produksjonslinjer i industrien.

Enova forvalter Energifondet på grunnlag av en fireårig avtale som Olje- og energidepartementet har inngått med foretaket. Avtalen sikrer at midlene fra Energifondet blir forvaltet i samsvar med de mål og forutsetninger som ligger til grunn for Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet og innenfor de øvrige rammer som gjelder for bruken av fondets midler. Midlene fra Energifondet skal forvaltes på en slik måte at pålagte oppgaver utføres mest mulig kostnadseffektivt.

Det er opp til Enova og Enovas styre hvordan kriteriene for de ulike programmene skal utformes og hvilke prosjekter som skal tildeles støtte. Jeg vil derfor oppfordre aktører som ønsker å gjennomføre prosjekter, som de tror kan omfattes av Enovas støtteordninger, om å ta direkte kontakt med Enova.

SPØRSMÅL NR. 320**Innlevert 29. januar 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 7. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Nå som Erna Solberg er blitt statsminister, kan samferdselsministeren bekrefte at dersom fylkeskommunen endrer sitt standpunkt til å gå inn for bybane i Rogaland vil staten følge opp sin forpliktelse med femti prosent statlig delfinansiering?»

BEGRUNNELSE:

Bybanen på Nord-Jæren er en regional plan om å bygge en bybane på Nord-Jæren. Målet er å bygge en ansvarlig infrastruktur for fremtiden som en del av byutviklingen. Bybanekonseptet ble i 2010 vedtatt i Rogaland fylkesting. I Rogaland fylke og i regionen

var det politisk flertall og enighet om at prosjektet skulle gjennomføres. Første byggetrinn (grunnstrukturen) omfattet Stavanger - Sandnes - Sola. I fylkestingsvedtak av 11. desember 2012 ble bybanekonseptet nedstemt til fordel for buss som det fremtidige kollektivtransportsystemet på Nord-Jæren. I NRK Rogaland 27.7.2013 uttalte Erna Solberg:

«Jeg mener at Stavanger burde hatt en bybane, men jeg aksepterer at dette er et politisk spørsmål som avgjøres lokalt.»

samt

«Men det er litt vanskelig når sju av åtte kommuner bestemmer seg for bybane, men så blir det et knapt flertall på fylkestinget som går for bussvei.»

NRK Rogaland skriver vider at:

«hun lover at staten vil ta halve regningen av kollektivutbygginger hvis Høyre vinner valget, og at dette vil åpne for bybane i Stavanger.»

og at:

«Erna Solberg håper fylkestinget vil revurdere sitt standpunkt hvis hun selv blir statsminister.»

Svar:

Rogaland fylkeskommune har vedtatt at de ønsker å bygge ut busway i stedet for bybane. Jeg er kjent med at begge alternativene er utredet og at det er busway

som er det foretrukne alternativet. Jeg har ikke planer om å overprøve dette.

Investeringer i infrastruktur for lokal kollektivtransport er et fylkeskommunalt ansvar. Den politiske plattformen gir imidlertid en avklaring om forpliktende finansiering av viktige kollektivtransportløsninger i de største byene. Det slås fast at statlig medfinansiering fortrinnsvis skal skje gjennom investeringstilskudd som dekker 50 pst. av kostnadene.

I slike store fylkeskommunale kollektivprosjekter vil det ikke være en selvfølge at lokale myndigheter står fritt til å velge kollektivløsninger uavhengig av kostnader, hvis staten skal bidra til finansieringen. Regjeringen arbeider derfor med å utforme kriterier for tildeling av det statlige investeringstilskuddet. Dette vil jeg komme tilbake til. Jeg vil imidlertid legge til rette for en god dialog og et konstruktivt samarbeid med involverte kommuner og fylkeskommuner om denne typen prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 321

Innlevert 29. januar 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 4. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Er statsråden fornøyd med hvordan publikum bruker Miljøinformasjonsloven som et verktøy for miljøinformasjon, og vil statsråden bruke jubileumsåret 2014 for både å evaluere loven og sørge for at et større publikum tar i bruk loven slik den var tiltenkt?»

BEGRUNNELSE:

I år fyller Miljøinformasjonsloven 10 år. Miljøinformasjonsloven gir alle borgere rett til opplysninger både fra offentlige myndigheter og private virksomheter om forhold som har betydning for miljøet.

Loven gir rett til informasjon om alt fra produksjonsprosesser til innholdet i de produktene som brukes og omsettes. Alle næringer, industriproduksjonen så vel som jord- og skogbruket, transportsektoren og tjenesteproduksjonen, er omfattet av den nye miljøinformasjonsloven. Miljøinformasjonsloven pålegger alle virksomheter en plikt til å ha kunnskap om miljøforhold i egen virksomhet som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, og på forespørsel å gi denne informasjonen ut.

Loven stanser ikke ved Norges grenser. Importerte varer kan ha vært belastende på miljøet der de

kommer fra. Hvis noen lurer på dette og selgeren ikke kan svare, har vedkommende plikt til å undersøke dette nærmere.

Blant annet kan man klage på mangelfull informasjon fra private bedrifter ved å henvende seg til Klagenemnda for miljøinformasjon. Klagenemnda prøver da saken, og skal sikre at loven blir overholdt. I årsrapporten for Klagenemnda for miljøinformasjon fra 2012 kan man lese at nemnda hadde seks saker til behandling som kom inn i 2011. I to av disse sakene trakk klager klagen etter å ha fått den etterspurte informasjonen fra innklagede. Nemnda fattet vedtak i de resterende fire sakene. I 2012 kom det inn syv saker. Dette er fem færre enn i 2010 og tre færre enn i 2011. I kun noen få tilfeller var det privatpersoner som brukte ordningen.

På Miljøverndepartementets hjemmeside kan man lese at «En forutsetning for at miljøinformasjonsloven skal fungere etter sin hensikt er at publikum bruker den aktivt.» Vi vet at mangelfull miljøinformasjon gjelder på mange områder - fra de mindre innkjøp som mat og klær til større som hus og transportmidler.

Svar:

Miljøinformasjonsloven er et viktig virkemiddel i miljøpolitikken. Den fortjener absolutt oppmerksomhet i 10-års jubileumsåret 2014. Miljøinformasjonsloven gjennomfører dessuten i praksis en bestemmelse i Grunnloven, som har 200-års jubileum i år. Det er paragraf 110 b fra 1992, som fastslår at enhver har rett til en viss miljøkvalitet og til miljøinformasjon for å ivareta denne retten. 2014 er derfor en god anledning til å sette fokus på loven og bruken av den. Den beste jubileumsgaven loven kan få er at den blir brukt aktivt.

De store klima- og miljøutfordringene vi står overfor er knyttet til produksjons- og forbruksmønstre. Både myndigheter, virksomheter og hver enkelt av oss trenger kunnskap om hvordan vi kan bidra til å løse utfordringene.

Miljøinformasjonsloven bidrar til å fremskaffe og spre kunnskap om miljøtilstanden, hva som påvirker miljøet og hvordan den enkelte kan bidra til å verne miljøet. Den gjør det også lettere å påvirke offentlige og private beslutningstakere i miljøspørsmål og bidrar til å fremme deltakelse i offentlige beslutningsprosesser som betyr noe for miljøet.

Et veldig godt eksempel på hvor effektivt virkemiddel loven kan være er Regnskogfondets og Grønn Hverdags palmeoljekampanje. De ba en rekke virksomheter i matvarebransjen om informasjon om bruken av palmeolje i norske matvarer. Dette er informasjon de hadde rett til å be om etter miljøinformasjonsloven. Mange svarte, noen først etter klage til Klagenemnda for miljøinformasjon. Deretter lanserte de palmeoljeguiden som viser matvarer som inneholder palmeolje. Dette førte til at palmeolje forsvant fra svært mange matvarer, selv om en del virksomheter hevdet at det ville være vanskelig å gjennomføre.

Andre organisasjoner som Naturvernforbundet er også aktive i å etterspørre miljøinformasjon.

Det er også eksempler på privatpersoner som har brukt loven og muligheten til å klage til Klagenemnda til å få informasjon om miljøpåvirkning fra virksomheter i eget nærområde.

Loven er også brukt til å etterspørre miljøinformasjon hos offentlige myndigheter, blant annet Klima- og miljødepartementet.

Antall klager til Klagenemnda gir en indikasjon, men ikke full oversikt over hvem som bruker loven mest aktivt og hvor aktivt den brukes. Det er jo ikke alle forespørsler som ender i klage til nemnda.

Vi må heller ikke glemme at loven pålegger myndigheter å ha kunnskap om miljøforhold på områder de har ansvar for. Den pålegger også virksomheter å ha kunnskap om hvilken påvirkning de har på miljøet. I tråd med dette er det mye nyttig miljøinformasjon som ligger ute på ulike nettsider. Eksempler på dette er blant annet nettsidene miljøstatus.no, er-det-farlig.no og norskeutslipp.no. Disse gir informasjon om hvordan det står til med miljøet, om farlige stoffer i forbrukerprodukter og om utslipp fra virksomheter.

I forbindelse med lovens ikrafttreden ble det gjennomført en informasjonskampanje om de rettigheter loven gir. Noen år senere ble det også gjennomført kurs for bedre miljøjournalistikk for journalister i samarbeid mellom Miljøverndepartementet (som det da het) og Institutt for Journalistikk som også omfattet miljøinformasjonsloven.

Synkende antall klager til Klagenemnda og en undersøkelse foretatt av Stiftelsen for Kritisk og undersøkende presse i 2013, som viste at loven er lite kjent og brukt av journalister, kan imidlertid tyde på at både forbrukere, journalister og organisasjoner kan bruke loven mer aktivt og spørre mer.

Jubileumsåret 2014 er derfor en god anledning til å gi loven ekstra oppmerksomhet, og vi er allerede i gang med å se på hva som kan gjøres for at loven skal bli bedre kjent og mer brukt.

SPØRSMÅL NR. 322**Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung****Besvart 5. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Det er stort behov for rekruttering av gode fagarbeidere og ingeniører. TAF - teknisk allmenne fag - gir et videregående tilbud til teoristerke ungdomsskoleelever, men det har tatt lang tid for å få tilbudet innpasset i det ordinære utdanningstilbudet.

Vil statsråden sørge for å få fortgang i arbeidet med å få TAF-undervisningstilbudet innpasset i det ordinære videregående tilbudet og med vitnemål som gjenspeiler fagene som er gjennomført og bestått?»

BEGRUNNELSE:

Knarvik videregående skule har siden 1992 vært en pionerskole for utvikling av Tekniske og Allmenne Fag (TAF) - en utdanning over fire år som gir både fagbrev og spesiell studiekompetanse. TAF-skolene er blitt lovet en avklaring om hvordan undervisningstilbudet skal kunne innpasses i det offentlige skolesystem.

Kunnskapsdepartementet ga i brev av 3.mai 2010 Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utrede en videreføring av TAF ved å drøfte hvilke premisser sentrale utdanningsmyndigheter bør sette til organisering og innhold i lokale tilbud om TAF-opplæring, samt utarbeide kriterier for dispensasjon fra nåværende forskriftsbestemmelser om vitnemål for bestått fagopplæring med studiekompetanse.

Direktoratet har hatt et forslag på høring og Knarvik videregående skule avviste forslaget om å overlate mer av opplæringsansvaret til bedriftene.

I nytt skriv fra departementet av 24. november 2011 vises det til at forskriftene må endres før TAF kan godkjennes. Det var lovet avklaring i løpet av 2012, men intet har skjedd.

Alle vil få vitnemål våren 2014, men uten at det er anledning til å skille mellom de som har gjennomført og bestått alle realfag og de som ikke klarer å gjennomføre alle.

Svar:

TAF (Tekniske og allmenne fag) har i mange år vært brukt som betegnelse på den fireårige kombinerte opplæringen i yrkesfag og studiekompetanefag som enkelte fylkeskommuner tilbyr. Tilbudet er utenfor den offisielle tilbudsstrukturen som er fastsatt i Kunnskapsløftet.

Kunnskapsdepartementet sendte i 2011 ut et forslag til sentrale rammer for organisering av TAF-tilbud. Noen av høringsinstansene ga da uttrykk for at de foreslåtte rammene ville hindre en videreføring av enkelte lokale tilbud, og det ble besluttet at det skulle arbeides videre med fremtidige rammebetingelser.

Innspillene om TAF-ordningen ble tatt med i arbeidet med Meld. St. 20 (2012-2013) På rett vei. Departementet viser der blant annet til at fylkeskommunene opplever at dagens fag- og timefordeling gjør det vanskelig å gi elevene tilpassede opplæringsløp. Det er i meldingen derfor foreslått at timetallet i hvert fag beholdes, men at fylkeskommunene skal få anledning til å plassere fag på årstrinn ut fra egne vurderinger. Slik vil fylkeskommunene få større handlingsrom til å utvikle opplæringsløp som er mer tilpasset lokale forutsetninger og behov. Det vil i arbeidet med oppfølgingen av meldingen også bli vurdert hvilke andre endringer av regelverket som eventuelt er nødvendig for å skape gode, sentrale rammer for TAF-opplæring.

Jeg mener at de lokalutviklede TAF-tilbudene er et verdifullt supplement til de tilbudene som er fastsatt i Kunnskapsløftet. Ved utarbeiding av sentrale rammer for TAF må det tas hensyn til ulike lokale behov, samtidig som elevenes rettigheter skal ivaretas. Kunnskapsdepartementet har tidligere uttalt at lokale TAF-tilbud kan videreføres inntil slike rammer blir fastsatt. Dette forutsetter imidlertid at visse vilkår som knytter seg til elevenes rettigheter, blir oppfylt. Dispensasjonsordningen for utstedelse av vitnemål er også tilsvarende forlenget, slik at ungdom som fullfører et TAF-løp, er sikret å få vitnemål på bakgrunn av dette.

SPØRSMÅL NR. 323**Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 5. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden videreføre bruken av rangeringslister i forbindelse med godkjenning av støtte til freshman-året i amerikanske utdanninger - selv om denne praksisen kan synes å være lite treffsikker, og hvilke konkrete tiltak vil statsråden iverksette for å forsikre at flere norske studenter velger å ta utdannelsen sin i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

I Sundvollen-erklæringen fremgår det at: «Regjeringen vil innføre studiestøtte til førsteåret ved bachelorstudier i ikke-vestlige land og til freshman-året i USA». På Statens Lånekasse for Utdannings hjemmesider, oppdatert 14.1, heter det at «Hovedregelen er at det ikke gis støtte til det første året, Freshman year, av en Bachelor Degree i USA» men at det gjøres unntak for læresteder på tre internasjonale, kommersielle rangeringslister.

Vi vet, blant annet på bakgrunn av rapporter fra European University Association (EUA), at rangeringslistene i liten grad er treffsikre nok til å måle kvaliteten på bachelorutdannelsene. Listene tar - for eksempel - ikke hensyn til at læringssteder kan være svært gode på mindre og spesifikke fagområder. Rangeringslistene kan i denne sammenheng synes som et mindre godt egnet styringsverktøy for bevilgende myndigheter.

Bruken av rangeringslister ibm. godkjenning av støtteverdige utdanninger hevdes å belaste en allerede overarbeidet utenlandsavdeling hos Statens Lånekasse for Utdanning, samt at det skaper et mobilitets hinder.

Regjeringen har uttalt at det er av stor verdi at vi har norske studenter som velger å utdanne seg i utlandet. Etter undertegnede mening er det nødvendig å tilrettelegge bedre for at flere skal velge utenlandsstudier, og man må bygge ned de mobilitetshindre man rår over.

Svar:

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2014 å åpne for støtte gjennom Lånekassen til freshman-året ved læresteder i USA av høy kvalitet fra og med høsten 2014. Målet på høy kvalitet er lærestedenes plassering på internasjonalt anerkjente rangeringslister. Den ordningen som først ble innført i 2012-2013 for BRIK-landene (Brasil, Russland, India og Kina), og så utvidet i 2013-2014 for alle ikke-vestlige land, er da komplett.

Jeg er enig med representanten Nybø i at de tre rangeringslistene som brukes for å velge ut læresteder til ordningen QS (Quacquarelli Symonds), ARWU (Academic Ranking of World Universities) og THE (Times Higher Education), har svakheter som mål på kvalitet i en bachelorutdanning. De tar bl.a. ikke særskilt hensyn til at noen læresteder kan være svært gode på mindre og avgrensede fagområder slik representanten Nybø påpeker.

Til tross for svakhetene er rangeringslistene valgt som mål på kvalitet fordi det per i dag ikke finnes alternativer som er bedre egnet til dette formålet. Kvalitetsmålene bør ha en viss internasjonal legitimitet, og bør ikke ha geografiske begrensninger. Det skal også tas hensyn til at kriteriene skal være objektive, transparente og etterprøvbare. De bør være enkle og lette å forstå for studentene, og samtidig enkle å forvalte for Lånekassen. En generell godkjenning fra NOKUT av den utenlandske utdanningen er en vurdering av utdanningen i forhold til den norske gradsstrukturen, men ikke en vurdering av det faglige innholdet.

Det forholdet at det stilles krav om høy kvalitet for å gi støtte til freshman-året og at det ikke stilles tilsvarende krav når det gis støtte til de andre årene i bachelorutdanningen, springer blant annet ut av at dette året ikke er på nivå med norsk høyere utdanning. Studenter som avbryter utdanningen eller blir forsinket, får ikke innpasset dette året i norsk høyere utdanning dersom de skulle ønske det. Å gi støtte i fire år til utdanning som bare teller som tre år i Norge øker gjeldsbyrden for studentene, og det ser jeg som en ulempe. Denne ulempen blir noe mindre ved å legge vekt på at utdanningen samlet sett er av høy kvalitet.

Ordningen med støtte til førsteåret i bachelorutdanningen ved læresteder av høy kvalitet er nylig innført, og har hittil vært lite brukt. Det er trolig først nå når ordningen utvides til også å omfatte USA at den vil nå et større antall studenter. Kunnskapsdepartementet vil derfor følge utvidelsen nøye, og vurdere effektene av ordningen i lys av Regjeringens målsetting om å få studenter til å velge utdanning i utlandet. Eventuelle fremtidige endringer av ordningen vil ha budsjettkonsekvenser, og må behandles i de ordinære budsjettprosessene.

Jeg er opptatt av at det ikke skal være unødige hindringer for mobilitet til studier i utlandet, og understreker den store verdien i at studenter velger å studere utenfor Norge. Departementet arbeider for å øke antallet studenter som tar et studieopphold i

utlandet som del av en norsk grad. Institusjonelle partnerskap og felles studieprogrammer med gjensidig studentutveksling er viktige virkemidler i så hen-seende. Antallet norske studenter som drar på utveksling har økt jevnt de siste seks årene. God tilrettelegging er særlig viktig for å få studenter til å reise til ikke-engelskspråklige land. Departementet legger også vekt på at norske institusjoner i større grad skal sende studenter til institusjoner der de også har et forskningssamarbeid - både for å sikre kvaliteten i det faglige tilbudet og god kobling mellom utdanning og forskning. Det nye programmet UTFORSK er utformet med dette for øye - å koble internasjonalt utdannings- og forskningssamar-

beid; og fremme samarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika.

Norge har også etablert spesialutsendinger i strategisk prioriterte samarbeidsland som arbeider løpende for å styrke bilateralt utdanningssamarbeid.

Regjeringen ønsker norsk deltakelse i Erasmus+, EUs nye program for utdanning, ungdom og idrett, hvor mobilitetsstipender utgjør en stor andel. Deltakelse i EUs utdanningsprogrammer er ett av de viktigste virkemidlene for internasjonalt utdannings-samarbeid. Beløpet for Norges kontingent i perioden anslås å være 3,3 mrd. kroner. For 2014 er det budsjettert med om lag 220 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 324

Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 5. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvor mye penger vil bli bevilget til jernbaneinvesteringer i 2014-2023 om 2014-nivået for jernbaneinvesteringer videreføres i NTP-perioden, og hvordan samsvarer dette i så fall med de 92 milliardene som ligger inne til jernbaneinvesteringer i vedtatt NTP?»

Svar:

I saldert budsjett for 2014 er det på kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen og post 31 Nytt dobbeltspor Oslo-Ski totalt bevilget 10 008,5 mill. kr. Hvis dette investeringsnivået videreføres uendret i resten av NTP-perioden 2015-2023 vil den samlede bevilgningen til jernbaneinvesteringer for hele 10- årsperioden 2014-2023 utgjøre om lag 100 mrd. kr. Dette utgjør om lag 8 mrd. kr mer enn de 92 mrd. kr som ligger inne som planramme til jernbaneinvesteringer i vedtatt NTP som ble lagt fram av den forrige regjeringen. Jeg minner i den forbindelse om at forrige regjering i NTP la opp til at investeringsnivået skulle være høyt de første årene og lavere deretter, altså motsatt av det premiss representanten Pollestad nå legger til grunn.

Bevilgningen til investeringer i linjen for 2014 på post 30 ligger om lag 2,5 mrd. kr høyere enn den gjennomsnittlige årlige NTP-planrammen for første fireårsperiode 2014-2017. Dette gir en oppfølging av NTP etter ett år på ca. 35,4 % eller 10,4 pst. poeng høyere enn en flat fordeling av NTP-planrammen for perioden 2014-2017. Den store økningen til investe-

ringer i linjen i 2014 er nødvendig for å følge opp kontraktuelle forpliktelser og ha rasjonell framdrift på investeringsprosjekter som ble igangsatt av den forrige regjeringen.

Når vi skal vurdere landets satsing på jernbane etter 2014 bør vi etter min mening se på helheten, ikke bare hva som ble bevilget på post 30 Investeringer i linjen. Vi må da se på den samlede bevilgningen til Jernbaneverket som også omfatter post 31 Nytt dobbeltspor Oslo- Ski, og ikke minst hva som er nødvendig å bevilge på post 23 Drift og vedlikehold for å opprettholde og forbedre standarden på det eksisterende jernbanenettet. Ser vi isolert på bevilgningen til drift og vedlikehold på post 23 for 2014 ligger den om lag 447 mill. kr eller 1,7 pst. poeng lavere enn en flat fordeling av NTP- planrammen for 2014-2017. Samlet ligger vedtatt bevilgning til Jernbaneverket for 2014 om lag 242 mill. kr eller 0,5 pst. poeng høyere enn en flat fordeling av NTP- planrammen for perioden 2014-2017.

Uten at det framgår oppfatter jeg at spørsmålet er knyttet til muligheten for å skaffe rom til å forsere en videre utbygging av dobbeltspor på Jærbanen i forhold til prioriteringen som den forrige regjeringen har lagt til grunn i NTP. Forrige regjering hadde som kjent ikke avsatt midler til en slik utbygging i sitt forslag til NTP for 2014-2023. I den videre budsjett-oppfølgingen av NTP som i første omgang gjelder for planperioden 2014-2017, legger jeg opp til å følge prioriteringen som Stortinget har lagt til grunn ved

behandlingen av NTP. I tillegg til å følge opp med bevilgninger til vedlikehold og fornyelse av det eksisterende jernbanenettet som er nødvendig for å ta igjen noe av vedlikeholdsetterslepet, omfatter prioriteringen en videreføring og slutføring av igangsatte investeringsprosjekter, oppstart av anleggsarbeider på nytt dobbeltspor mellom Oslo og Ski, planlegging og oppstart av nye investeringsprosjekter som inngår

IC-området på Østlandet, herunder gjennomføre planleggingen av Ringeriksbanen. Når det gjelder spørsmål om den videre utbyggingen av dobbeltspor på Jærbanen i første omgang mellom Sandnes og Nærbø, har jeg varslet at jeg vil sette i gang arbeider med nødvendig planlegging. Når det er aktuelt å starte opp med selve utbyggingen, vil jeg komme tilbake til i forbindelse med rulleringen av NTP 2014-2023.

SPØRSMÅL NR. 325

Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes

Besvart 7. februar 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Norge frøs stat-til-stat samarbeidet med Madagaskar etter statskuppet 17. mars 2009, da Antananarivos ordfører Andry Rajoelina tok makten på ukonstitusjonelt vis. Etter fem års politisk krise ble Madagaskars nye folkevalgte president Hery Rajaonari-mampianina tatt i ed som landets president lørdag 25. januar 2014.

Vil Norge nå gi en offisiell anerkjennelse av det nye demokratiske valgte regimet og gjenoppta stat-til-stat samarbeidet med Madagaskar?»

BEGRUNNELSE:

Etter kuppet har Madagaskar sunket ned i en dyp konstitusjonell og økonomisk krise som har gjort at landet nå er et av de fattigste land i verden. 77 % lever under USD 1,25 og 92 % under USD 2 ifølge Verdensbanken. 1,5 mill. barn får ikke skolegang. Verdifulle naturressurser ødelegges. Med bistand fra FN, AU og SADC ble det høsten 2011 enighet om et Veikart som åpnet for nye demokratiske valg som ble gjennomført høsten 2013. Tidligere finansminister Hery Rajaonari-mampianina ble valgets vinner. Valget på ny nasjonalforsamling er også gjennomført. Dermed er de demokratiske institusjonene i ferd med å komme på plass og Madagaskar kan igjen bli en rettsstat. Fra norsk side vil det nå være aktuelt å gjenoppta stat-til-stat samarbeidet på de samme feltene som Norge tidligere har vært engasjert: Utdanning for alle, Godt styresett og kamp mot korrupsjon, Miljø og skogreising, Matvaresikkerhet og programmet Olje for utvikling.

Svar:

Det er gledelig at Madagaskar nå har fått en demokratisk valgt president etter snart 5 år med politisk og øko-

nomisk krise. Den afrikanske union har opphevet sanksjonene mot Madagaskar og gjenopptatt landet som medlem. Jeg oppfatter det internasjonale samfunn som forsiktig optimistisk på Madagaskars vegne. I tiden fremover er det imidlertid viktig at landet får på plass en nasjonalforsamling, statsminister og regjering som kan fremme forsoning og sørge for et effektivt styre.

Den politiske kontakten mellom våre to land har vært svært begrenset gjennom krisen. Dersom den positive politiske utviklingen i landet fortsetter, vil det være naturlig å normalisere våre relasjoner gjennom akkrediteringen av en norsk ambassadør til Antananarivo.

Etter kuppet i 2009 og nedleggelsen av den norske ambassaden i 2011 ble stat til stat-bistanden frosset, så avsluttet. De siste årene har bistanden vært på om lag 70-80 millioner kroner pr. år via frivillige organisasjoner og multilaterale kanaler; mesteparten er gått til utdanning.

Basert på faglige råd fra bl.a. OECD i januar i år, ønsker Regjeringen en viss konsentrasjon av norsk bistand for å styrke resultatoppnåelse og effektivitet. Jeg glad for at det er støtte i Stortinget for denne målsettingen. Utenriksdepartementet har begynt på en faglig utredningsprosess, men det er for tidlig å si noe konkret nå om hvilke opp- eller nedprioriteringer av enkeltland som vil kunne gi en størst samlet effekt.

Jeg ser frem til gode og konstruktive råd og innspill fra bl.a. det sivile samfunn, partiene på Stortinget og andre aktører for å oppnå enda mer utvikling og fattigdomsreduksjon med norsk bistand i årene som kommer. Samtidig følger vi utviklingen i Madagaskar nøye, og håper-på linje med resten av det internasjonale samfunn-på en fortsatt positiv politisk utvikling i landet som kan møte befolkningens håp om stabilitet, fred og utvikling.

SPØRSMÅL NR. 326**Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 7. februar 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Situasjonen i Den sentralafrikanske Republikk er særs alvorleg. Ifølgje FN er minst 1/2 million menneske drive på flukt, og dei humanitære behova er store. Tryggleiken er ekstremt dårleg. Både FN og humanitære organisasjonar ber om ein kraftig auke i naudhjelpa, og det vert peika på behovet for ein robust FN-styrke i landet for å skape tryggleik og få fram naudhjelp.

Vil regjeringa ta leiinga i arbeidet med å auke naudhjelpa til landet, og vil regjeringa ta initiativ til ein større FN-styrke som kan skape tryggleik?»

Svar:

Jeg deler representanten Solhjells bekymring over utviklingen i Den sentralafrikanske republikk (SAR) og viser til mitt svar på hans spørsmål om samme sak i Stortingets spontanspørretime 5. februar.

Av en befolkning på 4,6 millioner har hele 2,5 millioner behov for humanitær bistand. Nærmere 25 prosent av befolkningen er på flukt, de fleste i eget land. Ifølge FN er de humanitære behovene på cirka 551 millioner dollar for 2014. På et høynivåmøte om SAR i Brussel 20. januar i år indikerte giverne bidrag på 496 millioner dollar til humanitært arbeid, stabiliseringsinnsats og utvikling. Av dette er rundt 200 millioner dollar tiltenkt humanitær innsats.

Norge trappet opp den humanitære støtten til det voldsherjede landet i desember i fjor gjennom FN, Det internasjonale Røde Kors og Leger Uten Grenser. Sammen med støtten gjennom FNs nødhjelps-

fond kom norsk humanitær støtte til SAR opp i 58,3 millioner kroner i 2013. I tillegg kommer våre bidrag gjennom andre FN-fond og programmer i SAR.

Alt tyder på at behovene vil øke ytterligere i tiden fremover, og et nytt norsk bidrag vil derfor være aktuelt i inneværende år. Samtidig er det tvingende nødvendig å bedre den humanitære tilgangen og kanalisere støtten gjennom aktører som virkelig evner å levere den på bakken. Norge har tett dialog med de viktigste aktørene for å bidra til dette.

FNs sikkerhetsråd har gitt Den afrikanske union (AU) i oppdrag å beskytte sivilbefolkningen og bidra til å stabilisere landet. AU-operasjonen MISCA består i dag av en militær styrke på vel 5 300, samt politi og annet sivilt personell. Norge vil støtte den sivile delen av operasjonen med seks millioner kroner. Det er dessuten viktig å støtte AU's evne til å håndtere konflikter i egen region.

Den 28. januar ga Sikkerhetsrådet dessuten klar-signal til utplasseringen av en EU-styrke i SAR. Franske styrker er som kjent allerede engasjert. En mer robust internasjonal stabiliseringsinnsats er helt avgjørende for gjennomføringen av den humanitære innsatsen.

FNs Sikkerhetsråd har pålagt Generalsekretæren å planlegge for en mulig FN-overtagelse av MISCA. Generalsekretærens rapport skal foreligge senest 5. mars og vil sannsynligvis oppfordre til en styrking av innsatsen. Dersom FN overtar ledelsen av MISCA, vil Norge på vanlig måte bidra til finansieringen gjennom et pliktig, BNP-basert bidrag.

SPØRSMÅL NR. 327**Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 7. februar 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Ertesvåg Samdrift i Haram kommune har 1300-1400 dekar som skal driftast. Deira eigne tal visar at auka i mineraloljeavgifta førar til auka kostnader på fleire titals tusen kroner.

Vil regjeringa kompensera for dette gjennom auka tilskot til landbruket?»

GRUNNGJEVING:

I statsbudsjettet for 2014 blei det vedteke ei auke i mineraloljeavgifta på 53,9 øre utover det som låg i regjeringa Stoltenbergs budsjett. Dette er ei auke som gir auka kostnader for båteigarar, lokalt næringsliv, landbruket og anleggsbransjen. Dette vil og gje auka kostnader for vegprosjekt, og høgare bompengjebidrag som følge av det. Når det gjeld konsekvensane for landbruket har representanten hatt kontakt med Ertesvåg Samdrift i Haram kommune som ligg i Møre og Romsdal. Dei har sjølv rekna på kva den auka avgifta gjer på kostnadsnivået deira.

Svar:

Regjeringspartiene stemte for et samlet budsjettforlik med samarbeidspartiene på Stortinget.

I Budsjettnemnda for jordbruket sitt materiale, som jordbruksoppkjøret bygger på, beregnes næringsens samlede inntekter og kostnader. Økt pris på diesel vil på vanlig måte inngå som ett av mange elementer på kostnadssiden når Budsjettnemnda legger fram sitt materiale som grunnlag for jordbruksoppkjøret 2014.

Gjennom budsjettforliket gjennomførte regjeringen flere endringer på skatt- og avgiftssiden. Skattesatsen på alminnelige inntekt for personer og selskaper reduseres fra 28 til 27 prosent, formuesskatten settes ned og arveavgiften fjernes. Regjeringen har også prioritert en rekke andre positive skattelettelser.

Samlede skattelettelser fra 2013 til 2014 utgjør etter inngåelse av budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre om lag 7,3 mrd. kroner påløpt og 4,2 mrd. kroner bokført.

SPØRSMÅL NR. 328**Innlevert 30. januar 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 10. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at det opprettes flere egne grupper som arbeider med seksualisert vold og seksuelle overgrepssaker i politidistriktene, eller vil statsråden gjennomføre andre konkrete grep for å øke oppklaringsprosenten i voldtektssaker?»

BEGRUNNELSE:

Voldtekt er et samfunnsproblem med store konsekvenser for de som utsettes. Politiets håndtering av anmeldelser av voldtekt har avgjørende betydning for om over griper blir dømt i en straffesak. Siden 2005 har det vært årlige økninger i den anmeldte seksualkriminaliteten og i 2012 ble 4 700 seksuallovbrudd anmeldt. Det er stor usikkerhet ved mørketallene, men de er antatt å være store. I tillegg er oppklaringsprosenten i disse sakene lav. I 2003 fikk Norge

kritikk fra FNs Kvinnekommisjon for sin lave oppklaringsprosent av voldtektssaker på 27 prosent. I 2011 var oppklaringsprosenten på 24 prosent.

I Adresseavisen 21. januar kan vi lese at politimester Nils Kristian Moe i Sør- Trøndelag politidistrikt tar grep lokalt for å gjøre noe med den lave oppklaringsprosenten i voldtektssaker. Han mener det er nødvendig med høyere kompetanse for å sikre kvaliteten på etterforskningen og derfor opprettes det nå en egen etterforskningsgruppe, i tillegg gjennomføres det skolingstiltak for vanlige patruljer for å sikre spor i en tidlig fase. Flere politidistrikt har etablert egne SO-team med spesielt ansvar for sedelighetssaker og seksuelle overgrep.

I 2008 foreslo Sletner-utvalget blant annet at det burde opprettes en «Politiets sentrale enhet mot seksualisert vold» (SEPOL) og også at det etableres

egne SO-team, som arbeider med seksuelle overgrepssaker i alle politidistrikt (NOU 2008: 4, Fra ord til handling).

Undertegnede er kjent med at det er etablert en voldtektsgruppe i KRIPOS som skal arbeide mot seksualisert vold, og at dette er det nasjonale fagmiljø for informasjons- og kompetansedeling som skal bidra til økt kvalitet på etterforskningen og raskere oppklaring av voldtektssaker ute i politidistriktene. Til tross for styrket innsats både sentralt og i distriktene øker ikke oppklaringsprosenten og det er bekymringsfullt.

Svar:

Politidirektoratet kartlegger og evaluerer i 2014 politiets arbeid mot seksuelle overgrep. Arbeidet er forankret i handlingsplanen mot voldtekt (2012-2014). Det gjennomføres også en rekke nye tiltak for høyere oppklaringsprosent for voldtekt.

Politiet har etablert standardiserte rutiner for å kvalitetssikre initialfasen i etterforskningen av voldtekt. Egne tiltakskort er gjort tilgjengelig i politiets nasjonale veileder KO:DE og viser de viktigste skrittene som må følges opp i initialfasen. Gode rutiner for åstedsundersøkelse, rusprøver samt sikring av biologiske spor er svært viktig i en bred, grundig og effektiv straksetterforskning i denne typen saker. Initialfasen av etterforskningen har stor betydning for den videre straffesaks-behandlingen og for positiv innvirkning på oppklaringsprosenten for voldtekt.

Som ledd i handlingsplanen mot voldtekt, har Riksadvokaten i samarbeid med Politidirektoratet og Kripos arrangert fagseminar for politiet og påtalemyndigheten om etterforskning, bevissikring og akteroring i voldtektssaker. Seminaret omhandlet også ivaretagelsen av fornærmede under etterforskningen og saksgangen i denne type saker.

Det er etablert egne SO-team (seksuelle overgrepsteam) i ni politidistrikt, hvor målet er å bedre kvaliteten på straffesaksbehandlingen. Disse trekker veksler på etablerte ressurser og på spisskompetanse ved Kripos, som i dag har 16 ansatte etterforskere og analytikere i sin Voldtektsgruppe.

Når det gjelder de største politidistriktene, har Oslo politidistrikt en egen enhet for seksualforbrytelser. Denne er styrket med 10 stillinger for å overta mottak av anmeldelser av alle voldtekter og grove seksualforbrytelser. Samtidig er enheten også styrket med en politiadvokat. Målsettingen er kortere saksbehandlingstid og en høyere oppklaringsprosent i voldtektssaker for fremtiden. Tiltaket har allerede etter fem måneders drift i fullskala vist gode resultater.

Sør- Trøndelag politidistrikt har gjennomført en evaluering av de 50 siste påtaleavgjorte voldtektssakene i distriktet, hvor målsettingen var å finne forbedringspunkter. Voldtekt er ett av tre satsingsområder for Sør- Trøndelag politidistrikt i 2014, hvor det har satt seg som mål at det bør være minst 40 % oppklaring på voldtektssakene i 2014.

Jeg imøteser Politidirektoratets evaluering av politiets arbeid mot seksuelle overgrep med stor interesse. Evalueringen vil belyse den kompetanse det enkelte politidistrikt har i denne type saker. Målet må være å etablere stabile fagmiljøer med solid anerkjennelse for den kompetansen de innehar.

Tall fra politiets straffesaksregister viser at det ble anmeldt 1 131 voldtekter i 2013. Oppklaringsprosenten for påtaleavgjorte voldtektssaker i 2013 var på 36,2.

Ved siden av god ivaretagelse av ofrene for voldtekt, er målet om en høyere oppklaringsprosent i voldtektssaker svært viktig for denne regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 329**Innlevert 31. januar 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 7. februar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er gjennomsnittlig utlignet skatt som andel av bruttoinntekt fordelt på desiler, siste 5 prosent siste 1 prosent og siste 0,1 prosent, med 2014-regler, og der-
som formuesskatten fjernes?»

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 30 (2010-2011) Fordelingsmeldingen, figur 4.8, fremgår det at gjennomsnittlig utlignet skatt som andel av bruttoinntekt økte for desil 1-9 både i 2000, 2005 og 2009. Med forrige borgerlige regjering sank imidlertid denne skatteprosenten for øver-

ste desil. Da regjeringen Stoltenberg II overtok ble det foretatt grep i skattesystemet som sørget for økt gjennomsnittlig skatteprosent også for øverste desil.

Svar:

Tabell 1 viser anslått gjennomsnittlig skatt som andel av bruttoinntekt for ulike desiler/bruttoinntektsgrupper med hhv. 2014-regler og med et alternativ hvor formuesskatten fjernes. Med siste 5 pst., 1 pst. og 0,1 pst. menes personer med hhv. 5 pst., 1 pst. og 0,1 pst. høyest bruttoinntekt i inntektsfordelingen.

Tabell 1 Gjennomsnittsskatt med hhv. 2014-regler og med et alternativ hvor formuesskatten fjernes, fordelt på desiler/inntektsgrupper etter bruttoinntekt. Prosent

Desil/ inntektsgruppe	Gjennomsnittsskatt med 2014-regler	Gjennomsnittsskatt med fjerning av formuesskatt (for øvrig 2014-regler)
1	3,7	2,4
2	5,7	5,4
3	9,2	8,9
4	14,4	14,0
5	18,6	18,2
6	21,2	20,9
7	22,9	22,5
8	24,4	24,0
9	27,0	26,5
10	32,4	30,7
Siste 5 pst.	35,8	33,6
Siste 1 pst.	37,7	34,0
Siste 0,1 pst.	37,4	31,2

Kilde: Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2011. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2014. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

Som representanten er inne på, viser figur 4.8 i Meld. St. 30 (2010-2011) at gjennomsnittsskatten for høyinntektsgruppene er betydelig lavere i 2005 enn i 2009. Jeg vil minne om at dette i stor grad skyldes tilpasninger til innføringen av utbytteskatt i 2006. Forut for reformen i 2006 ble det tatt ut store skattefrie utbytter, noe som reduserte gjennomsnittsskatten i 2005 betraktelig. En betydelig andel av disse utbytterne ble senere ført tilbake til selskapene som ny egenkapital eller lån.

SPØRSMÅL NR. 330**Innlevert 31. januar 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 7. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«KS har foreslått en ny arbeidstidsbestemmelse for lærere. Mange lærere er bekymret for om dette i praksis vil gå ut over deres mulighet til å prioritere arbeidstiden slik de selv mener er til det beste for elevene.

Hvordan vil statsråden sikre at lærerne kan disponere sin arbeidstid og ressurser slik at elevenes pedagogiske behov blir best mulig ivaretatt?»

BEGRUNNELSE:

I norsk skole er vurdering for læring et viktig prinsipp. Elevene skal motta vurderinger som hjelper dem til å utvikle seg. Da er det viktig at elevene følges opp raskt og direkte. Derfor jobber lærere i perioder både kvelder og helger. KS ønsker nå en ny arbeidstidsordning som mange lærere har reagert negativt på ettersom de mener dette vil bety mindre fleksibilitet og mulighet til å utføre arbeidet sitt tilfredsstillende.

Svar:

Forhandlingsansvaret for lønns- og arbeidsvilkår for lærere og skoleledere ble overført fra staten til kommuner og fylkeskommuner 1. mai 2004. Det er etter dette KS og lærerorganisasjonene som inngår og tolker tariffavtaler gjeldende for ansatte i offentlig grunnskole og videregående skole. Det er disse partene som bestemmer hvordan arbeidstidsspørsmålet nå skal håndteres som del av dette.

Kunnskapsdepartementet er ikke en part i forhandlinger som regulerer arbeidstid og lønnsfastsettelse for lærere og skoleledere i kommuner og fylkeskommuner. Det er på samme måte som at departementet ikke er part når for eksempel LO og NHO forhandler. Dette er en sentral del av frie forhandlinger, som igjen er avgjørende for frie fagforeninger, og en viktig del av den norske modellen.

SPØRSMÅL NR. 331**Innlevert 31. januar 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 13. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at det vil bli en smidig overtakelse av Bodø lufthavn fra forsvaret til Avinor, og at lokale og regionale myndigheter blir involvert på en hensiktsmessig måte i utvikling av framtidige løsninger for arealer og lufthavnen i Bodø?»

BEGRUNNELSE:

Nedleggelsen av Bodø som kampflybase innebærer negative konsekvenser for Bodø kommune. Det er derfor naturlig at regjeringen i samråd med lokale myndigheter bidrar til en smidig måte å avvikle flystasjonen på, når den tid kommer.

Bodø hovedflystasjon er en av landets mest trafikkerte flyplasser. I dag eier og driver Forsvaret flyplassen, og Avinor betaler for sin bruk. Det må utvikles gode og praktiske fremtidsrettede løsninger for overføring av flyplassen fra Forsvaret til sivile luft-

fartsmyndigheter når Bodø hovedflystasjon skal nedlegges. Forsvaret har i 60 år hatt base for kampfly i Bodø. Ved nedleggelse av Bodø hovedflystasjon er det nødvendig at Forsvaret bidrar til å tilbakeføre de arealene som de har disponert til sivilsamfunnet på en god måte. Regjeringen må i samråd med lokale myndigheter sørge for en hensiktsmessig tilbakeføring av arealene. Dette er det gitt bred politisk tilslutning til både i behandling av langtidsplanen for forsvaret «Et forsvar for vår tid st.meld. 73 (2011-2012)» og gjeldende nasjonale transportplan.

Avinor har i brev av 21.11.13 til Samferdselsdepartementet gitt uttrykk for at prosessen så langt er grunnlag for stor bekymring, og etterlyser avklaring på formelle og praktiske forhold.

Dette vil være avgjørende for å lykkes med en smidig overgang av eierskapet og videreutvikling av Bodø lufthavn.

Svar:

Regjeringen legger stor vekt på kontinuerlig luftfartsdrift i Bodø. I tråd med Innst. 450 (2012-2013) Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Nasjonal transportplan 2014-2023 og Innst. 388 S (2011-2012) Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Et forsvar for vår tid, har Regjeringen startet en prosess for å få på plass langsiktige løsninger for både sivil og militær luftfart i Bodø når Forsvaret legger ned sin kampflyvirksomhet. Det arbeides med å avklare formelle og praktiske forhold i forbindelse med overføringen av flyplassdriften og fremtidig bruk av frigitte arealer.

Forsvaret, Avinor og lokale og regionale myndigheter arbeider sammen for å finne løsninger som ivaretar både sivile og militære behov. Det er blant annet opprettet et koordineringsforum mellom Luftforsvaret, Forsvarsbygg, Avinor og Bodø kommune for å sikre involvering fra alle berørte parter i utviklingen av fremtidige løsninger for arealer og lufthavnen i Bodø.

Det er i dag et godt samarbeid om flyplassdrift mellom Forsvaret og Avinor, som har konsesjon for den sivile luftfarten på Bodø lufthavn. En god dialog med Bodø kommune og Nordland fylkeskommune er både naturlig og helt nødvendig. Dette er et godt grunnlag for en smidig og konstruktiv prosess med tanke på overføring av flyplassdriften til Avinor.

SPØRSMÅL NR. 332

Innlevert 31. januar 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 10. februar 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at det vil bli en smidig overtakelse av Bodø lufthavn fra forsvaret til Avinor, og at lokale og regionale myndigheter blir involvert på en hensiktsmessig måte i utviklingen av framtidige løsninger for arealer og lufthavnen i Bodø?»

BEGRUNNELSE:

Nedleggelsen av Bodø som kampflybase innebærer negative konsekvenser for Bodø kommune. Det er derfor naturlig at regjeringen i samråd med lokale myndigheter bidrar til en smidig måte å avvikle flystasjonen på, når den tid kommer.

Bodø hovedflystasjon er en av landets mest trafikkerte flyplasser. I dag eier og driver Forsvaret flyplassen, og Avinor betaler for sin bruk. Det må utvikles gode og praktiske fremtidsrettede løsninger for overføring av flyplassen fra Forsvaret til sivile luftfartsmyndigheter når Bodø hovedflystasjon skal nedlegges. Forsvaret har i 60 år hatt base for kampfly i Bodø. Ved nedleggelse av Bodø hovedflystasjon er det nødvendig at Forsvaret bidrar til å tilbakeføre de arealene som de har disponert til sivilsamfunnet på en god måte. Regjeringen må i samråd med lokale myndigheter sørge for en hensiktsmessig tilbakeføring av arealene. Dette er det gitt bred politisk tilslutning til både i behandling av langtidsplanen for forsvaret «Et forsvar for vår tid

st.meld. 73 (2011-2012)» og gjeldende nasjonale transportplan.

Avinor har i brev av 21.11.13 til Samferdselsdepartementet gitt uttrykk for at prosessen så langt er grunnlag for stor bekymring, og etterlyser avklaring på formelle og praktiske forhold.

Dette vil være avgjørende for å lykkes med en smidig overgang av eierskapet og videreutvikling av Bodø lufthavn.

Svar:

Regjeringen legger stor vekt på kontinuerlig luftfartsdrift i Bodø. I tråd med Stortingets behandling av hhv. Innst. 450 (2012-2013) og Innst. 388 S (2011-2012), jf. Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 og Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid, har regjeringen startet en prosess for å få på plass langsiktige løsninger for både sivil og militær luftfart i Bodø når Forsvaret legger ned sin kampflyvirksomhet. Det arbeides nå med å avklare formelle og praktiske forhold i forbindelse med overføringen av flyplassdriften og fremtidig bruk av frigitte arealer.

Forsvaret, Avinor, og lokale og regionale myndigheter arbeider sammen for å finne løsninger som ivaretar både sivile og militære behov. Det er blant annet opprettet et koordineringsforum mellom Luftforsvaret, Forsvarsbygg, Avinor og Bodø kommune for å sikre involvering fra alle berørte parter i

utviklingen av fremtidige løsninger for arealer og lufthavnen i Bodø.

Det er i dag et godt samarbeid om flyplassdrift mellom Forsvaret og Avinor, som har konsesjonsansvaret for den sivile luftfarten på Bodø lufthavn. En

god dialog med Bodø kommune og Nordland fylkeskommune er både naturlig og helt nødvendig. Dette er et godt grunnlag for en smidig og konstruktiv prosess med tanke på en overføring av flyplassdriften til Avinor.

SPØRSMÅL NR. 333

Innlevert 31. januar 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 12. februar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene slår fast at det ikke skal iverksettes petroleumsvirksomhet ved iskanten. Definisjonen av iskanten er i forvaltningsplanen definert som den maksimale utbredelsen av isen siste ti år, som også er fagetatenes definisjon av iskanten. I stortingsmeldingen om åpningen av Barentshavet Sørøst ble imidlertid iskanten omdefinert som «den til enhver tid observerte iskant».

Hva er regjeringens definisjon av iskanten?»

BEGRUNNELSE:

Iskanten er i Forvaltningsplanen for Barentshavet-Lofoten definert som 50 km fra isens maksimale utbredelse siste tiårsperiode. Iskanten varierer, og det er nødvendig å ha en buffer, så man ikke igangsetter aktivitet i et område som senere vil være dekket av is.

I Meld St. 35 (2012-13) Åpning av Barentshavet for petroleumsvirksomhet tas derimot definisjonen «isens maksimale utbredelse, slik den til enhver tid kan observeres» i bruk. Dette er problematisk, fordi definisjonen ikke tar inn over seg at utbredelsen varierer, og at dette er en utfordring for petroleumsvirksomhet. Der det til et gitt tidspunkt er isfritt, kan det året etter være islagt.

Det er flere grunner til at det ikke burde åpnes for petroleumsvirksomhet i isfylte farvann. Faglig Forum for Forvaltningsplanen av Barentshavet - Lofoten har omtalt området som «et sårbart og rikt område biologisk sett [og] et viktig punkt for forvaltningen. Det er også viktig for å forstå økosystemet. (...) Det er uklart hvor godt kunnskapshullene [om området] er i ferd med å fylles.»

Det andre problemområdet er oljesøl i isfylte farvann. Til tross for mange initiativer fra forskning og industri, finnes det per i dag ingen effektiv måte å fjerne olje fra sifyllt farvann på. Det er i tillegg be-

grenset tilgang til beredskapsutstyr nær iskanten, som i resten av det nordlige Barentshavet. Ved et utslipp i iskantsonen, vil det være vanskelig å hindre at olje driver inn i iskanten. Ved et utslipp fra sjø-bunnen vil olje tilsøle områder under isen. Der har man ikke tiltak for å håndtere oljesøl. I tillegg kommer lave temperaturer, lysforhold, ising, tåke og plutselige værforandringer som skaper store utfordringer for dagens teknologi.

I samarbeidsavtalen mellom Venstre, KrF og regjeringspartiene er iskanten omtalt som et av de områdene det ikke skal startes oljevirksomhet:

«4c Ikke åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede iht. petroleumsløven havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2013-2017 Og ikke iverksette petroleumsvirksomhet ved Jan Mayen, iskanten, Skagerrak eller på Mørefeltnene.»

Svar:

Iskanten er omtalt i St.meld. nr. 8 (2005 - 2006), Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan) og Meld. St. 10 (2010 - 2011), Oppdatering av forvaltningsplanen for det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

I stortingsmeldingene er iskanten identifisert som et særlig verdifullt og sårbart område. Særlig verdifulle og sårbare områder er områder som ut fra naturfaglige vurderinger har vesentlig betydning for det biologiske mangfoldet og den biologiske produksjonen i havområdet. Hvor iskanten faktisk befinner seg varierer gjennom året.

I forvaltningsplanene er iskanten inntegnet på kart basert på fagutredninger fra mai 2003. Disse kartene er igjen basert på data over sannsynlighet for is i april måned i perioden 1967-1989 med unntak av året 1976. I kartene fra 2003 er iskanten som et særlig verdifullt og sårbart område, tegnet inn der det er 30-50 prosent

sannsynlighet for is i april. De siste tiåre-ne har iskan-ten i gjennomsnitt trukket seg lengre nord- og nordøst-over. Denne trenden forventes å fortsette.

Olje- og energidepartementet har mottatt nomi-nasjoner til 23. konsesjonsrunde på norsk kontinen-talsokkel. Nominasjonene viser stor interesse, særlig for arealet i Barentshavet sørøst, som ble åpnet for petroleumsvirksomhet i 2013.

Neste skritt i arbeidet med konsesjonsrunden er at departementet sender et forslag til utlysning på hø-ring. Det vil skje i februar.

Den forrige regjeringen la frem forslag til åpning av Barentshavet sørøst og rammer for 23. conse-sjonsrunde i en stortingsmelding våren 2013. I mel-lingen ble det slått fast at det ikke skal igangsettes petroleumsvirksomhet ved iskanten nå, samt at dette ikke er til hinder for at det kan drives petroleumsvirk-

somhet i hele Barentshavet sørøst. For å ivareta hen-synet til viktige miljøverdier langs iskanten, ble det foreslått å sette tidsbegrensninger for leteboring i ol-jeførende lag i et område nær iskanten.

Et flertall på Stortinget sluttet seg til forslagene i stortingsmeldingen. I arbeidet med 23. konsesjons-runde har regjeringen lagt Stortingets behandling av meldingen til grunn.

Med tidsplanen for 23. konsesjonsrunde vil et eventuelt stort, tidlig funn i Barentshavet sørøst tid-ligst kunne føre til utbygging midt på 2020-tallet. Re-gjeringen vil da ta stilling til en eventuell utbyggings-plan for et slikt funn. Frem mot dette vil myndighete-ne arbeide videre med faglige problemstillinger knyt-tet til petroleumsvirksomhet i de nordlige områdene, blant annet knyttet til iskanten. Store, viktige utbyg-inger som dette vil også forelegges Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 334

Innlevert 31. januar 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 10. februar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at enslige uføre fosterforeldre ikke får avkortning i sin uføretrygd som følge av fosterhjemsoppdraget, og hvordan vil statsråden sørge for at skatteskjerpelser og NAVs praksis ikke fører til at fosterhjemsavtaler sies opp, fordi det fører til et reelt økonomisk tap for fosterfo-relderen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt kontaktet av en enslig foster-mor som etter at hun ble ufør grunnet en trafikkulyk-ke, har havnet i en situasjon med NAV og skattemyn-dighetene som har ført til at hun sitter igjen med min-dre penger som fostermor enn hun ville ha gjort om hun sa opp fosterhjemsavtalen. I dagens situasjon med mangel på fosterhjem for ungdom, og hvor det er et uttalt mål å unngå utilsiktede flyttinger for fos-terbarn, er det svært uheldig med et regelverk som «straffer» mennesker som gjør en viktig jobb for samfunnet.

Vedkommende ble fostermor i 2001, men i 2010 ble hun 100 % ufør. Da fostermor var i full jobb fikk hun full fosterhjemsgodtgjørelse i tillegg til at hun ble skattet i skatteklasser 2. Etter at hun ble ufør og i utgangspunktet burde fått 100 % uføretrygd, så har

hun fått uføregraden redusert til 85 % av NAV. Dette begrunnes med at hun har inntekt som fostermor og derfor i følge NAV har restarbeidsevne. I tillegg fikk hun i 2012 beskjed fra Skatteetaten at det har kom-met en regelendring som gjør at enslige fosterfo-reldre ikke lenger ligger i skatteklasser 2, fordi de mot-tar fosterhjemsgodtgjørelse. Da regnes ikke foster-barnet som barn i forhold til skattereglene for enslige forsørgelse. Dette innebærer en skatteskjerpelse på flere tusen kroner årlig. Det er grunn til å tro at sam-me begrunnelse legges til grunn når det gjelder inn-føringen av det nye særfradraget for enslige forsørge-re fra 2013.

Resultatet av NAVs praktisering av regelverket og regelendringen hos Skatteetaten er alvorlige og fører til at enslige fosterforeldre får en vanskelig øko-nomisk situasjon. I tilfeller hvor det er to fosterfo-reldre og den ene blir ufør, kan fosterhjemsgodtgjørelsen overføres til den av fosterforeldrene som fortsatt er i jobb slik at den uføretrygdde ikke får avkortning i uføretrygden. Det er derfor kun om man blir ufør og er enslig fosterforelder man rammes økonomisk og derigjennom ufrivillig settes i en vanskelig situasjon hvor økonomien kan avgjøre om man har råd til å fortsette som fosterhjem. Mange som blir uføre under fosterhjemsoppdraget kan klare oppgaven også som ufør. Det er opptil barneverntjenesten å ta en faglig

vurdering av hva som er det beste for barnet, det bør ikke være økonomien som avgjør dette. Undertegnede mener at praktiseringen av regelverket rammer svært uheldig og bør endres.

Svar:

Jeg er opptatt av at ingen skal tape på å være fosterforeldre. De som utfører omsorgsoppgaver på vegne av det offentlige, bør i utgangspunktet få de samme ytelsene fra det offentlige som biologiske foreldre. Både av hensyn til rekrutteringen og for å kunne beholde de allerede eksisterende fosterhjemmene, er

det nødvendig å kunne tilby fosterforeldrene best mulig rammevilkår. Dette er en prioritert oppgave for mitt departement.

De spørsmål som representanten reiser, gjelder regelverk som sorterer under andre departementer, dvs. Finansdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet foretar nå en kartlegging av fosterforeldres økonomiske rammevilkår. I forlengelsen av dette vil vi be direktoratet om en utredning av blant annet de problemstillingene som reises av representanten og omfanget av disse.

SPØRSMÅL NR. 335

Innlevert 3. februar 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I minus 10 grader og sterk vind ble en asylsøker kastet av toget fordi hun hadde feil dato på billetten sin. Hun gikk seg bort, og ble funnet sterkt nedkjølt mange timer senere.

Hvilke retningslinjer har NSB i forhold til bortvisning av passasjerer, og hvem sitt ansvar ville det blitt om personen hadde fått skader eller i verst tenkelig tilfelle dødd?»

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i Helgeland Arbeiderblad den 27. januar 2014. «Tittel: Ble kastet av toget».

Svar:

NSB har transportvilkår som er en standardavtale mellom NSB og passasjerer. Samferdselsdepartementet godkjenner transportvilkår iht. jernbaneforskriftens § 4-1 normalt etter at Forbrukerombudet har vært hørt

NSB opplyser at Transportvilkårene gjelder for alle som reiser med selskapet. Dersom en passasjer ikke har gyldig billett, eller passasjerer ikke har mu-

lighet til å betale for billetten om bord, plikter ikke NSB å transportere passasjerer frem til angitt destinasjon. NSB har egne prosedyrer for hvordan konduktøren skal forholde seg i slike situasjoner. NSB opplyser videre at ombordansvarlig konduktør må vurdere hvorvidt den reisende uten gyldig billett har mulighet til å ta vare på seg selv før en eventuell bortvisning finner sted.

I dette spesielle tilfellet opplyser NSB at passasjerer hverken hadde gyldig billett eller penger/kredittkort til å betale en ny billett om bord. Passasjerer hadde heller ikke gyldig legitimasjon. Konduktøren fikk oppgitt en kontaktperson av passasjerer, som konduktøren ringte. Denne kontaktpersonen forsikret at passasjerer kunne bli hentet ved Svenningdal stasjon. Ut i fra denne opplysningen mente konduktøren at passasjerers sikkerhet var ivaretatt. NSB mener det var felles enighet om at passasjerer skulle gå av toget på Svenningdal stasjon og hevder at det ikke skal ha vært tilløp til diskusjon eller krangel på noen måte.

NSB opplyser at selskapet vil bruke denne hendelsen til videre læring for å se om tilsvarende hendelser kan løses mer smidig i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 336**Innlevert 3. februar 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 10. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hva er de nye initiativene som er lansert av ministeren, og som ikke var planlagt igangsatt under Stoltenberg II-regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden kommer stadig i skade for å presentere innsats for forenkling og fornying i offentlige tjenester som en ny ide. Det er en kjensgjerning at slike innsatser er en naturlig del av myndighetenes arbeid, også hva gjelder bruk av nye teknologiske muligheter.

Den forrige regjering initierte og gjennomførte en rekke slike. Av de største var kanskje automatisering av pensjonssaker i Statens pensjonskasse, søknadsbehandling i Lånekassa, automatisk frikort, elektroniske resepter og at næringslivet sparte 663 år-sverk gjennom innføring av Altinn.

Svar:

I vår politiske plattform har denne regjeringen pekt ut 8 prioriterte satsingsområder. Mitt departement har fått hovedansvaret for to av disse: «En enklere hverdag for folk flest» og «Levende lokaldemokrati». Når vi nå gjennomfører våre ambisjoner på begge disse satsingsområdene, vil et betydelig innslag være å prioritere tiltak for forenkling, forbedring og fornying av offentlig forvaltning og offentlige tjenester. I tillegg vil forenkling av regler for innbyggere og næringsdrivende være en rettesnor for det arbeidet vi skal gjennomføre. Dette kan kort illustreres med noen viktige eksempler:

Antallet mål ble mer enn fordoblet i tildelingsbrevene til departementenes underliggende virksomheter i perioden fra 2004 til 2012. Denne regjeringen vil redusere mengden av mål og resultatkrav til statlige virksomheter. En rettesnor for tildelingsbrevene for 2014 har derfor vært å legge vekt på klare mål, tydelige prioriteringer og rapportering på det som er viktig for hver enkelt etat. Dette vil bidra til mer effektiv, enkel og gjennomføringskraftig forvaltning.

Jeg bruker betegnelsen tidstyver om prosesser som tar unødvendig mye tid, slik som ventetid som oppstår mellom ulike sektors behandling av en sak, krav til rapportering av opplysninger ingen bruker til noe, dobbeltarbeid som oppstår når flere gjør det samme og manuell utfylling av skjemaer med data

man allerede har i systemene sine. Regjeringen ønsker å fjerne slike tidstyver både internt i offentlig sektor og i det offentliges kontakt med innbyggere og næringsliv. Tidstyver gjør at medarbeidere må bruke for mye tid blant annet på rapportering, og de rar dermed mindre tid til å løse andre, viktigere oppgaver. Et første tiltak har vi allerede gjennomført i tildelingsbrevene til statlige virksomheter i år, hvor vi har stilt krav om å prioritere arbeidet med å redusere eller fjerne tidstyver. Dette vil føre til at vi rar gjennomført nye forenklinger.

Mitt departement er i gang med å utarbeide forslag til enklere regler for plan- og byggesaker. Forenklingene vil bidra til å holde byggekostnadene nede, øke tempo i planprosessene og skape en enklere hverdag for næringsliv, kommuner og folk flest. Forenklingene i byggreglene vil særlig ha betydning for mindre leiligheter. Det vil bidra til å få ned byggekostnadene, samtidig som bokvaliteten sikres. På plansiden skal antall innsigelser reduseres og tidsbruken gå ned.

Representanten Håheim viser til utviklingen av automatiserte løsninger og fornying ved bruk av informasjonsteknologi. De siste årene har det blitt satt i gang mange, viktige digitaliseringstiltak i det offentlige. Denne regjeringen ønsker å bygge videre på de planer og tiltak som Stortinget tidligere har sluttet seg til, og vi ønsker å utvikle tiltakene videre. Det er en styrke for det viktige utviklings- og moderniseringsarbeidet Norge står overfor at det er en bred politisk enighet om viktige ikt-satsinger i offentlig sektor. Dette så vi for eksempel under Stortingets behandling av Stoltenberg II-regjeringens Meld. St. 23 (2012-2013) Digital agenda for Norge, jf. Innst. 370 S (2012-2013). Samtidig kommer denne regjeringens ønske om å bygge videre på, men også utvide ambisjonene på dette området, godt til uttrykk i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) Endring av Prop. 1 S (2013-2014) Statsbudsjettet 2014. Jeg er glad for at Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag der og vedtok å øke bevilgningen både til å etablere en løsning for digital tinglysing i Statens kartverk og til å videreutvikle en løsning med elektronisk søknad på lån og bostøtte i Husbanken. Digitalisering på disse områdene vil gi en enklere hverdag både for innbyggere og næringsliv, samtidig som det legger til rette for at stat og kommune kan løse oppgavene mer effektivt.

SPØRSMÅL NR. 337**Innlevert 3. februar 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 10. februar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Kjenner statsråden til at Nav har endra praksis i saker om båttransport, og blir båttransport via heimen sett på som ei naudsynt utgift som kan dekkjast av folketrygda?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til at ansvaret for vurdering av utgiftsdekning til båttransport blei sentralisert og teke over av Nav Forvaltning Hordaland 1.september 2013. I den samanheng har eit gravferdsbyrå kontakta meg med bodskapen om at ein opplever strengare handheving av regelverket og endring i praksis. Dette gjeld sær-lig avslag på søknadar knytt til båttransport via heimen.

Svar:

Utgifter til båttransport blir dekkja etter reglane i folketrygdlova § 7-3 og ei forskrift som er heimla i denne paragrafen. Det er berre dei utgiftene til transport av båt som er naudsynte som blir dekkja, fråtrekt ein eigendel på 10 prosent av full gravferdsstønad. Full gravferdsstønad er no 22 083 kroner.

Formålet med stønad til båttransport er at det ikkje skal vere ein ekstra belastning for dei pårørande at utgifter i samanheng med gravferda blir høgare på

grunn av lange avstandar, at det er langt til gravferdsbyrået, at det er naudsynt å nytte fergje, og andre utanforliggende omsyn. Stønaden sikrar på denne måten at ei verdig gravferd eller bisetting ikkje blir forhindra av økonomiske årsaker.

Om utgifter til transport via heimen er å rekne som naudsynte, blir vurdert i det einskilde høve. Det som blir dekkja er utgifter til den rimelegaste naturlege transportmåten og transportvegen.

Som representanten viser til, blir søknader om gravferdsstønad og stønad til båttransport handsama av NAV Forvaltning Hordaland. Formålet med ei slik sentralisering er mellom anna å få lik handsaming av desse sakene i heile landet. For somme gravferdsbyrå kan nok dette opplevast som ei endring i praksis, da det kan ha vore noko ulik praksis rundt om i landet tidlegare.

Eg kan elles opplyse at NAV har tett og god dialog med gravferdsbransjen. Bransjen har mellom anna ein eigen kontaktperson i NAV som raskt kan avklare spørsmål bransjen har.

Eg er oppteken av at Arbeids- og velferdsetaten handsamar sakene i samsvar med gjeldande regler og retningslinjer. Eg legg til grunn at handsaminga av saker om utgifter til båttransport er innanfor desse rammene.

SPØRSMÅL NR. 338**Innlevert 3. februar 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva er statsrådets vurdering av Bryndiagonalen, og hva vil statsråden gjøre for å legge til rette for byggestart på diagonalen når det er hensiktsmessig?»

BEGRUNNELSE:

Det er besluttet å bygge nytt dobbeltspor for jernbanen i tunell fra Ski til Oslo - Follobanen. Dette frigjør kapasitet på Østfoldbanen, noe som vil legge grunnlag for økt fortetting langs banen. Så langt er dette helt i samsvar med Rikspolitiske retningslinjer for

samordnet areal- og transportplanlegging og det pågående plansamarbeidet for Oslo og Akershus. Samtidig er det uttalt politikk at en større andel av godstransporten skal over fra veg til jernbane.

Slik Follobanen planlegges i dag er den kun tilrettelagt for begrenset mengde godstransport. Det er forutsatt at godstog skal gå på det eksisterende jernbanelinjet, også om natten. Dette er et stort problem av to grunner. For det første vil det føre til en økt belastning på jernbanelinjet nær Oslo S. For det andre vil støyen fra godstrafikken forstyrre folks natte-søvn i Ski, Oppegård og Oslo syd. Dette kan føre til at det blir van-

skelig (ekstra dyrt) å bygge nye boliger langs jernbanen pga. gjeldende støykrav. I dag planlegger kommunene sør for Oslo nettopp å ta tilveksten av nye boliger nær togstasjoner. Det gjøres for at de skal kunne stimulere til økt bruk av kollektivtrafikk. Økt støy kan bidra til at kommunene må revurdere sin strategi.

Dersom Bryndiagonalen bygges vil godstogene kunne få en direkte og raskere vei til godsterminalen på Alnabru og kunne gå direkte fra både Follobanen og Østfoldbanen til Alnabru.

Jernbaneverket kalkulerer med at E6 og E18 vil avlastes for rundt 750 vogntog per virkedøgn dersom Bryndiagonalen bygges. Det er spesielt ønskelig å unngå godstog gjennom tettbebyggelsen om natten. På natten er det dessuten få persontog gjennom Follobanen.

Svar:

Representanten Raja tar opp viktige tema knyttet til togtransporten i sørkorridoren. Når Follobanen er i drift, legges det i første omgang til rette for fire fullstoppende lokaltog i timen på den eksisterende Østfoldbanen mellom Oslo og Ski. Denne strekningen vil med andre ord utvikles i retning av et T-baneliknende tilbud. Et mer markedsrettet tilbud for lokaltoget bidrar først og fremst til at andelen kollektivreisere i det sammenhengende bybåndet rundt Oslo øker. Økt fortetting av boliger og næringsvirksomhet rundt

stasjonene langs Østfoldbanen vil være viktig for å bygge opp under denne strategien, og slik jeg oppfatter det er dette en tenkning kommunene langs Østfoldbanen mellom Oslo og Ski understøtter med sine planer.

Samtidig blir det viktig å legge til rette for at godstransport med tog i Sørkorridoren kan øke fra dagens relativt lave nivå. Planene for videre utbygging av infrastrukturkapasiteten på Østfoldbanen er sentral også av hensyn til godstransporten. Dersom vi lykkes med å øke godsvolumene med tog i sørkorridoren, blir det samtidig viktig at dette ikke reduserer attraktiviteten av å satse på fortetting rundt togstasjonene for eksempel av frykt for en økt støybelastning for beboerne i disse områdene.

Ved en betydelig vekst i godstransporten i sørkorridoren vil det kunne være aktuelt å vurdere nærmere en egen godsforbindelse til Alnabruterminalen. Den såkalte Bryndiagonalen er et mulig prosjekt for å realisere en slik godsforbindelse slik representanten Raja peker på. Samferdselsdepartementet har nå til behandling en egen sak om dette etter at Jernbaneverket har gjennomført en utredning som blant annet har sett på den framtidige kapasiteten til Follobanen og samtidig vurdert ulike alternative traséer for en egen godsforbindelse. Departementet vil i den forbindelse ha dialog med de berørte kommunene langs dagens bane mellom Oslo og Ski.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 12. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å evaluere forsøket med dør-til-dør transport for funksjonshemmede (TT-ordningen)?»

BEGRUNNELSE:

Det ble etablert et forsøk med dør-til dør transport for funksjonshemmede i fylkene Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Østfold med gjennomføringsperiode 2012-2014. Målet var å gi brukere med stort behov for tilrettelagt transport mulighet for et mer aktivt liv. Forsøket skulle gi økt kunnskap om opplegg og kostnader for et utvidet og målrettet TT-tilbud. Nå

begynner forsøksperioden å nærme seg slutfasen, og det vil være naturlig å innhente kunnskap fra forsøket. Dette vil være viktig for å kunne gå videre med en mer permanent ordning.

Svar:

Det har hele tiden vært en forutsetning at forsøksordningen for TT-brukere med særlige behov skal evalueres av den enkelte fylkeskommune som deltar i forsøket.

Evaluering av ordningen kan bl.a. bidra til å avklare eventuell ny politikk for denne brukergruppen.

SPØRSMÅL NR. 340**Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 11. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helse og omsorgsministeren ga 15.01.14 svar på mitt spørsmål av 07.01.14 vedrørende Stiftelsen Skifestivalen. Jeg finner svaret noe uklart om hvorvidt statsråden vil bidra til å sikre gjennomføring av disse to viktige nasjonale idrettsarrangementene for opptil 1000 psykisk syke hvert år på Geilo og i Arendal.

Kan helseministeren klargjøre hvordan han har tenkt å bidra til at disse viktige tilbudene ikke blir lagt ned?»

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen Skifestivalen har en lang historie med arrangementene sine på Geilo og Hove utenfor Arendal på henholdsvis vinters- og sommertid. Dette er et tilbud som er beregnet for psykisk syke og deltakelsen er omfattende fra hele landet.

Stiftelsen har fått økonomisk støtte fra ulikt offentlig hold, bl.a. fra Helsedirektoratet. Denne type aktiviteter vil være avhengig av en del offentlig støtte i en eller annen form. En eventuell offentlig overtakelse av slikt frivillig arbeid vil kunne bety langt høyere kostnader og tap av mye frivillig dugnadsarbeid. Jeg vil derfor anmode statsråden om å finne gode løsninger for denne type frivillig innsats som betyr så mye for dem det gjelder. Imidlertid haster det for Stiftelsen Skifestivalen, hvis man ikke kommer opp med en løsning raskt vil opptil 1000 mennesker med psykiske lidelser og som kanskje ikke har så mange andre tilsvarende tilbud, miste dette fra og med i år.

Svar:

Slik det framgår av mitt svar til representanten de Ruiter's spørsmål 242 fra januar i år, er jeg opptatt av å bidra til at mennesker med psykiske lidelser inkluderes i samfunnet, gjennom aktivitet, arbeid, utdanning og deltakelse i samfunnslivet. Regjeringen vil også fortsette å arbeide for bedre behandling og oppfølging for psykisk syke.

Som representanten de Ruiter selv påpeker, vil en offentlig overtakelse av frivillig arbeid ofte være dependende for frivilligheten og det frivillige initiativet.

Derfor mener jeg slike gode initiativ må finne sin form i samarbeid mellom det frivillige, det private næringsliv og det offentlige. I denne sammenhengen mener jeg det naturlige offentlige ankerpunktet ikke bør være i helsetjenestene, men i idretts- og kulturlivet og i kommunene generelt.

Idrettens eget integreringsvedtak fra Idrettstinget i 2007 innebærer at mennesker med funksjonsnedsettelser og personer med utviklingshemming skal få anledning til å delta i ordinær idrettsaktivitet. Ved å inkludere mennesker med psykisk sykdom i ordinær aktivitet, enten det er i idrett, musikk eller annen kultur, arbeid og skole skaper vi et bedre samfunn med større forståelse og takhøyde. Fra arbeidslivet ser vi at tiltak som oppsøkende behandling, fontenehus, individuell jobbstøtte og jobbmestrende oppfølging bidrar til at alvorlig psykisk syke kommer seg ut i ordinært arbeid.

Stiftelsen skifestivalen står fritt til å søke om midler gjennom de tilskuddsordninger som kan knyttes til formålet, blant annet gjelder dette tilskuddsordningen over kap. 719, post 73 Fysisk aktivitet som Helsedirektoratet er delegert forvaltningen av. I 2013 ble søknad fra Stiftelsen skifestivalen innvilget med et tilskudd på 150 000 kroner. Som jeg også tok opp i mitt svar til representantens spørsmål i januar i år, er ikke tilskudds- og prosjektmidler ment som støtte til varig drift, men et bidrag i en startfase. Det er derfor viktig at gode prosjekter arbeider med å bygge langsiktige samarbeidsavtaler med relevante aktører som kommuner, organisasjoner, næringslivet, lokale lag og foreninger slik at en kan komme seg over fra prosjektfase til drift.

Jeg vil avslutningsvis berømme representanten de Ruiter for hans engasjement for Stiftelsen skifestivalen, og for de mange menneskene som har glede av virksomheten stiftelsen står for. Jeg deler representantens overbevisning om at fysisk aktivitet og sosialt samvær er viktig for alle mennesker, også de med psykisk sykdom. Jeg mener likevel det blir galt om helsetjenestene skal sørge for varig finansiering av idretts- og kulturaktiviteter.

SPØRSMÅL NR. 341**Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren****Besvart 11. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Er det et mål for regjeringen å øke produksjon og bruk av bioplast i Norge og hva vil klima- og miljøvernministeren gjøre for å stimulere til dette?»

BEGRUNNELSE:

Bruk og produksjon av fossilplast har store klimagassutslipp. Miljøorganisasjonen Zero har over flere år jobbet med løsninger for å erstatte bruk og produksjon av fossilplast med fornybarplast. Bakgrunnen for dette er at plastavfallet øker og i 2011 ble det generert 478 000 tonn plastavfall i Norge hvorav hoveddelen endte i forbrenningsanlegg. I tillegg viser forskning fra European Bioplastics at om lag 85 % av all plast teknisk sett kan erstattes av bioplast. Rapporter viser at det er mulig å erstatte de fleste viktigste typene fossilplast som er i bruk med fornybare bioplast-typer. Flere aktører har allerede tatt i bruk fornybar emballasje til sine produkter, en viktig utvikling da vi vet at 40 % av plastavfallet er emballasje. I Norge har vi lang tradisjon for å utnytte skogen til å

produsere plast, og det er potensiale til ytterligere å utvide produksjonen. Spesielt når vi vet at fremstilling av fornybar plast fra etanol fra trevirke og avfall i Florida og sukkerrør i Brasil øker.

Svar:

På veien mot et lavutslippssamfunn er det essensielt å finne gode alternativer til bruk av fossile ressurser. Plast laget av biologisk materiale kan være ett slikt alternativ. Både i Norge og andre land blir det forsket på og utviklet ulike bioplastløsninger. Samtidig er det behov for mer kunnskap om de samlede klima- og miljøeffekter ved bioplast.

Plast er høyt på agendaen i EU. Ombruk, materialgjenvinning og tiltak for å redusere bruk av plast erpekt på som sentrale tiltak for å løse klima- og miljøproblemene knyttet til plast og plastavfall. Dette er vi også opptatt av i Norge. Tiltak for redusert bruk, ombruk og materialgjenvinning er derfor en viktig del av bildet når vi ønsker å redusere klima- og miljøproblemene knyttet til plast.

SPØRSMÅL NR. 342**Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes****Besvart 11. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helseministeren ta initiativ til at mammografibussen som går rundt i Hordaland framleis kan ha ei framtid, slik at kvinnene i målgruppa fortsatt kan få eit tilbod i nærleiken av sitt nærmiljø?»

GRUNNGJEVING:

Mammografibussen i Hordaland har i dei åra den har vore ute i regionane vore ei suksesshistorie. Oppmøtet ved bussane veit vi er god, ofte på over 80% noko som er høgare enn på dei stasjonære einingane, eller sentra/ sjukehus. Men no kan det bli slutt på denne viktige ordninga i Hordaland. Helse Bergen vil fase ut tilbodet og heller satse på ein sentral på Danmarksplass i Bergen sentrum. Fyrste region ut som ser ut til å miste dette tilbodet er region Nordhordland. Det

er lange avstandar i Hordaland, og kvinnene vil difor få lang reiseveg for å ta del i denne undersøkinga.

Tilbodet om mammografi som er ei screening undersøking til kvinner mellom 50 og 69 år har viktige mål, redusere dødelighet av brystkreft og redusere overbehandling.

Difor er ein avhengig av at oppmøtet ikkje går ned. Samhandlingsreformen sin intensjon skal også ha fokus på at helsetenestene der det er mogleg flyttes utifrå dei store sjukehusa og ut i distrikta. Å avvikle mammografibussen er difor slik eg ser det stikk i strid med tankane bak reforma.

I dette tilfelle i Hordaland, etterlyser også kommunane samhandling, informasjon og diskusjon omkring denne utfasinga. Å vere likeverdige partar må vel også bety å kome inn på eit tidleg tidspunkt

slik at ein saman kan diskutere helsetenestene som vert gitt ute.

Omlegging av tilbodet kan vidare føre til ei sveking av folkehelsa, då ein risikerer at færre kvinner i distrikta får oppdaga sin brystkreft i tidleg fase, og då kan dei risikere å måtte gjennomgå meir omfattande behandling når sjukdomen seinare vert oppdaga.

Ei ny studie utført ved kreftregisteret viser at brystkreftdødeligheten er 43 % lågare blant kvinner som møter til screeningprogrammet, samanlikna med dei som ikkje møter. Dette viser at der er stor gevinst av programmet, og at oppmøteprosenten faktisk er avgjerande.

For å få oppmøte høgast mogleg, er det difor viktig med god tilrettelegging, nærleik til tilbodet og ufarleggjere undersøkinga. Alt dette ivaretek mammografi-bussen i dag, og personalet som arbeider på bussen gjer ein stor og viktig innsats.

Svar:

Mammografi-programmet inviterer alle kvinner mellom 50 og 69 år til mammografiundersøkelse annett hvert år. Formålet er å oppdage svulster på et så tidlig stadium at det kan iverksettes effektiv behandling og redusere dødeligheten. Det er satt som et hovedmål for Mammografi-programmet at det skal oppnå en 30 % reduksjon av dødelighet av brystkreft for kvinner som inviteres til screening.

Tall fra Kreftregisteret viser at for alle screenings samlet, ligger Hordaland på en andreplass, sammen med Sogn og Fjordane, med et oppmøte på 83 prosent. Det er bare Rogaland som har et høyere oppmøte med 86 prosent. Gjennomsnittet for hele landet er på 77 prosent.

Helseforetakene har ansvar for at mammografiscreeningen gjennomføres innenfor gitte rammer av tid og ressurser. Det betyr at de har ansvar for selve screeningen, herunder bemanning av bussene, og for eventuell videre oppfølging av kvinnene med utredning, diagnostikk og behandling.

Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet en redegjørelse fra Helse Vest RHF. I sitt svar viser Helse Vest til følgende redegjørelse fra Helse Bergen HF:

«Radiologisk avdeling ved Haukeland universitetssjukehus opnar ei heilt ny mammografieining på

Danmarks plass sommaren 2014. Eininga får to nye mammografiapparat, og bidrar til å sikre eit godt tilbod til alle kvinner som skal delta i mammografiscreening. Dette vil gi endringar i oppmøtestad for nokre av kvinnene. Tilbod om mammografiscreening til alle kvinner i aldersgruppa 50-69 år er vedtatt i Stortinget. Radiologisk avdeling ved Haukeland universitetssjukehus har ansvar for screeninga i Hordaland, pluss deler av Helse Fonna. Frå starten av mammografiscreeningen i 1996 og fram til i dag, har talet på kvinner i programmet i Hordaland auka med nesten 13 500. Det er venta ei fortsatt auke på ca. 3000 kvinner fram mot 2018/2019. Til tross for ei stor auke av kvinner i den aktuelle alderen for å delta i mammografiscreeninga, har Radiologisk avdeling den same maskinparken i 2013 som ved oppstarten i 1996. For å kunne gi kvinnene et akseptabelt tilbod i framtida, er det heilt nødvendig å få fleire mammografiapparat. Avdelinga skal derfor opne ei ny screeningeining med to mammografiapparater på Danmarks plass. Danmarks plass er vald fordi det ligg sentralt i Bergen med gode kommunikasjonar, blant anna bybanestopp. Det vil også bli nokre parkeringsplasser til disposisjon. Samtidig med utbygginga på Danmarks plass, vil screening med mobile apparat i buss gradvis bli fasa ut. To stasjonære mammografiapparat vil gi eit sikrere tilbod til kvinnene enn dagens tilbod med ein kombinasjon mellom stasjonære og mobile apparat. Med den nye ordninga blir screeningprogrammet mindre sårbart ved apparatsvikt og sjukdom. Vi vil også kunne gi eit tilbod til fleire kvinner innanfor dei økonomiske rammene for programmet.

Reisetid for tilsette til og frå mammografi-bussen medfører redusert kapasitet samanlikna med den stasjonære eininga. Ved å invitere kvinner til Bergen i staden for til ei mobil eining, kan vi auke kapasiteten per i dag med ca. 60 kvinner per veke, noko som er heilt nødvendig dersom vi skal kunne gi eit tilbod til alle kvinner i Hordaland fylke. Ved å legge om til 2 stasjonære einingar, blir det også mogleg med auka drift på kveldstid og dermed rom for å auke kapasiteten i takt med auken i talet på kvinner som skal ha tilbod om mammografi fram mot 2020. Kvinner i Nordhordland vil f.o.m 2014 få tilbod om mammografiscreening i våre nye lokalar på Danmarks plass i Bergen. Frå 2015 vil kvinnene frå 8-9 kommunar i andre delar av Hordaland også få invitasjon til Danmarks plass. Ved å fasa ut mammografi-bussen og satse på stasjonære einingar, vil tilbodet bli likt det som er i Rogaland og Sogn og Fjordane. Desse fylka har ikkje hatt mammografi-buss.»

Jeg viser til redegjørelsen fra Helse Vest RHF, og forventer at de kvinnene som blir berørt av den nye organiseringen gis god informasjon, og blir ivarettatt på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 343**Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 12. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak vil statsråden sette i verk for å sørge for at det er nok kompetanse i skole og barnehager til å fange opp barn med spesifikke språkvansker, og for at disse barna sikres den nødvendige hjelpen gjennom utdanningsløpet?»

BEGRUNNELSE:

Foreldre med barn med spesifikke språkvansker har tatt kontakt med meg og fortalt at de opplever at det er liten kompetanse rundt spesifikke språkvansker i barnehager og skoler. De opplever at lærere og barnehagelærere ikke klarer å kjenne igjen tegnene på spesifikke språkvansker, og at de dermed ikke får de nødvendige henvisningene og hjelpen, for eksempel gjennom PPT.

Mange har opplevd at barna deres har gått i lang tid uten at man har funnet ut at de har spesifikke språkproblemer. Man får dermed ikke adressert problemet i tide og dette har gitt ulike utslag. Barna får ikke tilstrekkelig hjelp tidlig nok i utdanningsløpet, mange blir mobbet/utestengt eller reagerer med utagerende adferd når de ikke klarer å uttrykke seg. Mange foreldre har også opplevd at barna har blitt tillagt andre diagnoser som forklaring på de utfordringene de har. Dette oppleves av mange som stigmatiserende.

I de tilfellene hvor man får stadfestet at det foreligger spesifikke språkvansker opplever også mange foreldre at det er lite kunnskap og kompetanse rundt dette i kommunene og at barna ikke får den nødvendige oppfølgingen i skole eller barnehage.

Svar:

Arbeidet med språkvansker hos barn i førskole- og skolealder

I barnehagene skal det pedagogiske tilbudet ivareta barnets behov for læring og allsidig utvikling. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter, og barnehagen skal ta hensyn til barnas funksjonsnivå, jf. barnehageloven og rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Uavhengig av retten til barnehage kan barn med spesifikke språkvansker ha en individuell rett til spesialpedagogisk hjelp, som forberedelse til skolestart. Slik hjelp gis etter konkret vurdering fra kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste

For å sikre kvaliteten i barnehagene vil regjeringen utdanne flere barnehagelærere og øke kompetansen for alle ansatte, herunder styrke etter- og videreutdanningen. Dette vil sikre økt barnefaglig kompetanse i landets barnehager. Vi vil videre innføre en bemanningsnorm. Det kan videre bli aktuelt å stille krav til norskferdigheter for barnehageansatte. For å sikre likebehandling av alle landets barnehager foreslo regjeringen i statsbudsjettet for 2014 å øke tilskuddet til private barnehager. Stortinget vedtok dette.

Skolene plikter å gi en opplæring som er tilpasset de ulike evnene og forutsetningene til alle elever. Når elever ikke har eller kan få et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet har eleven rett til spesialundervisning. Det er behovet som er avgjørende i spørsmålet om eleven skal få en ytterligere tilpasning av opplæringen i form av spesialundervisning. Hensikten med spesialundervisning er at det skal være et sikkerhetsnett for de elevene som av ulike årsaker ikke får et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet.

Denne regjeringen har satt kompetansen til ansatte i skolen og barnehagen og ansatte i PP-tjenesten høyt på dagsorden. Dette er viktig for oss, slik at de som jobber med opplæring av barn og unge har god kompetanse i møtet med barnehagebarn og elever som av ulike grunner møter hindringer for faglige og/eller sosial utvikling. PP-tjenesten kan ved behov få bistand fra Statped på ulike vanskeområder. Spesifikke språkvansker er et av kjerneområdene til Statped. Statped er en sentral aktør i Norge, som på en systematisk og tverrfaglig måte skal forvalte spisskompetanse om barn med spesifikke språkvansker. Statped har etablert et nasjonalt system for oppdragshåndtering, som har til hensikt å utvikle et mer enhetlig og likeverdig tjenestetilbud i regionene og i landet som helhet. Det skjer i tillegg en kartlegging av tjenesteytingen og det utvikles en kompetansestrategi, som skal bidra til en mer enhetlig utviklingen innen fagområdet. Statpedstilbudet omfatter både individ- og systembaserte saker. De utvikler kartleggingsverktøy og effektive metoder som kan anvendes for å styrke språkferdigheter i skole og barnehage både innen ordinær opplæring og spesialundervisning. Eksempler på tilbud kan være individuelle utredninger med veiledning til blant annet ansatte i PP-tjenesten, barn, unge og voksne, foreldre og nærpersoner, skole og barnehage og eventuelt andre aktuelle samarbeidspartnere.

Tema for det nye felles nasjonale tilsynet (2014-2017) er skolenes arbeid med elevenes utbytte av

opplæringen. Sentralt i denne tilsynssatsingen er hvorvidt skolene vurderer om elevene får tilfredsstillende utbytte av opplæringen og om skolene gjennomfører tiltak i tilfeller der det avdekkes at elever

ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Tilsynet skal avdekke om alle elevgrupper, herunder elever som har vedtak om spesialundervisning får den opplæringen de har krav på.

SPØRSMÅL NR. 344

Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 12. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi et mest mulig oppdatert anslag av hvor mange personer som underviser i skolen uten godkjent undervisningskompetanse - såkalt ikke-kvalifiserte lærere - hvilket antall årsverk disse representerer, samt den fylkesvise fordelingen av både antall lærere og årsverk?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til Dokument nr. 15:826 (2011-2012), og ønsker oppdaterte tall basert på dette spørsmålet som ble skriftlig besvart av tidligere statsråd Kristin Halvorsen 23.02.2012. Det er ønskelig med svar gjeldende primært for grunnskolen, men også videregående opplæring dersom dette er mulig å fremskaffe - helst fremstilt separat.

Svar:

I Grunnskolenes informasjonssystem (GSI) registreres beregnede årsverk til undervisning med og uten kompetanse for de trinnene de underviser på. Antall personer og hva slags kompetanse disse har registreres ikke i GSI. For skoleåret 2013-2014 er det totalt 50 636 årsverk til undervisning i grunnskolen. Av disse er 1 640 årsverk uten godkjent undervisningskompetanse for de fag/trinn de underviser på, mens 48 996 er med godkjent undervisningskompetanse. Det betyr at de uten godkjent undervisningskompetanse utgjør en andel av årsverkene på 3,24 prosent. I kategorien årsverk uten godkjent undervisningskompetanse registreres også assistenter som utfører undervisningsoppgaver.

Tabellen nedenfor viser hvordan de 1 640 årsverkene uten godkjent undervisningskompetanse for de fag/trinn de underviser på fordeler seg på fylker for skoleåret 2013-2014.

<i>Årsverk uten godkjent undervisningskompetanse i grunnskolen, 2013-2014</i>		
	Prosent-andel	Antall
Nasjonalt	3,24	1640
Østfold	2,2	61
Akershus	5,31	300
Oslo	5,21	236
Hedmark	2,14	41
Oppland	4,06	79
Buskerud	4,14	108
Vestfold	2,22	51
Telemark	2,21	38
Aust-Agder	2,95	35
Vest-Agder	1,32	24
Rogaland	3,88	191
Hordaland	1,08	54
Sogn og Fjordane	3,54	49
Møre og Romsdal	2,39	66
Sør-Trøndelag	1,85	54
Nord-Trøndelag	2,04	32
Nordland	3,83	107
Troms	2,31	42
Finmark	6,79	72

SPØRSMÅL NR. 345**Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Einar Horvei****Besvart 17. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I Aftenposten 2. februar hevdar statsråden at mange planlagde tunneloppgraderingar er bortkasta og bør stoppast. Dette fordi det er planlagt nye vegtrasear på dei same strekningane. Strynefjellstunnelane og E16 Arna-Voss vert nemnt som eksempel. KVVU om E16 set 2040 som mål for trygg og påliteleg transport på strekninga Arna-Voss.

Meiner statsråden at vegstandarden på den svære ulukkesbelasta vegstrekninga skal vera som no fram til ein ny vegtrasé er klar?»

GRUNNGJEVING:

EU sine krav til ei rekkje nye tunnelar krev snarleg oppgradering. Ein snakkar då om oppgraderingar som må skje raskt. Dei tidshorisontane som ligg inne i dagens planverk, ligg langt frå det ein kan tolka som rask oppgradering.

Når det gjeld E16 Arna-Voss som statsråden nemner som eitt av oppgraderingsprosjekta som kan verta stoppa, har det sidan vegen vart opna i 1991 omkomme 57 menneske, og 148 er blitt alvorleg skadd. Vegstrekninga vert ofte omtalt som «dødsvegen».

I KVVU om ny trasé vert det peika på at innan 2040 må minst 50 pst. av vegstrekninga ha mogeleg omkøyning på lokalvegnettet i korridoren for både små og store køyretøy. Det betyr at nåverande trasé vil vera i bruk også etter at ny vegtrasé er teken i bruk.

Med eksisterande og planlagd bygging av hytter i Vosseområdet vil trafikkauken halda fram, også i dei aller nærmaste åra. Viss ikkje planane for nye trasear for tog og jernbane får eit kortare tidsperspektiv enn det som ligg i dagens planverk, vil trafikkauken tvinga fram utbetringar på dagens trasé. Dersom ikkje, vil den dystre ulukkesstatistikken bli enno verre i åra som kjem.

Svar:

Berre for å ha nemnt det innleiingsvis; eg jobbar etter ein heilt annan tidsplan enn 2040 for strekninga Arna - Voss. Eg er glad for representanten Horvei sitt engasjement for tunneltryggleiken, og er derfor glad for at denne regjeringa allereie har auka løyvingane med om lag 500 millionar kroner for å få gjort endå meir med tunneltryggleiken enn det den førre regjeringa fremja forslag om.

Eg er sjølvsagt innforstått med at tunnelane på E16 mellom Arna og Voss har dårleg standard. Når arbeidet med KVVU/KS1 for strekninga Arna - Voss er avslutta, vil regjeringa ta stilling til val av konsept for framtidig utbygging av veg og jernbane mellom Voss og Arna/Bergen. Prioritering av strekninga vil bli vurdert ved neste revisjon av Nasjonal transportplan. Det er derfor ikkje lagt opp til ei omfattande oppgradering av dagens tunnelar i inneverande planperiode.

Av omsyn til tryggleiken må det likevel gjennomførast mindre tiltak i tunnelane, i hovudsak avgrensa til tekniske installasjonar. Ved gjennomføring av tiltaka må det takast omsyn til at dagens tunnelar vil inngå i eit lokalt vegnett dersom det blir bygd ny riksveg mellom Arna og Voss. Som lokalveg vil den også fungere som omkøyringsveg ved hendingar og vedlikehald på riksvegen.

Dette er i samsvar med det Statens vegvesen har lagt til grunn ved utarbeiding av handlingsprogrammet for perioden 2014-2017, som vil bli stadfesta av Statens vegvesen om kort tid. Statens vegvesen opplyser at det også er lagt opp til å gjennomføre nokre skredsikringstiltak på dagens riksveg mellom Voss og Arna i denne planperioden.

SPØRSMÅL NR. 346**Innlevert 4. februar 2014 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 13. februar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Etter at det ble kjent at Storås barn- og familiesenter på Sortland skal legges ned og at dette begrunnes med at det er en del av omstillingen i barnevernet da det statlige barnevernet ønsker å utvikle mer spesialiserte og differensierte tiltak har det spredt seg uro blant andre sentre som frykter nedleggelse.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at sped- og småbarn med familier får den hjelpen de har behov for og krav på så tidlig som mulig også i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Sentre for foreldre og barn er i dag det eneste tiltaket som gir et døgnbasert spesialisert tilbud om utredning og endringsarbeid for utsatte sped- og småbarnsfamilier. Disse er et viktig verktøy for å sikre rett hjelp til de mest utsatte og minste barna der omsorgssituasjonen på grunn av evner, rus eller vold er uklar, men ikke dokumentert å være så dårlig at vilkårene for akutt plassering er til stede. I sentrene blir familiene utredet av ulike faggrupper i et trygt miljø, og får veiledning for å kunne endre på situasjonen. Dokumentasjonen oppholdet gir kan medføre at omsorgen for barnet blir overtatt av andre. Mens i andre tilfeller skaper sentrene endring i familiens situasjon slik at barna kan bli hos foreldrene.

En arbeidsgruppe nedsatt av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet kom i 2012 med en rekke anbefalinger til departementet om et samlet tilbud til utsatte foreldre med sped- og småbarn i alderen 0-3 år. Grunnlaget for disse anbefalingene var oppdatert fagkunnskap om utviklingspsykologi, tilknytningsteori, forståelse av risiko- og beskyttelsesfaktorer, sensitive perioder og utviklingsskader.

Direktoratets anbefalinger var svært tydelige; økt bruk av sentre for foreldre og barn, økt fokus på utredning og ikke minst lovfestet plikt for staten til å etablere og drive sentre for foreldre og barn. Direktoratet har uttalt at utredning og endringsarbeid for utsatte sped- og småbarnsfamilier er en spesialisert oppgave som det ikke er rimelig at kommunene kan ivareta.

Disse anbefalingene har ikke ført til at flere familier med behov for utredning og hjelp har blitt sendt til sentrene. Dette til tross for at fokuset på hvor vik-

tig tidlig intervensjon har økt betraktelig de siste årene.

En av årsakene til dette kan være at det er kommunene som plikter å tilby opphold i sentrene hvis det er det beste for barnet, men det er staten etter barnevernloven § 9-4 som har plikt til å finansiere oppholdet utover kommunens egenandel. Delingen av ansvaret gjør samarbeidet mellom staten og kommunene vanskelig, slik flere evalueringer av barnevernet også har avdekket. Sentre for foreldre og barn er viktig for tidlig å utrede situasjonen, og komme inn med tiltak som kan sikre en god oppvekst og utvikling for barna.

Svar:

Stortinget har sluttet seg til forslagene i Prop. 106 L (2012-2013). En konsekvens av dette er at Bufdir nå utvikler sine lovpålagte oppgaver og at ikke-lovpålagte oppgaver kun skal tilbys og finansieres i den utstrekning det følger av instruks eller tildelingsbrev. Opphold i senter for foreldre og barn er et frivillig hjelpetiltak i barnevernet for gravide, enslige foreldre og par med små barn, og ikke et lovpålagt tilbud som staten må tilby. Bufetat har ansvar for å bistå kommunene med å fordele eksisterende plasser i sentre for foreldre og barn. Bufetat skal som hovedregel dekke den delen av kommunens utgifter til oppholdet som overstiger en fastsatt egenandel.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) leverte i 2012 en rapport med faglige anbefalinger om hvordan tilbudet til de yngste barna ideelt sett burde være samlet sett og med særlig oppmerksomhet rettet mot sentre for foreldre og barn sin rolle. I rapporten slås det fast at sentre for foreldre og barn er et spesialisert tiltak der det er nødvendig med høy kompetanse som er tverrfaglig sammensatt. Direktoratet anbefaler at sentrene har tilknytning til robuste fagmiljø av hensyn til behovet for å opprettholde og videreutvikle kompetansen.

Rapporten var første del i et arbeid som videreføres i 2014 ved at Bufdir i årets tildelingsbrev fra departementet har fått i oppdrag å utrede økonomiske, juridiske og administrative konsekvenser av å gjennomføre de faglige anbefalingene. Dette vil jeg legge til grunn i min vurdering av den fremtidige dimensjoneringen av dette tilbudet. Jeg vil for øvrig følge utviklingen på dette feltet nøye.

SPØRSMÅL NR. 347**Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung****Besvart 10. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Fri rettshjelp er viktig for å sikre rettsikkerheten til alle norske borgere, men rettshjelp i utlandet gjelder kun for ekstraordinære saker.

Kan jeg be justisministeren vurdere vilkårene slik at norske borger som blir påført alvorlige skader i utlandet med store helse- og økonomiske konsekvenser, kan få norsk rettshjelp for at de ansvarlige blir stilt til ansvar, og at de det gjelder får best mulig kompensasjon og mulighet til god livskvalitet?»

BEGRUNNELSE:

Retten til fri rettshjelp for utenlandsk domstol skal være restriktiv, men vi bør være åpen for å drøfte hvilke saksområder som bør omfattes av unntaksbestemmelsene. I tillegg til de økonomiske vilkårene så åpner § 12 annet ledd i rettshjelploven for å gi fri rettshjelp der det foreligger ekstraordinære forhold. Ifølge dep.rundskriv G-12/05 pkt. 8.3 gis det bistand i saker hvor søker står i fare for å bli idømt dødsstraff, fengsel på livstid/langvarig straff, i barnebortføringssaker og saker for Den europeiske menneskerettighetsdomstolen. I tillegg gis det fritt rettsråd hvor søker er fornærmet i en alvorlig straffesak og det foreligger konkrete holdepunkter for at den bistand som ytes i vedkommende land utvilsomt ikke ivaretar søkers grunnleggende rettsikkerhetsbehov.

Den konkrete saken som er utgangspunkt for spørsmålet gjelder en norsk borger som helt uforskyldt ble påkjørt på ferie i Hellas i 2006, og som følge av ulykken er 100 % ufør og 35 % invalid. Det har gått åtte år siden ulykken og han er i dag 43 år. Reisesforsikring dekket de umiddelbare utgiftene og skyldspørsmålet er avgjort i straffesak hvor skadevolder er dømt til å betale erstatning. Det gjenstår å avklare erstatningens størrelse. Beløpet er av stor betydning for å sikre at han beholder hjemmet sitt og kan ha en akseptabel livskvalitet videre. Han har lite tiltro til at den greske advokaten ivaretar hans interesser. Han forstår ikke gresk og opplever at advokaten prøver å lure han. Han har også blitt anbefalt å betale penger under bordet. Han avsto et Tilbud om forlik

fra motpartens forsikringsselskap og saken skal nå videre i det greske rettsapparatet.

Han viser også til hvor mye penger den norske stat bruker på saken i Kongo og opplever det som urimelig at han som helt uforskyldt ble invalid og ufør, og i dag står uten økonomiske ressurser til å føre en sak, ikke skal få bistand til å få best mulig erstatning.

Han har fått avslag på fri rettshjelp med begrunnelse om at saken ikke er tilstrekkelig ekstraordinær.

Svar:

Rettshjelpsordningen omfatter som hovedregel oppdrag det er naturlig at en advokat utfører i Norge, jf. lov om fri rettshjelp 13. juni 1980 nr. 35 (rettshjelploven) § 4 annet ledd. Nordmenn som vil anlegge sak i utlandet, er derfor i utgangspunktet avhengig av rettshjelpstilbudet i landet, jf. § 5. Rettshjelplovens subsidiære karakter er blant dens grunnleggende prinsipper og ble videreført ved lovrevisjonen i 2005.

I 2005 ble den liberale innvilgelsespraksisen i saker for Den Europeiske menneskerettighetsdomstol og i barnebortføringssaker fra Norge lovfestet, jf. § 12 første ledd. I andre saker innvilges det bare unntaksvis bistand for utenlandsk domstol når særlige grunner taler for det, jf. § 12 annet ledd. Bestemmelsen er en snever unntaksregel, og det forutsettes at det foreligger ekstraordinære forhold i saken. I praksis innvilges det fri rettshjelp til tiltalte eller fornærmede i enkelte alvorlige straffesaker i utlandet, jf. Rundskriv G-12/05 Om fri rettshjelp pkt. 8.3. Reglene for bistand til fornærmede i straffesaker i utlandet ble tydeliggjort 1. juli 2013.

I St. meld. nr. 26 (2008-2009) Om offentlig rettshjelp kapittel 9 vurderes utvidelse av offentlig bistand til advokat i saker om barnebortføring. Bistand i øvrige saker for utenlandsk domstol eller forvaltningsorgan drøftes derimot ikke. Det berøres heller ikke i Innst. S. nr. 341 (2008-2009) Innstilling frå justiskomiteen om offentlig rettshjelp. Jeg vil likevel ta med meg ditt innspill ved oppfølgingen av dette feltet og vurdere om departementet bør se på praksisen som føres etter unntaksbestemmelsen i rettshjelploven § 12 annet ledd.

SPØRSMÅL NR. 348**Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen****Besvart 11. februar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvordan vil kulturministeren sikre at etterkommere av Kola-nordmenn ikke hindres i å ta en utdanning eller være yrkesaktive som følge av firkantet bruk av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Utlendingsnemnda (UNE) har gitt en etterkommer av Kola-nordmenn, boende i Vadsø, avslag på søknad om norsk statsborgerskap. Det er en avgjørelse som ikke kan påklages.

I vedtaket viser UNE til at søkeren har vært for ofte utenfor landets grenser i løpet av de sju årene som kreves for å ha bodd i Norge fra vedkommende kom til landet i 2006.

UNE støtter dermed avslagsvedtaket i Utlendingsdirektoratet (UDI) som behandlet søknaden først. UDI mente vedkommende hadde vært for ofte ute av landet, med «bare» en oppholdstid her på fem år og seks måneder av de 7 årene som kreves.

I vedtaket skriver UNE at vedkommende kan søke om norsk statsborgerskap om halvannet år, men det forutsetter uten å forlater Norge i løpet av denne tiden.

Mesteparten av den tiden søker har oppholdt seg utenfor Norge har vært i forbindelse med studier ved Musikkonservatoriet, Universitetet i Tromsø. Universitetet har samarbeidsavtale med utdanningsinstitusjoner i blant annet Russland og Ukraina. Der tok søker sin masteroppgave fordi universitetet i Ukraina har et symfoniorkester, sensorer fra Tromsø var med. Universitetet har også en samarbeidsavtale med Marinsky-akademiet i St. Petersburg, der søker var to perioder i 2012 og 2013.

Kola-nordmennene var en gruppe nordmenn som utvandret til Russland i andre halvdel av 1800-tallet, og som ble stengt bak grensene som brått ble stengt under Stalin-tiden. De fikk en dramatisk skjebne. Etter Sovjetunionens fall ble søkelyset satt på denne gruppen og de ble gitt norsk statsborgerskap. Søkeren er en av de siste etterkommerne av Kola-nordmenn som ikke har fått norsk statsborgerskap.

UDI/UNE har anledning til å gi søker norsk statsborgerskap under reglene som gjelder for Kola-nordmennene. Et slikt vedtak ville ikke på noen måte skape presedens for andre saker.

Det er vanskelig å se for seg hvordan søkere skal kunne ta sin opera utdanning på et slikt nivå uten å måtte være en god del utenfor landet, ved utenlandske utdanningsinstitusjoner og akademier.

Svar:

Det fremgår av bakgrunnen i brevet fra Stortingets president at spørsmålet dreier seg om en sak der en søker har fått avslag på sin søknad om norsk statsborgerskap. Stortingsrepresentant Ingebrigtsen skriver i bakgrunnen at UDI/UNE har anledning til å gi søkeren norsk statsborgerskap etter reglene som gjelder for Kola-nordmenn. Jeg er den statsråden som har ansvar for statsborgerregelverket og svarer derfor på spørsmålet. Jeg vil først understreke at det er UDI som behandler søknader om norsk statsborgerskap og UNE som er klageinstans. Med mindre det foreligger grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn har jeg ikke anledning til å instruere om avgjørelsen av enkeltsaker.

Det er i statsborgerregelverket tatt hensyn til Kola-nordmenns særskilte tilknytning til Norge. De kan få statsborgerskap på lettere vilkår enn andre, og jeg mener denne gruppen er godt ivaretatt gjennom det gjeldende regelverket. Hovedregelen om erverv av norsk statsborgerskap etter søknad fremgår av statsborgerloven som stiller opp en rekke vilkår. Et av vilkårene er at søkeren må ha hatt til sammen syv års opphold i riket i løpet av de siste ti årene, med oppholdstillatelser av minst ett års varighet. Utenlandsopphold som til sammen overstiger to måneder i løpet av ett kalenderår, vil trekkes fra ved beregning av oppholdstid. Det er også et krav om at søkeren må fylle vilkårene for permanent oppholdstillatelse.

Statsborgerforskriften fastsetter at det skal gjøres unntak fra hovedregelen om botid for Kola-nordmenn. Det skal også gjøres unntak fra kravet om at man må fylle vilkårene for permanent oppholdstillatelse. Søkeren må likevel ha oppholdt seg i riket de siste to årene med oppholdstillatelser av minst ett års varighet. Opphold i en eller flere søknadsperioder medregnes i toårsperioden.

Dersom særlig sterke grunner foreligger, kan det i den enkelte sak til gunst for søkeren også gjøres unntak fra vilkårene for erverv av statsborgerskap etter søknad, jf. statsborgerloven § 19. Dette gjelder både for Kola-nordmenn og for andre søkere.

Det fremgår av statsborgerforskriften at for å regnes som Kola-nordmann må man være etterkommer av norske borgere som utvandret til Murmansk eller Arkhangelsk fylke i Russland fra annen halvdel av 1800-tallet og frem til den russiske grensen ble stengt på slutten av 1920-tallet. I tillegg må søkeren være innvilget oppholdstillatelse i Norge fordi vedkommende har nærmere bestemt tilknytning til Norge.

Søkerens oppholdsgrunnlag etter utlendingsloven har altså betydning for om vedkommende vil omfattes av bestemmelsen i statsborgerforskriften om Kola-nordmenn.

Det er UDI og eventuelt UNE som gjør den konkrete vurderingen i enkeltsaker av om vilkårene for erverv av norsk statsborgerskap er oppfylt, herunder

om en søker omfattes av bestemmelsen om Kola-nordmenn eller om det eventuelt skal dispenseres fra noen av vilkårene etter statsborgerloven § 19. Dette kan som nevnt ikke departementet gripe inn i med mindre det gjøres av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser eller på grunn av utenrikspolitiske hensyn.

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 14. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det er bra at helseministeren er opptatt av barnepalliasjon både ved bevilgning over statsbudsjettet og ved å gi Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide en fagrapport om hvilke tilbud døende barn og voksne har og hva slags tilbud de bør få.

Hvordan vil statsråden sørge for at brukerorganisasjoner som f.eks. «Ja til lindrende enhet og omsorg for barn» med omfattende kompetanse på feltet, gjennom flere års arbeid nasjonalt og internasjonalt, blir trukket aktivt med i utarbeidelse av rapporten?»

BEGRUNNELSE:

Som helseministeren selv har uttalt har vi mye å lære dette på dette feltet som er svært krevende for pasienten, pårørende og helsepersonell. Det er bra at man erkjenner at det har vært for lite fokus på palliasjon og da spesielt barnepalliasjon.

Det er derfor bra at man nå setter inn ressurser på å skaffe seg kunnskap for hvordan man i langt større grad enn i dag kan ivareta mennesker ved livets slutt på en bedre måte.

Mye av den kompetansen som i dag er tilgjengelig finner man i organisasjoner som f.eks. «Ja til lindrende enhet og omsorg for barn». Jeg regner med at statsråden sørger for at man benytter seg av denne brukerkompetansen i videreutviklinga av helsetilbudet på dette området også når man skal utarbeide fagrapporten som skal peke ut veien til en bedre palliativ behandling i Norge, både for barn og voksne.

Svar:

Som det fremgår av regjeringsplattformen ønsker denne regjeringen å styrke frivillige organisasjoner. Vi er så heldige å ha mange organisasjoner på helse- og omsorgsfeltet, herunder organisasjoner som «Ja til lindrende enhet og omsorg for barn». Brukerorganisasjoner representerer viktige bidragsytere på helse- og omsorgsfeltet.

For å øke kunnskapsgrunnlaget om lindrende behandling, har jeg bedt Helsedirektoratet utarbeide en fagrapport om tilbudet til personer med behov for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Rapporten skal også omfatte tilbudet til barn og unge.

Rapporten skal blant annet inkludere vurderinger av gode modeller for et systematisk og godt samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner. Jeg legger også til grunn at Helsedirektoratet innhenter innspill fra relevante aktører, slik mitt departement har bedt om i oppdragsbrevet. Pasient- og brukerorganisasjonene er sentrale her.

For å øke kunnskap og informasjon om lindrende behandling og omsorg ved livets slutt for barn og ungdom har regjeringen styrket frivillige organisasjoners informasjons- og opplysningsvirksomhet på området med 2 mill. kroner. Tilskuddet vil på ordinær måte bli forvaltet av Helsedirektoratet og frivillige organisasjoner er velkomne til å søke. Midlene blir utlyst på direktoratets hjemmesider. Tilskuddsmidlene vil senest bli utbetalt i juni. Midlene skal inngå i Kompetanseløftet 2015.

SPØRSMÅL NR. 350**Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 13. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for Arbeidstilsynets tilsyn med studenters læringsmiljø, som beskrevet i UH-loven 4.3, og mener statsråden at dette er tilstrekkelig for å sikre studenter trygge og gode arbeidsforhold?»

BEGRUNNELSE:

Et godt læringsmiljø er særlig viktig for studenters mulighet til å prestere og trives i studiene. Studenters krav til læringsmiljø står klart formulert i Universitets- og høyskoleloven (UH-loven). UH-loven definerer blant annet krav om universell utforming, lys-, lyd- og luftforhold, samt andre forhold som legger til rette for et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Arbeidstilsynet er blitt gitt ansvar med oppfølgingen av at dette lovverket overholdes, jmf. UH-loven § 4.3 pkt. 6, men det har ikke vært enkelt å skaffe oversikt over hva de har gjort på dette ansvarsområdet.

Undertegnede mener det med bakgrunn i både langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, samt en stortingsmelding om struktur i høyere utdanning som skal vedtas i løpet av de neste årene, vil være viktig å kartlegge institusjonenes arbeid med studentenes læringsmiljø, og forventer at Arbeidstilsynet er sikret en ramme som tilsier at de kan oppfylle tilsynsansvaret sitt. En oversikt over eventuelle avvik er nødvendig for å ha en god oversikt over investerings- og utviklingsbehov av infrastruktur og tjenester på institusjonene.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes om Arbeidstilsynets tilsyn med studenters læringsmiljø, som beskrevet i universitets- og høyskoleloven § 4-3.

Jeg er enig med representant Fylkesnes at det er viktig å sikre studenter gode og trygge arbeidsforhold i utdannelsen. Jeg er opptatt av kvaliteten i høyere utdanning, og et godt læringsmiljø for studentene er en viktig faktor for å legge til rette for god kvalitet.

Universitets- og høyskoleloven § 4-3 omhandler en rekke forhold knyttet til studentenes læringsmiljø ved utdanningsinstitusjonene. Ett av disse er Arbeidstilsynets tilsynsansvar, men vel så viktig er det arbeidet som skjer med studentenes læringsmiljø på utdanningsinstitusjonen.

Det er styret ved institusjonen som har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Begrepet læringsmiljø omfatter så vel det psykiske som det fysiske læringsmiljøet. Etter loven skal læringsmiljøet

et være fullt ut forsvarlig, basert på en helhetlig vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Videre er det opplistet detaljerte krav til hvordan det fysiske arbeidsmiljøet skal tilrettelegges, med krav til lokaler, tekniske innretninger og tilrettelegging for studenter med særskilte behov, herunder funksjonshemmede.

Ved alle institusjoner skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at kravene i § 4-3 første og annet ledd blir gjennomført. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget, og dette sikrer studentene medbestemmelsesrett i læringsmiljø saker. Læringsmiljøutvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret ved institusjonen, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer.

Arbeidstilsynet har i 2012 og 2013 hatt til sammen 67 tilsyn ved universiteter og høyskoler. Det er gitt reaksjoner i 54 % av tilsynene. De fleste av disse tilsynene har vært rettet mot de ansatte og deres arbeidsmiljø, men omfatter også studenter og deres arbeidsmiljø når de er i praktisk opplæring. Et typisk eksempel på dette er når Arbeidstilsynet gjennomfører tilsyn knyttet til arbeid på laboratorier og håndtering av kjemikalier og biologiske stoffer (kjemisk og biologisk helsefare). Her er også innelukkning og luftkvalitet et aktuelt tema. Det har særlig vært tilsyn med at virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid og rutiner for kartlegging, risikovurdering, opplæring, rutiner med mer også ivaretar studentene når de er i praktisk opplæring.

Bygg og annen infrastruktur ved universiteter og høyskoler setter rammer for det fysiske læringsmiljøet for studentene. Jeg viser til at det foregår et løpende vedlikeholdsarbeid i sektoren, som i mange tilfeller også omfatter ombygging for å tilpasse bygninger til nye funksjoner. I de senere årene er det også igangsatt flere omfattende bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren, og flere prosjekter er også under planlegging. Enten det er nybygg eller rehabilitering, legges det vekt på å sikre studentenes læringsmiljø. I mange tilfeller vil et godt læringsmiljø også være en av hovedbegrunnelsene for byggeprosjektet.

Kunnskapsdepartementet har opprettet Universell, som er en nasjonal pådriverenhet for tilgjengelighet i høyere utdanning. Oppgavene til Universell

er å medvirke til å fremme et inkluderende læringsmiljø for studenter med funksjonsnedsettelse, og å være en pådriver for arbeidet i læringsmiljøutvalgene på norske læresteder og legge til rette for løpende erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling på området.

Videre har Kunnskapsdepartementet gitt SSB i oppdrag å utføre levekårsundersøkelser for studenter.

Dette danner et bilde av hvordan studentene opplever studietilværelsen, og bidrar til at departementet kan vurdere tiltak for å styrke studentenes læringsmiljø.

Jeg mener at regelverket og de virkemidlene jeg har nevnt, samlet sett er med på å sikre studentene et godt læringsmiljø og gode arbeidsforhold.

SPØRSMÅL NR. 351

Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung

Besvart 12. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Kan jeg be kulturministeren vurdere på nytt endringer av utbetalingsrutiner for produksjonsstøtten innenfor dagens forskrift, slik at de store støttemottakerne nr. 2 avisene og riksspredte meningsavisene i Oslo, Bergen og Stavanger får økt forutsigbarhet og dermed større mulighet til å ivareta mediemangfoldet, og kan kulturministeren finne en praktisk løsning som ivaretar både statens krav og avisenes behov bedre enn i dag?»

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål i spørretimen den 29. januar om mer forutsigbare utbetalingsrutiner av produksjonsstøtten, der statsråden uttrykte at det ikke var mulig å endre dagens system uten å legge om hele ordningen.

Jeg mener at det er fullt mulig å endre utbetalingsrutinene innenfor dagens forskrift og dermed gi økt forutsigbarhet til de aktuelle avisene.

I dag får de avisene som etter søknad får produksjonstilskudd, dette utbetalt som en akonto ved begynnelsen av hvert kvartal. For de små avisene er det noenlunde oversiktlig, mens for de store støttemottakerne, nr. 2-avisene og de riksspredte meningsavisene i Oslo og Bergen er det ikke mulig å beregne på egen hånd beløpets nøyaktige størrelse. De må vente til oktober/november når årets produksjonstilskudd blir kjent for den enkelte avis. For de store avisene i Oslo, Bergen og Stavanger kan avviket fra de tidligere utbetalingene være betydelige og seriøse bedriftsledere tar høyde for usikkerheten og budsjetterer deretter.

Det er lett å undervurdere virkningen av at produksjonstilskuddet, fordi det ofte sammenlignes med avisens markedsinntekt. Men produksjonstilskuddet

til forskjell for markedsinntekt, er en inntekt uten medfølgende kostnader. Det er derfor et meget effektivt virkemiddel for ytringsfrihet og mediemangfold dersom det brukes klokt.

For Stortinget er det viktig at vi får størst mulig effekt av de fellesskapsmidlene som blir satt av til formålet med å styrke mediemangfold og demokratiet. Ber derfor kulturministeren se på tiltak innenfor dagens ordning som kan øke forutsigbarheten.

Viser til MBL sin høringsuttale til NOU 2010:14:

«Særlig for de store mottakerne av produksjonstilskudd er det usikkerhet om størrelsen på årets støtte, inntil den siste utbetalingen, som noen ganger blir utbetalt først i november. Allerede i midten av februar foreligger tilstrekkelig informasjon om avisenes bekreftede opplag året før, og om størrelsen på budsjett-posten, slik at Medietilsynet kan sende hver enkelt avis et tildelingsbrev der størrelsen på årets støtte blir oppgitt. Det vil skape større trygghet om avisens inntekt. Mediestøtteutvalget peker på denne muligheten i punkt 8.1.2.3»

8.1.2.3:

«Utvalget peker også på at ordningen bør gjøres så administrativt forutsigbart som mulig, ved at avisene får melding om årets tilskudd tidligst mulig.»

Statsråden viste i sitt svar til at informasjon om årsregnskap først foreligger i juni, men dette kan ivaretas ved at departementet krever at årsregnskapet for søkere om produksjonsstøtte skal innrapporteres 15. februar. De fleste aviser har dette klart når opplaget er revidert. Dersom departementet ikke vil sette en frist for regnskapsavleggelse, kan Medietilsynet stille krav om at avisen garanterer at den er støttebe-rettet i forhold til de kravene som stilles i Forskriftene. Det finnes allerede et slikt krav i

§ 15 om «Midler som ikke nyttes etter forutsetningene skal tilbakebetales»

Når det gjelder at nye aviser kan komme til så er det så små beløp at det har liten betydning for totalrammen, og dersom aviser går ut av ordningen så kan beløpet fordeles til resten av avisene.

Svar:

Som jeg sa i mitt svar i spørretimen 29. januar i år, beregnes produksjonstilskuddet på bakgrunn av ulike opplysninger om avisen i året før tilskuddsåret. Enkelte av disse opplysningene vil være tilgjengelig allerede i februar, mens andre først vil foreligge i juni og i enkelte tilfeller også senere. Forskriften gir re-

gler om fordeling av den rammen som Stortinget har bevilget til produksjonstilskudd mellom de aviser som kvalifiserer for tilskudd det aktuelle året. Denne fordelingen kan ikke gjøres endelig før alle relevante opplysninger foreligger. For øvrig viser jeg til mitt svar i Stortinget 29. januar.

Jeg forstår avisenes behov for tidlig avklaring av de økonomiske driftsrammene. Som jeg sa i Stortinget 29. januar er Medietilsynet interessert i å finne fram til praktiske løsninger innenfor dagens system, som kan gi avisene større forutsigbarhet. Jeg vil derfor, i samarbeid med Medietilsynet, se nærmere på om det er mulig å få utarbeidet en prognose for beregning av tilskuddet på et noe tidligere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 352

Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen

Besvart 14. februar 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan statsministeren bekrefte at hele regjeringen står fast på Handlingsregelen, og deler regjeringen forståelsen av at det er den reelle pengebruken som har betydning for økonomien og ikke prosenten, eller har regjeringen erstattet Handlingsregelen med en 4-prosentsregel?»

BEGRUNNELSE:

29. januar arrangerte NAF frokostseminar der de presenterte en ny modell for organisering og finansiering av riksveibygging. Forslaget går i korthet på å etablere et statlig veiselskap finansiert over Statens pensjonsfond utland og øremerking av veiavgiften og oblatinntekter til veiselskapet. Begrunnelsen er å fristille veiinvesteringene fra statsbudsjettet. Samferdselsministerens respons på dette forslaget var at han «knapt greide å styre sin begeistring og at han syntes det var interessant at flere tok til orde for en annen måte å bruke oljeformuen vår på».

15. januar deltok næringsministeren på Nordlandskonferansen. I sitt innlegg uttrykte hun bekymring for at Norge gjør seg for avhengig av oljesektoren, og at det er et mål for regjeringen å styrke konkurransekraften i fastlandsnæringene. Hun uttalte i den sammenheng at «vi skal holde 4-prosentsregelen».

Svar:

I Sundvolden-erklæringen understreker Regjeringen at vi vil føre en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger. Den økte bruken av oljepenger skal vris i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur samt vekstfremmende skattelettelser. Den offentlige pengebruken skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer, men regelen gir ikke i seg selv et svar på hvor ekspansiv finanspolitikken bør være fra år til år.

Hvordan oljepengene brukes, er helt sentralt. På lang sikt er det vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Da Stortinget sluttet seg til handlingsregelen, ble det i tråd med dette understreket at økningen i bruken av petroleumsinntekter bør rettes inn mot tiltak som kan øke produktiviteten, og dermed vekstevnen, i resten av økonomien. En enstemmig finanskomite pekte på at skatte- og avgiftspolitikken og satsing på infrastruktur, utdanning og forskning er viktig for å få en mer velfungerende økonomi.

Vekstfremmende tiltak påvirker ikke bare samlet etterspørsel, men over tid også produksjonskapasiteten i økonomien. Derfor må vi innrette skattesystemet slik at det blir mer lønnsomt å arbeide, spare og investere. Regjeringen vil prioritere skatte- og avgiftsendringer som gir bedre vilkår for næringsvirksomhet, fremmer verdiskaping og stimulerer til arbeid. Vårt budsjett for 2014 er et første skritt i denne retning.

SPØRSMÅL NR. 353**Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. februar 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Landbruksministeren har ved flere anledninger sagt at hun vil snu inntektsutviklingen som har vært for heltidsbønder.

Kan statsråden gi et faglig svar på hvordan svekket tollvern og reduserte overføringer skal bedre inntektene for disse bøndene?»

BEGRUNNELSE:

På et stormøte om landbruk på Varhaug i Hå møtte statsråden 700 personer med tilhørighet til landbruket på Jæren. Mange av disse har investert svært mye og er avhengige av gode og stabile rammevilkår.

På møtet ga ordfører Mons Skrettingland (H) i landets største husdyrkommune klar kritikk til alle statsrådets initiativ så langt. Det var også etter møtet betydelig usikkerhet om hvordan statsrådets signaler skulle tolkes.

Det er særlig regjeringspartiernes holdning til overføringer og importvern som bidrar til stor usikkerhet i næringen. Dette gjelder ikke minst blant de som driver stort på Jæren.

Svar:

Det er riktig at jeg mener det er nødvendig å styrke inntektsmuligheten og lønnsomheten for bønder som driver landbruk på heltid. Dette blir et viktig utgangspunkt for arbeidet med jordbruksforhandlingene.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for økt lønnsomhet for bønder som lever av jordbruket. Derfor vil vi gjennomgå konsesjonsgrenser, kvoteordningen for melk, samt lover, forskrifter, krav og andre regler som begrenser bondens mulighet til å utvikle egen virksomhet. Regjeringen vil føre en politikk som legger til rette for at bonden skal bestemme mer og staten mindre. Dette er et viktig utgangspunkt som må ses i sammenheng med hvor raskt og hvor mye tollmurer og overføringer kan reduseres.

Jeg ønsker et robust landbruk over hele landet. Det vil kreve fortsatt differensiering av virke-midlene. Men, gjennom å redusere pålegg og begrensninger og gi de næringsdrivende økt frihet til å utvikle næringsdriften på bruket sitt, kan produksjonskostnadene bli redusert. Fram mot jordbruksoppgjøret vil jeg også gå igjennom tilskuddsordningene og vurdere en dreining mot produksjon og bruk som har grunnlag til å drives på heltid.

SPØRSMÅL NR. 354**Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 12. februar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Regjeringen viser til at økningen i mineraloljeavgiften er miljømessig begrunnet.

Hvor stor nedgang i forbruket av mineraloljer har man lagt inn i 2014 når man beregnet provenyet for økningen av mineraloljeavgiften sammenlignet med en situasjon der avgiften ble videreført på rød-grønt nivå?»

Svar:

Grunnavgiften på mineralolje mv. ble økt fra 1. januar 2014 med 52 øre per liter utover anslått prisvekst i 2014. Provenyet fra avgiftsøkningen ble anslått til

655 mill. kroner påløpt og 600 mill. kroner bokført i 2014.

Grunnavgiften ilegges for blant annet fyringsparafin, fyringsolje, marine gassolje og autodiesel som ikke ilegges veibruksavgift (såkalt anleggsdiesel). Det gis fritak for bruk til blant annet skip i utenriks fart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, petroleumsvirksomhet på sokkelen, sildemel- og fiskemelindustrien, framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel og høsting av tang og tare. Treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter, som betaler redusert sats, er ikke omfattet av avgiftsøkningen. Med unntak av autodiesel som ilegges veibruksavgift, omfat-

ter økningen i grunnavgiften det meste av mineraloljeforbruket i Fastlands-Norge.

I Prop. ILS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014 ble provenyet av grunnavgiften anslått til 1 400 mill. kroner bokført i 2014. Anslaget var basert på sats 1,034 kroner per liter og et forbruk av mineralolje som er ilagt generell sats, på om lag 1 350 mill. liter. [tillegg kommer proveny fra forbruk som er ilagt redusert sats.

Provenyet til sats 1,557 kroner per liter ble beregnet på grunnlag av et forbruk på om lag 1 320 mill. liter mineralolje. Det innebærer at det er anslått en reduksjon i forbruket på om lag 30 mill. liter mineral-

olje som følge av avgiftsøkningen i 2014. Klimagassutslippene vil i så fall bli redusert med om lag 80 000 tonn CO₂. Det vil alltid være usikkerhet ved slik anslag.

Finansdepartementet publiserte i oktober 2014 rapporten Beregningskonvensjoner 2014, som er tilgjengelig på departementets nettside. Rapporten beskriver beregningsmetodene som ble anvendt for å anslå provenyvirkningene av endringer i skatte- og avgiftsregelverket for 2014. Her framkommer blant annet forutsetningene som ligger til grunn for anslagene ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 355

Innlevert 5. februar 2014 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 12. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere ytterligere tiltak for å sikre søkning og rekruttering til transportsektoren, og bussjåføryrket i særdeleshett, og vurdere et mer praksisrettet løp mot de som dropper ut av videregående skole?»

BEGRUNNELSE:

Transportsektoren er en av de største sysselsetterne i Norge, og de siste årene har bransjen i økende grad måtte belage seg på arbeidsinnvandring ved rekruttering. Dette gjelder spesielt rekrutteringen til bussjåføryrket. Uten tilfredsstillende rekruttering er det ikke mulig å nå de ambisiøse kollektivmålene. En av forutsetningene i klimaforliket er at kollektivtrafikken styrkes kraftig, spesielt sett i lys av den store befolkningsveksten som forventes i byene. Det betyr flere avganger og nye ruter, og skal vi lykkes med dette er det avgjørende med god rekruttering til bussjåføryrket.

I 2012 ble det åpnet for en prøveordning hvor 18-åringer kan starte fagopplæring som bussfører. Dette var et skritt i riktig retning, men det er et behov for ytterligere vurderinger på hvordan fagopplæringssystemet kan innrettes slik at flere velger sjåføropplæringen. Statsråden har eksempelvis varslet at forslaget om et praksisløp for de som dropper ut av videregående skole skal vurderes, og bussjåføryrket praktiske innretning vil gjøre det spesielt egnet for en prøveordning.

Svar:

Utdanningsprogrammet service og samferdsel hadde totalt 3581 løpende lærekontrakter per 1.oktober 2013, hvorav 558 løpende kontrakter i yrkessjåførfaget. Det har vært en stigende trend, fra 157 i 2008. Det ble tegnet 323 nye lærekontrakter i yrkessjåførfaget i 2013. En utfordring er at aldersgrensen for å kjøre buss er 21 år. Dette gjør at yrkessjåførfaget er et komplisert fag å få til gjennom videregående opplæring, der elevene begynner når de er 16 år.

I følge FAFOs rapport 03:2014 er det 12 000 som jobber innenfor bussbransjen, hvor andelen som har fagbrev er 20 %. Det er etter min oppfatning ikke nødvendigvis et problem at andelen bussjåfører med fagbrev er på dette nivået. Totalt sysselsetter transportnæringen i Norge rundt 150 000 mennesker. Utdanningsprogrammet service og samferdsel hadde 3 309 søkere per 1.3.2013, og 3 627 ble gitt tilbud per 1.10.2013. Vg2 Transport og Logistikk har hatt stabile søkertall på rundt 630 søkere.

At det derimot er en svært lav andel lærlinger i yrkessjåførfaget i forhold til sysselsatte i næringen bekymrer meg, og jeg følger med interesse det samarbeidet Utdanningsdirektoratet og Vegdirektoratet har, og som kan være med på å bedre rekrutteringen. Gjennom yrkestransportdirektivet krever EU at alle yrkessjåfører skal ha opplæring. EU-bestemmelser åpner for at ungdom/lærlinger på visse vilkår kan kjøre buss etter fylte 18 år. Faglig råd for service og samferdsel anbefalte i 2008 Vegdirektoratet å åpne for at lærlinger kan kjøre buss i samsvar med bestem-

melsen, og Vegdirektoratet har i første omgang åpnet for en forsøksordning. Dette prøveprosjektet ble startet i 2012. Omfanget av nye lærlinger har vært begrenset foreløpig, uten at vi har konkrete tall på dette.

I forlengelsen av forsøksordningen har Utdanningsdirektoratet etter anmodning fra Vegdirektoratet imøtekommet og besluttet å utvide sikkerhetskursset for yrkessjåfører på landslinjene fra 10 uker til 19 uker. Direktoratet er også i gang med å justere læreplanene på Vg3 yrkessjåførfaget og forslagene skal ut på høring i løpet av februar. Det vil være et større fokus på bedriftenes virksomhet og de sertifiseringskravene den enkelte virksomhet har.

Rekruttering/dimensjonering er primært bransjene og fylkeskommunen sitt ansvar. I følge faglig råd for service og samferdsel er interessen blant busselskapene for å bruke lærlingordningen som rekrutteringsgrunnlag økende.

Utdanningsdirektoratet arbeider kontinuerlig med å utvikle yrkessjåførfaget. Faglig råd for service og samferdsel er utfordret til å gå gjennom tilbudsstruktur og læreplaner for å sikre at disse er relevante for arbeidslivet. Bevilgninger til landslinjer i yrkessjåførfaget er videreført, og målet er et godt tilpasset fag i forhold til behovet i arbeidslivet, fagarbeidere med høy kompetanse som kan yte sikre transporttjenester av høy kvalitet. Regjeringen har i 2014 også bevilget ekstra midler til økt lærlingtilskudd for å skaffe flere læreplasser, samt et engangstilskudd for å rekruttere nye lærebedrifter.

Muligheter for alternative løp i videregående opplæring

Regjeringen erkjenner at standardskoleløpet ikke passer for alle elever. Regjeringen har derfor i tilleggsproposisjonen lagt vekt på tiltak som øker fleksibiliteten i videregående opplæring, slik at skoleeiere og bedrifter sammen kan utvikle opplæringsmodeller for ulike elevgrupper.

Fagarbeidere må ha kompetanse som er relevant, og som svarer til utfordringene i mange ulike bransjer. Det er derfor selvsagt for oss at utdanningene må utformes og gjennomføres i samarbeid med arbeidslivet. Opplæringen i skole må gjenspeile behovene til virksomhetene, og elevene må få tidlig og regelmessig kontakt med arbeidslivet. Det finnes gode muligheter for fleksible opplæringsløp i dagens system, men vi vil også vurdere om vi skal legge ytterligere til rette for alternative opplæringsløp, blant annet gjennom muligheter til å organisere vekslingsmodeller.

Praksisbrev

For å gi flere elever mulighet til å velge en alternativ vei, vil regjeringen legge til rette for at flere kan ta alternativ opplæring gjennom å utvide ordningen med praksisbrev.

Praksisbrev er en opplæring som først og fremst foregår i bedrift og som passer ungdom som er lite motivert for vanlig yrkesfaglig opplæring med to år i skole før læretid. Etter to år kan praksisbrevkandidater søke læreplass og fullføre til fag- eller svennebrev etter to år som ordinære lærlinger. Til nå har dette vært en forsøksordning, men departementet vurderer nå å gjøre ordningen permanent.

SPØRSMÅL NR. 356

Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 13. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Undertegnede viser til regjeringsplattformen til H/ FrP-regjeringen som sier at den vil tillate mesterskapsturneringer i poker med klare beløpsgrenser gjennom et unntak i lov, og lurer i den forbindelse på om statsråden vil arbeide for at Norgesmesterskapet i poker kan bli arrangert i Norge i 2015?»

BEGRUNNELSE:

I 2014 blir Norgesmesterskapet i poker nok en gang arrangert i utlandet, i Dublin i april, med unntak av NM «Freeroll», som blir arrangert i Oslo i februar. Arrangementet i Oslo er gratis å delta på. Årlig spiller om lag 300 000 nordmenn poker på utenlandske nettsteder, og turneringene i Dublin og Oslo tiltrekker seg begge over 1000 deltakere.

Svar:

Jeg har registrert at det er mange som spiller poker i Norge og at Norgesmesterskapet avholdes i utlandet. I henhold til gjeldende rett anses poker for å være et lotteri. Utgangspunktet i norsk lovgivning er at alle former for lotteri er forbudt, og kan kun tillates ved hjemmel i lov. Etter lotteriloven § 6 første ledd er det videre forbudt å avholde lotteri uten tillatelse.

Som en oppfølging av regjeringsplattformen ønsker jeg at det med hjemmel i lotteriloven skal lages et regelverk som skal tillate mesterskapsturneringer for poker i Norge. Det bør imidlertid ikke legges opp til et frislipp av poker som sådan, men til et system med tillatelser til landbaserte turnerings-

poker som avholdes i henhold til en tilfredsstillende offentlig regulering.

Lotteritilsynet har fått i oppdrag å utarbeide et nærmere forslag til regelverk for turneringspoker, der det bl.a. fastsettes hvilke mesterskap regelverket skal gjelde for, hvilke lokaler turnerings-poker skal kunne avholdes i, innsats- og tapsgrenser, samt hvordan inntektene kan fordeles til gode formål. Lotteritilsynet vil sende et forslag til Kulturdepartementet innen 1. mars 2014. I etterkant av dette vil et forslag til bli sendt ut på høring.

Jeg kan ikke forskutere tidsløpet for en prosess som skal tillate mesterskapsturneringer for poker i Norge, men jeg håper at vi kan ha et regelverk på plass tidnok til at Norgesmesterskap i poker kan avholdes i Norge i 2015.

SPØRSMÅL NR. 357

Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Jeg har blitt gjort oppmerksom på at det under den rød-grønne regjeringen har blitt gitt dispensasjon på deler av rv 3 i Åmot kommune i Hedmark, til å bygge med 10,5 m bredde i stedet for anbefalte 12,5 m bredde, som vegnormalen tilsier.

For å fastslå hvor utbredt denne praksisen har vært, lurer jeg på om statsråden kan fremskaffe oversikt over tilfeller hvor man i perioden 2009-2013 har dispensert på anbefalt sikkerhet og standard?»

Svar:

Planlegging av vegprosjekter skjer med utgangspunkt i de til enhver tid gjeldende vegnormaler. Reviderte versjoner av vegnormalene får ikke tilbakevirkende kraft dersom reguleringsplan er vedtatt. Statens vegvesen opplyser at reguleringsplanen for rv 3 Åsta bru med tilstøtende veg ble vedtatt 25. januar 2012. På det tidspunktet tilsa vegnormalene at veger med ÅDT 4 000 - 8 000 kjøretøy i dimensjoneringsåret (20 år etter planlagt trafikkåpning) skulle bygges med vegbredde 10 m og uten midtrekkverk. Revidert versjon av vegnormalene der innslagspunktet for bygging av veg med vegbredde 12,5 m og midtrekkverk ble senket til ÅDT 6 000 kjøretøy, trådte først i kraft 14. oktober 2013. Vegbredden er altså i dette til-

fellet i tråd med de da gjeldende vegnormalene, og er ikke basert på dispensasjon.

For å gjøre vegen sikrere mot møteulykker, særlig på grunn av mye tungtrafikk på strekningen, søkte regionvegkontoret om å få etablere midtrekkverk på strekningen uten å øke vegbredden. Vegdirektoratet godkjente dette som et prøveprosjekt, jf. omtale i Prop. 1 S (2011-2012). Dette avviket betyr altså å bygge midtrekkverk på en veg som normalt ikke skulle hatt et slikt trafiksikkerhetstiltak.

For riksveger er det Vegdirektoratet som fatter vedtak om fravik fra vegnormalene ved bygging av ny veg og større ombygginger av eksisterende veg. Dette skjer etter fast-lagte rutiner, jf. nærmere omtale på Statens vegvesens nettsider (www.vegvesen.no/Fag/Publikasjoner/Handboker/Fravik). Søknader om fravik er gjenstand for grundige og faglige vurderinger før beslutning tas. Alle fravikssøknader vurderes spesielt med hensyn til sikkerhet. Dersom fravik godkjennes, legges det alltid opp til kompensierende tiltak for å løfte sikkerheten til tilnærmet samme nivå som vegnormalstandard. Fravik fra vegnormalene skal derfor normalt ikke føre til redusert sikkerhet.

Statens vegvesen opplyser at det ikke er utbredt praksis å tillate redusert vegbredde i forhold til vegnormalstandard.

SPØRSMÅL NR. 358**Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kjøretøyforskriften § 1-15 ble innført for å forenkle mulighetene for bilimport. Det har senere vært gjort innstramninger i regelen og i praksis.

Vil statsråden ta et initiativ overfor Vegdirektoratet for umiddelbart å liberalisere praktiseringen av kravet om originalitet slik at dette avgrenses til i hovedsak kjøretøytekniske endringer, og vil statsråden også sørge for å fremme en forskriftsendring som bringer § 1-15 tilbake til dens opprinnelige ordlyd og omfang slik at regelens intensjon bedre kan oppfylles?»

BEGRUNNELSE:

Innstramningene som har vært gjort i godkjenningmuligheten etter § 1-15 har gjort at blant annet lastebiler, busser og ambulanser ikke lenger kan godkjennes etter bestemmelsen. Kravet til kjøretøyets originalitet har blitt strammet kraftig inn i praksis siden regelen ble innført. Blant annet er det ikke lenger anledning til å tilpasse biler til norske varebilskrav. Innstramningene i regelen som har vært gjennomført har gjort denne forenklede muligheten for bilimport mindre praktisk og strider mot regelens intensjon om forenkling.

Svar:

Denne regjeringen ønsker generelt å legge til rette for et enkelt regelverk for kjøretøy- godkjenning. Vi har forståelse for at en del bilentusiaster ønsker å importere biler det finnes et fåtall av eller som i Norge er sjeldne. Vi vil derfor at det praktiseres en i møtekommende holdning fra myndighetenes side, og vi vil gjennomgå aktuelle deler av regelverket for å finne forbedringer og forenklinger. Det er viktig at endringer skjer innenfor rammene av det som er trafikksikkerhetsmessig og ressursmessig forsvarlig og i overensstemmelse med EØS-regelverket.

EU-regelverket (forordning 183/2011) setter klare begrensninger i mulighetene for å utvide nasjonale unntak for tredjelandsimport av kjøretøy. Trafikksik-

kerhetsmessige og miljømessige begrunnelser og hensynet til like konkurransevilkår i bilmarkedet, ligger til grunn for denne reguleringen.

Kjøretøyforskriften § 1-15 gjør unntak fra kravene som ellers gjelder for godkjenning og registrering av bil, ved å forenkle kravene for godkjenning av privatimportert kjøretøy som tidligere har vært registrert i annet EØS-land og i USA.

Det er riktig at denne unntaksbestemmelsen har blitt endret etter at den ble innført i 2004, slik den ikke lenger gjelder for tyngre kjøretøy. Endringen ble imidlertid gjort etter en offentlig høring, og hvor begrunnelsen var vesentlige trafikksikkerhetsmessige hensyn. Tunge kjøretøy produsert i USA, har andre krav til bl.a. bremses, hastighetsbegrenser, bilbelter og brannsikring (busser), enn vi har i Norge og Europa. Det ble derfor vurdert at det ikke var forsvarlig å godkjenne slike kjøretøy på bakgrunn av bare dokumentasjon på tidligere registrering.

Det stilles videre spørsmål ved praktiseringen av vilkåret om at kjøretøyet skal være i «original utførelse» for å kunne godkjennes etter unntaket. Ved privatimport av kjøretøy etter kjøretøyforskriften § 1-15, vurderes krav om originalitet som nødvendig nettopp for at unntaket skal være enkelt å praktisere mht. å unngå at kjøretøy med endringer som uansett ikke aksepteres i Norge, eller med endringer vi ikke har tilstrekkelig oversikt over, godkjennes uten videre kvalitetssikring. Kravet til originalitet skal gi trygghet for at bilen er i produksjonssamsvar.

Jeg er kjent med at praktiseringen av kravet til originalitet, har vært noe omstridt og at kritikere mener det praktiseres veldig bokstavelig. Det kan være en stor utfordring for både eier og godkjenningmyndigheter å sikre tilfredsstillende dokumentasjon for at ombygde kjøretøy fra tredjeland tilfredsstiller forsvarlige trafikksikkerhetsmessige standarder, men hensynet til trafikksikkerhet må veie tyngst i en slik sammenheng. I vår gjennomgang av regelverket vil vi se på disse problemstillingene. Det er i dette arbeidet viktig for meg at vi sikrer at godkjenningsskravene praktiseres konsekvent.

SPØRSMÅL NR. 359**Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Inntil 2006 var det mulig å få registrert biler som lett lastebil. Mange biler som har blitt førstegangsregistrert i denne vektclassen har blitt godkjent av norske myndigheter med en høyere tillatt totalvekt enn det fabrikanten har oppgitt uten at det har vært gjort tekniske endringer ved bilen.

Vil statsråden sørge for en endring av praksis hos Statens vegvesen slik at den enkelte bileier kan få nedregistrert slike biler til totalvekt etter fabrikantens spesifikasjoner uten teknisk endring av bilen?»

BEGRUNNELSE:

Mange eiere av slike biler kan ha gode grunner til å få bilen nedregistrert til totalvekt under 3 500 kg til hva fabrikanten oppgir som tillatt totalvekt for bilen. Over tid har det imidlertid utviklet seg en praksis hos vegmyndighetene om at det skal kreves en fysisk ombygging av bilen for å kunne godta en slik nedregistrering av totalvekt.

Svar:

Etter gjeldende bestemmelser skal det ved godkjenning og registrering av et kjøretøy fremlegges vektgaranti fra fabrikant for største totalvekt. Vektgarantien fra fabrikant må antas å gjelde i hele kjøretøyet

levetid, og det er først dersom det gjøres tekniske endringer som påvirker denne garantien at det er behov - eller mulighet - for endring av vekter.

Statens vegvesen som godkjenningsmyndighet har ikke grunnlag for å underkjenne de fremlagte vektgarantiene fra fabrikantene hvis kjøretøy dette gjelder. Disse vektgarantiene var utstedt på bakgrunn av nye tester for gitte kjøretøymodeller som dokumenterte at kjøretøyene hadde største totalvekt høyere enn det fabrikantene i utgangspunktet hadde tiltenkt kjøretøyene. Følgelig setter disse vektgarantiene grense for senere endringer av vektene.

Vegdirektoratet vurderer nå, i forbindelse med implementering av forordning (EU) nr. 1230/2012 om masser (vekt) og dimensjoner, om det skal åpnes opp for at et kjøretøy skal kunne registreres med en tillatt totalvekt som er lavere enn det fabrikanten har oppgitt som største totalvekt. Det er imidlertid flere forhold, herunder avgiftsmessige regler og førerkortregler, som må utredes i denne sammenheng. Det vil også måtte vurderes om det er hensiktsmessig/ønskelig å åpne for at kjøretøyeiere, av avgifts- eller førerkortmessige hensyn, flere ganger skal kunne få opp- eller nedjustert vektklasse for samme kjøretøy, med de ressursmessige konsekvensene dette har for godkjenningsmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 360**Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 14. februar 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Regjeringen sier at den vil arbeide for en høyest mulig selvforsyningsgrad av mat av beredskapshensyn. Skal det bli mulig, må jordvernet forsterkes. Det er 12,5 millioner dekar ubenyttet dyrkbar jord i Norge. Under to prosent av dette arealet ligger i områder med et klima som er velegnet for matkorn dyrking. Det tilsvarer mindre enn halvparten av arealet til Oslo kommune.

Kan landbruks- og matministeren redegjøre for hvilket areal regjeringen skal ta i bruk for å øke volumet på selvforsyningen?»

BEGRUNNELSE:

Det meste av det vi regner som dyrkbar mark, i tillegg til den som allerede er utnyttet, ligger på steder med et klima som ikke egner seg til matkornproduksjon. Det vil si langt til fjells eller langt mot nord.

- Disse områdene kan brukes til å dyrke gress og korn til dyrefôr, noe som indirekte kan gi økt matproduksjon. Men det kan ikke dyrkes matkorn der.

Regjeringen har også en uttalt politikk om at det er den delen av landbruket som kan drives mest kostnadseffektivt som skal drives videre og at støtte til landbruk på mer marginale enheter ikke lenger skal få støtte gjennom landbrukspolitikken. Da faller mye areal vekk fra dere en i dag driver og kan drive økt produksjon basert på gras og grønt.

Skog og landskap gir nå ut et nytt kart som gir oversikt over hvor den dyrkbare jorda ligger. En del jordbruksreserver som til nå har stått som tilgjengelige i statistikkene, har i realiteten vært borte for lenge siden.

De oppdaterte kartene gir et riktigere bilde av landskapet.

I årene fra 2005 til 2011 ble i gjennomsnitt 7500 dekar dyrket jord årlig omdisponert til andre formål enn landbruk. Det tilsvarer tre fotballbaner per dag. Det betyr at skal en ha nok egnet areal, må tapet av matjord stansen og arealer også der som det ikke er mest kostnadseffektivt holdes i hevd og tas i bruk.

Kartene gjør at man lettere kan se hvor den dyrkbare marka er. Skog og landskap har også kart som viser hvor det er jordbruksarealer i dag og hvilke andre verdier som ligger i arealene. Alle disse kartene er fritt tilgjengelig på nettet.

- De er sentrale verktøy både i landbruksforvaltning og arealplanlegging og for politikere og andre beslutningstakere.

Svar:

I perioden 2005-2013 økte importen av landbruksvarer med 90 prosent eller 20 milliarder kroner. I løpet av 8 års rød-grønt styre har vi fått en overproduksjon av svinekjøtt og egg og for lite sau, lam og storfe-kjøtt. Regjeringen har som et overordnet mål at vi skal sikre norske forbrukere de varene som etterspørres.

Kornproduksjonen i Norge var sterkt økende fra 1970 og til 1991, da det norske kornarealet var på sitt høyeste. Fra 1991 og fram til 2013 har kornarealet vært fallende og blitt redusert med om lag 750 000 dekar. I perioden 2005 til 2013, under den rød-grønne regjeringen, ble kornarealet redusert med 11 prosent eller 350 000 dekar. I gode avlingsår er imidlertid Norge så godt som selvforsynte med matkorn.

Det viktigste grepet vi kan gjøre for å øke volumet på produksjonen er å øke produktiviteten på de arealene vi til enhver tid har til disposisjon. Bioforsk har gjennomført et forskningsprosjekt «Miljøeffekter og ressursutnytting langs produksjonslinjene til et utvalg av viktige norske landbaserte matvarer - en livs-syklusanalyse.» Konklusjonen er at forbedret agromi, for eksempel gjennom riktig gjødsling, fører til økt produksjon på arealet som er bra både for bondens økonomi og for miljøet i form av lavere klimagassutslipp.

For å lykkes med å øke produktiviteten må kornprodusentene selv ta ansvar, men også rådgivningstjenesten og forskningen har viktige oppgaver. Det er behov for kunnskapsoppbygging og kunnskapsformidling for å øke produktiviteten, blant annet gjennom forbedret plantemateriale, sortstilpassing, tiltak for å bedre jordkvaliteten og god dyrkingspraksis.

Når det gjelder nydyrking så har det nylig blitt utgitt en rapport der en har sett på potensialet for nydyrking, jf. Bioforsk Rapport nr. 151 2013 «Grunnlag for prioritering av områder til nydyrking». Den sier blant annet følgende:

«Selv om det er relativt lite dyrkbar jord i lavlandet på Østlandet, vil en nydyrking i dette området kunne gi et vesentlig bidrag for en økt matproduksjon. Den dyrkbare jorda er i hovedsak av god kvalitet, arealene er lettdrevne og innebærer relativt små kostnader ved oppdyrking. Klimaet er gunstig for et mangfold av kulturvekster, den dyrkbare jorda ligger nært inntil eksisterende dyrket jord og en liten andel av den dyrkbare jorda er organisk jord. Både det agronomiske, det miljømessige og det bedrifts- og samfunnsøkonomiske aspektet gir best lønnsomhet ved nydyrking i slike deler av landet.»

Jeg vil i denne sammenheng også understreke at det er betydelige areal som er godkjent nydyrket de siste årene. I de tre årene 2010-2012 var det godkjente arealet for nydyrking over dobbelt så stort som arealet som ble registrert omdisponert.

Regjeringen vil at norsk kornproduksjon fortsatt skal spille en viktig rolle som bidrag til norsk matforsyning og matvaresikkerhet. Førkornproduksjonen er råvare i kraftfôret til husdyra og matkornproduksjonen er grunnlaget for norsk matmelproduksjon og norskproduserte brød- og bakervarer. Det er imidlertid viktig å understreke at viktige ingredienser i for-kornet er importert fordi det ikke produseres i Norge.

Regjeringen har som mål å ta vare på god matjord, men balansere jordvernet mot storsamfunnets behov.

SPØRSMÅL NR. 361**Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 14. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Mellom Lillestrøm og Oslo sentrum er det god sykkelvei på mesteparten av strekningen, men korte strekk uten sykkelvei og enkelte vanskelige passeringer av kryss øker tidsbruk og risiko ved å sykle. Utbedringer av disse kunne gitt en sammenhengende sykkelvei på strekningen. NTP 2014-2023 varsler en kraftig opptrapping av bevilningene til sykkelvei.

Vil samferdselsministeren sørge for at en sammenhengende sykkelvei mellom Lillestrøm og Oslo sentrum prioriteres og bygges ut?»

BEGRUNNELSE:

Oslo-regionen har et stort potensial for flere syklist. En økning i sykkelandelen i Oslo og Akershus på bekostning av bil vil gi lavere klimagassutslipp, mindre lokale utslipp og mindre kø. En overgang fra kollektiv til sykkel vil frigjøre plass på kollektivtrafikken. Å sykle er også forbundet med bedre folkehelse.

En viktig hindring for at flere sykler er dårlig utbygde sykkelveier. Dette gjelder store deler av landet, men i folkerike og tettbygde områder er effekten av å bygge ut sykkelveier størst.

Et eksempel er Romerike. Mellom Lillestrøm og Oslo bor det svært mange mennesker. Stort deler av distansen har sykkelvei, men flaskehalser uten sykkelvei og vanskelige passeringer av kryss og veier øker risikoen og tidsbruken ved å sykle. Gjennom en begrenset og målrettet satsing her kunne man oppnå en betydelig gevinst. Jeg etterlyser at statsråden gir klare signaler om at denne strekningen skal være en av de prioriterte innen budsjetttrammene til sykkelveier de neste årene.

Svar:

Jeg er svært glad for spørsmålet fra representanten Solhjell om gang og sykkelveger. Som representanten er kjent med, er det satt av betydelige midler til gang og sykkelveger i NTP 2014-2023. I tillegg til det som allerede er avsatt, har regjeringspartiene H og FrP, sammen med V og KrF, blitt enige om å styrke bevilningene til gang og sykkelveger gjennom en belønningsordning. Dette betyr at denne regjeringen legger opp til en langt mer offensiv politikk for gående og syklende enn det den rødgrønne regjeringen gjorde i sitt forslag til NTP 2014-2023.

Det er riktig at det er et relativt godt tilbud til syklist på strekningen mellom Lillestrøm/nedre Romerike og Oslo sentrum. Det er anlagt gang- og sykkelveger stort sett overalt, men det er noen korte strekninger som mangler et eget tilbud til syklist. Standarden på det etablerte gang- og sykkelvegnettet er dessuten av variabel kvalitet. På noen strekninger er det behov for å separere fotgjengere og syklist, og det er behov for utbedringer i kryss. Dette gjelder både i Skedsmo, Lørenskog og Oslo kommuner.

I Statens vegvesens forslag til handlingsprogram for perioden 2014-2017 er det prioritert midler til investeringer på sykkelvegnettet mellom Lillestrøm og Oslo både langs E6 og langs rv 163 Østre Aker vei (alt innenfor Oslos grense). Regjeringen vil følge opp dette gjennom de årlige budsjetter.

Statens vegvesen har dessuten startet planlegging av en viktig delstrekning i Skedsmo kommune, med sikte på prioritering i neste planperiode. I tida framover vil Statens vegvesen gå i gang med planlegging for ytterligere utbedringer på denne sykkelruta.

SPØRSMÅL NR. 362**Innlevert 6. februar 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 13. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Korleis vil regjeringa følgje opp evalueringa av forsøksordninga med stemmerett for 16- og 17-åringar?»

GRUNNGJEVING:

Ved lokalvalet i 2011 fekk 20 kommunar vere med i eit prøveprosjekt der stemmerettsalderen vart senkja til 16 år. Forsøket vart evaluert av Institutt for samfunnsforskning, som leverte sin rapport i januar. Eit av mange positive resultat av forsøket var at heile 58 prosent av forsøkspersonane nytta stemmeretten sin. Dette er monaleg høgare enn valdeltakinga for vanlege førstegongsveljarar (18-21), som har ei deltaking på rundt 46 prosent.

Venstre meiner resultata av forsøket har vist at det slett ikkje er farleg å la 16- og 17-åringar delta i demokratiet vårt, og meiner evalueringa gir god grunn til å gå vidare i retning ei senkjing av stemmerettsalderen. Spørsmålet er korleis regjeringa vil følgje opp evalueringa og resultata frå forsøksprosjektet i 2011. Etter Venstres syn bør ein no gå vidare med ei generell senkning av stemmerettsalderen, noko Stortinget får høve til å ta stilling til i samband med handsaminga av grunnlovsframlegg seinare i denne stortingsperioden. I alle tilfelle håpar vi regjeringa vil vidareføre det vellukka forsøksprosjektet også ved lokalvalet i 2015 for å hauste ytterlegare røynslar.

Svar:

I 2011 deltok 20 kommunar i eit forsøk med nedsett stemmerettsalder til 16 år. Forsøket vekte allmenn stor interesse. I kommunane som deltok var det eit stort engasjement og mange kommunar gjorde eit godt arbeid for å mobilisere dei unge til å gå til valurnene. Resultatet blei at valdeltaking blant 16- og 17-åringane låg godt over valdeltakinga blant yngre veljarar elles.

Evalueringa viser også at nedsett stemmerettsalder ikkje nødvendigvis fører til auka politisk modning blant unge veljarar. Dessutan viser tal frå Stortingsvalet i 2013 at valdeltakinga i den gruppa som fekk stemme som 16- og 17-åringar ved valet i 2011, motsett av det som var forventa, ikkje nytta stemmeretten sin ved Stortingsvalet i større grad enn andre førstegongsveljarar.

Eg vil også peike på at begge dei to regjeringspartia meiner at stemmerettsalderen bør følgje myndighetsalderen som er på 18 år.

Det er på denne bakgrunn i denne omgang ikkje grunnlag for ein generell reform dvs. å lovfeste ein stemmerettsalder på 16 år.

Sidan evalueringa ikkje gir eit meir eintydig svar på kva ein kan oppnå med nedsett stemmerettsalder, er det aktuelt med ei vidareføring med forsøk. Eg har også merka meg engasjementet frå fleire parti i saka, deriblant Venstre. Departementet tek derfor sikte på å vidareføre forsøksordninga med nedsett stemmerettsalder ved kommunevalet i 2015 og vil kome tilbake med opplegg for gjennomføringa av forsøket.

SPØRSMÅL NR. 363**Innlevert 7. februar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 14. februar 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Vil fiskeriministeren ta kontakt med Norway Seafoods for å orientere seg om hvilke planer selskapet har for strukturen på landanleggene?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media er det blitt kjent at Norway Seafoods vurderer større endringer i strukturen på sine fiskeindustribedrifter. Dette vil i så fall ramme flere fiskeriavhengige samfunn og et stort antall arbeidstakere. Til tross for sakens betydning ga fiskerimi-

nisteren i spørretimen 5. februar inntrykk av at hun ikke hadde hatt møter med selskapet for å sette seg inn i situasjonen, og at hun heller ikke ville foreta seg noe aktivt for å møte den usikre situasjonen flere kystsamfunn nå befinner seg i.

Svar:

Jeg følger nøye utviklingen i fiskerinæringen og har stor forståelse for den bekymring som kommer til uttrykk i flere kystsamfunn knyttet til sysselsetting i fiskeindustrien. Dårlig lønnsomhet i denne industrien skaper usikkerhet for den enkelte ansatte og for de kommunene dette gjelder. Problemstillingen er kompleks, og det finnes ingen enkle løsninger.

Skal sjømatnæringen være et attraktivt veivalg for nye generasjoner, er helårige, trygge og lønnsomme arbeidsplasser avgjørende. Det vil regjeringen bidra til, og vi må tenke helhet. Det betyr at lønnsomhet - i alle deler av verdikjeden - er svært viktig.

Arbeidet med å følge opp regjeringsplattformen som slår fast at ordningen med leveringsvilkår skal opprettholdes, men at plikten skal knyttes til ulike re-

gioner fremfor det enkelte anlegg og kommune, er igangsatt. Hensikten er å stimulere til økt verdiskaping basert på det råstoffet som i dag er omfattet av leveringsplikten.

Departementet har hatt kontakt med Norway Seafoods AS og Havfisk ASA. I denne kontakten har mulige endringsalternativer blitt omtalt. I lys av dagens pressemelding fra Norway Seafoods, vil jeg be om et snarlig møte for å bli orientert om selskapets planer. Jeg har en klar forventning om at man vil ivareta sine forpliktelser.

For meg er det viktig å ha god dialog med alle involverte parter. Jeg har hatt, og skal i tiden fremover også ha, møter med kommuner og fylkeskommunalt nivå flere steder hvor selskapet har virksomhet. Det er i denne sammenheng viktig for meg å understreke at regjeringen er opptatt av å skape forutsigbarhet og å sikre gode rammebetingelser slik at vi også innenfor sjømatnæringen kan få til nødvendig omstilling i en situasjon der også denne næringen møter stadig tøffere global konkurranse.

SPØRSMÅL NR. 364

Innlevert 7. februar 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Er Justis- og beredskapsministeren enig i at det er ei lite heldig forskjellsbehandling mellom jenter og guttar kva gjeld strafferettsleg vern mot omskjering, eller meiner ministeren at ein i dag har eit tilstrekkeleg regelverk i straffelova for dei tilfella der guttar blir skadde eller døyr som følgje av rituell omskjering, og vil ministeren ta initiativ til ei lovendring, i den ikkje iverksette straffelova av 2005, til også å gjelde guttar?»

GRUNNGJEVING:

Kjønnslemlestingslova § 1 heimlar forbod mot inngrep i kvinners kjønnsorgan. Heimelen har ei strafferamme på inntil fire år, åtte år ved skjerpande omstende, og inntil ti år ved betydeleg skade eller dødsfall. I straffelova av 2005 er kjønnslemlesting innteke i § 284 med strafferamme på seks år, og ved grov kjønnslemlesting femten års fengsel, jf. § 285. Dette er bestemmelsar som berre beskyttar jenter.

Rituell omskjering av guttar og eit eventuelt forbod mot denne praksisen blir diskutert stadig oftare både i Noreg og i andre land. Det handlar om å gje same rettsvern til guttar som til jenter. Det handlar om retten til å bestemme over eigen kropp, retten til å bli verna mot unødvendige inngrep som gir varig endring på funksjonen til kjønnsorgana, og retten til å bli verna mot potensiell skade og død som følgje av omskjering.

Helseministeren har varsla at ei sak om rituell omskjering av guttar kan koma til Stortinget frå Regjeringa før påske i år. Det er grunn til å tru at helseministeren vil gjera framlegg om at rituell omskjering av guttar berre skal skje i spesialisthelsetenesta.

For jenter er det innført forbod mot all form for omskjering, og straffereaksjonar for å bryte lova er fengselsstraff med ei strafferamme frå fire år til ti år. Det er vel dokumentert at også guttar kan bli alvorleg skadde og døyr som følgje av omskjering, sjølv om det hender langt sjeldnare enn ved omskjering av jenter. Det har skjedd dødsfall i Noreg dei siste par åra, og i USA er det estimert at om lag 100 smågutar døyr

kvalt år etter inngrepet. Dyktige barnekirurgar i Norge påpeiker at komplikasjonar også kan oppstå som om det er kvalifisert personell som utførar omskjeringa, mellom anna fordi det alltid vil vera risiko for infeksjonar.

Inngrepet medfører store smerter og gir varige endingar i funksjonen til kjønnsorgana. Skikken er ei krenking av religionsfriheita til ungane fordi omskjering er ein irreversibel religiøs markør. Alt dette talar for at det bør vera ei aldersgrense på 18 år for rituell omskjering av gutar, slik at ein ved myndighetsalder kan velje sjølv.

Svar:

Jeg vil vise til det som fremgikk av helse- omsorgsministerens svar i ordinær spørretime 5. februar 2014

på spørsmål fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien (Sp).

Som det fremgår av representanten Klinges spørsmål er kjønnslemlestelse av jenter forbudt i Norge. Rituell omskjæring av gutter er ikke særskilt regulert i Norge, og vil dermed være tillatt med mindre inngrepet skjer i strid med straffelovgivningen.

Jeg viser også til at helse- og omsorgsministeren i sitt svar opplyste at det tas sikte på å fremlegge en lovproposisjon for Stortinget før påske hvor det vil bli foreslått regulering av rituell omskjæring av gutter.

Spørsmålet om straffebestemmelser vil da være et tema som tas opp i lovproposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 365

Innlevert 7. februar 2014 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 21. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å følge opp Fremskrittspartiets eget forslag og Buskerud Fremskrittspartis valgkamputspill om å styrke sikkerheten og beredskapen i Oslofjordtunnelen ved å anskaffe brannbil med tilstrekkelig slukkekapasitet og nødvendige evakueringspakker til de tre ansvarlige brannvesenene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til interpellasjonsdebatt i Stortinget tirsdag 4. februar 2014, der undertegnede, med utgangspunkt i den beredskapsmessige situasjonen i tunnelen, foreslo å følge opp Fremskrittspartiets initiativ til å anskaffe brannbil, slik Søndre Follo brannvesen har vurdert som nødvendig i sin ROS-analyse etter tunnelbrannene i 2011. Forslaget var å forlenge bompengeneinnkrevingen med 1-3 uker for å finne en rask og ubyråkratisk løsning på et problem med manglende slukke- og redningskapasitet i tunnelen. I sak om forlenget bompengeneinnkreving for RV23 i juni 2013, ga Stortinget i realiteten tilslutning til at bompenger også måtte kunne brukes til sikkerhetstiltak langs veien. I nevnte interpellasjonsdebatt henviste beredskapsministeren til samferdselsministeren som rette vedkommende. Det ble også opplyst at det var et utredningsarbeid i gang om sikkerhet generelt, som

Stortinget ville kunne få tilgang til å diskutere på egnet måte, men som undertegnede forsto, lå litt fram i tid. Undertegnede kjenner også til at Frem-skriftspartiet i nevnte bompengesak fremmet et forslag om anskaffelse av brannbil, som bare fikk tilslutning fra partiets egne representanter. I valgkampen tok Buskerud Fremskrittsparti denne saken opp igjen og lovte at brannbil skulle anskaffes, dersom det ble regjeringskifte.

Buskerud Arbeiderparti ga sin uforbeholdne støtte til dette utspillet og beklaget at vi ikke hadde vært oppmerksomme nok på det forslaget som ble fremmet i juni. Vi har derfor ønsket å bidra til en løsning, som kan være rask og ubyråkratisk å gjennomføre.

Svar:

Jeg er opptatt av å styrke sikkerheten i landets tunneler. Denne regjeringen har derfor i 2014-budsjettet økt bevilgningene til tunnelsikkerhet med mange hundre millioner kroner utover den forrige regjeringens budsjettforslag. Dette arbeidet vil vi fortsette, og det vil bidra til økt sikkerhet i landets tunneler.

Representanten Christoffersen peker helt korrekt på at Fremskrittspartiet i Stortinget har stått alene om å anskaffe brannbil for å øke beredskapssituasjonen for Oslofjord- tunnelen. Jeg er veldig glad for at representanten Christoffersen i opposisjon tilsynel-

tende har inntatt samme standpunkt som FrP. Hadde det skjedd på et tidligere tidspunkt, kunne denne saken vært løst av forrige regjering. Det skjedde dessverre ikke.

Representanten Christoffersen har ved gjentatte anledninger påpekt at hun ønsker å benytte bompenger til å kjøpe brannbil, og henviser til FrPs forslag om dette - et forslag som AP stemte imot. Jeg minner representanten Christoffersen om at etter vegloven § 27 kan bompenger benyttes til alle tiltak som vegloven gir hjemmel for, dvs. planlegging, bygging, utbedring, vedlikehold og drift av veg, samt investeringer i kollektivinfrastruktur. Bompenger kan også benyttes til drift av kollektivtransport i by. Bompenger kan derimot ikke benyttes til beredskapstiltak som kjøp av ny brannbil. Det trengs i så fall en lovendring i Stortinget. Siden Stortingsflertallet har stemt imot FrPs endringsforslag, så ble lovverket stående uendret og tillater altså IKKE at bompenger kan brukes til innkjøp av brannbil. Christoffersens ønske burde derfor vært ledsaget av et forslag i Stortinget.

Vi jobber derfor for å sikre en best mulig situasjon innenfor dagens lovverk. Regjeringen har hatt kontakt med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å få en oppdatert vurdering av situasjonen, og vi ser på hvordan egnet brann- slukingsutstyr i området disponeres. Vi er kjent med at Nordre Follo brannvesen (NFB) har en brannbil med tilsvarende kapasitet og slagkraft som den Søndre Follo brannvesen (SFB) har anmodet om. NFB har ifølge brannsjefen ca. 5 minutter lengre utrykningstid til Oslofjordtunnelen enn SFB. Jeg minner også om at ifølge DSB plikter brannvesenet å bidra der det er nødvendig og inngå mer formalisert samarbeid om det er nødvendig i forhold til risikoobjektet.

I Oslofjordtunnelen konkret har det i tiden fra åpning frem til juni 2011 vært flere brann- tilfeller og branner med større kjøretøy som gjør at risikobildet for denne vegtunnelen har vært annerledes enn det som var forutsatt da den ble bygget. På denne bakgrunnen ble vegtunnelen stengt for større kjøretøy i juni 2011 etter en større brann.

Statens vegvesen opplyser at de i samarbeid med SFB m.fl. i perioden fra juni 2011 og frem til i dag har gjennomført en rekke tiltak som skal redusere

sannsynligheten for at brann oppstår og redusere konsekvensene ved brann. Blant annet er det bygget og utstyrt flere redningsrom der trafikanter skal kunne oppholde seg. Risikobildet skal da være endret slik at vegtunnelen er på et akseptabelt nivå i forhold til risiko. Det inne- bærer at vegtunnelen skal være på minst samme nivå som andre tilsvarende vegtunneler i Norge.

Ifølge Statens vegvesen gir de gjennomførte tiltakene et akseptabelt risikonivå for trafikanter og innsatsmannskaper basert på gjeldende praksis for sikkerhetsforvaltning av vegtunneler. Videre mener Statens vegvesen at det er dokumentert god nok beredskap og kapasitet i området, inkludert nødvendig utstyr og kjøretøy for innsats ved brann i tunnel.

I 2012 behandlet DSB en anmodning fra SFB om å gi Statens vegvesen som vegeier et pålegg om å bekoste en oppgradering av beredskapen iht. brann- og eksplosjonsvernloven § 14 annet ledd. DSB fant ikke at lovens vilkår var oppfylt og avviste anmodningen etter en vurdering av tunnelens sikkerhetstiltak sammenholdt med de samlede ressursene i SFB og omliggende brann- og redningstjenester. Samferdselsdepartementet har etter regjeringsskiftet vært i kontakt med DSB om saken, og DSB har ikke endret oppfatning rundt dette spørsmålet.

Den lokale brannberedskapen er bl.a. vurdert ut fra trafikkmengden. Dersom trafikk- veksten i Oslofjordtunnelen blir betydelig høyere enn tidligere forutsatt, vil jeg be de berørte partene se på saken på nytt.

For å avklare forventet beredskapsnivå i tunneler ble en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Statens vegvesen, DSB og brannvesen etablert i 2012. Formålet med arbeidsgruppen var blant annet å komme med veiledning om aktuelt utstyr for beredskapen og vurdere om det er behov for endringer i regelverk eller praksis. Her er blant annet kompetansegivende tiltak trukket frem som et viktig bidrag fra Statens vegvesen. Rapporten fra dette arbeidet er nå til behandling i Vegdirektoratet.

Statens vegvesen opplyser at de ila. 2014 vil arrangere flere seminarer og kurs om redningsinnsats ved brann i tunnel.

SPØRSMÅL NR. 366**Innlevert 7. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 14. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjøre reie for kva som er gjeldande rutinar ved norske nyfødtafdelingar for born med Trisomi 18, og vil statsråden ta initiativ til ein gjenomgang av desse rutinane?»

GRUNNGJEVING:

Underteikna er blitt gjort kjent med at foreldre som føder barn med Trisomi 18 kritiserer norske sjukehus sine retningslinjer der desse borna ikkje skal få nokon form for støttebehandling etter fødsel. Særleg ikkje livreddande eller livsforlengande behandling, men heller ikkje enkel non invasiv diagnostikk og eit minimum av vanlege støttetiltak. Det blir hevda at andre land har andre standardbehandlingar av slike tilfelle, og at praksisen på norske sjukehus er diskriminerande.

Svar:

Jeg har forelagt stortingsrepresentant Toppes spørsmål for Helsedirektoratet. Helsedirektoratet opplyser at man i Norge kan forvente 6 - 10 svangerskap årlig med Trisomi 18. Denne diagnosen er forbundet med høy dødelighet, både i fosterlivet og etter fødselen. De fleste levendefødte barn dør i løpet av de første levedagene, men ca. 10 prosent lever mer enn et år. Alle med Trisomi 18 har alvorlig psykomotorisk utviklingshemning og mange har misdannelser i ett eller flere organer som hjerte (90 %), hjerne, ryggmarg og/eller leppe-gane-spalte.

Trisomi 18 er en av 175-200 ulike alvorlige tilstander i nyfødtp perioden som gir store utfordringer for foreldrene og for helsepersonell. Det er lidelser som krever spesiell medisinsk kompetanse og god omsorg slik at barn og foreldre skal få best mulig hjelp. Helsedirektoratet vurderer at alle gis god omsorg i tillegg til den medisinske vurdering av barnets situasjon og behov for utredning og behandling. Vurderingen av hvilken behandling og omsorg som vil være best for det enkelte barn gjøres av helsepersonell i samråd med foreldrene. I mange situasjoner har barneavdelingen vært involvert under svangerskapet, slik at man sammen med foreldrene kan planlegge tiden etter fødselen, der det primære målet er omsorg og lindring.

Noen ganger er pustestøtte i en begrenset periode viktig for å kunne gi foreldrene/familien noe tid med

barnet. Nær og åpen kommunikasjon med foreldrene er nødvendig i slike situasjoner og når barnet overlever gjennom lengre tid. For de sistnevnte bør medisinsk og kirurgisk behandling vurderes med tanke på om slik behandling kan lindre barnets plager og gi det et bedre liv. En forutsetning for behandling må være at plagene ved den må være kortvarige, kunne lindres, og med rimelighet antas å føre til bedre livskvalitet for barnet. Barnets beste må være det sentrale i en åpen og sensitiv dialog om alternativene med hensyn til aktiv eller palliativ behandling.

Helsedirektoratet uttaler at med den kunnskap som er tilgjengelig nå, må en gå ut fra at hos barn med Trisomi 18 som utvikler respirasjons- eller sirkulasjonssvikt, vil invasiv behandling utsette døden, men ikke være «livsforlengende» i vanlig forstand. Spørsmålet om slik behandling skal ytes, og hvilket omfang og hvilke begrensninger som skal knyttes til slik behandling, må drøftes med foreldrene på en åpen og ærlig måte. Det må være et absolutt krav at behandlingen, når den eventuelt ytes, må foregå under en klar forutsetning om at barnet ikke skal ha smerter eller ubehag på grunn av den. Hvis dette ikke er mulig, bør målsettingen for behandlingen endres i palliativ retning.

Når det gjelder barn med Trisomi 18 og andre barn der man vet at tilstanden innebærer redusert livslengde, har man vært tilbakeholdne med å tilby invasiv og/eller livsforlengende behandling. Dette kan gjelde både respiratorbehandling og kirurgiske inngrep. Denne holdningen er i følge Helsedirektoratet ikke særnorsk, men snarere representativ for den tenkning som har rådet i medisinen internasjonalt, og som reflekteres i de anbefalinger som gis i lærebøker mv.

På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet arbeider Helsedirektoratet nå med nasjonale faglige retningslinjer for lindrende behandling av barn med kjent redusert livslengde, uavhengig av diagnose. Arbeidet ventes slutført i 2014. Det er viktig at lindrende behandling av barn starter så snart barnet eller fosteret har fått sin diagnose og strekker seg gjennom hele barnets livsløp. Nasjonale faglige retningslinjer vil omfatte bl.a. Trisomi hos barn og foster. Retningslinjene forventes å bli et viktig bidrag til å skape samordnede, likeverdige og gode helse- og omsorgstjenester til disse barna.

SPØRSMÅL NR. 367**Innlevert 7. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 18. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Samhandlingsreforma hadde som premiss at kommunehelsetenesta skulle styrkast. Stortingsmelding 13 om velferdsutdanningane hadde som mål at studenter i større grad enn no, blir utplassert i kommunehelsetenesta for å få relevant praksis. Helseføretaka får i dag dekkja sine kostnader knytt til undervisning av studenter i sjukehus. Det same gjeld ikkje for praksis og undervisning i kommunehelsetenesta.

Vil statsråden sikre at universiteta/kommunane får dekkja sine kostnader til praksisplassar i kommunehelsetenesta?»

GRUNNGJEVING:

Med Samhandlingsreforma la ein til grunn at fleire legar, sjukepleiarar og anna helsepersonell i framtida skulle arbeide i kommunehelsetenesta. For å få dette til er det nødvendig med ei større orientering mot kommunehelsetenesta i utdanningane. Dette vart tatt opp som eit viktig mål i Stortingsmelding 13 om Velferdsutdanningane. Både for å sikre kompetansen, men og for å sikre rekruttering til denne delen av helsetenesta, der ein antar at behova blir store i åra framover.

Om det skal komme fleire praksisplassar i kommunehelsetenesta, må kommunane og dei som jobbar i helsetenesta, kunne ta i mot og drive undervisning. Desentralisert utplassering og undervisning av studenter er arbeidskrevjande og har ein kostnad.

Helseføretaka har fått definert sine kostnader til undervisning i helseføretaka, men det er ikkje tilsvarende definisjon rundt kostnader til praksisplassar og utdanning i kommunehelsetenesta. Kostnader til dette må universiteta dekke gjennom sine ordinære midlar over eige budsjett.

Underteikna er gjort kjent med at Helse Vest fekk omlag 150 millionar kroner frå HOD i 2012 for å dekke kostnader knytt til undervisning av studenter på sjukehus. Institutt for samfunnsmedisin ved UiB allokerte årleg 3,5 millionar kroner frå eige budsjett for å sørgje for 4 vekers utplassering av legestudenter i kommunehelsetenesta sjette studieår.

Utplassering i kommunehelsetenesta blir sett på som «valfri», og er ei økonomisk belastning for universiteta, medan utplassering i sjukehus er økonomisk sikra og ein fast del av utdanninga av legestudenter. Dette synes urimelig sett opp mot intensjonen i både Samhandlingsreforma og stortingsmeldinga om velferdsutdanningane.

For å få til ei vridning av utdanningane i tråd med Stortinget sine ambisjonar, må betre økonomiske ordningar kome på plass for å sikre meir praksis i kommunane. Universitet og kommunar må få finansiert undervisning knytt til studentpraksis i fastlegepraksis, sjukeheim, heimetenester, helsestasjon- og skulehelseteneste osv. Målet må vere å få finansielle ordningar som legg til rette for å bruke kommunane som utdanningsarena.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentanten om at en større del av praksisutdanningen i helse- og sosialutdanningene må skje i kommunene. For å realisere samhandlingsreformens ambisjoner om økt forebygging og tidlig innsats i kommunene er det viktig at kommunene har nødvendig kompetanse og personell. Praksis i kommunene er viktig for å gi studentene større kunnskap om og erfaring med den kommunale helse- og omsorgssektoren og kan også virke rekrutterende.

Det kan være store variasjoner mellom utdanninger og tjenesteområder i hvordan praksisstudiene organiseres og hvilke rammebetingelser de opererer under. Tilskudd til utdanning for medisinerstudenter ble fra 2006 lagt inn i basisbevilgningene til de regionale helseforetakene, jf. oppfølging av Stortingets merknad i Innst. S. nr. 82 (2003-2004). Dette for å etablere en mer likeartet praksisfinansiering for alle studenter fra universiteter og høyskoler, samt et enhetlig finansieringssystem for grunnutdanning, videreutdanning og etterutdanning av helsepersonell. Det vises også til nytt system for fordeling av basisbevilgningen mellom regionale helseforetak, jf. Magnessen-utvalget (NOU 2008:2) og Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2008-2009). Det gis for øvrig ikke særskilte tilskudd til praksisundervisning i helseforetak, dette må ivaretas innenfor basisbevilgningen. Kommunenes kostnader knyttet til praksisundervisning av studenter dekkes innenfor rammetilskuddet. Utdanningsinstitusjonene kan inngå avtaler med private aktører om praksis for studenter. Det utbetales statstilskudd til fylkeskommuner som tar i mot tannpleiestudenter fra Høgskolen i Hedmark.

Gjennom kompetanse- og rekrutteringsplanen Kompetanseløftet 2015 gis det tilskudd til videreutdanning i veiledning både på fagskole- og høyskolenivå til ansatte i omsorgstjenestene. For perioden 2007-2012 har 825 ansatte i omsorgstjenestene av-

sluttet slike videreutdanninger med tilskudd fra Kompetanseløftet 2015.

Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd konkluderer med at det er behov for en nærmere vur-

dering av rammebetingelsene for praksis. Dette er et arbeid som pågår, og som er forankret i Kunnskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 368

Innlevert 7. februar 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 14. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å styrke den psykiatriske kompetansen i ambulansefaget og bidra til at det opprettes flere læreplasser i ambulansefaget?»

BEGRUNNELSE:

Det gis i dag opplæring i ambulansefaget ved 17 videregående skoler i Norge. Læreplanene er tydelige på opplæring i somatikk og vurdering av pasientens situasjon. Det står imidlertid lite i læreplanene om psykiatrisk kompetanse, samt dialog og kommunikasjon med rus- og psykiatriske pasienter og krisehåndtering. Det ser også ut til å være få tilbud om lærekontrakt i ambulansefaget knyttet til psykiatriske behandlingsinstitusjoner og psykiatriske avdelinger i sykehusene.

Svar:

Det er et mål for regjeringen å etablere gode akuttjenester med høy faglig kompetanse, som samtidig er effektive og preget av verdighet for brukere og pårørende.

Behovet for kompetanse er økende innen ambulansetjenesten. Behov for og forslag til endringer i utdanningen vil bli vurdert i samarbeid med Kunnskapsdepartementet.

Helsedirektoratet er gitt i oppdrag å vurdere behovet for kompetanse og utarbeide forslag til endringer, i utdanning innen ambulansefaget. De skal ta utgangspunkt i tidligere rapporter, blant annet med forslag om å etablere en bachelorutdanning innen ambulansefag, samt møter med fagmiljøene innen helse og utdanning. Målet er å sikre utdanning og kompetanse som er i tråd med behovet i tjenestene. Psykiatrisk kompetanse vil være et av områdene som er naturlig å vurdere.

Innen psykisk helsevern spesielt, er det et mål å forebygge akutsituasjoner gjennom god oppfølging, kriseplaner, ambulant oppsøkende arbeid, brukerstyrte plasser mm. Når akutt innleggelse er nødvendig, må helsetjenesten ta et tydeligere ansvar for transporten.

I regjeringsplattformen har vi varslet etablering av tilbud om psykiatriambulanser. Jeg vil i samarbeid med justisministeren se nærmere på erfaringene fra Bergen og Stavanger hvor slike ambulanser allerede er etablert. Vi vil også se nærmere på erfaringene med ambulante akutteam og akutt hjemmebehandling fra forskjellige steder i landet, før det tas stilling til endringer i tjenestene.

De regionale helseforetakene har ansvar for at det etableres plasser for læringer innen ambulansetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 369**Innlevert 10. februar 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil statsråden - i samarbeid med øvrige relevante statsråder, bl.a. forsvarsministeren og justisministeren - sikre at vi har tilfredsstillende myndighetskontroll i forbindelse med utbyggingen av kritisk viktig infrastruktur som mobilnett?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at det kinesiske teknologiskapet Huawei er svært sentral i oppbyggingen av norske mobilnett. Kinesisk lovgivning gir kinesiske myndigheter svært kraftige og inngripende fullmakter til overstyring av, og innsikt i, landets telekommunikasjonsindustri. Den tidligere regjeringen ble - ifølge opplysninger fra TV2 9. februar d.å. - advart av PST, NSM og Etterretningstjenesten om potensielle konsekvenser dette forholdet kunne ha for norske interesser allerede i 2009. Flere andre land har valgt å utestenge Huawei fra liknende prosesser, eller innføre omfattende kontrolltiltak.

Huaweis rolle i utbyggingen i norske mobilnett ble løftet i Stortinget i 2012 - bl.a. i spørsmål til flere statsråder og i brev fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen til Justis- og beredskapsdepartementet, uten at det etter undertegnades mening ble gitt betryggende svar i forhold til beskyttelse av vår digitale infrastruktur.

Undertegnede etterlyser generelt en mye mer proaktiv holdning fra myndighetene i spørsmål som har med den digitale infrastrukturen å gjøre, og at det er avgjørende at vi har et tilfredsstillende regelverk for å kunne håndtere denne type saker.

Svar:

Som de fleste andre land i Europa har Norge gått fra å ha et statlig finansiert televerk og -monopol med et betydelig innslag av lokalt produsert utstyr, til et liberalisert ekomarked der kommersielle selskaper bygger ut og drifter offentlige mobilnett, fastnett og bredbåndsnett. Jeg tror vi alle kan være enige i at dette har vært bra for brukerne. Samtidig har produksjonen av både brukerutstyr og utstyr til nettinfrastruktur i stor grad flyttet seg til Asia. Dette er en utvikling

vi kjenner igjen fra mange andre sektorer, ikke bare fra ekomsektoren.

Norske myndigheter er godt kjent med debatten om problemstillinger knyttet til utenlandske leveranser til ekomtilbydere i Norge og verden for øvrig, og at det inngås kontrakter med leverandører fra land vi ikke har et sikkerhetspolitisk samarbeid med. Som samferdselsminister med et ansvar for sikkerhet i ekomsektoren, er jeg opptatt av å håndtere slike utfordringer i et samarbeid med justis- og beredskapsministeren og forsvarsministeren. I denne forbindelse foretas en vurdering av aktuelle problemstillinger i forbindelse med revisjon av lov 20. mars 1998 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven). Dette arbeidet ledes av Forsvarsdepartementet.

Ekomtilbyderne er underlagt ekomloven. Loven setter krav til tilbyderne når det gjelder sikkerhet i ekomnett og -tjenester. Ekommyndighetene har nylig skjerpet kravene ved at det nå er nedfelt i loven at tilbyderne skal ha «forsvarlig» sikkerhet i sine ekomnett og -tjenester, jf. Prop. 69 L (2012-2013) og Innst. 256 L (2012-2013).

Post- og teletilsynet fører tilsyn med sikkerheten i de norske ekomnettene etter ekomloven og følger opp implementering av konkrete sikkerhetstiltak hos tilbyderne. Som representanten viser til, er det også andre myndigheter som utøver myndighetskontroll med ekomnettene. Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet følger trusselbildet nasjonalt og internasjonalt og har kunnskap om hvilke trusler ekomnettene må vernes mot. For å sikre god informasjonsutveksling mellom ekomtilbydere, sikkerhetsmyndigheter og ekommyndigheter har Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet sammen lagt til rette for at det gjennomføres jevnlige møter hvor sikkerhetstjenestene i samarbeid med Post- og teletilsynet utveksler informasjon mellom myndighetene og ekomtilbyderne om trusselbildet og om planer og tiltak for å sikre nett og tjenester.

Jeg har tillit til at denne informasjonsutvekslingen vil bidra til at tilbyderne gjør de nødvendige risiko- og sårbarhetsvurderinger ved valg av leverandør av utstyr til sine nett.

SPØRSMÅL NR. 370**Innlevert 10. februar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 20. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helseministeren la sykehusleger reservere seg mot å overta fastlegens oppgaver når kvinner kontakter sykehuset etter å ha blitt avvist av fastlegen, hvis ikke, hvordan begrunner helseministeren at fastlegene med helseministerens forslag vil få et langt større vern mot å bistå abortsøkende kvinner enn sykehusleger?»

BEGRUNNELSE:

Helseministeren har sendt på høring et forslag om en svært vid reservasjonsadgang for fastleger. Det foreslås at fastleger som er motstandere av dagens abortlov kan nekte å tilby og eventuelt gi kvinnen informasjon og veiledning om hva samfunnet kan tilby henne av bistand, nekte å gi informasjon om inngrepets art og medisinske virkninger, og nekte å fastsette svangerskapets varighet. Fastlegene kan også etter forslaget nekte å sende kvinnens begjæring om abort til sykehuset.

Helseministeren foreslår ikke å endre Abortforskriftens paragraf 15 som utfyller abortlovens paragraf 14 og sier:

«Helsepersonell som av samvittighetsgrunner ønsker det, skal fritas fra å utføre eller assistere ved svangerskapsavbrudd. Retten til fritak gjelder ikke for helsepersonell som gir kvinnen stell og pleie før, under og etter svangerskapsavbruddet.»

Det er dermed klart at leger eller annet helsepersonell ikke kan reservere seg mot å gi informasjon, fastslå svangerskapslengde, videreformidle begjæring etc. når de tar i mot pasienter på sykehus. Kun fastleger vil kunne nekte dette.

Siden Helseministeren ikke foreslår å endre reglene for andre enn fastleger nå, så vil legene på sykehuset måtte utføre fastlegens oppgaver uten adgang til å reservere seg. Helseministeren har i Dagsrevyen og på Høyres nettsider pekt på muligheten for at kvinner som får det vanskeligere som et resultat av Helseministerens forslag dermed kan gå direkte til sykehuset. Slik vil vakthavende sykehuslege overta fastlegens rolle uten en reservasjonsadgang. Helseministeren kommer imidlertid ikke med noen be-

grunnelse for hvorfor fastleger skal ha større «samvittighetsvern» enn sykehusleger. Man kan derfor frykte at Helseministeren vurderer å også utvide sykehuslegers reservasjonsadgang sammenlignet med dagens abortlov og forskrift.

Svar:

Forslaget som er på høring gjelder fastlegers mulighet til å reservere seg mot å henvise til abort. Sykehuslegene er ikke omfattet av dette forslaget.

Før fastlegen henviser en kvinne til abort, skal han eller hun gi kvinnen informasjon om inngrepets art og medisinske virkninger og tilby henne informasjon og veiledning om den bistand samfunnet kan tilby henne dersom hun velger å bære frem barnet. Kvinnen har også krav på råd av fastlegen slik at hun selv kan treffe det endelige valget om hun ønsker henvisning til abort eller ikke.

Jeg har i forslaget som nå er på høring ment at fastleger som reserverer seg mot å henvise kvinner til abort heller ikke bør være den som gir kvinnen informasjon, råd og veiledning før hun bestemmer seg for om hun ønsker abort eller ikke. Dette av hensyn til kvinnen. Den fastlegen som skal henvise kvinnen, bør også være den som gjennomfører samtalen i forkant av en eventuell henvisning til abort.

Lege ved sykehus har anledning til å reservere seg mot å utføre og assistere ved abortinngrep. Det er ikke aktuelt å foreslå noen utvidelse av denne reservasjonsretten.

Dersom kvinnen henvender seg direkte til sykehuset, skal leger ved sykehuset gi henne informasjon om inngrepets art og medisinske virkninger og tilby henne informasjon og veiledning om den bistand samfunnet kan tilby henne dersom hun velger å bære frem barnet. Kvinnen har også krav på råd slik at hun selv kan treffe det endelige valget om hun ønsker å avbryte svangerskapet eller ikke. Sykehusene må forsikre seg om at denne informasjonen og rådene blir gitt på en objektiv måte uten at det legges føringer på kvinnens valg. Jeg mener det er mulig for sykehusene å organisere virksomheten slik at dette kravet blir oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 371**Innlevert 10. februar 2014 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 21. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Etter at tillatt totalvekt for vogntog ble økt til 60 tonn, er det fortsatt mange kommuner som ikke har oppdatert sine veglister. Det medfører at mange veger fortsatt ikke effektivt kan brukes til f.eks. skogdrift. Veglistene rulleres årlig, noe som medfører en unødvendig venting fra en vei oppgraderes til den godkjennes for drift. Det burde være unødvendig med dagens digitale hjelpemidler.

Vil statsråden la kommunene oppdatere veglistene kontinuerlig gjennom året, i stedet for en ordning med årlig rullering?»

BEGRUNNELSE:

Svært mange kommunale veger er fortsatt ikke oppdatert i tråd med endret forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlige veger. Å oppdatere listene er et kommunalt ansvar, og hvordan man i større grad kan få kommuner til å følge opp endringen må tas av de relevante organene for det. Ordningen med årlig rullering av veglistene tilhører likevel en tid da vi ikke hadde de samme digitale hjelpemidlene som vi har i dag. En kontinuerlig oppdatering for hver gang en kommune har godkjent at en vei i sin kommune kan benyttes av tynge kjøretøy vil være til stor hjelp for blant annet skognæringen som er avhengig av kommunale veier i sin drift. Ved bruk av flere digitale hjelpemidler, må det være mulig å ha kontinuerlig oppdatering av veglistene, i stedet for å rullere listene en gang i året.

Svar:

Denne regjeringen er svært opptatt av å legge til rette for kostnadseffektive transporter for næringslivet. At kapasiteten i vegnettet utnyttes best mulig, er viktig for å oppnå dette.

Vegdirektoratet vil nå oppdatere veglistene hvert halvår, i motsetning til tidligere praksis hvor listene

ble revidert en gang i året. Kommunene som ved årsskiftet 2013/2014 ennå ikke hadde meldt inn økt tillatt totalvekt til regionvegkontoret, kan dermed få skrevet opp sine veger i juni 2014. Jeg vil be Vegdirektoratet ta et initiativ overfor kommunene mht. å melde inn endringer på deres vegnett.

En løpende oppdatering av veglistene vil være svært krevende. Listene er bestemmende ikke bare for rettigheter, men også for plikter for trafikantene, og er grunnlag for sanksjoner som overlastgebyr mv. For å gi tilstrekkelig forutsigbarhet om rettigheter og plikter har veglistene derfor rettslig status som forskrift. Endringer i bruksklasse/tillatt totalvekt fastsettes etter ordinære lovfestede prosesser for slike, og kunngjøres i lovdata. En mulig negativ konsekvens av løpende oppdateringer i veglistene vil være langt mindre forutsigbarhet for den enkelte trafikant om hva som er tillatt/ikke tillatt vekt på de enkelte strekninger. Jeg vil her vise til at vegstrekninger fra tid til annen også må skrives ned på grunn av bl.a. slitasje på bruern.

Dersom veglistene skal oppdateres oftere enn hvert halvår, vil dette være en svært ressurskrevende oppgave for Statens vegvesen ut fra gjeldende lovfestede prosesser for forskriftsfastsettelse. Jeg vil likevel be Vegdirektoratet vurdere om gjeldende ordning for å fastsette veglister kan forenkles. Et avgjørende element vil være om en forenkling kan gjøres på en måte som ivaretar rettsikkerheten for den enkelte bruker av vegene.

Jeg kan for øvrig tilføye at jeg har bedt Statens vegvesen legge til rette for at opplysninger om bruksklasse for vegene, gjøres tilgjengelig digitalt for bruk i GPS-tjenester. Vegdirektoratet tar sikte på å gjennomføre dette allerede fra juni 2014. Dette vil være et tiltak som gjør det enklere for transportørene å få informasjon om hvilke vektbegrensninger som gjelder på den enkelte vegstrekning.

SPØRSMÅL NR. 372**Innlevert 10. februar 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 20. februar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Statsråden uttaler 15. januar 2014 i en pressemelding at kostnadene ved elektrifisering av Utsirahøyden blir «mange milliarder dyrere enn antatt». I den elektroniske postjournalen til OD fremstår det som om rapporter som omhandler ODs vurderinger av elektrifiseringskostnader er oversendt OED, unntatt offentlighet og uten å være journalført i OED.

Hvorfor er de ikke journalført, og vil OED sørge for at rapportene gjøres tilgjengelig for Stortinget og offentligheten, slik at alle har samme faktagrunnlag?»

BEGRUNNELSE:

Å elektrifisere Utsirahøyden er avgjørende for å redusere norske klimautslipp minst på nivå med klimaforliket. Elektrifisering er et viktig tiltak for å redusere utslipp fra oljesektoren, slik at installasjonene kan drives av strøm fra land i stedet for av ineffektive gassturbiner på den enkelte installasjon.

Kostnaden ved elektrifisering av Utsirahøyden tas av selskapene som driver installasjonene og kostandene ved å gjennomføre tiltaket beregnes av rettighetshaverne i lisensene, som selv må bekoste elektrifiseringen. Lisenshaverne til Ivar Aasen, Edvard Grieg og Gina Krogh har ingen økonomiske incentiver til å gjøre dette, fordi de allerede har etablert kraftløsning før de får kraft fra land. I en slik situasjon er det helt nødvendig at olje- og energiministeren stiller klare krav til selskapene.

Stortinget får saken til behandling i forbindelse med behandling av PUD-en 2015, men de avgjørende valgene for engineeringsarbeidet tas i løpet av våren.

Skal Stortinget kunne delta i den offentlige debatten, er det helt nødvendig at alt bakgrunnsmateriale knyttet til elektrifiseringskostnader gjøres tilgjengelig.

Oljedirektoratet er fagansvarlig og vurderer selskapenes kostnadsberegninger.

Svar:

Olje- og energidepartementet mottar fortløpende informasjon og vurderinger fra Oljedirektoratet i flere saker, herunder også saken om kraft fra land til Utsirahøyden. I denne konkrete saken er dokumentene det henvises til innhentet for bruk i departementets interne saksbehandling. Dokumentene er journalført og unntatt offentlighet for sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser, jfr. lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd av 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) § 15 første ledd første punktum. Relevant informasjon til og fra departementet journalføres og offentliggjøres på postlister i henhold til gjeldende regelverk og rutiner.

Det valgte konseptet for Sverdrup-feltet medfører at feltet vil drives med kraft fra land fra produksjonsstart. Regjeringen jobber for å kunne realisere kraft fra land til de tre andre feltene på Utsirahøyden, og forventer også at selskapene jobber for å kunne realisere dette. Departementet vil tett følge viktige veivalg for framtidig kraftløsning til området. Oljedirektoratet vil nå gå gjennom materialet fra konseptvalgstudier, inkl. det som gjelder kraft fra land-løsningen.

Departementet er opptatt av at det offentlige ordskiftet er mest mulig basert på fakta og kunnskap og vil bidra til å legge til rette for det også i denne konkrete saken.

SPØRSMÅL NR. 373**Innlevert 11. februar 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 14. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Politiets Sikkerhetstjeneste (PST) åtvarar i TV2 denne veka mot spionasje i mobilnettet. I ein konkret sak knytta til selskapet Huawei, seier nestleiarer i justiskomiteen at den nye regjeringa no må rydde opp.

Er det korrekt at ansvarlege myndigheiter ikkje har vurdert den konkrete saka, og kva vil justisministeren gjere for å klargjere ansvar, styrke den førebyggjande IKT-tryggleiken i mobilnettet, og følgje opp bekymringa til PST?»

GRUNNGJEVING:

Justisministeren seier ifølge TV2 at det er samferdselsministeren som har ansvaret for denne saka. Samferdselsministeren seier til TV2 at han ikkje har ansvaret for dette i regjeringa og at det «Derfor er det viktig at vi fordeler ansvaret slik at det ligger der det skal ligge».

I statsråd 22. mars 2013 vart ansvaret for samordning av førebyggjande IKT-tryggleik i sivil sektor overført frå Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet til Justis- og beredskapsdepartementet, med virkning frå 1. april 2013.

Dåværande justisminister Grete Faremo uttala 29. november 2012 i Stortinget i ein interpellasjon frå Anders Werp knytta til leveranse av sentrale komponenter til vår kritiske infrastruktur, mobilnettet, at:

«Påstanden fra representanten om at norske myndigheter ikke har vurdert Huaweis leveranser i henhold til sikkerhetslov eller ekomlov, medfører ikke rettighet».

Høyre sin justispolitiske talsperson Anders Werp hevder likevel at den førre regjeringa ikkje gjorde jobben sin.

Svar:

Det nasjonale arbeidet innan samfunnstryggleik og beredskap er basert på prinsippa om ansvar, nærleik, likskap og samvirke. Kvar statsråd har ansvaret for samfunnstryggleik og beredskap innan sin sektor. Dette følgjer uttrykkjeleg av Kongelig resolusjon av 15. juni 2012, Instruks for departementets arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, Justis- og beredskapsdepartementets samordningsrolle, tilsynsfunksjon og sentral krisehåndtering, der det på side 5 heiter at: «Det er det ordinære ministeransvaret som ligger til grunn for samfunnssikkerhetsarbeidet (...)». Det heiter vidare i instruks, på side 13, at departementa «på grunnlag av oversikt over risiko- og sår-

barhet i egen sektor (...) [skal] vurdere og iverksette forebyggende og beredskapsmessige tiltak».

Samferdselsdepartementet har ansvar for sikkerheit i ekomsektoren. Post- og teletilsynet fører tilsyn med tryggleiken i dei norske ekomnetta etter ekomloven, og følgjer blant anna opp implementering av konkrete tryggleikstiltak hos tilbydarane.

I nasjonal strategi for informasjonssikkerheit frå 2012 er det slått fast at IKT-sikkerheit først og fremst er den einskilde verksemda sitt ansvar, og at fagdepartementa blant anna har eit overordna ansvar for å ivareta sikkerheita i IKT-infrastruktur i sektoren.

Under den førre regjeringa (Stoltenberg II) inngjekk Telenor avtale med det aktuelle selskapet i november 2009. Som det går fram av interpellasjonen i Stortinget holdt 29. november 2012, av dåverande justisminister Faremo, hadde Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og Politiets sikkerhetstjeneste (PST) dialog med Telenor i desember 2009. Vidare vart det i denne samanheng uttrykt otte knytt til ulike aspekt ved tryggleiken i mobilnettverket, og at Telenor har ei sjølvstendig plikt til å gjere nødvendige risikovurderingar knytt til avtaleinngåing med utanlandske leverandørar av varer og tenester til sin kritiske infrastruktur.

Slik eg har forstått det, vart det i arbeidet med oppfylgning i denne saka, under Stoltenberg II-regjeringa, avdekka at gjeldande regelverk, lov 20. mars 1998 om førebyggjande sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) og ekomloven, ikkje inneheld det rettslege handlingsrommet til å stille nærmare krav til slike anskaffingar, eller i yttarste konsekvens, til å avvise den einskilde tilbydar, dersom det er påkrevd av omsyn til sjølstende og tryggleik i riket.

Som justis- og beredskapsminister er eg særskild oppteken av korleis vi kan handsame denne type problemstillingar slik at nødvendig omsyn til sikkerheit vert ivaretatt. For å sikre god informasjonsutveksling mellom ekomtilbydere, tryggleiksmyndigheiter og ekommyndigheiter har Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet saman lagt til rette for at det vert gjennomført jamlegge møter der tryggleikstenestene i samarbeid med Post- og teletilsynet utveksler informasjon mellom myndigheitene og ekomtilbydarane om trusselbildet og om planer og tiltak for å sikre nett og tenester.

Eg har forsikra meg om at denne problemstillinga blir vurdert særskilt i arbeidet med endring av sikkerheitslova, for å få på plass det nødvendige rettslege rammeverket.

Arbeidet vert leia av Forsvarsdepartementet, der også Justis- og beredskapsdepartementet deltar. Eg er kjend med at Forsvarsdepartementet planlegg å sen-

de forslag til endringar i sikkerheitslova på høyring våren 2014.

Dette er ein viktig sak eg vil følgje tett framover.

SPØRSMÅL NR. 374

Innlevert 11. februar 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 18. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren foreta seg for at ingen kvinner blir stående uten fastlege på grunn av reservasjoner, og hva vil han gjøre for å sørge for at kommunene håndhever dagens regelverk hvor det ikke foreligger noen mulighet for reservasjon?»

BEGRUNNELSE:

En kvinne forteller, til Dagbladet, at hun trenger en fastlege på grunn av en kronisk sykdom. Hun må velge mellom en lege som ønsker å reservere seg mot henvisning til abort og en lege hun har dårlig kommunikasjon med. Ingen av dem er aktuelle for henne.

Regjeringen har varslet at det skal være en rett til å skifte fastlege og rett til å reservere seg mot reservasjonsleger på prinsipielt grunnlag. Til Dagbladet sier statsråden det ikke er adgang til å reservere seg i dag, og at kommunen må følge opp fastlegene og sikre gode løsninger lokalt. Det er likevel tydelig at mange kommuner ikke gjør dette.

I dag er reservasjon forbudt. Likevel er det leger som lar være å følge det klare regelverket som finnes. Det er helseministerens ansvar å sørge for at dette ikke fortsetter.

Svar:

Etter det forslaget som jeg sendte på høring 21. januar i år, skal kommuner ha mulighet til å inngå avtaler

med fastleger om reservasjon dersom visse vilkår er oppfylt. Ett av vilkårene som må være oppfylt er at kommunen har forsikret seg om at det er andre fastleger i nærheten som henviser til abort og som har åpne lister. Personer som ønsker det skal ha rett til å velge eller skifte til en fastlege i nærheten som ikke reserverer seg.

Siden abortloven ble vedtatt har enkelte fastleger i praksis reservert seg mot å henvise til abort. Dette har til nå skjedd uten et regelverk med krav til hvordan pasientene skal informeres og hvordan legene skal sørge for at kvinnene får oppfylt sine rettigheter. Med det forslaget som nå er på høring, rydder vi opp i dette. Innbyggerne skal få informasjon om hvilke fastleger som reserverer seg, slik at de har mulighet til å velge en annen fastlege. Ved å foreslå en reservasjonsordning med klare rammer, sikrer vi pasientenes rettigheter og behov for informasjon bedre enn tidligere.

Det er kommunenes ansvar å sørge for at de ikke inngår avtaler som er i strid med regelverket og at fastlegene de har avtale med, holder seg til det som er gjeldende rett.

Fylkesmannen og Statens helsetilsyn er statens kontrollmyndighet, og de som har mulighet til eventuelt å gi sanksjoner og pålegg. Jeg forutsetter at legene forholder seg til regelverket og at tilsynsmyndigheten og kommunene kontrollerer at de gjør det de skal.

SPØRSMÅL NR. 375**Innlevert 11. februar 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 20. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Sykehus over hele landet gjør at Norge kan ha en beredskap som sikrer at den som trenger hjelp rekker til et trygt sykehus i tide. Regjeringen har varslet en nasjonal helse- og sykehusplan som skal gå gjennom sykehusstrukturen. Likevel fortsetter helseforetakene planer om nedbygging.

Vil helseministeren be om at Sykehuset Telemark ikke gjennomfører vesentlige endringer i sykehusstruktur og oppgavefordeling før Stortinget har fått den nasjonale helseplanen til behandling?»

BEGRUNNELSE:

Mange lokalsykehus trues av store negative endringer, disse endringene vil føre til at fagmiljøer forsvinner og at befolkningen mister sitt lokalsykehus. I Telemark vurderer helseforetaket omfattende endringer, blant annet på Rjukan og i Kragerø. Disse planene skal snart til behandling i foretaket.

Helse- og sykehusplanen er ventet å komme innen to år, på den tiden det tar å lage planen vil helseforetakene kunne iverksette en rekke prosesser som fører til store endringer.

Dersom Stortinget skal ha mulighet til å gjøre skikkelige vurderinger er det avgjørende at helseforetakene avventer den demokratiske behandlingen av strukturen. Statsråden har svakt antydning dette til foretakene: i protokoll fra foretaksmøtene står dette:

«Nedleggelsen av akutt- og fødetilbud som ikke er begrunnet i kvalitet og pasientsikkerhet, skal ikke skje før regjeringens nasjonale helse- og sykehusplan er behandlet i Stortinget.»

Det er grunn til å påpeke at det er få endringer som blir gjort i det norske helsevesen som foretakene selv ikke vil si gjøres med «kvalitet og pasientsikkerhet» som begrunnelse. I realiteten gir formuleringen helseforetakene stor frihet til å gjøre de endringer de måtte ønske, uten at helseministeren griper inn.

Svar:

Jeg har gitt de regionale helseforetakene og helseforetakene beskjed om at alle planleggingsprosesser skal fortsette som før, selv om vi jobber med en nasjonal helse- og sykehusplan. Vi kan ikke stille sykehus-Norge i et vakuum fram til nasjonal helse- og sykehusplan er lagt fram og behandlet. En forutsetning for dette er selvsagt at eventuelle endringer som fore-

slås ikke er i strid med Regjeringens politiske plattform. Endringer som derimot vil gi bedre pasientsikkerhet og kvalitet for befolkningen totalt sett ser jeg ingen grunn til å stanse.

Sykehus er viktige for den samfunnsmessige beredskapen, men det betyr ikke at vi ikke kan ta en diskusjon på hvordan den lokale sykehusstrukturen skal være og hva som er kvaliteten på tilbudene, og hva som kan dekkes på en god måte med prehospitaltjenester. Det som er viktig for meg er at vi utvikler en helsetjeneste som er til beste for pasientene, og jeg er da særlig opptatt av tilbudet til de store pasientgruppene som har behov for mange kontakter med spesialisthelsetjenesten.

Representanten Lysbakken skriver i sin begrunnelse at «Det er grunn til å påpeke at det er få endringer som blir gjort i det norske helsevesen som foretakene selv ikke vil si gjøres med «kvalitet og pasientsikkerhet» som begrunnelse. I realiteten gir formuleringen helseforetakene stor frihet til å gjøre de endringer de måtte ønske, uten at helseministeren griper inn.»

Helseforetakene har et ansvar for å gi sin befolkning en god tjeneste og sørge for at den offentlige finansierte tjenesten bruker sine ressurser på en god måte til beste for befolkningen.

Dersom helseforetakene etter omfattende utredninger kommer til at det er nødvendig å gjøre endringer i føde- og akutttilbud med begrunnelse i kvalitet og pasientsikkerhet vil jeg vurdere om dette er innenfor Regjeringens plattform eller ikke. Jeg vil stanse endringer som jeg opplever som ikke er reelt begrunnet i forhold til pasientsikkerhet. Dersom vi opplever velbegrunnede og godt dokumenterte behov for endring med utgangspunkt i kvalitet og pasientsikkerhet skal det mye til for at jeg som helseminister vil overprøve en slik faglig vurdering.

Nasjonal helse- og sykehusplan vil bli utarbeidet med hensynet til pasientene som styrende prinsipp. Planen skal utarbeides med utgangspunkt i pasientenes behov, bygge på oppdatert kunnskap og på de regionale helseforetakenes strategier og planer. Den vil gi Stortinget en helhetlig beskrivelse av tilstand og utfordringer i spesialisthelsetjenesten og gjøre det mulig for Stortinget å ta de viktigste beslutningene om hvordan spesialisthelsetjenesten skal utvikles for fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 376**Innlevert 11. februar 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 20. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden gjennomføre en folkeavstemming om innvandring, og mener statsråden at dagens innvandringspolitikk er i utakt med folkemeningen?»

BEGRUNNELSE:

I VG 11. februar så uttaler stortingsrepresentant og innvandringspolitisk talsperson for Frp Mazyar Keshvari at:

«Norge burde også ha en folkeavstemming om innvandring». Keshvari hevder videre at «Dagens innvandringspolitikk er i utakt med folkemeningen.»

Svar:

Folkeavstemning vedtas av Stortinget og det er således ikke opp til justis- og beredskapsministeren å gjennomføre folkeavstemning om politikkområder under mitt konstitusjonelle ansvar.

SPØRSMÅL NR. 377**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung****Besvart 20. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Regjeringen har vedtatt å øremerke de kommunale midlene til rustiltak. Noen kommuner har forventninger om at det vil gi økte midler, mens andre frykter reduserte rammer.

Hvilke kriterier og prosess har helseministeren iverksatt for øremerking/omfordeling av de kommunale midlene, og hvor mye er beregnet at dette vil medføre av økte administrative kostnader?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har øremerket 343 mill. kroner til rustiltak i kommunene. Det er en reversering av Stortingets tidligere vedtak om at rusmidlene skulle inngå i de frie midlene til kommunene fra 2013. Å øremerke er et tveegget sverd mellom hensynet om å sikre bestemte målgrupper/formål og tiltro til lokaldemokratiet og at kommunene selv er i stand til å prioritere egne innbyggernes behov. Det er uklart om man etter ett år kan påstå at kommunene har nedprioritert tiltak til rus.

Kommunene trenger forutsigbarhet og det er uklart hvor stor andel av midlene som skal inndras og eventuelt omprioriteres, om kommunene må søke på midlene, samt når de får vite hva de har til rådighet.

Regjeringen har som mål å redusere det offentlige byråkratiet og mange kommuner frykter at øremerkingen vil medføre mye ekstra byråkrati med søknadsskriving og rapportering.

Svar:

Representanten henviser i sitt spørsmål til vårt forslag til statsbudsjett for 2014. I 2013 fjernet den rød-grønne regjeringen 330 millioner kroner i øremerket tilskudd til rusavhengige i kommunene og la de inn i kommunenes frie inntekter. Vi har reversert dette ved å flytte midlene fra inntektssystemet for kommunene og tilbake til Helse- og omsorgsdepartementets budsjett som en øremerket ordning.

Regjeringen vil ha en ny og forsterket satsing innenfor rus. Opptrappingsplanen for rusfeltet (2007-2012) ga ikke det løftet som trengtes. Regjeringen ønsker derfor å styrke innsatsen på rusfeltet ved å etablere en ny opptrappingsplan. Reversering av innlemmingen av tilskudd til kommunalt rusarbeid er et sentralt tiltak for å styrke kommunene i den kommende opptrappingsplanen.

Som det fremgår av Prop 1 S Tillegg 1 (2013-2014) skal tilskuddet innrettes etter samme modell som i 2012. Dette innebærer at det blir en søknadsbasert ordning som kunngjøres årlig, med regelverk godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet. Det blir Fylkesmannen som behandler søknadene, basert på fylkesvise rammer som Helsedirektoratet har ansvar for. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide nytt regelverk for tilskuddsordningen, herunder foreta nødvendige justeringer

Tiltak som ble etablert under den gamle opptrapplingsplanen, og som kommunene har videreført gjennom rammefinansiering i 2013, vil kommunene kunne søke om tilskudd til gjennom det øremerkede tilskuddet i 2014.

Øremerking av midler vil i seg selv føre til noe økte administrative kostnader sammenlignet med fordeling gjennom inntektssystemet. Samtidig må slike kostnader vurderes opp mot utfordringene på rusfeltet. Det er fortsatt utfordringer i det kommunale

rusarbeidet som tilsier at det er behov for en særskilt satsing. Jeg mener at innlemmingen av kommunalt rusarbeid i 2013 kom for tidlig, blant annet som en følge av manglende økonomiske insentiver i samhandlingsreformen på feltet. Det er bakgrunnen for at vi nå gjeninnfører øremerking av midler til kommunalt rusarbeid.

Vi vurderer løpende tiltak som bidrar til forenkling og som reduserer byråkrati i forvaltningen av tilskuddet.

SPØRSMÅL NR. 378

Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 18. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Interkommunale selskap (IKS) finnes i mange former og på ulike områder.

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mange slike IKS som eksisterer, og på hvilke områder?»

Svar:

Svaret mitt tar utgangspunkt i en forskningsrapport om interkommunalt samarbeid som kommunal- og moderniseringsdepartementet har fått utført. Rapporten Interkommunalt samarbeid. Konsekvenser, muligheter og utfordringer (Leknes m.fl. 2013/008), baserer seg på statistikk fra Statistisk sentralbyrå fra 2010 når det gjelder kartleggingen av interkommunale selskap. Det kan ha kommet til flere interkommunale selskaper etter dette, og/eller selskap kan også ha blitt nedlagt i løpet av de vel tre årene som har gått etter 2010.

I rapporten er det kartlagt 199 aksjeselskap som eies av to eller flere kommuner. Inkludert i dette tallet er de selskapene der kommunene samlet eier mer enn 2/3 av aksjene. I tillegg er 239 interkommunale selskap registrert. Forskerne tar forbehold om at enkelte datter/ underselskaper ikke er inkludert i dette materialet. Til sammen blir det 438 interkommunale selskaper (aksjeselskaper og interkommunale selskaper).

Interkommunale selskap er regulert i lov om interkommunale selskaper, som trådte i kraft i 1. januar 2000. Det er bare kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskap som kan være deltakere i

slike interkommunale selskaper. Hverken staten, private eller kommunale aksjeselskap kan være deltakere. Denne selskapsformen er først og fremst tenkt benyttet for virksomhet av forretningsmessig karakter. Den er ikke tilpasset offentlig myndighetsutøvelse og forvaltningsvirksomhet i snever forstand.

Blant oppgaver som ofte er lagt til interkommunale selskaper, finner vi administrative støtte-tjenester som for eksempel revisjon og sekretariater for kontrollutvalg. I tillegg blir interkommunale selskaper benyttet for tekniske oppgaver som renovasjon, vann og avløp og brann. Interkommunale selskaper er også brukt for å organisere ulike havne-samarbeid, næringsutvikling, kulturhus/-skole/ki-no, museum/kirke, m.m.

Interkommunalt samarbeid kan også være organisert som et aksjeselskap, der to eller flere kommuner har eierandeler. Kommuner og fylkeskommuner kan delta i et aksjeselskap, også sammen med andre offentlige rettssubjekter og/eller private. Aksjeselskap er regulert i aksjeloven. Dette innebærer at kommunal virksomhet er underlagt privatrettslig regulering. Som en hovedregel vil det ikke være adgang til å delegere offentlig myndighet til et aksjeselskap.

Den nevnte rapporten viser at aksjeselskapsformen er mest benyttet for organisering av energisamarbeid, arbeidstreningssenter, samferdsel og næringsutvikling. Det finnes også interkommunalt samarbeid om renovasjon, reiseliv, bomstasjoner og mere, som er organisert som aksjeselskap.

SPØRSMÅL NR. 379**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 18. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Interkommunalt samarbeid (IKS) får større og større omfang. Dette medfører at flere årsverk knyttes til samordning, indirekte og direkte.

Kan statsråden gi en oversikt over omfanget av IKS, hvor mange IKS-relasjoner eksisterer mellom 428 kommuner, og eventuelt hvor mange årsverk som knyttes indirekte eller direkte til dette?»

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fått utført et forskningsprosjekt som har kartlagt interkommunalt samarbeid i norske kommuner. Rapporten Interkommunalt samarbeid. Konsekvenser, muligheter og utfordringer (Leknes m.fl. 2013/008), er så langt jeg kjenner til, det nyeste forskningsarbeidet som har kartlagt dette. Svaret mitt tar utgangspunkt i denne rapporten.

I rapporten konkluderer forskerne med at det er om lag dobbelt så mange formelle interkommunale samarbeid som det er kommuner, dvs. om lag 850. Med formelle interkommunale samarbeid har forskerne inkludert de interkommunale samarbeidsmodellene som kommuneloven og lov om interkommunale selskap åpner for, med unntak av samkommunemodellen (i kommuneloven). Det er til sammen fire ulike samarbeidsmodeller.

I tillegg har de inkludert aksjeselskap der to eller flere kommuner har eierandeler. Hver kommune deltar i gjennomsnitt i elleve formelle interkommunale samarbeid.

Forskerne anslår at det finnes om lag halvparten så mange avtalebaserte interkommunale samarbeid - uten disse formelle samarbeidsmodellene som overbygning. Dette innebærer at det er nesten tre ganger så mange interkommunale samarbeid som det er kommuner.

Forskerne regner anslagsvis med at det økonomiske omfanget av interkommunalt samarbeid i gjennomsnitt tilsvarer om lag 10 prosent av kommunens driftsutgifter. Driftsutgiftene omfatter både årsverk og varer og tjenester. Vi har ikke tall som omfatter bare årsverkene. Omlag 70 prosent av de interkommunale selskapenes omsetning kommer fra teknisk sektor, der det ofte kreves investeringer i utstyr og anlegg. Det er derfor rimelig å anta at slike selskaper har en mindre andel lønnsutgifter enn hva som er gjennomsnittet for kommunale oppgaver.

Stortingsrepresentant Sandberg mener at interkommunalt samarbeid får større og større omfang. Jeg vil her peke på at lovgivningen de senere årene har åpnet for stadig nye interkommunale samarbeidsmodeller, og at det kan være litt av forklaringen. Av nyere lovfestede samarbeidsmodeller er interkommunale selskap som kom i 2000, jf. lov om interkommunale selskaper. Jeg viser også til de såkalte vertskommunemodellene (med felles folkevalgt nemnd og administrativt vertskommunesamarbeid) som kom inn i kommuneloven i 2007. Disse samarbeidsformene har gitt kommunene nye muligheter til å samarbeide om stadig nye oppgaver og tjenester. Det kan se ut som at kommunene har grepet disse mulighetene.

SPØRSMÅL NR. 380**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung****Besvart 19. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Viser til kunnskapsministerens svar av 05.02.2014, og savner et mer presist svar for å hindre at satsingen på realfagene blir svekket.

Vil statsråden sørge for at det gis mulighet for å utskrive vitnemål for gjennomført TAF i 2014, der det kan differensieres mellom de kandidatene som tar alle realfagene, og de som ikke greier å gjennomføre alle?»

BEGRUNNELSE:

TAF er en visjonær linje som har fungert etter ønske både fra elevene og bedriftene. En av grunnene til at Frank Mohn AS klarer å konkurrerer i et tøft verdensmarked er nettopp rekruttering av fagarbeidere og ingeniører gjennom TAF-ordningen.

Det er også verd å nevne at frafallet på ingeniørutdanninger er opp mot 50 %, mens den er nærmest NULL på TAF!

Når vi har klart å skape et så godt og effektiv opplæringssystem bør det være i alles interesse at man også klarer å få på plass formelle rammer som dokumenterer det reelle innholdet i opplæringen slik at ungdommene står mest mulig fritt til å ta videre utdanning.

En del av suksessen på Knarvik Vidaregåande skule er den smarte og hensiktsmessige delingen mellom skole og bedrift. Elevene er så unge når de kommer fra ungdomsskolen at det er mest formålstjenlig at skolen har hovedansvaret de to første årene. Knarvik vidaregåande skule har heller ikke møtt utfordringer innenfor dagens ramme for fag- og timefordeling. Det eneste skolen har fått tilbakemelding på er at det kan være utfordring med overgang mellom 1. og 2. klasse der elevene kun får 5 ukers ferie.

Hovedutfordringen er vitnemålene og manglende mulighet til å differensiere mellom de som gjennom-

fører og består alle realfagene og de som ikke gjør det. Det er slike endringer som vil styrke ordningen og satsingen på realfag.

Svar:

TAF er utviklet lokalt, og det har så langt ikke vært fastsatt sentrale rammer for tilbudet. Kunnskapsdepartementet har uttalt at lokale TAF-tilbud på visse vilkår kan videreføres inntil slike rammebetingelser er klare.

Det er også uttalt at nåværende dispensasjonsordning for utstedelse av vitnemål vil bli tilsvarende forlenget. Dette innebærer at TAF-elever kan få utstedt vitnemål selv om de mangler faget kroppsøving. Denne dispensasjonsordningen gjelder kun TAF-løp som er fullført og bestått. Det kan derfor i utgangspunktet ikke gis en slik dispensasjon der eleven ikke har gjennomført hele TAF-løpet. En elev som ikke har bestått alle fag, kan likevel sende en søknad til Utdanningsdirektoratet dersom han eller hun mener det foreligger et særskilt tilfelle som kan begrunne en dispensasjon.

Jeg vil vurdere nærmere om det fremover bør være mulig å utstede ulike former for TAF-vitnemål i forbindelse med utarbeiding av sentrale rammer for TAF.

SPØRSMÅL NR. 381

Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes

Besvart 20. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«TV2 har hatt oppslag om en nordmann som ble påkjørt i Hellas, hvor han fikk store skader og ble ufør. Han har nå reist sak om erstatning i Hellas, men har fått avslag om rettshjelp fra Sivilrettsforvaltningen. Det kan være en stor økonomisk risiko å føre slike saker for retten i utlandet.

Vil statsråden vurdere å endre regelverket slik at mennesker som har blitt utsatt for alvorlige ulykker i utlandet kan få rettshjelp etter rettshjelploven, og kan det vurderes konkrete tiltak i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Nordmenn reiser mye, som medfører at risikoen for at ulykker kan forekomme i utlandet øker. Det er svært krevende å bli ufør i seg selv, men når det skjer

i utlandet hvor man ikke behersker språket vil det være svært belastende for den enkelte. Det bør da finnes ordninger som kan hjelpe den enkelte til å få oppfylt sine rettigheter på en best mulig måte.

Det bør også vurderes om reglene for rettshjelp i utlandet bør endres slik at tilfeller hvor vedkommende blir ufør faller inn under ordningen. Rettsprosesser i utlandet kan være svært komplisert og krevende, i tillegg til at den enkelte er satt i en svært sårbar situasjon. Det bør derfor vurderes om reglene i dag er for snevre og bør omfatte flere tilfeller.

Svar:

Rettshjelpsordningen omfatter som hovedregel oppdrag det er naturlig at en advokat utfører i Norge, jf. lov om fri rettshjelp 13. juni 1980 nr. 35 (rettshjel-

ploven) § 4 annet ledd. Nordmenn som vil anlegge sak i utlandet, er derfor i utgangspunktet avhengig av rettshjelpstilbudet i landet hvor de oppholder seg, jf. § 5. Rettshjelplovens subsidiære karakter er blant dens grunnleggende prinsipper og ble videreført ved lovrevisjonen i 2005.

I 2005 ble den liberale innvilgelsespraksisen i saker for Den Europeiske menneskerettighetsdomstol og i barnebortføringssaker fra Norge lovfestet, jf. § 12 første ledd. I andre saker innvilges det bare unntaksvis bistand for utenlandsk domstol når særlige grunner taler for det, jf. § 12 annet ledd. Bestemmelsen er en snever unntaksregel, og det forutsettes at det foreligger ekstraordinære forhold i saken. I praksis innvilges det fri rettshjelp til tiltalte eller fornærmede

i enkelte alvorlige straffesaker i utlandet, jf. Rundskriv G-12/05 Om fri rettshjelp pkt. 8.3. Reglene for bistand til fornærmede i straffesaker i utlandet ble tydeliggjort 1. juli 2013.

I St. meld. nr. 26 (2008-2009) Om offentlig rettshjelp kapittel 9 vurderes utvidelse av offentlig bistand til advokat i saker om barnebortføring. Bistand i øvrige saker for utenlandsk domstol eller forvaltningsorgan drøftes derimot ikke. Det berøres heller ikke i Innst. S. nr. 341 (2008-2009) Innstilling fra justiskomiteen om offentlig rettshjelp. Jeg vil likevel ta med meg ditt innspill ved oppfølgingen av dette feltet og vurdere om departementet bør se på praksisen som føres etter unntaksbestemmelsen i rettshjelploven § 12 annet ledd.

SPØRSMÅL NR. 382

Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 25. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at planlegging, ekstern kvalitetssikring og videre fremdrift av E16 Fønhus-Bagn-Bjørge ikke blir utsatt, slik statssekretær Hoksrud har garantert i mail av 101213, og når ser statsråden for seg at de berørte kommuner og fylkeskommunen vil få svar på sine spørsmål slik at prosessen kan fortsette som planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Kommunestyrene i Nord-Aurdal og Sør-Aurdal og fylkestinget i Oppland har gjort ulike vedtak når det gjelder finansieringen av utbyggingen av E16 Fønhus-Bagn-Bjørge. Dette fører til at Statens vegvesen ikke kan be Samferdselsdepartementet om å bestille start av KS 2-prosess i Finansdepartementet. Dette har skapt bekymring for fremdriften av et viktig veiprosjekt, men i en mail sendt allerede 10. desember 2013 til Olaf Diserud, fylkestingsmedlem i Oppland, lover statssekretær Hoksrud at planleggingen av strekningen ikke skal stoppe opp og at departementet ønsker en dialog med kommunene og fylkeskommu-

nen om finansiering av veien. På bakgrunn av dette sendte fungerende ordførere i Sør-Aurdal og Nord-Aurdal sammen med fylkesordføreren i Oppland et brev til departementet 7. januar 2014 med forventning om et møte hvor man kan få en avklaring på flere viktige spørsmål. Dette brevet er enda ikke besvart.

Svar:

Gjennom nevnte e-post fra statssekretær Hoksrud har jeg uttrykt at regjeringen jobber for at vedtakene fra Nord-Aurdal kommune og Oppland fylkeskommune ikke skal forsinke utbyggingen av denne viktige strekningen. Som kjent forutsatte stortingsflertallet at delvis bompengefinansiering av strekningen Fønhus-Bagn-Bjørge skal bompengefinansieres.

Departementet har mottatt brevet representanten henviser til, og legger opp til å involvere kommunene og fylkeskommunen i det videre arbeidet. Statens vegvesen opplyser at det er kort tid igjen før prosjektet er klart for ekstern kvalitetssikring (KS2). Samferdselsdepartementet arbeider med ulike løsninger på at denne saken, som må løses raskt.

SPØRSMÅL NR. 383**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 20. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Heilt konkret, kva støtte fekk justisministeren frå sikkerheits- og beredskapselementet på Statsministerens Kontor, då det brann i Lærdal og Flatanger nyleg?»

GRUNNGJEVING:

På Morgenytt på NRK 1 07.02.14 understreka statssekretær Hans Røsjorde, på vegner av justisministeren, at Justisdepartementet får støtte frå det nye sikkerheits- og beredskapselementet på Statsministerens kontor i krisesituasjonar. Han peika sjølv på dei krisene me har hatt i seinare tid, og då er det naturleg å leggje til grunn at han sikta til mellom anna brannane i Lærdal og Flatanger. Både på Morgenytt og på politisk kvarter på NRK P2 same dag, uttrykka han at denne nyvinninga var god. Røsjordet understreka og at det støtt var justisministeren som hadde makta og ansvaret, sjølv om sikkerheits- og beredskapselementet på Statsministerens kontor har fleire av dei same oppgåvene.

Justisministeren fekk høve til å svare på dette i spontanspørretimen i dag. Han nytta ikkje det høve. Oifor får han ein ny moglegheit til å forklare kva den «solide støtta» hans departement meiner at elementet på Statsministerens kontor er for Justisdepartementet.

Svar:

Jeg vil henvise til det svaret jeg ga representanten under stortingets spørretime 12. februar 2014.

«Vi styrer vår virksomhet på samme måte som den forrige regjeringen styrte sin virksomhet, etter resolusjon av 15. juni 2012, så strukturene er således ganske klare. Det er Justis- og beredskapsdepartementet som er fast lederdepartement i alle nasjonale hendelser, med mindre annet særskilt blir bestemt. Det er ingenting som har røkket ved det, verken det sitatet som representanten Tajik nå bruker, eller andre typer situasjoner. Statsministerens kontor blir løpende informert fra Justis- og beredskapsdepartementets side om denne typen hendelser.»

Videre påpekte jeg følgende:

«Det er Justis- og beredskapsdepartementet som er lederdepartement ved store hendelser og nasjonale kriser, som de brannene representanten henviste til. Således får Statsministerens kontor jevnlig rapporter underveis i en slik prosess, og vil også få informasjon fra vår krisestøtteenhet og vårt situasjonssenter om hvordan situasjonen utvikler seg fortløpende.

Det betyr at statsministeren holdes orientert om virksomheten til Justis- og beredskapsdepartementet i denne typen konkrete hendelser som representanten spør om, og har således ingen rolle i den konkrete krisehåndteringen.»

SPØRSMÅL NR. 384**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 20. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Demensplan 2015 er en viktig satsing, og bidrar blant annet til et bedre helse- og omsorgstilbud til personer med demens og deres pårørende. Evalueringer viser at målene i planen ikke vil være nådd i 2015.

Vil statsråden på bakgrunn av evalueringer utarbeide en ny demensplan som en forlengelse av Demensplan 2015, der det tilrettelegges for brukermidvirkning i utarbeidelsen?»

BEGRUNNELSE:

I dag har over 70 000 mennesker en demenssykdom. 300 000 mennesker er pårørende til noen med demens. Antallet personer med demens vil bli fordoblet innen 2040. Videre viser anslagsstudier at demenssykdom vil koste det norske samfunnet 18 mrd. kroner i året i 2020. Demensplan 2015 er en viktig satsing, og bidrar til et bedre helse- og omsorgstilbud til personer med demens og deres pårørende. Evalueringen av tilbudet i kommunene fra 2011 viser at opp-

byggingen skjer langsomt og at man er et stykke fra å nå målene i planen. Det er derfor viktig at arbeidet videreføres og utvikles utover planperioden.

Tradisjonelt har det vært pårørende og ansatte som har talt personer med demens sin sak. Mange som er i en tidlig fase av demenssykdom vil, med tilrettelegging, kunne uttrykke egne ønsker og behov på en god måte. Flere og flere land involverer personer med demens når det gjelder utvikling av demensplaner. Brukermedvirkning vil gi oss andre og bedre svar på hva som er behovene i tjenestetilbudet.

Svar:

I dag har over 70 000 mennesker demens. Antallet vil bli mer enn fordoblet i løpet av 35 år. Dersom vi regner med at alle har minst fire pårørende, er mer enn 250 000 mennesker berørt av demens. Demens angår oss alle, men fortsatt er det lite åpenhet og mye skam og tabu knyttet til demens. Det er for lite kunnskap om demens i samfunnet, blant ansatte, brukere og pårørende. Mange kommer for sent i kontakt med helsetjenesten for informasjon og hjelp. Nyere forskning viser også at om lag 40 prosent av eldre over 70 år som mottar hjemmetjenester har demens, mens kun 2 av 10 av disse har en kjent diagnose.

Denne regjeringen ønsker derfor å bedre demensomsorgen. I regjeringserklæringen har vi sagt at vi vil styrke satsingen på tilbudet til personer med demens og legge til rette for økt dag- og aktivitetstilbud. Målet er at den enkelte skal oppleve livskvalitet, trygghet og mening i hverdagen, på tross av sykdom og funksjonssvikt.

Vi skal bygge videre på det gode arbeidet som er i gang i en rekke kommuner som del av Demensplan 2015. Regjeringen vil utvikle framtidens demensomsorg med utgangspunkt i bruker- og pårørende-erfaringer, kunnskap om de senere års tjenesteutvikling og dagens utfordringsbilde.

Boliger tilpasset personer med demens skal bygges og moderniseres. Denne regjeringen vil at staten skal ta et større økonomisk ansvar for å sikre at kommunene får mulighet til å bygge opp kompetanse, kvalitet og kapasitet i omsorgstjenesten. Stortingets vedtak av tilleggsproposisjonen til statsbudsjett for

2014 innebærer at statens gjennomsnittlige andel av kostnadene i investeringstilskuddet for heldøgns omsorgsplasser er økt fra 35 prosent til 50 prosent. I tillegg er taket på anleggskostnader økt for kommuner i pressområdene. Rammen for antall enheter er økt fra 2000 til 2500 enheter i 2014. Disse endringene innebærer bortimot en dobling av tilskuddet til kommunene i 2014, i forhold til forslaget fra den forrige regjeringen. Dette gir et stort handlingsrom for kommunene til både å fornye og modernisere heldøgns omsorgsplasser, og til å bygge nye boliger.

Regjeringen vil også utvikle tilrettelagte dagaktivitetstilbud. Stortingets vedtak av 2014-budsjettet innebærer tilskudd til 1200 nye dagplasser i 2014. Erfaring viser at dagtilbud gir meningsfulle opplevelser for den enkelte, avlastning for pårørende og kan bidra til å utsette eller forhindre innleggelser.

Kompetansen og kunnskapen om demens skal styrkes gjennom å satse på kompetanseheving og kunnskapsutvikling. Personellet er helse- og omsorgstjenestens viktigste ressurs, og regjeringen vil gjennomføre et kompetanseløft for å styrke kvaliteten i tjenestene. Derfor ble det i tilleggsproposisjonen til 2014-budsjettet foreslått bevilget 52 millioner ekstra til økt kompetanse. Vi vil også videreføre Demensomsorgens ABC, som gir ansatte grunnleggende opplæring i demens. I dag har mer enn 19 000 ansatte i over 90 prosent av landets kommuner deltatt i denne opplæringen.

Forskningsinnsatsen på demens skal styrkes. Demens er en global samfunnsutfordring, som må møtes gjennom felles innsats. Norge deltar derfor i den europeiske fellessatsingen; Joint Programming Initiative on Alzheimer and other neurodegenerative diseases (JPND) og øremerker om lag 9 millioner kroner årlig for å finansiere norske forskeres deltakelse i programmet. Økt forskning skal gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å planlegge, utforme og yte gode tjenester til personer med demens og deres pårørende.

I samarbeid med brukere og deres pårørende skal vi bidra til et løft for demensomsorgen og sikre bedre kvalitet i tilbudet til personer med demens og til deres pårørende.

SPØRSMÅL NR. 385**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 20. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ved ny anbudsutlysning på riksvegferjestrekningane på E39 mellom Stavanger og Bergen stilla krav om auka kapasitet og frekvens, og at det i anboda vert krav om tilgang på trådløst internett for dei reisande?»

GRUNNGJEVING:

Medan me ventar på Rogfast og Hordfast

Ferjestrekningane på E39 mellom Stavanger og Bergen har stor trafikkauke. I desember var auken på 6 prosent på sambandet Halhjem-Sandvikvåg og 10 prosent på Arsvågen- Mortavika. Den sterke veksten skuldast m.a. at Trekantsambandet har blitt gratis og opninga av T- forbindelsen. Totalt for 2013 var auken på køyretøy i desse sambanda 3,6 prosent, og dagens kapasitet er under sterkt og aukande press. Kontrahering av ei ny ferje til sambanda i kombinasjon med 20 minuttars avgangar i Rogaland og 30 minuttars avgangar i Hordaland i tidsromet frå kl 06 til kl 01 ser ut til å kunna løysa problema fram til fastlandssambanda er realiserte.

Tidlegare var det trådløst internett tilgjengeleg for dei reisande på desse ferjene. Sjølv om tilbodet ikkje var av det mest stabile slaget reint teknisk, så var dette noko dei reisande sette stor pris på, og når

det no er stengt ned av Fjord 1, så hadde det vore bra om også dette vart teke inn som krav til anbydarane.

Sjølv om målet og planen er å gjera desse sambanda ferjefrie, vil det ennå gå ei tid der ferjene er ein viktig del av det å ferdast på kyststamvegen E39 mellom Bergen og Stavanger.

Difor må reisa gjerast så føreseieleg og saumlaus som mogleg. Billetteringa på land kan verka forstyrrende i så måte, og det er også å håpa at departementet så raskt som mogleg følgjer opp føringane i nasjonal transportplan på å innføra Autopass som betalingsmåte på riksvegferjene.

Svar:

Noverande konsesjonsperiode for riksvegferjestrekningane på E39 mellom Stavanger og Bergen går ut 31. desember 2016. Statens vegvesen er derfor i gang med å greie ut kva krav som skal stillast til kapasitet og frekvens på desse strekningane. Til hjelp i dette arbeidet vert det utarbeidd grundige trafikkana-lysar og -prognosar. Med bakgrunn i desse vil dei endelege krava som skal sikre tilstrekkeleg kapasitet, bli fastlagde. Dette arbeidet er ikkje avslutta.

Statens vegvesen har til no ikkje kravd at ferjene skal ha tilgang på trådløst internett for dei reisande, men på fleire ferjer finst dette tilbodet allereie. Om dette skal vere eit krav i samband med anbudsutlysninga, vil også bli vurdert av Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 386**Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 21. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden bygge videre på den verdensledende kompetansen Norge har på nullutslippsferger, og vil det blitt satt krav til bruk av null- eller lavutslippsteknologi for de kommende fergeanbudene, slik det er slått fast i regjeringserklæringen?»

BEGRUNNELSE:

Den første nullutslippsfergen er under bygging av det norske verftet Fjellstrand og settes i drift på Lavik-Opdal sambandet fra 1.1.2015. Dette blir den første bilfergen i verden som drives helt på utslippsfri fornybar strøm. Norge har verdensledende kompetanse på avanserte batteri- og hybridsystemer for skip igjennom bl.a. dette prosjektet. For å ha gode muligheter for å videreutvikle denne ledende kompetansen

og næringsutvikling på dette i Norge, trengs det hjemmemarked for flere slike prosjekter.

Ni riksvegfergesamband skal lyses ut på anbud i 2014. Sambandene som skal lyses ut er over halvparten av riksvegferjesambandene og de vil bli lyst ut med kontrakter på åtte til ti år. Flere av fergesambandene kan være godt egnet for elektrisk batteriferge eller andre fornybare nullutslippsløsninger. Regjeringen har derfor en historisk mulighet til å redusere utslipp og bidra til miljøvennlig teknologiutvikling.

I regjeringserklæringen er det slått fast at Regjeringen vil:

«Utarbeide krav om at alle nye offentlige kjøretøy, og alle nye drosjer, ferjer, rutebåter og dieseltog, benytter lav- eller nullutslippsteknologi når teknologien tilsier dette»

samt

«Sørge for at offentlig sektor som kunde bidrar til å ta i bruk og utvikle nye miljø- og klimavennlige teknologier og løsninger»

I svar til Stortingsrepresentant Raja den 28. november 2013 om fergesambandet Moss-Horten svarer samferdselsministeren at det er viktig å stille strenge miljøkrav ved alle offentlige anskaffelser, og at regjeringen vil utnytte de mulighetene som ligger i regelverket for offentlige anskaffelser til å skjerpe kravene. I svaret varslet ministeren at regjeringen vil fremme forslag til ny forskrift på dette i nær fremtid, med hensikt å gi økt etterspørsel som skal stimulere produsenter til å utvikle ny teknologi.

Dersom den varslede nye forskriften ikke blir fullført tidnok for de kommende fergeanbudsutlysningene, er det like fullt viktig at det settes spesifikke krav i disse som ivaretar regjeringens mål om lav- eller nullutslippsteknologi og til å stimulere produsenter til å utvikle ny teknologi. Et hensiktsmessig anbudskrav vil være å stille krav til fornybart drivstoff. 100 % på de sambandene der det er teknisk mulig og en minimumandel på lengre samband der batteridrift alene ikke er egnet i dag, sammen med en tilstrekkelig miljøvekting i anbudet for å få til de beste miljøløsningene.

For å beholde rollen som verdensledende på nullutslipps skipsløsninger og de næringsmulighetene det gir for det sterke kompetansemiljøet vi har i Norge på dette, er det viktig med nye prosjekter nå som kan videreføre og videreutvikle løsningene som disse selskapene kan levere.

Svar:

De kommende riksvegferjeandbudene er viktige både for å gjennomføre regjeringens mål om ta i bruk og utvikle ny lav- og nullutslippsteknologi, og for å beholde og videreutvikle den verdensledende kompe-

tansen som aktører i Norge har på dette feltet. Regjeringen ønsker å benytte ferjeandbudene til å utvikle nye miljøvennlige maritime løsninger.

Av den politiske plattformen for regjeringen går det blant annet fram at regjeringen vil

- utarbeide krav om at alle nye offentlige kjøretøy, og alle nye drosjer, ferjer, rutebåter og dieseltog, benytter lav- eller nullutslippsteknologi når teknologien tilsier dette
- sørge for at offentlig sektor som kunde bidrar til å ta i bruk og utvikle nye miljø- og klimavennlige teknologier og løsninger

Regjeringen kommer til å følge opp disse punktene i de riksvegferjeandbud som lyses ut for konkurranse framover. Over halvparten av riksvegferjesambandene skal lyses ut i 2014. Det er teknisk mulig med lav- eller nullutslippsteknologi på samtlige av disse sambandene, men regjeringen har ikke tatt stilling til hvilken utlysingsstrategi som skal benyttes for å få mest miljøinnovasjon per satset krone. Ulike utlysingsstrategier vil innebære forskjellig grad av teknisk og økonomisk risiko, og vil måtte innpasses i det generelle økonomiske opplegget til regjeringen.

Staten har i lang tid brukt riksvegferjedrifta som instrument for å fremme utviklingen av miljøvennlige løsninger i den maritime industrien. Her kan nevnes satsingen på gassdrevne ferjer som kan redusere CO₂-utslippene med over 20 % i forhold til konvensjonelle diesel-ferjer. I dag er 13 fartøy i riksvegferjedrifta og 6 fartøy i fylkesvegferjedrifta basert på gassdrift. I tillegg vil verdens første 100 % batteridrevne bilferje bli satt i drift på sambandet Lavik - Oppedal fra januar 2015, som følge av en statlig utviklingskontrakt. Anbudsprosessen med utviklingskontrakt viste at det er mulig med lav- og nullutslippsteknologi på ferje. Prosessen viste også at norsk maritim industri er langt fremme på maritim lavutslipps- teknologi.

Vekting av miljøkriterier i ferjeandbudene er et godt verktøy for å stimulere til innovasjon og konkurranse om de beste miljøløsningene. Bruk av miljø som evalueringskriterium vil sikre en viss kostnadseffektivitet i tiltakene, men vil ikke alene sikre at det blir tatt i bruk og utviklet nullutslippsløsninger. For ferjesambandet Moss - Horten, som nå skal lyses ut på anbud, er klima og energieffektivitet gitt en vekt på 15 prosent ved evalueringen av tilbudene. Regjeringen ønsker også å benytte slike evalueringskriterier med vekting av miljøkrav i de kommende riksvegferjeandbudene.

I Nasjonal transportplan for perioden 2014 - 2023 (NTP) legges det opp til å videreføre praksisen med teknologinøytralitet. I meldinga heter det blant annet: «I nye utlysingsrunder av riksvegferjedriften vil det

legges opp til å stille utslippskrav framfor krav til en spesifikk framdriftsteknologi. På denne måten gis det rom for utvikling av bruk av ny teknologi.» I Stortingets innstilling til planen var det ingen innvendinger mot dette.

Statens vegvesen arbeider for tida med konkurransegrunnlag for de nye anbudene. I den sammenhengen vurderes hvordan miljøkravene skal utformes konkret. Det vurderes om det skal stilles krav til fornybart drivstoff, og hvordan dette eventuelt skal vektas mot andre kriterier (f.eks. energieffektivitet og NOx-utslipp). Klimautslipp per utseilt distanse vurderes også, som krav i konkurransen eller som tildelingskriterium. Overordnet vil kravene utformes slik at det åpnes for fleksibilitet og konkurranse mellom ulike tekniske løsninger.

La meg til slutt påpeke at kostnadene ved ferjeambud har økt kraftig i det siste. I flere fylker opplever man en kostnadsøkning som er mange ganger høyere enn generell prisvekst i samfunnet. Samtidig opplever mange ferjesamband en vesentlig økning i trafikken. På flere strekninger klages det over for liten kapasitet. Vi må dermed sikre at vi ivaretar både framkommelighet og miljøaspektet når nye kontrakter inngås. Det er derfor viktig at vi finner en god balanse mellom å stimulere til utvikling og implementering av ny, framtidsrettet teknologi samtidig som vi sørger for at eksisterende fartøy utnyttes på en fornuftig måte. Det er ikke god miljø- og ressursutnyttelse dersom nesten nye ferjer skrotes.

SPØRSMÅL NR. 387

Innlevert 12. februar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 20. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Dagpendlere fra Hadeland og Nittedal har i de siste dagene opplevd at halvparten av togsettene på Gjøvikbanen er ute av drift. Det har medført at opptil 16 avganger i døgnet har blitt innstilt. Gjøvikbanen er den eneste jernbanestrekningen som er konkurranseutsatt i Norge og derfor har forpliktelser gjennom den kontrakten som er inngått med departementet.

Hvordan vil samferdselsministeren sikre et mer stabilt tilbud for pendlerne?»

Svar:

Jeg beklager de ulempene som de reisende på Gjøvikbanen opplevde sist uke. Leverandøren har forsinket at togene nå går i henhold til normal ruteproduksjon og at han overvåker materiellsituasjonen nøye. Jeg har fått opplyst at utfallet av 6 togsett samtidig skyldes en tilfældighet, og ikke pga. manglende vedlikehold av togmateriellet. Leverandøren har etablert en egen vedlikeholdsmodell med Mantena, som innebærer at verkstedet stiller med et dedikert vedlikeholdsteam som kjenner togsettene godt. Leverandøren disponerer materiell svært godt. Dette medførte at det i 3. tertial 2013 hadde opp til 140 000 km mellom stoppende feil, som er nærmest i verdensklasse uansett materielltype og alder på materiell. NSB Gjøvikbanen AS leverte dermed 99,6 % regularitet i

3. tertial 2013, og endte på 99,5 % for hele 2013 - en forbedring fra 98,9 % i 2012.

Gjøvikbanen ble konkurranseutsatt i 2004, og kontrakten ble tildelt daværende NSB Anbud AS, nå NSB Gjøvikbanen AS. Konkurranseutsettingen har vært en suksess, der resultatet bl.a. er vesentlig flere avganger og lavere kjøpsbeløp for staten. I tillegg har strekningen hatt en økning på 14 % reisende siden oppstarten i juni 2006 til 2012. Billettprisene er lavere enn i resten av landet, og kundetilfredsheten (KTI) ligger stabilt over 70. I 2012 var denne 73.

Kontrakten staten har med NSB Gjøvikbanen AS innebærer at ved regularitetsbrist (innstillinger) som skyldes forhold innenfor Leverandørens ansvars- og kontrollområde, svarer Leverandøren med en bot i størrelseorden 10 000 kr per innstilling. I tillegg krever kontrakten at Leverandøren setter inn alternativ transport for innstilte avganger. Dette ble også gjort sist uke. Leverandøren valgt å opprette en midlertidig ruteplan med alternativ busstransport for å sikre kundene et forutsigbart tilbud.

Gjøvikbanen er en viktig strekning for mange pendlere og er en strekning som prioriteres. I Nasjonal transportplan for 2014-2023 er det lagt opp til en opptrapping av togtilbudet i perioden 2018-2023. Den rødgrønne regjeringen la ikke opp til å bruke en krone i investeringer på denne banen de neste fire årene i planperioden. Jeg er glad for at de samme po-

litikerne nå er offensive og ønsker at ting skal skje raskere enn de selv fikk til da de satt i regjering. Vi vil gjerne oppfylle alle forventningene deres, men det er ikke smart å sette i gang en rekke tiltak uten å vite om de er fornuftige, bare for å gjøre seg populære. Jeg vil ha mest mulig igjen for pengene, for flest mulig.

Det blir nå gjort en såkalt konseptvalgutredning for transportkapasiteten inn til Oslo. Den vil gi viktig informasjon om helheten i jernbanestrukturen, om hvilke muligheter som finnes og hvordan vi kan få systemet til å henge sammen på en god måte. Utredningen vil trolig være klar i midten av 2015 og blir et viktig grunnlag for oss når vi skal framskynde prosjekter.

Jeg vil dessuten minne om at prioriteringene Stortinget gjør, ofte baseres på fylkene og regionenes egne prioriteringer. I Oppland har en valgt å prioritere intercitystrekningen mot Lillehammer høyere enn en oppgradering av Gjøvikbanen. Jeg synes det er riktig at vi på sentralt hold da lytter til hva man ønsker lokalt. Gjøvikbanen har, tross aldrende materiell og manglende prioritering av vedlikehold, hatt en eventyrlig trafikkvekst etter at den ble konkurranseutsatt. Dette viser at konkurranseutsetting virker og skulle ha vært gjennomført flere steder. Dessverre ble det stanset av forrige regjering. Vi skal selvsagt bidra til videre suksess på Gjøvikbanen.

SPØRSMÅL NR. 388

Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 20. februar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Rådmann i Evenes, Steinar Sørensen, har i blogginnlegg på kommunens nettsider skrevet at kommuner unnlater å undersøke barnevernssaker fordi foreldrene er i ferd med å flytte til en annen kommune.

Hvordan vil statsråden sørge for at barn får den nødvendige oppfølgingen av barnevernet som de trenger og at kommunene overholder sine forpliktelser?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg fremheve at barneverntjenesten i kommunen der barnet oppholder seg har en lovfestet plikt til å foreta undersøkelser dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernloven. Barneverntjenesten skal i slike tilfeller snarest undersøke forholdene. At familien er i ferd med å flytte, fritar ikke barneverntjenesten fra dette ansvaret.

Formålet med barnevernloven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal også bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Ansvaret for å utføre oppgavene etter barnevernloven er lagt til barneverntjenesten i barnets oppholdskommune. Det er barnets fysiske tilstedeværelse i kommunen som er avgjørende for hvilken barneverntjeneste som har ansvaret etter loven. Den tydelige ansvarsfordelingen mellom

kommunene skal sikre at barn får nødvendig hjelp til rett tid.

Dersom barneverntjenesten er bekymret for omsorgssituasjonen til et barn som flytter fra kommunen, må den informere barnets nye oppholdskommune slik at den kan følge opp barnet og familien. Barneverntjenesten er pålagt en streng taushetsplikt, men taushetsplikt er ikke til hinder for at en barneverntjeneste gir opplysninger til en annen barneverntjeneste for å sikre videre oppfølging. Å melde fra til barnets nye kommune, vil være en forsvarlig avslutning av saken for barneverntjenesten i fraflyttings-kommunen. Samarbeid og informasjonsutveksling mellom barneverntjenester er viktig for å ivareta barn og familier på best mulig måte.

Jeg vil i denne sammenheng fremheve at fylkesmannen har et ansvar for å føre tilsyn med at barneverntjenestene utfører sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven. Dette innebærer at fylkesmannen kan vurdere om barneverntjenesten følger opp bekymringsmeldinger og igangsetter undersøkelser i overensstemmelse med barnevernloven.

Fra 1. januar 2014 ble det innført et lovfestet krav om at tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige. Forsvarlighetskravet får betydning for fylkesmannens tilsynsvirksomhet. Et eksempel på brudd på forsvarlighetskravet vil være dersom en familie flytter fra en kommune og barneverntjenesten ikke varsler barnets nye oppholdskommune selv om

barnet har et klart behov for videre oppfølging fra barneverntjenesten. Dette fremgår av forarbeidene til bestemmelsen om krav til forsvarlighet, se Prop. 106 L (2012-2013) s. 130.

Det er svært uheldig hvis barn ikke får den hjelp de har behov for fordi familien flytter til en annen kommune. Dette er en problemstilling jeg er opptatt av. Departementet sørget i 2013 for at barneverntjenestene må dokumentere antallet undersøkelsessaker som henlegges fordi barn og familier flytter til en ny kommune. Barneverntjenestene må også oppgi om disse sakene meldes videre til barnets nye oppholdskommune. SSB har ansvaret for å hente inn denne informasjonen, og tall for 2013 vil foreligge i løpet av året. Dette vil gi mer kunnskap om omfanget av saker og kommunenes praksis. Med bakgrunn i mer doku-

mentert kunnskap vil jeg vurdere om det er behov for å sette inn tiltak som sikrer bedre samarbeid mellom kommuner når barn og familier flytter.

Noen familier flytter også til en annen kommune for å unngå at fylkesnemnda treffer vedtak om omsorgsovertakelse. Stortinget vedtok derfor i juni 2013 en endring i barnevernloven som innebærer at den kommune som har reist sak for fylkesnemnda, fortsatt skal ha ansvar for saken, selv om barnet flytter til en ny kommune. Endringer i barnets tilknytning til kommunen i tidsrommet mellom begjæring om tiltak er sendt fylkesnemnda og vedtak er fattet, skal ikke ha betydning for om saken fortsatt skal behandles av fylkesnemnda. Lovendringen trådte i kraft 1. januar 2014 og skal bidra til at barn får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

SPØRSMÅL NR. 389

Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 18. februar 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Før valget var Høyre og Frp enige med SV i å etablere talegjenkjenning på norsk. FrP leder Siv Jensen sa til Teknisk Ukeblad: «Kan vi spare penger ved å gjøre en relativt beskjeden investering, er det klart vi bør gjøre det. «Teknologien kan sikre at flere med synsproblemer og muskel- og skjelettlidelser kan være i arbeid og fungere i dagliglivet.

Har finansminister Jensen sikret finansiering og rask framdrift som lovet?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at hjelpemiddelområdet inngår i arbeids- og sosialministerens ansvarsområde. Jeg er imidlertid kjent med at det pågår et arbeid på tvers av flere departementer for å utrede mulighetene for å utvikle et talegjenkjenningsprogram på norsk. Det er ikke bevilget midler til utvikling av et slikt program i Statsbudsjettet for 2014. Ev. bevilgning til formålet i senere år vil være et budsjettspørsmål, og jeg kan derfor ikke si noe mer konkret om saken på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 390**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 20. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil statsråden bidra til at Norsk Maritimt Museum fortsatt skal kunne drive forskning, formidling og forvaltning av den maritime kulturarven?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Maritimt Museum har i flere år vært i en vanskelig økonomisk situasjon. Museet har brukt av museets egenkapital og stadig økte private midler for å drive og fornye museet. Museet har vært i en slik knipe lenge, og har søkt samarbeid med andre institusjoner for å øke den økonomiske tyngden og det faglige nivået.

Undertegnede er kjent med at museet og Norsk Folkemuseum har forhandlet med sikte på konsolidering. Dette arbeidet ble stanset opp ved nyttår, men partene er åpne for konsolidering om dette innebærer økt statlig tilskudd - slik at Norsk Maritimt Museums tilskuddsnivå i større grad harmonerer med andre institusjoner.

Til tross for at Norsk Maritimt Museum er landsdelsinstitusjon for marin arkeologi, og sammen med Kystverksmuseene det eneste nasjonale museet som forvalter maritim kulturarv, får museet relativt lavt offentlig tilskudd. Det har også vært utfordringer med finansiering fra Oslo kommune da kommunen oppfatter museet som et nasjonalt anliggende. Uten en langsiktig finansiering og en hensiktsmessig faglig organisering er fremtiden til Norsk Maritimt Museum usikker.

Svar:

Norsk Maritimt Museum mottar årlig driftstilskudd fra Oslo kommune og Kulturdepartementet. Største tilskuddsyter er Oslo kommune med et driftstilskudd i 2014 på kr 7 250 000. Fra Kulturdepartementet mottar museet i 2014 kr 3 575 000 over kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

Det kommunale og det statlige tilskuddet har hatt en nokså ulik utvikling de senere årene. I 2008 var tilskuddet fra Oslo kommune 10 mill. kroner, mens Kulturdepartementets utgjorde kr 1 174 000. Kommunens tilskudd er altså betydelig redusert, mens statens driftstilskudd er mer enn tredoblet i 2014 sammenliknet med 2008.

Jeg er kjent med at Norsk Maritimt Museum har en vanskelig driftssituasjon. Jeg har også registrert at museet har uttrykt behov for en betydelig økning av de offentlige tilskudd - til grunnfinansiering, rehabilitering og vedlikehold av museets bygningsmasse, marinarkeologiske oppgaver og nye magasiner.

Jeg er også kjent med at museet har hatt drøftinger med Norsk Folkemuseum med sikte på en konsolidering. En slik løsning vil kunne innebære en faglig styrkelse og en driftsmessig rasjonell løsning for begge museene. Fra Folkemuseets side er det imidlertid en forutsetning for en konsolidering at det samlede offentlige driftstilskudd kommer fra statlig hold.

Vi er i dialog med Oslo kommune med sikte på å finne en løsning. Kulturdepartementet vil komme tilbake til saken på ordinær måte i budsjettssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 391**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 18. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at grensen for hvor langt man kan kjøre med brede landbruksredskap langs vei er 34 kilometer?»

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av enkelte presseoppslag kan det se ut som man nå forholder seg til at grensen for kjøring med brede landbruksredskap langs vei nå er 5 kilometer.

Den forrige regjeringen varslet i brev til Vegdirektoratet at begrepet «kortere strekning» skulle defineres som inntil 34 kilometer. En løsning som har fungert bra for alle praktiske formål.

Svar:

Jeg kan bekrefte at gjeldende avstandsgrense for kjøring med brede landbruksmaskiner er 34 kilometer.

SPØRSMÅL NR. 392**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 20. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil statsråden stoppe endringene i forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt?»

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet sendte i høst ut høring om endring av forskrift om skadefelling av vilt (gjelder ikke gaupe, jerv, bjørn, ulv og hjortevilt).

I dag kan grunneiere foreta skadefelling uten å søke først - etter forskriften skal det altså søkes miljøbyråkratiet.

Norges Bondelag har ytret seg sterkt mot denne byråkratiseringen som både vil bidra til å svekke grunneiers rettigheter og skape mer papirarbeid. Det er vanskelig å se hva den positive gevinsten av forskriftsendringen vil være.

Svar:

Forslag til forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade fra vilt har vært på høring. Den skal erstatte

gjeldende forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon (skadefellingsforskriften). Skadefellingsforskriften har med unntak av noen få endringer stått uforandret siden vedtakelsen i 1997. På bakgrunn av både nytt lovverk og endret bestandssituasjon til flere arter, er det nå behov for en bred gjennomgang av regelverket. Spørsmålet om krav om tilatelse til alle typer uttak av skadegjørende vilt var et av høringstemaene.

Miljødirektoratet vurderer nå alle innspill som er mottatt i høringen, også dette temaet. Når forskriften fastsettes, skal det i tillegg til vektlegging av naturmangfold foretas en avveining av ulike hensyn, blant annet hensyn til lik og forsvarlig praktisering på området, brukervennlighet, klare saksbehandlingsregler og hensyn til grunneiere og rettighetshavere. Jeg forventer direktoratets vurdering i saken.

SPØRSMÅL NR. 393**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 18. februar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva vil finansministeren gjøre for å sikre at unge tillitsvalgte under 18 år kan skjøtte sitt verv, og hva vil finansministeren gjøre for å sikre lik praksis hos bankene?»

BEGRUNNELSE:

I dag er praksis i bankene for å tillate personer under 18 år å disponere bankkonto på vegne av lag og foreninger ulik. Det gjør det svært vanskelig for mange lokallag med unge tillitsvalgte. Justisdepartementet har allerede konkludert med at det ikke er noen hinder fra å gi personer under 18 år rett til å disponere over kontoer. Det å kunne disponere kontoer på vegne av sin organisasjon, sikrer rett og mulighet til å bruke den tilliten organisasjonens medlemmer har gitt dem til å forvalte økonomien.

Svar:

Regelverket som gjelder for banker og andre finansinstitusjoner oppstiller en rekke særlige krav til institusjonene, som er begrunnet i viktige samfunnshensyn. Det stilles blant annet krav om kundekontroll og legitimering som skal sikre at finansinstitusjonene vet hvem som er den «egentlige» kunden. Disse reglene følger bl.a. av hvitvaskingsloven (lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering). Finansinstitusjoners plikt til å utføre ID-

kontroll er imidlertid i seg selv ikke til hinder for at personer under 18 år gis disposisjonsrett til bankkonti på vegne av foreninger hvor de er tillitsvalgt.

Spørsmålet som stortingsrepresentant Arild Grande stiller, gjelder i hovedsak det konkrete avtaleforholdet mellom bankene og deres kunder. Slike avtaler reguleres av finansavtaleloven (lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag) sammenholdt med alminnelige avtalerettslige regler. Hvor det er tale om disposisjoner foretatt av mindreårige, vil også vergemålsloven (lov 26. mars 2010 nr. 9) kunne komme inn. Både finansavtaleloven og vergemålsloven hører inn under justisministerens ansvarsområde. Jeg vil i denne sammenheng peke på at vergemålsloven § 9 om rettslig handleevne ikke er til hinder for at en mindreårig binder andre enn seg selv på grunnlag av fullmakt, jf. Ot.prp. nr. 110 (2008-2009) punkt 3.4.

Banker og andre finansinstitusjoner skal organiseres og drives på en forsvarlig måte, i tråd med de krav som oppstilles i regelverket på finansmarkedsområdet, blant annet i finansieringsvirksomhetsloven (lov 10. juni 1988 nr. 40), hvitvaskingsloven og tilhørende forskriftsverk. Innenfor disse rammene er det i utgangspunktet og som hovedregel opp til den enkelte bank å avgjøre hvilke produkter og hvilken servicegrad banken vil tilby sine kunder. Det er etter min mening ikke en oppgave for myndighetene å sikre en lik praksis i bankene i spørsmål som angitt.

SPØRSMÅL NR. 394**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 20. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hvordan ser kulturministeren på de etiske dilemmaene vedrørende «herreløs arv», og hvordan vil ordningen utformes slik at man ikke går på akkord med den avdødes ønsker?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringsplattformen vil regjeringen la «herreløs arv» tilfalle frivillige organisasjoner, istedenfor staten. Selv om man kan rettferdiggjøre at dette er en mulighet for frivilligheten til å få tilgang til mer økonomiske ressurser, så er det etiske dilemmaer ved en slik endring. En kan blant annet risikere å tildele penger til formål som strider mot den avdødes egen overbevisning.

Svar:

Staten kommer i dag inn som arving hvis avdøde ikke etterlater seg ektefelle, arveberettiget samboer eller slektninger som har arverett etter arveloven, og hvis avdøde heller ikke har opprettet testament. Staten har adgang til å gi avkall på arven til fordel for slektninger eller andre som står arvelateren nær. Også hvis det kan dokumenteres at avdøde har uttrykt ønske om at arven skal tilfalle en institusjon eller ideell organisasjon, kan staten gi avkall på arven. Dette administreres av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Dersom arvelater har spesielle ønsker om hvordan midlene skal benyttes eller ikke, kan vedkommende opprette testament.

Regjeringens politiske plattform slår fast at Regjeringen vil la «herreløs arv» tilfalle frivillige organisasjoner. Det kan tenkes etiske dilemmaer knyttet til en slik ordning. Som det vises til i NOU 2014:1 Ny arvelov vil arvelaterne det er tale om, ofte være i svært forskjellige livssituasjoner, slik at det kan være vanskelig å finne et formål som alle er tilfreds med. For i størst mulig grad å sikre at midlene ikke forde-

les og brukes i strid med arvelaters overbevisning, vil det vil være viktig å finne frem til et formål som det er bred tilslutning til i samfunnet. Jeg mener at det vil være mulig å finne et slikt formål knyttet til frivillige organisasjoner. Frivilligheten er mye av basisen for Norge som samfunn. Frivillige organisasjoner skaper gode fritidstilbud til barn og unge. De gjør kulturlivet rikere og de gjør en stor innsats innenfor helse, rus, fattigdom, inkludering mv. Frivilligheten gir tilhørighet og skaper mangfold, og den bidrar til identitetsbygging og bygger demokrati. Samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og det offentlige har sterke og historiske tradisjoner, noe denne regjeringen vil føre videre. Etter min vurdering er frivillig innsats for barn og unge et eksempel på formål som har stor tilslutning i det norske samfunnet.

Tildelinger i en eventuell ny ordning bør være offentlig tilgjengelig, slik at publikum kan ha tillit til at midlene forvaltes og brukes på en god måte.

Arvelovutvalget la frem NOU 2014: 1 Ny arvelov 10. februar i år. Utvalgets innstilling skal nå ut på høring, og vi vil i den forbindelse også ta opp spørsmålet om herreløs arv.

SPØRSMÅL NR. 395

Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 20. februar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Jeg har mottatt en konkret henvendelse og har selv sett dokumentasjon på at NAV forvaltning (Trondheim) nylig har avslått søknad om dagpenger under permittering med den begrunnelse at de ikke er kjent med at det i byggebransjen (i dette tilfellet i Aust-Agder) har skjedd markedsmessige endringer den siste tiden.

Hvordan kan statsråden sørge for at NAV er oppdatert og sørger for at permitterte i bransjer som nå opplever en klar forverring i markedssituasjonen får utbetalt dagpenger?»

BEGRUNNELSE:

Det virker underlig at NAV forvaltning ikke sjekker ut situasjonen på arbeidsmarkedet nøyere før de med bred penn slår fast at det ikke foreligger markedssvikt for en del bransjer. Det er hevet over enhver tvil om at bl.a. Aust-Agder, som denne konkrete saken gjelder, har en økende arbeidsledighet, og at situasjonen

innen bl.a. bygg- og anleggsbransjen nå er mer krevende enn på lenge.

Det som imidlertid er det mest problematiske med slike saker er at mennesker som allerede er i en vanskelig og usikker situasjon får en ytterligere belastning med at man heller ikke får utbetalt dagpenger.

Svar:

Det er viktig at praktiseringen av regelverket rundt dagpenger ved permittering er forutsigbart og riktig. Jeg har fulgt nøye med på hvordan disse reglene har blitt praktisert, og jeg mottar også mange innspill både fra enkeltbedrifter, permitterte arbeidstakere og partene i arbeidslivet.

For å sikre at permitteringsordningen skal kunne fungere i tråd med intensjonene, og på en måte som er hensiktsmessig for alle parter, har jeg forskriftsfestet vilkårene for å kunne få dagpenger ved permittering. I forskriften er det tydeliggjort at de

generelle vilkårene for å kunne få dagpenger må være oppfylt for at man skal kunne få dagpenger ved permittering. Det er også presisert at de særlige vilkårene for å kunne få dagpenger ved permittering som hovedregel skal anses oppfylt dersom det dokumenteres enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om at grunnlaget for permittering foreligger og det på denne måten godtgjøres at virksomheten har gjort det som med rimelighet kan forventes for å unngå permittering og at årsaken ligger utenfor det som arbeidsgiver kan påvirke.

Så lenge slik enighet er dokumentert, skal det bare unntaksvis gjøres en nærmere vurdering av per-

mitteringsårsaken eller av hva som er gjort for å unngå permittering. Om det kan være grunn til å gjøre en nærmere vurdering av de særlige vilkårene for å kunne få dagpenger under permittering til tross for at partene er enige, må vurderes konkret. Et vesentlig moment i så fall er permitteringsens varighet, ut fra at permitteringsinstituttet er knyttet til en midlertidig situasjon.

Jeg vurderer det slik at denne forskriftsendringen i tilstrekkelig grad vil sikre at de som er berettiget til dagpenger under permittering får det, og har tillit til at Arbeids- og velferdsetaten følger dette opp på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 396

Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden gjennomgå og forbedre finansieringsordningen for lindrende behandling for å sikre eit heilhetlig tilbod, slik at det blir meir samsvar mellom dei reelle kostnadene og kompensasjonen forbunde med det å gi eit palliativt tilbod til alvorleg sjuke og døande pasientar og som stimulerer til samhandling både innad på same nivå og mellom dei ulike linjetenestene, og kordan vil auke av ISF fra 40-50 % slå ut på dette området?»

GRUNNGJEVING:

I Innst.150 S (2009-2010) viste komiteen til innføringa av ein palliativ tileggstaks i 2004, men at denne ikkje skiller mellom behandling på palliativ eining og oppfølging av palliative pasientar i ordinær sjukehusavdeling. Fleirtalet i komiteen ba departementet gjennomgå finansieringsordninga for slik behandling.

Svar:

Finansieringen av tjenestene som de regionale helseforetakene har ansvar for, foregår i flere trinn. Staten overfører penger til regionale helseforetak som har et selvstendig ansvar for å benytte midlene som stilles til disposisjon til å finansiere egne helseforetak og private virksomheter i samsvar med «sørge for»-ansvaret. Palliativ behandling finansieres på lik linje med annen somatisk behandling av ramme og aktivitetsbaserte tilskudd. For å gjøre palliativ behandling

mer synlig og målrettet i den innsatsstyrte finansieringen, ble det i 2003 opprettet en egen tilleggsrefusjon for palliativ behandling i tillegg til DRG-refusjonen for selve grunnsykdommen, for eksempel kreft. Betingelsen er at det skal foreligge et spesifikt, organisert palliativt tilbud i form av et palliativt senter. Senteret skal ha et behandlingsopplegg for pasienten og dette skal være beskrevet i pasientens journal. Palliativ behandling skal gjelde innleggelse, dagbehandling eller ambulant behandling (i pasientens hjem, institusjon e.l.). Det palliative senteret skal inneholde et palliativt team, eventuelt en palliativ enhet. I 2013 ble det utbetalt ca. 80 mill. kroner i tilleggssrefusjon.

En økning av ISF-andelen fra 40 til 50 prosent innebærer at det aktivitetsbaserte tilskuddet (ISF) for palliativ behandling øker med 25 prosent fra 2014, som for annen somatisk spesialisthelsetjeneste. Basistilskuddet (ramme) reduseres tilsvarende.

Samhandlingsreformen, som skal gi innbyggerne flere og bedre tjenester nærmest mulig der de bor, gjelder også for pasienter i livets slutfase. Mange av disse pasientene har behov for sammensatte og individuelt tilrettelagte tjenester. Viktige tiltak her er individuell plan og koordinerende enhet i kommunen. Samarbeidsavtaler mellom kommune og helseforetak og spesialisthelsetjenestens veiledningsplikt skal bidra til å styrke samhandling og kompetanse - slik at det blir gode pasientforløp for disse pasientene.

Erfaringer som er gjort etter innføring av tilskudd til kompetansehevede tiltak for lindrende behand-

ling og omsorg ved livets slutt i 2002, viser at kommunene har fått bedre kompetanse innen lindrende behandling og at de har styrket fagutviklingen. De siste årene er det bygget ut et spesialisert tilbud i lindrende behandling på landsbasis, og så godt som alle helseforetak har nå egne team for lindrende behandling. Alle helseregioner har etablert kompetansenettverk med sykepleiere i kreftomsorg og lindrende behandling. De regionale kompetansesentrene for lindrende behandling, som er etablert i alle regionene, er

til stor hjelp når det gjelder kompetansebygging i kommunene. De gir også råd til helsepersonell om enkeltpasienter som får behandling i sitt eget hjem eller i sykehjem. For å styrke fagkunnskapen på feltet har jeg bedt Helsedirektoratet om å utarbeide en egen fagrapport. Denne rapporten vil legge grunnlaget for hvordan vi skal organisere og utforme palliative tjenester i framtiden. Helsedirektoratet har fått frist til 1. desember 2014 med å levere fagrapporten.

SPØRSMÅL NR. 397

Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 19. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for om han mener Stortinget skal involveres i dette arbeidet og eventuelt på hvilken måte?»

BEGRUNNELSE:

I regjeringens politiske plattform står det:

«Regjeringen vil innføre en prøveordning med overføring av statlige og fylkeskommunale oppgaver til kommunene.»

Svar:

I Sundvolden-erklæringen står det at:

Regjeringen vil foreta en gjennomgang av oppgavene til fylkeskommunene, fylkesmennene og staten med sikte på å gi mer makt og myndighet til mer robuste kommuner.»

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvar for lov om forsøk i offentlig forvaltning av 26. juni 1992 nr. 87, og myndigheten til å godkjenne forsøk etter denne er delegert til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det er naturlig at prøveordninger om overføring av oppgaver til kommunene vurderes etter forsøksloven. Stortinget orienteres om status for forsøk i Kommuneproposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 398**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 20. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden klargjøre om det er regjeringens politikk at det kun er kommuner som er tidlig ute med kommunesammenslåing, som vil få gulrøtter fra staten?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge avisa Nye Troms 11. februar uttaler stortingsrepresentant Øyvind Korsberg (FrP):

«Regjeringa har tenkt en kongstanke med at de som kommer først og sier at det har mulighet til å slå

sammen sin region, vil få gulrøtter for å være tidlig ute.»

Svar:

Regjeringen har sagt at vi vil presentere kommunereformen i en meldingsdel i Kommuneproposisjonen for 2015, som legges fram 14. mai. Der vil vi begrunne behovet for en kommunereform, presentere målene for reformen og legge fram en plan for hvordan kommunereformen kan gjennomføres. I denne meldingsdelen vil vi også presentere økonomiske virkemidler knyttet til reformprosessen.

SPØRSMÅL NR. 399**Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 20. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Dagens rehabiliteringstilbud for epilepsirammede er nærmest ikke-eksisterende hvis man ikke kommer fra Helse sør-øst sitt område og har behov for spesialisert rehabilitering.

Hvordan og når vil statsråden sørge for en kraftig styrking av rehabiliteringstilbudet, og hvordan sørge for å øke kunnskapen på dette området, slik at hele pasientgruppen kan motta et reelt og fullgodt tilbud tilpasset den enkeltes behov?»

BEGRUNNELSE:

Epilepsi er en anfallslidelse med store individuelle variasjoner. Dette gjelder både årsakene til diagnosen, anfallstyper og hyppighet, og konsekvensene den enkelte opplever å få av diagnosen. Dette medfører videre store variasjoner i rehabiliteringsbehov hos pasientgruppen. Rehabiliteringen kan likevel i hovedsak grupperes inn i spesialisert epilepsirehabilitering og «ikke-epilepsispesifikk» rehabilitering, der epilepsiens tilleggsutfordringer står i fokus.

Den spesialiserte rehabiliteringa skjer i dag ved Røysumtunet og Solbergtoppen. Dette er et svært viktig tilbud for personer med komplekse og sammensatte utfordringer knyttet til sin epilepsi. Dess-

verre er det knyttet en rekke utfordringer til finansieringa av disse institusjonene og det er store geografiske forskjeller når det gjelder hvem som får tilgang til denne rehabiliteringen. Ca. 85 % av pasientene kommer fra Helse Sør-Øst sitt område.

Det er knyttet mer usikkerhet til den «ikke-epilepsispesifikke» rehabiliteringen. Dette er den rehabiliteringen som er aktuell for størstedelen av pasientgruppen, der fokuset er på tilleggsutfordringer som følger med diagnosen uavhengig av anfallssituasjon.

Denne delen av pasientgruppen opplever mangel på tilbud og klarhet om hvilket tilbud som denne gruppen kan benytte i f.eks. kommunene. Det er åpenbart behov for en bedre oversikt og tilbud til denne gruppen mennesker med epilepsi.

Svar:

Jeg har i sakens anledning bedt om et innspill fra Helseledelse og direktoratet. I følge Helseledelse og direktoratet er epilepsi en lidelse med store individuelle variasjoner. Noen epilepsipasienter trenger oppfølging fra spesialisthelsetjenesten, mens andre kan få oppfølging i kommunen. Samhandling mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten er ofte nødvendig for at den enkelte skal få et tilbud tilpasset sitt behov.

Det er i begrunnelsen for spørsmålet vist til tilbudet ved Solbergtoppen og Røysumtunet, som har spesialisert seg på epilepsi. Disse institusjonene gir tilbud til pasienter fra hele landet. Også Rehabiliteringssenteret Nord-Norges Kurbad har rehabiliteringstilbud til epilepsipasienter.

Kommunen har ansvar for å gi rehabiliteringstilbud til pasienter som trenger det. Dette gjelder også pasienter med en epilepsidiagnose. Alle kommuner er pålagt å ha en koordinerende enhet. Dette kan være et relevant kontaktpunkt for å finne ut hvilke muligheter for oppfølging som finnes. I spesialisthelsetjenesten er det bl.a. regionale koordinerende enheter for habilitering og rehabilitering. Disse samarbeider om en informasjonstelefon for rehabilitering. Epilepsipasienter vil kunne få nyttig informasjon gjennom denne tjenesten.

Selv om det finnes tilbud om rehabilitering til epilepsipasienter, både spesielle tilbud og mer ge-

nerelle tilbud, er det behov for mer kunnskap, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunene. Helsedirektoratet har derfor gitt den nasjonale behandlingstjenesten for kompleks epilepsi med behov for høy-spesialisert behandling (SSE) i oppdrag å utarbeide en kunnskapsbasert retningslinje for utredning, behandling og rehabilitering ved epilepsi. Retningslinjen skal omhandle hele spekteret innen epilepsidiagnoser og alle tjenestenivå. Arbeidet startet opp i desember 2013 og er planlagt ferdigstilt sommeren 2015. Retningslinjen forutsettes å bli et viktig verktøy for å bedre rehabiliteringstilbudet til denne pasientgruppen.

Departementet skal igangsette et arbeid med en opptrappingsplan på rehabiliteringsområdet. Denne planen forutsettes å bidra til at alle pasientgrupper får et godt rehabiliteringstilbud når de har behov for det.

SPØRSMÅL NR. 400

Innlevert 13. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 20. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Helgelandspakken er trukket tilbake av regjeringen og skulle komme raskt til ny behandling. Når det gjelder Bypakke Bodø er jeg kjent med at KS1 og KS2 er godkjent med god margin men det virker som den er stoppet opp.

Hva er status på Helgelandspakken og Bypakke Bodø, og når kan man forvente disse proposisjonene til behandling i Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Bypakke Bodø er godkjent med god margin gjennom KS1 og KS2. I handlingsprogrammet for 2014-2017 er denne med, men når kommer den til politisk behandling i Stortinget.

Nordland Fylkeskommune startet for ett år siden med kollektivpakken og økt kollektivandelen med 18 %. Potensialet er større men da må kollektivtrafikken få bedre kår (fremkommelighet) i tillegg skal det bygges gang-sykkelveger. Bodø kommune jobber med å regulere parkering i byen slik at det skal legges til rette for kollektiv, gående og syklende. Dette er i tråd med Regjering og Stortingets satsing på å legge til rette for at flere skal bevege seg og øke trafikksikkerheten.

RV80 er den mest trafikkerte vegen i Nordland og er eneste ferdselsåre mellom Fauske og Bodø. Her er det køkjøring hver dag i rushtiden og det skaper problemer for alle. Både kollektivtrafikken og de som kjører egen bil til/fra jobb og skole. Dette hindrer en god utvikling av Bodø som By.

Når det gjelder Vegpakke Helgeland har regjeringen trukket tilbake Prop. 201 S (2012-2013) gjennom Meld.st.18 (2013-2014) og varslet at man snarest skulle komme med en ny prop. til Stortinget, der forutsatte man også at dette ikke skulle føre til forsinkelser.

Det er nå gått 2 mnd. og dette vil bety forsinkelser av oppstarten av vegpakken.

Som ministeren ser er dette to viktige vegpakker i Nordland og man er derfor opptatt av å få igangsatt disse.

Svar:

Til spørsmålet om E6 på Helgeland vil jeg vise til Meld. St. 18 (2013-2014) om Tilbake- trekking av Prop. 201 S (2012-2013) Utbygging og finansiering av E6 på strekninga Korgen-Bolna i Hemnes og Rana kommunar (E6 Helgeland nord) i Nordland. Her fremgår det at Samferdselsdepartementet ønsker å

foreta en ny gjennomgang av prosjektet, og at det vil bli fremmet en ny proposisjon for Stortinget når gjennomgangen er fullført. Regjeringen sier videre at det tas sikte på å gjennomføre prosjektet iht. tidsplanen i Prop. 201 S.

Regjeringen gjennomgår nå prosjektet. Det tas sikte på å komme tilbake med en proposisjon til Stortinget så snart som mulig. Det er fortsatt regjeringens

målsetning å holde fremdriftsplanen som er lagt til grunn i Prop. 201 S.

Om Bypakke Bodø kan jeg opplyse at saken er til behandling i Samferdselsdepartementet, og det arbeides med å forberede grunnlaget for en Stortingsproposisjon. Regjeringen tar sikte på å legge frem en proposisjon for Stortinget i løpet av våren 2014.

SPØRSMÅL NR. 401

Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 21. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Alle Annex 1-land under FNs klimakonvensjon skal jevnlig rapportere til sekretariatet på tiltak de iverksetter under konvensjonen. Det har hittil vært fem runder med slik rapportering, og fristen for den sjette nasjonale kommunikasjonen var 1. januar 2014. Norge er ett av kun fem land som ennå ikke har sendt inn sin rapport.

Hva er årsaken til forsinkelsen, og kan statsråden opplyse om når Norges sjette nasjonale kommunikasjon til FNs klimakonvensjon kommer til å bli sendt inn?»

Svar:

Arbeidet med Norges sjette nasjonale kommunikasjon til FNs klimakonvensjon er i slutfasen. Jeg vil understreke at arbeidet med å ferdigstille den norske rapporten er høyt prioritert.

Skal vi løse klimaproblemet, er det avgjørende med god rapportering om utslippsutvikling og om iverksatte og planlagte klimatiltak i i-land og u-land, samt god kunnskap om effekten av ulike tiltak og virkemidler. Bare med full åpenhet og god innsikt om utslippsutvikling og virkemiddelutvikling i alle land

kan vi få på plass gode internasjonale avtaleløsninger med bindende utslippsforpliktelser som er tilpasset de ulike landenes utslippsutvikling og utviklingsnivå. Internasjonal rapportering under klimakonvensjonen er derfor et viktig område for Norge, og det er ikke minst viktig at Norge selv leverer en god, gjennomarbeidet rapport.

Norge har en omfattende og sektorovergripende klimapolitikk som berører sektorer og virkemidler på en rekke departementers områder. Som kjent har den nye regjeringen bare sittet i drøyt fire måneder, og dette er et arbeid som det har vært viktig for meg å gå grundig inn i.

Det er viktig for meg at de beskrivelser rapporten gir av norsk klimapolitikk, nasjonale virkemidler og effekten av disse, samt omtalen av aktiviteter Norge deltar i internasjonalt, er faglig korrekte og godt kvalitetssikret av berørte myndigheter. Jo bedre statusbeskrivelser rapporten gir, jo bedre grunnlag vil den gi for vurderinger av videre politikkutvikling på klimaområdet i Norge og i andre land.

Den endelige rapporten vil bli oversendt til FNs klimasekretariat i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 402**Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 28. februar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Ugressmiddelet Atrazin ble forbudt i flere europeiske land på 90-tallet, deriblant Norge, pga. miljøskadelige effekter. Da prof. Tyrone Hayes ved Berkeley University rundt år 2000 påviste at frosker mistet forplantningsevnen på grunn av middelet, startet produsenten Syngenta en regelrett svertetekampanje mot ham, ifølge The New Yorker. Andre forskere fant senere bl.a. misdannelser hos nyfødte og ble utsatt for det samme. Oljefondet eier 2,29 pst. av selskapet.

Hva vil statsråden gjøre overfor Syngenta?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge The New Yorker har selskapet betalt forskere og journalister i en årrekke for å skrive artikler som forsøker å diskreditere Hayes, og selskapet plantet kritiske publikummere i salen når Hayes foredro. Etter hvert som andre forskere fant skadelige effekter, ble de samme metodene brukt overfor dem.

Da The New York Times skrev om forskningen som påviste skader på mennesker som følge av Atrazin i 2009, rykket forsker Elizabeth Welan ut og kritiserte avisen for oppslaget. Hun fikk samme år utbetalt 100 000 amerikanske dollar fra Syngenta.

Syngenta skrev kommentarartikler som kritiserte forskningen og sendte dem til «tredjeparts allierte», som aksepterte å sette sine navn på artiklene. De kom på trykk som kommentarartikler i aviser som The Washington Times og Des Moines Register.

Syngenta er et av verdens største landbruksselskaper, som selger frø og ugressmidler.

Les The New Yorker, 10. februar 2014. A Valuable Reputation, av Rachel Aviv.

Svar:

Grunnavgiften på mineralolje mv. ble økt fra 1. januar 2014 med 52 øre per liter utover anslått prisvekst i 2014. Provenyet fra avgiftsøkningen ble an-

slått til 655 mill. kroner påløpt og 600 mill. kroner bokført i 2014.

Grunnavgiften ilegges for blant annet fyringsparafin, fyringsolje, marine gassolje og autodiesel som ikke ilegges veibruksavgift (såkalt anleggsdiesel). Det gis fritak for bruk til blant annet skip i utenriks fart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, petroleumsvirksomhet på sokkelen, sildemel- og fiskemelindustrien, framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel og høsting av tang og tare. Treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter, som betaler redusert sats, er ikke omfattet av avgiftsøkningen. Med unntak av autodiesel som ilegges veibruksavgift, omfatter økningen i grunnavgiften det meste av mineraloljeforbruket i Fastlands-Norge.

I Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014 ble provenyet av grunnavgiften anslått til 1 400 mill. kroner bokført i 2014. Anslaget var basert på sats 1,034 kroner per liter og et forbruk av mineralolje som er ilagt generell sats, på om lag 1 350 mill. liter. I tillegg kommer proveny fra forbruk som er ilagt redusert sats.

Provenyet til sats 1,557 kroner per liter ble beregnet på grunnlag av et forbruk på om lag 1 320 mill. liter mineralolje. Det innebærer at det er anslått en reduksjon i forbruket på om lag 30 mill. liter mineralolje som følge av avgiftsøkningen i 2014. Klimagassutslippene vil i så fall bli redusert med om lag 80 000 tonn CO₂. Det vil alltid være usikkerhet ved slik anslag.

Finansdepartementet publiserte i oktober 2014 rapporten Beregningskonvensjoner 2014, som er tilgjengelig på departementets nettside. Rapporten beskriver beregningsmetodene som ble anvendt for å anslå provenyvirkningene av endringer i skatte- og avgiftsregelverket for 2014. Her framkommer blant annet forutsetningene som ligger til grunn for anslagene ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 403**Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Anders Tyvand****Besvart 26. februar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Tidlig innsats i skolen har lenge vært et tverrpolitisk mål for å øke mestring og resultater hos elevene og redusere behovet for spesialundervisning. Utviklingen har så langt gått i feil retning. Dovre-modellen har vist seg å fungere veldig godt med gode resultater.

Hvilke muligheter ser statsråden for at Dovre-modellen kan få bredere anvendelse i norsk skole, og hva kan statsråden gjøre for å bidra til dette?»

BEGRUNNELSE:

Bladet Utdanning tar 24. januar 2014 for seg Dovre-modellen i en artikkel med headingen «Dovre har falt». Fram til 2009 hadde Dovre kommune en høyere andel elever med spesialundervisning enn landsgjennomsnittet. I toppårene 2007 og 2008 lå andelen på rundt ti prosent, og flere mottok spesialundervisning på ungdomstrinnet enn på barnetrinnet, stikk i strid med målene om tidlig innsats.

Høsten 2011 innførte skolene i Dovre den nye modellen, med følgende hovedtrekk: To lærere på 1. og 2. trinn og i basisfagene norsk, matte og engelsk på alle trinn, tidlig innsats, kompetanseheving blant lærerne og flere forskningsbaserte undervisningsopplegg.

Andelen elever med spesialundervisning ble halvert på bare ett år og har siden ligget under 5 prosent. 2010-regnskapet viser at Dovre kommune brukte over 4 millioner kroner på spesialundervisning alene. Året etter, da den nye modellen ble innført, brukte de bare litt over en million på spesialundervisning.

De resterende tre millionene kronene og litt til ble satt inn som ekstra ressurser i den ordinære undervisningen, blant annet gjennom en tolærerordning. Antall timer brukt på spesialundervisning er nå 50 i året. Før omleggingen var det tre ganger så høyt.

Hovedpunktene i Dovre-modellen er tidlig innsats, tilpasset opplæring og inkludering.

Svar:

Tidlig innsats er et viktig prinsipp for å få til mestring og økt læringsutbytte, samt et virkemiddel for å redusere omfanget av spesialundervisning. Ifølge tall fra grunnskolens informasjonsprogram (GSI) har omfanget av spesialundervisning gradvis økt fra 6,2 % siden skoleåret 2006/07 til 8,6 % i skoleåret 2012/13. Skoleåret 2013/14 var det en nedgang i antall elever med vedtak om spesialundervisning til 8,3 %.

Omfanget av spesialundervisning kan i all hovedsak forklares på to måter. Den ene knytter seg til

individuelle forutsetninger som ikke lar seg favne innenfor rammen av et ordinært opplæringstilbud. Den andre knytter seg til hvorvidt kvaliteten på det ordinære tilbudet er god nok. Å redusere andelen elever som mottar spesialundervisning kan være positivt, hvis dette kommer som et resultat av at kvaliteten på det ordinære opplæringstilbudet har blitt bedre.

Spesialundervisning skal være et sikkerhetsnett for elever som ikke har eller ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet. Før skoleeier fattet vedtak om spesialundervisning skal skolen ha prøvd ut ulike tiltak innenfor rammen av det ordinære, med hensikt å gi eleven en bedre tilpasset opplæring. Tema for det nye felles nasjonale tilsynet (2014-2017) er skolenes arbeid med elevenes utbytte av opplæringen. Sentralt i denne tilsynssatsningen er hvorvidt skolene vurderer om elevene får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen og om skolene gjennomfører tiltak der det avdekkes at elever ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

I Meld. St. 18 (2010-2011) Læring og fellesskap er det omtalt tre mulige strategier for å vise utfordringer og mulighetene for utdanningssystemets evne til å møte mangfoldet av barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte i sin læring og utvikling.

Strategi 1: fange opp - følge opp handler om at tilpasset opplæring og tidlig innsats skal sikre størst mulig læringsutbytte. Strategi 2: målrettet kompetanse - styrket læringsutbytte knytter seg til mangfoldet av barn og unges egenskaper og behov og at disse møtes med nødvendig, spesialisert og målrettet kompetanse. Strategi 3: Samarbeid og samordning - bedre gjennomføring påpeker viktigheten av godt koordinerte tjenester for elever med særskilte behov, slik at foreldre opplever ivaretagelse og å få tilstrekkelig informasjon.

Dovre-modellen illustrerer at målrettede tiltak med fleksible løsninger har bidratt til å redusere andelen elever med behov for spesialundervisning ved å stimulere til tidlig innsats når elevene blir hengende etter.

Organisering av undervisning, både det ordinære opplæringstilbudet og spesialundervisning, er opp til hver enkelt skoleeier å finne løsninger på som ivaretar prinsippet om tidlig innsats. Tidlig innsats kan forstås som å sette inn en innsats på et tidlig stadium i skoleløpet, men også på et tidlig tidspunkt etter at en utfordring er avdekket.

Lærere og ansatte i PP-tjenesten er sentrale aktører i vurderingen av hvorvidt skolene må iverksette

spesialundervisning for enkelte elever. Denne regjeringen har satt kompetansen til læreren og ansatte i PP-tjenesten høyt på dagsorden. Dette er viktig for oss, slik at de som jobber med opplæring av barn og unge har god kompetanse i møtet med elever som av ulike grunner møter hindringer for faglig og/eller sosial utvikling.

På generell basis vet jeg at svært mange kommuner over hele landet nå arbeider systematisk og helhetlig med innhold og organisering av sine spesialundervisningstilbud. Dette er svært positivt. Det er viktig at kommunene og skolene kontinuerlig vurderer opplæringstilbudet elevene får, også spesialundervisningen, slik at alle elever får tatt del i gode, tilpas-

sede læringsprosesser og får et forsvarlig utbytte av opplæringen.

Kommunene har ulike arenaer hvor de deler erfaringer som kan være nyttige for utvikling av kvaliteten på opplæringen. Noen av disse er nasjonale og i regi av KS. I de fleste fylker arrangerer Fylkesmannen årlige skoleeierkonferanser hvor viktige faglige og utdanningspolitiske spørsmål settes på dagsorden. I tillegg er det mange regionale fora hvor kommunene som skoleeiere utveksler erfaringer. Jeg mener dette er de naturlige arenaene for spredning av gode erfaringer svært mange kommuner gjør gjennom ulike typer tiltak for å bedre kvaliteten på opplæringen, inkludert spesialundervisningen.

SPØRSMÅL NR. 404

Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 25. februar 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Den nye strategien til Norway Seafoods knytt til foredlingsverksemda i nord betyr m.a at anlegget i Mehamn vert lagt ned/selt, og at anlegget i Hammerfest vert flytta frå Rypefjord til Forsøl. Selskapet legg til grunn at dette er i tråd med gjeldande leveringsforpliktelsar.

Vil statsråden sikra at fisk som i henhold til leveringsforpliktelsane skal leverast til Hammerfest og Mehamn faktisk vert levert der, og leggja tidlegare varsla endringar i leveringsplikta i skuffen?»

GRUNNGJEVING:

Norway Seafoods vedtok i styremøte 12.2.14 ein ny strategi for foredlingsverksemda i Nord-Norge. Der framgår det at selskapet meiner at selskapet HAVFISK med ny strategi ikkje har utfordra leveringsforpliktelsane. Dette tolkar eg som ei stadfesting på at HAVFISK og Norway Seafoods er nøgde og innforstått med leveringsforpliktelsane slik dei er i dag. Spørsmålet dreier seg difor om dette betyr at fiskeriministren legg burt planlagde endringar i leveringsforpliktelsane, og sikrar at fisk vert levert i henhold til dagens leveringsforpliktelsar.

Svar:

Eg vonar satsinga som Norway Seafoods AS no skal gjennomføre vil skape grunnlag for heilårige, trygge og lønsame arbeidsplassar. Samtidig håpar eg at Nor-

way Seafoods kan finne nye drivarar til anlegget i Mehamn.

Regjeringa er opptatt av å sikre gode rammevilkår, slik at vi også innafor sjømatnæringa kan få til naudsynt omstilling i ein situasjon der også denne næringa møter stadig vanskelegare global konkurranse.

Dårleg lønsemd i fiskeindustrien har i lang tid skapt usikkerhet for den enkelte ansatte og for dei kommunene dette gjeld. Problemstillingen er kompleks, og det fins ingen enkle løysingar. Det er positivt at Norway Seafoods nå tar tak i denne situasjonen med en strategi for fremtiden.

Vilkår om levering og vilkår om aktivitet på anlegg er knytta til Havfisk ASA sine løyve. Norway Seafoods AS sine planar om ny struktur i filetproduksjonen og vekst ved anlegga i Melbu, Stamsund og Båtsfjord medfører inga endring i vilkåra knytta til Havfisk ASA. Det at Norway Seafoods AS legg ned drifta i Mehamn og flyttar aktiviteten i Hammerfest, inneber inga endring av leveringsforpliktelsane. Det er også Havfisk ASA og Norway Seafoods AS inneforstått med, og eg har ei klar forventning om at selskapet vil ta i vare dei forpliktelsar dei har.

Som eg har sagt tidligare, har eg starta arbeidet med korleis vi skal følgje opp regjeringsplattforma sitt budskap om å oppretthalde ordninga med leveringsvilkår, men knytte plikta til regionar framfor det einskilte anlegg og kommune. Dette arbeidet vil fortsetje.

SPØRSMÅL NR. 405**Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 24. februar 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Lov om dyrevelferd § 32 tredje ledd gir Mattilsynet hjemmel til å avlive dyr uten eiers samtykke. Omplassering av det samme dyret kan derimot ikke gjennomføres uten eiers samtykke. Mattilsynet har selv gitt signaler om at de vil foreslå en endring i begrensningene for bruk av omplassering.

Er statsråden enig i behovet for å endre ordlyden, og vil statsråden foreta seg noe for å unngå at eiere som er fratatt et dyr på grunn av vanskjøtsel eller mishandling kan hindre Mattilsynet i å velge å omplassere dyret?»

BEGRUNNELSE:

Rådet for dyreetikk uttaler i brev med Deres ref.: 07/1972 02.12.13 at det er vanskelig å forstå hvorfor eiendomsretten brukes som begrunnelse for at eieren må samtykke ved omplassering, mens det samme hensynet ikke vektlegges ved avliving. I brevet ber rådet Landbruks- og matdepartementet om å se på formuleringene i paragraf 32 på nytt, «slik at både avliving der dette er hensiktsmessig, og omplassering, kan skje så smidig som mulig.»

Mattilsynet har selv uttalt at de ser dagens ordlyd i § 32 som problematisk. I referat fra kontaktmøte med interessegrupper 23.10.2013 opplyses det at de akter å endre ordlyden:

«Mattilsynet kommer til å foreslå endring i begrensningene for bruk av omplassering, om at eiers samtykke ikke lenger blir et krav for omplassering.»

En endring av §32 vil kunne harmonisere Dyrevelferdsloven med annet lovverk. I tilfeller av ivaretagelse av hund etter brudd på loven, sier Hundeloven §18 at

«Dersom det anses praktisk mulig og forsvarlig, skal politiet søke å omplassere en hund fremfor å avlive den.»

Resultater fra rehabilitering av vanskjøttede familiedyr er svært gode. Det er flere ganger vist at omplassering er mulig og at private ressurser trår til for å hjelpe Mattilsynet med dette, der de frivillige krefte slippes til.

Svar:

Dagens dyrevelferdslov er en forholdsvis ny lov som trådte i kraft 1/1-2010. Spørsmålet rundt eiendomsretten til dyr som tilsynsmyndigheten overtar ansvaret for, ble grundig drøftet i forbindelse med utarbeidelsen av loven. Omplassering av dyr uten eiers samtykke var en del av denne drøftelsen. Etter nøye avveininger ble det konkludert med at selv om tilsynsmyndigheten overtok ansvaret for dyret, ble ikke eiendomsretten samtidig overtatt. § 32 ble utformet i tråd med dette og fikk tilslutning fra Stortinget. Eiers samtykke er derfor nødvendig ved omplassering.

Dersom Mattilsynet som tilsynsmyndighet er av den oppfatning at en endring av loven på dette punktet er ønskelig, må det også redegjøres for håndteringen av økonomiske og administrative konsekvenser.

Jeg vil vurdere saken nærmere dersom jeg mottar en slik redegjørelse fra Mattilsynet.

SPØRSMÅL NR. 406**Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 20. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«I klimaforliket på Stortinget våren 2012 ble det enighet om å utrede hensiktsmessigheten av en norsk klimalov.

Hvordan tenker statsråden å gjennomføre denne utredningen, hvor langt er man kommet i prosessen i departementet, og når og hvordan kan Stortinget forvente saken fremmet til politisk behandling?»

BEGRUNNELSE:

Den pågående saken om områdeelektrifisering av olje- og gassfeltene på Utsirahøyden viser nok en gang at det norske politiske systemet mangler effektive virkemidler for kontroll, styring og gjennomføring av klimapolitikken. Dette er ikke noe nytt. Riksrevisjonen påpekte dette i en svært kritisk rapport allerede i 2010.

Onsdag 5. februar vedtok Danmark en klimalov. Loven slår fast at utslipp av drivhusgasser skal reduseres med 40 prosent i 2020 sammenlignet med 1990-nivå, og at Danmark skal kvitte seg med alt fossilt brensel innen 2050. Hvert femte år skal det legges fram nasjonale klimamålsetninger med et perspektiv på ti år. Danskene vil også opprette et uavhengig klimaråd med eksperter som vil bidra med råd om hvordan klimamålene skal nås.

Svar:

Punktet om å utrede hensiktsmessigheten av en norsk klimalov er en del av klimaforliket fra 2012, som regjeringen nå følger opp samlet. Ideen om en egen klimalov skriver seg opprinnelig fra Storbritannia, som innførte en egen klimalov (Climate Change Act) i 2008.

Den britiske klimaloven har fått mye oppmerksomhet. Den har tre hovedkomponenter - lovfesting av nasjonale klimamål i form av et karbonbudsjett, et rapporteringssystem til parlamentet om måloppnåel-

se og en uavhengig komité (Committee on Climate Change).

Jeg har merket meg at Danmark og Finland nylig har sendt forslag til nye klimalover på høring som er inspirert av denne modellen. Finlands forslag har et langsiktig mål for 2050, men loven for øvrig er begrenset til ikke kvotepliktig sektor. Det danske forslaget er nokså overordnet, og har som formål å være en strategisk overbygning. Lovforslaget nedfeller bestemmelser om et dansk Klimaråd og en årlig klimapolitisk redegjørelse fra regjeringen til parlamentet. Målet om utslippsreduksjon på 40 % før 2020 har vært gjenstand for et politisk forlik, og foreslås ikke lovfestet. Danmark og Finland har altså gjort forskjellige vurderinger av den britiske modellen og tilpasset og modifisert den etter sine forhold og behov.

Hva som er hensiktsmessig for Norge må på samme måte vurderes konkret ut fra våre særegne forhold. Norge har i utgangspunktet et godt utviklet lovverk på miljøområdet, og andre sterke virkemidler på plass, for å redusere klimagassutslipp. Problemstillingen er om en generell lov på toppen av det vi allerede har, vil tilføre noe ekstra. Dette ser vi nærmere på i de vurderingene som gjøres. De nordiske forslagene til klimalov er nye faktorer som vi tar med i betraktning.

Arbeidet med å følge opp og styrke klimaforliket har høy prioritet, og jeg vil sørge for at Stortinget holdes orientert om den videre framdriften både på dette og andre punkter fra forliket.

SPØRSMÅL NR. 407

Innlevert 14. februar 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 24. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Statens vegvesen har fått i oppgave å vurdere ulike alternativer for bru eller tunnel over Oslofjorden. Det utredes nå brede korridorer, men to av alternativene kan komme inn over Jeløya med sine vernede områder av stor betydning. Søndre Jeløy er et verdifullt kultur- og naturlandskap med botaniske, geologiske, zoologiske og kulturhistoriske verdier. Det er også et populært utfartssted.

Kan statsråden forsikre om at det ikke er aktuelt å planlegge ny Oslofjordforbindelse gjennom dette verneområdet?»

BEGRUNNELSE:

Søndre Jeløy er et verdifullt kultur- og naturlandskap med botaniske, geologiske, zoologiske og kulturhistoriske verdier. I 1983, under regjeringen Willoch, ble det opprettet et landskapsvernområde i dette området. Siden har flere områder inne i landskapsvernområdet også fått status som naturreservat. I verneforskriften står det bl.a.

«Alle inngrep som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig er forbudt».

Statens vegvesen vurderer selv konfliktnivået ved vei i disse områdene som svært høyt.

Statens vegvesen utreder nå ulike konsepter, og har i den prosessen redusert antallet fra konsepter fra 15 til 4. To av disse kan berøre verneområder på Jeløya. Til sommeren skal de stå igjen med ett konsept som de skal anbefale regjeringen.

Svar:

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) for kryssing av Oslofjorden. Utredningen gjennomføres sammen med Jernbaneverket og Kystverket.

Departementet har gitt føringer for arbeidet gjennom et mandat og ved fastsetting av samfunnsmålet. I mandatet er det understreket at ulike scenarier for prosjektets miljøkonsekvenser må være tungtveiende. Departementet har videre fastsatt følgende samfunns mål for utredningen:

«Et miljøvennlig og effektivt transportsystem med forutsigbar reisetid, som ivaretar næringslivets behov, og som knytter bolig- og arbeidsmarkedene på hver side av Oslofjorden tettere sammen.»

Statens vegvesen opplyser at det med utgangspunkt i mandatet og samfunnsmålet er utredet ulike konsepter med bedre ferjetilbud og nye faste forbindelser med veg og/eller jernbane. I siste fase av KVU-arbeidet konsentrerer etatene seg nå om fire konsepter: bedre tilbud i dagens ferjesamband Moss

- Horten, en fast forbindelse over sørspissen av Hurumlandet og bru eller tunnel i en korridor mellom Moss og Horten.

Formålet med en KVU er å foreta en bred gjennomgang av konseptuelt forskjellige alternativer, blant annet for å kvittere ut forventninger fra et stort antall interessenter som kan ha motstridende behov og mål. Anbefaling av konsept for videre planlegging baseres på overordnede vurderinger av samfunnsøkonomisk nytte og regionale virkninger veid mot kostnader og skadevirkninger for natur- og kulturmiljø, jordbruk, friluftsliv og nærmiljø.

Områdene langs Oslofjorden har stor verdi som rekreasjonsområder for en stor og raskt voksende befolkning. Dessuten har mange områder nasjonalt vern. Inngrep i eller nær områder med nasjonalt vern vil være tunge argumenter mot realisering av et gitt konsept. I det videre arbeidet med de utvalgte konseptene vurderer etatene om det er mulig å legge til rette for effektiv transport og regional utvikling samtidig som verneinteressene på begge sider av fjorden blir ivaretatt. Denne konflikten er i varierende grad aktuell for alle de fire konseptene.

Arbeidet skal være ferdig sommeren 2014. Deretter skal KVU-en gjennomgå ekstern kvalitetssikring (KS1) og sendes på høring til lokale interessenter. Regjeringen vil vedta et konsept for videre planlegging på grunnlag av KVU-en, KS1-rapporten og høringsuttalelsene. Miljøkonsekvensene vil inngå i regjeringens beslutningsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 408

Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 24. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden - som koordinerende forskningsminister, og i samråd med bl.a. justis- og beredskapsministeren - sikre at det forskes tilstrekkelig på høyreekstrem ideologi og terrorisme i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til debatten i kjølvannet av 22. juli, og viktigheten av at vi sikrer en kunnskapsmessig beredskap med tanke på eventuelle høyreekstre-

me terroranslag i Norge. I overveiende grad er politisk motivert vold i Norge etter andre verdenskrig utøvd av høyreekstreme miljøer.

I flere medier 14. februar d.å. refereres det til bekymring fra bl.a. FFI vedrørende manglende finansiering av forskning på høyreekstreme miljøer og ideologi. Det kan synes som om finansieringen av denne type forskning faller mellom to stoler når midlene skal fordeles.

«Vi går glipp av kunnskap om potensielle terrorister, og vi får en svekket evne til å oppdage nye.»

uttaler Thomas Hegghammer (FFI) til Klassekampen.

Svar:

Kunnskapsministeren og jeg er kommet frem til at det er jeg som skal besvare dette spørsmålet.

Regjeringen arbeider for tiden med å utarbeide en ny handlingsplan mot voldelig ekstremisme. Arbeidet legges bredt opp og ni departementer og Statsministerens kontor er representert i arbeidsgruppen. Det er gjennomført en rekke innspillmøter med representanter fra organisasjoner, kommuner og forskningsmiljøer. Det har i tillegg vært opprettet en forslagskasse på nettsiden www.radikalisering.no hvor både privatpersoner og organisasjoner kan komme med innspill og synspunkter til planen. Handlingsplanen skal legges frem våren 2014.

Kunnskap og kompetanse er avgjørende i arbeidet med å forebygge og bekjempe alle former for voldelig ekstremisme og terror, herunder også høyreekstremisme. Dette vil derfor være et prioritert område i den nye handlingsplanen. Vi har solide forskningsmiljøer gjennom blant annet Konsortium for forskning om terrorisme og internasjonal kriminalitet, Politihøgskolen (PHS), Terra prosjektet ved Forsvarets forskningsinstitutt og Forskningsrådets program for samfunnssikkerhet (SAMRISK 2). Det er likevel nødvendig å fortsette oppbyggingen av kunnskap på feltet, sikre bredde gjennom at alle aktuelle former for ekstremisme dekkes, samt styrke videreformidlingen av kunnskap til relevante aktører i førstelinjen.

Jeg ønsker å bruke den kommende handlingsplanen til å løfte dette feltet, gjennom at det utarbeides strategier for å styrke og koordinere forskningsinnsatsen på radikaliserings og voldelig ekstremisme, herunder høyreekstremisme.

SPØRSMÅL NR. 409

Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung

Besvart 20. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Viser til spørsmål nr. 347 og er glad for justisminterens signaler om å se på dagens praksis for unntaksbestemmelser for å gi fri rettshjelp i utlandet. Det strider mot den allmenne rettsoppfatningen at staten gir støtte til norske borgere som er dømt for mord i utlandet, men ikke til mennesker som uforskyldt er blitt invalid og på grunn av manglende økonomiske ressurser står i fare for å miste hjem og leve på minste trygd resten av livet.

Når og på hvilken måte vil statsråden starte arbeidet med å se på gjeldende praksis?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vet at statsråden ikke kan gripe inn i en konkret saksbehandling og er i utgangspunktet opptatt av at unntaksbestemmelsene for å få fri rettshjelp i utlandet skal være restriktiv. Men jeg har fått tillatelse til å bruke navnet til han som er utgangspunktet for mitt spørsmål for å tydeliggjøre utfordringene med dagens føringer og praksis.

Frode Haugland født i 1970 ble påkjørt i Hellas i 2006 og er i dag 35 % invalid og 100 % ufør. På

grunn av sin unge alder har han ikke tjent opp rettigheter og må leve resten av livet på laveste uføretrygd. Ansvarsforholdene vedrørende ulykken måtte helt opp i gresk Høyesterett, der skadevolder til slutt ble dømt til straff og til å betale erstatning. Politiet ville i utgangspunktet ikke etterforske saken. Retten har videre avgjort at han skal få erstatning, men krever at gresk helsevesen skal overprøve helseuttalelsene fra Haukeland Sykehus. Kravet fra Frode er på 1.3 Mill Euro som skal dekke tapt arbeidsfortjeneste frem til 67 år, direkte utgifter og et mindre beløp for tort og svie. Frode snakker ikke gresk og den greske advokaten er dårlig i engelsk. Han har ikke fått dekket reiser til rettsaken, utgifter til vitner, krav om høy salær samt at han flere ganger er blitt oppfordret til å betale under bordet for å få fortgang i saken eller med løfte om bedre utfall. etter åtte år har Frode mistet tiltroen til det greske rettsapparatet. Han har fått avslag på søknad om fri rettshjelp for å få bistand til å vurdere om det konkrete forslaget til erstatning som er under utarbeiding, bør aksepteres eller om han vil komme bedre ut med å anke erstatningsberegningen til Høyesterett. Han har satt seg selv og familien i gjeld for å dekke reiser og ekstra utgifter og har ikke økonomis-

ke muligheter til å engasjere norsk advokat som kan gi han nødvendig bistand og rettsikkerhet.

Han har fått avslag på søknad om fri rettshjelp ut fra praksis om at man ikke bistår i sivile saker og at det ikke kan dokumentere påstandene om at den greske påtalemyndigheten/rettshjelpsordningen ikke ivaretar grunnleggende rettsikkerhetsbehov. Det er vanskelig å se hvordan en enkelt borger uten juridisk kompetanse, økonomiske ressurser eller greske språk/samfunnskunnskaper skal kunne legge frem mer konkrete opplysninger enn det han har opplevd i løpet av åtte år. Med fri rettshjelp fra Norge ville han både stått sterkere i forhandlingene om erstatningsbeløpet, men også fått større i ro i forhold til at rettsikkerheten ble ivaretatt. Anken om fri rettshjelp er nå til behandling i Statens Sivilrettsforvaltning.

Frode er utslitt etter åtte års kamp med sykdom, NAV om uføretrygd, greske rettssystemet og at han nå står i fare for å miste hjemmet sitt på grunn av gjelden.

Når man ser at konsekvensene blir så store for et ungt menneske som uforskyldt må leve med store smerter, arbeidsufør og på laveste trygdesats resten av livet så vil folk flest mene at det strider mot vår

rettsoppfatning at en slik skjebne ikke faller inn under lovens unntaksbestemmelse og at der foreligger særlige grunner for å gi fri rettshjelp.

Det viktigste er at de som har stått for skaden blir stilt til ansvar og at Frode Haugland får erstatning slik at han kan leve et så godt liv som mulig. Men utfallet av erstatningssaken har også betydning for fremtidig behov for økonomisk støtte fra fellesskapet. Dersom Frode ikke får den erstatningen som han har krav på, blir det større utgifter på det offentlige tjenestetilbudet. I tillegg til rettsikkerhet for norske borgere er det også samfunnsøkonomisk argumenter for at vi snarest bør se nærmere på utøving av skjønn i ekstraordinære saker som bør få fri rettsråd i utlandet.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet vil vurdere å se på praksisen etter rettshjelploven § 12 annet ledd, samtidig som vi tar stilling til oppstart for og omfanget av oppfølgingen av St.meld. nr. 26 (2008-2009) Om offentlig rettshjelp. Det er ikke avklart når dette arbeidet vil bli satt i gang.

SPØRSMÅL NR. 410

Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 20. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Ansatte i barnevernet og Nav opplever dessverre jevnlig å bli truet og utsatt for vold. Det pekes på til dels uklare juridiske ansvarsforhold knyttet til problemstillingen. Ansatte i velferdsyrker har ikke samme rettssikkerhet som ansatte i eksempelvis politi, tollvesen og på sykehus, når de blir truet og utsatt for vold i forbindelse med arbeidet.

Hva vil ministeren gjøre for å bedre rettssikkerheten til eksempelvis ansatte i Nav og innen barnevern, som ofte opplever trusler og vold i forbindelse med arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Jevnlig meldes det om problemer med vold og trusler om vold fra ansatte i Nav og barnevern. I behandlingen av Stortingsmelding 29 var en samlet komite opptatt av å redusere risikoen for dette gjennom arbeidsmiljø- og hms tiltak.

Men problemstillingen omhandler også juridiske utfordringer og det er viktig å få ministerens vurdering av disse.

Svar:

Det er viktig at offentlige tjenestemenn kan utøve sitt arbeid og ivareta sine oppgaver uten å bli utsatt for trusler eller vold. Derfor har offentlige tjenestemenn et særskilt strafferettslig vern i vår lovgivning. Straffeloven 1902 §§ 127, 128 og 326 har som formål å verne offentlige tjenestemenn under utøvingen av tjenestehandlinger.

Begrepet «offentlig tjenestemann» er ikke definert i loven, men det nærmere innholdet er utpenslet i rettspraksis. Utgangspunktet er at det omfatter personer som i kraft av valg eller ansettelse kan utøve offentlig myndighet på vegne av staten eller en kommune. Etter dagens rettstilstand er det ganske vide grenser for hvem som anses som offentlig tjenestemann. Begrepet kan etter rettspraksis omfatte tjenes-

temenn ved sosial- og helseetaten og sosialarbeidere, dvs. ansatte i de yrkesgrupper som nevnes i spørsmålet. Jeg kan derfor ikke se at det er behov for noen lovendringer for å gi bedre strafferettslig vern.

Jeg vil imidlertid understreke at det er viktig at denne type saker tas på alvor. Dels vil dette dreie seg om at politiet rykker ut når de mottar meldinger om slike forhold, og dels dreier det seg om at straffesake-

ne følges opp overfor gjerningspersonene. Det er mitt generelle inntrykk at politiet tar disse sakene på alvor. Gjennomgående viser rettspraksis at vold og trusler mot offentlige tjenestemenn straffes strengt.

Uavhengig av dette vil jeg understreke betydningene av nær kontakt mellom politiet og offentlige myndigheter på lokalt nivå. Dette er viktig i forhold til å forebygge uønskede handlinger mot enkeltansatte.

SPØRSMÅL NR. 411

Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 25. februar 2014 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«På hvilket grunnlag slår Regjeringen fast at Norge ikke kan videreføre unntaket om å reservere konkurranser for ideelle organisasjoner, og hva gjør Regjeringen for å sikre Norge et best mulig handlingsrom for å beskytte ideelle velferdsaktører dersom revideringen av de aktuelle anskaffelsesdirektivene implementeres i norsk rett?»

BEGRUNNELSE:

I brev til Helse- og omsorgskomiteen 13.02.2014 informerer Helse- og omsorgsministeren om vedtaket i EUs råd 11.02 om revidering av tre anskaffelsesdirektiver. I brevet heter det at

«Med de nye reglene kan ikke Norge videreføre unntaket om å reservere konkurranser for ideelle organisasjoner ved innkjøp med en verdi på over 750 000 Euro etter 1.januar 2016».

I Regjeringens foreløpige posisjonsnotat om saken (sist endret 13.11.2013) står det imidlertid at

«Det er ikke tatt endelig stilling til om muligheten til å reservere kontrakter for ideelle organisasjoner, i dag regulert i forskrift om offentlige anskaffelser § 2-1 (3), kan videreføres.»

Om reglene som i dag åpner for å forbeholde konkurranser og avtaler for ideelle aktører ikke kan videreføres vil det kunne få dramatiske konsekvenser for ideell sektor. I viktige deler av velferdsstaten, som barnevern og rusomsorg, finnes det i dag slike ordninger som beskytter ideelle aktører. I konkurranse med kommersielle aktører med langt mer kapital i ryggen, og ofte lavere utgifter knyttet til pensjon og andre betingelser for ansatte, vil det bli

vanskelig for den ideelle delen av velferdsstaten å overleve.

Svar:

Spørsmål 1:

På hvilket grunnlag slår Regjeringen fast at Norge ikke kan videreføre unntaket om å reservere konkurranser for ideelle organisasjoner?

Dagens forskrift om offentlige anskaffelser inneholder en bestemmelse som gir mulighet til å reservere konkurranser for ideelle organisasjoner ved anskaffelser av helse- og sosialtjenester. Dette er en særnorsk bestemmelse. Helse- og sosialtjenester er i dag såkalte uprioriterte tjenester som i begrenset grad er underlagt prosedyrereglene i anskaffelsesdirektivet. Vi har derfor hatt et stort nasjonalt handlingsrom ved reguleringer av offentlige anskaffelser av slike tjenester, forutsatt at vi har holdt oss innenfor de rammer som følger av de generelle prinsippene i EØS-avtalen. EFTAs overvåkningsorgan har tidligere vurdert lovligheten av dagens bestemmelse, men fant at den ikke var i strid med etableringsfriheten og friheten til å yte tjenester. De valgte derfor å lukke saken.

I det nye direktivet om offentlige anskaffelser oppheves skillet mellom prioriterte og uprioriterte tjenester. Hoveddelen av de tjenestene som i dag er uprioriterte og derfor i begrenset grad er omfattet av direktivet, herunder helse- og sosialtjenester, er nå omfattet av egne prosedyreregler. Disse prosedyrereglene er mer fleksible enn for andre tjenester og innebærer ikke omfattende prosedyrerekrav, men det stilles visse grunnleggende krav til åpenhet og likebehandling ved kjøp av disse tjenestene, herunder krav om kunngjøring. Den rettslige situasjonen har derfor endret seg. Hvorvidt vi kan opprettholde en mulighet til å reservere konkurranser for ideelle organisasjoner

må ikke lenger bare vurderes opp mot EØS-avtalens generelle prinsipper, men avhenger av tolkningen av et konkret direktiv som stiller krav om kunngjøring og likebehandling.

Anskaffelsesdirektivet er et minimumsdirektiv. Det innebærer at det er mulig å fastsette strengere prosedyreregler nasjonalt, men man kan ikke innføre mindre omfattende krav enn minimumsreguleringen. Kunngjøringsplikten og det anskaffelsesrettslige likebehandlingsprinsippet kan derfor ikke fravikes uten eksplisitt hjemmel. Direktivets unntaksbestemmelser er med andre ord uttømmende. Ettersom direktivet ikke inneholder et generelt unntak som gir mulighet for å reservere konkurranser om helse- og sosialtjenester for ideelle organisasjoner, kan dagens særnorske unntaksbestemmelse ikke videreføres etter gjennomføringen av det nye direktivet. Dette gjelder anskaffelser med en verdi som overstiger EØS-terskelverdien på 750 000 euro.

For ordens skyld nevnes at direktivet inneholder en unntaksbestemmelse som er spesielt rettet mot ideell sektor, men denne har et meget begrenset nedslagsfelt. Enkelte tjenester som ytes av nonprofit-organisasjoner innen sivilforsvar, beredskapstjenester og tjenester til forebyggelse av farer, er unntatt fra direktivets anvendelsesområde, se artikkel 10. Syketransporttjenester omfattes ikke av dette unntaket. Unntaket dekker altså bare en svært liten andel av de tjenestene som omfattes av dagens norske unntak for kjøp av helse- og sosialtjenester fra ideelle organisasjoner, men kontrakter som faller inn under unntaket kan tildeles direkte.

Jeg nevner også at direktivet har en bestemmelse som gir muligheter for å reservere kontrakter vedrørende visse helse-, sosial- og kulturelle tjenester for organisasjoner som oppfyller visse krav, se artikkel 77: Organisasjonene må ha et allmennyttig formål og være non-profit, i tillegg til at blant annet eierskaps- eller ledelsesstrukturen er basert på at de ansatte er eiere eller deltar aktivt i ledelsen. I tillegg er det et krav at organisasjonen ikke skal ha blitt tildelt kontrakt for de samme tjenestene av den samme oppdragsgiveren i henhold til denne bestemmelsen de siste tre årene. Kontrakten kan dessuten ikke tildeles for mer enn tre år. Bestemmelsen vil derfor ikke kunne ivareta behov for kontinuitet og forutsigbarhet for de organisasjoner som måtte falle inn under denne definisjonen, men er primært utformet for å gi virksomhet som skilles ut fra offentlig sektor vern i en overgangsperiode (maksimum tre år).

Delspørsmål 2:

Hva gjør Regjeringen for å sikre Norge et best mulig handlingsrom for å beskytte ideelle velferdsaktører dersom revideringen av de aktuelle anskaffelsesdirektivene implementeres i norsk rett?

EU-parlamentet, Rådet og Kommisjonen ble enige om innholdet i de nye anskaffelsesdirektivene allerede sommeren 2013. Pressemelding om enigheten ble sendt ut 26. juni 2013. Innholdet i direktivene var da endelig fastlagt, uten mulighet for materielle endringer. Denne regjeringen har derfor ikke hatt praktiske muligheter til å påvirke utfallet av forhandlingene da dette var avgjort før vi tiltrådte. Regjeringen rettet likevel en siste henvendelse til det greske formannskapet i EU-Rådet før direktivene ble endelig vedtatt 11. februar, og anmodet der Rådet om å inkludere et unntak for kjøp av helse- og sosialtjenester fra ideelle organisasjoner i de nye direktivene. Anmodningen ble ikke tatt til følge. Ettersom direktivene nå er endelig vedtatt, er det ikke lenger mulig å påvirke innholdet i disse. I prinsippet er det mulig å be om særskilt tilpasningstekst ved innlemmelsen av direktivet i EØS-avtalen, men når det er tale om saker i kjernen av det indre marked der EU er særlig opptatt av harmonisering, vil det være svært vanskelig å få gjennomslag for en slik tilpasning.

Det er oppnevnt et offentlig utvalg («Forenklingsutvalget») som blant annet har som mandat å foreslå nye regler til gjennomføring av direktivets bestemmelser om anskaffelser av helse- og sosialtjenester. I oppfølgingen av utvalgets forslag vil regjeringen være opptatt av å sikre at handlingsrommet utnyttes slik at disse tjenestenes særtrekk hensyntas på en god måte.

Regjeringen ønsker å videreføre samarbeidsavtalen med ideell sektor om leveranser av helse- og sosialtjenester, og mener avtalen bør utvides og styrkes. Regjeringen vil ta nærmere kontakt med de ideelle aktørene for å innlede dialog om samarbeidsavtalens videreføring.

Regjeringen er godt kjent med at flere av de ideelle organisasjonene har særlige utfordringer knyttet til høye pensjonskostnader. Vi vil se nærmere på hvilket handlingsrom vi har til å kompensere for noen av disse kostnadene innenfor rammene av regelverkene om offentlige anskaffelser og offentlig støtte.

Regjeringen jobber også aktivt med å avklare handlingsrommet for å inngå langvarige og løpende avtaler ved offentlige anskaffelser av helse- og sosialtjenester. Regjeringen ønsker at dette handlingsrommet utnyttes i størst mulig grad slik at offentlige oppdragsgivere kan inngå langvarige eller løpende avtaler der dette er relevant for å sikre brukere og pasienter gode og stabile tjenester. Økt bruk av langvarige og løpende avtaler vil også bidra til mer stabile rammevilkår for ideelle organisasjoner som leverer helse- og sosialtjenester.

Arbeidet med disse spørsmålene vil fortsette parallelt og uavhengig av gjennomføringen av nytt direktiv om offentlige anskaffelser i norsk rett.

SPØRSMÅL NR. 412**Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 25. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva gjør helseministeren for å sikre tilførselen av morfin til helsevesenet, og hva slags strategi har regjeringen for å hindre at monopolisering i den internasjonale legemiddelindustrien fører til svikt i tilførselen av viktige legemidler til Norge?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK Dagsnytt 17.februar har flere norske sykehus gått tomme for enkelte typer morfin som brukes til smertelindring for svært syke pasienter. Dette er en alvorlig situasjon, som skaper uro blant både helsepersonell og pasienter. Statens legemiddelverk bekrefter situasjonen, og forteller til NRK at morfinmangelen startet i høst. Mangelen kan henge sammen med en økende internasjonal tendens til mangel på legemidler av god nok kvalitet. Situasjonen skyldes blant annet monopolisering i bransjen, og flytting av produksjon til land hvor kvalitetsstandarden i industrien ikke er gode nok.

Svar:

Vi har de siste årene erfart et økende antall tilfeller av leveringssvikt for legemidler i Norge. De vanligste årsakene er produksjonsproblemer, at legemidlet blir trukket fra markedet eller at etterspørselen øker så mye at det ikke kan leveres nok. Problemene skyldes i stor grad forhold utenfor landets grenser, og andre vestlige land opplever tilsvarende utfordringer med forsyningen. For å håndtere disse utfordringene på lengre sikt er det viktig med internasjonalt samarbeid. Gjennom det europeiske samarbeidet som Norge deltar i, er det etablert et felles varslingsystem som raskt ser til at landene blir gjort oppmerksom på mulige internasjonale mangelsituasjoner. Når legemiddelangel først har oppstått er det imidlertid vik-

tig å avhjelpe mangel mest mulig effektivt i hvert enkelt land.

Når det gjelder den konkrete situasjonen med morfin, er det mangel på visse typer morfin for injeksjon og infusjon. Situasjonen er slik at alle pasienter skal kunne få dekket sine behov, men mangelsituasjonen innebærer at en del rutiner må endres når det gjelder istandgjøring, dosering og bruk av morfin. Mangelen på industrifremstilte morfinpreparater har også blitt avhjulpet gjennom apotekenes ordning med service-produksjon. Den nasjonale produksjonen vil også kunne økes ytterligere dersom leveringsvikten vedvarer.

Jeg legger vekt på at Norge skal ha en god legemiddelberedskap. Dette inkluderer gode rutiner for å håndtere mangelsituasjoner slik at det sikres et godt samarbeid mellom statlige myndigheter, sykehusene og aktørene i forsyningskjeden. Normalt er det mulig å bruke alternative legemidler i mangelsituasjoner, og Statens legemiddelverk gir råd og informasjon til leger, pasienter og apotek. Videre gir den norske apotekproduksjonen muligheter for å avhjelpe langvarig leveringssvikt fra legemiddelindustrien for enkelte legemidler. For visse viktige legemidler er det også vurdert nødvendig å ha beredskapslagre. Morfin fra beredskapslageret har vært brukt i denne konkrete situasjonen, og har bidratt til at tjenesten har fått bedre tid til å etablere endrede rutiner med bruk av alternative pakninger.

Helsedirektoratet oversendte sommeren 2012 forslag til strategi og plan for nasjonal legemiddelberedskap til departementet. Direktoratet har fått oppdrag om å følge opp arbeidet videre. Ett av tiltakene som ble foreslått i 2012 er endringer i organisering og ansvar for beredskapslagre av legemidler i Norge. Jeg vil vurdere den fremtidige organiseringen av beredskapslagrene på bakgrunn av dette.

SPØRSMÅL NR. 413**Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Kari Kjonaas Kjos****Besvart 25. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«25.03.13 stilte Stortingsrepresentant for FrP, Laila Marie Reiertsen, spørsmål til daværende helseminister Jonas Gahr Støre om status på pilotprosjektet med medikamentelt svangerskapsavbrudd hos avtalespesialister (spørsmål 1086). Hun fikk da som svar at målsettingen var at prosjektet skulle være klart for oppstart i løpet av våren 2013, i Helse Vest og Helse Sør-Øst.

Kan statsråden si noe om status på prosjektet per i dag?»

Svar:

Helsedirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2011 i oppdrag å etablere et to års prøveprosjekt der medikamentelt svangerskapsavbrudd som hjemmebehandling innen 9. svangerskapsuke skulle kunne tilbys hos avtalespesialist i gynekologi/fødselshjelp. Som det fremgår av skriftlig besvarelse på spørsmål nr. 1086, ble prosjektet i første omgang forsinket fordi det var behov for en mindre endring i abortforskriftens § 4. Dette for å åpne for at medikamentelt svangerskapsavbrudd kan utføres utenfor sykehus.

Helsedirektoratet etablerte våren 2012 en prosjektgruppe bestående av avtalespesialister og de re-

gionale helseforetakene. I arbeidet med å etablere pilotprosjektet oppsto det utfordringer med å finne en juridisk holdbar og kostnadseffektiv løsning for finansieringen - noe som førte til at tiden ytterligere ble trukket ut. De økonomiske rammebetingelsene ble imidlertid avklart sommeren 2013, og finansieringen av pasientbehandlingen skal avtales mellom det regionale helseforetaket og den enkelte avtalespesialist.

Etter at de økonomiske rammebetingelsene ble avklart, har Helsedirektoratet, de regionale helseforetakene og representanter for gynekologene jobbet for å løse gjenstående praktiske utfordringer, blant annet med å etablere system for melding til Medisinsk fødselsregister. Det har vist seg krevende å etablere dette systemet, og arbeidet har derfor tatt tid.

Avklaringen av de økonomiske rammebetingelsene og utfordringer med å etablere et system for melding til Medisinsk fødselsregister er derfor bakgrunnen for at prosjektet ikke startet opp våren 2013, slik det ble orientert om i skriftlig besvarelse på spørsmål nr. 1086.

Forutsatt at system for melding til Medisinsk fødselsregister nå kommer på plass, tas det sikte på at prosjektet kan starte opp i løpet av få måneder.

SPØRSMÅL NR. 414**Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 24. februar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Det eksisterer i dag et utall ulike samarbeidsformer/organer mellom primærkommuner, mellom primærkommuner og fylkeskommuner, og mellom fylkeskommuner. Eksempelvis samkommuner, regionråd o.l.

Kan statsråden gi en oversikt over de ulike samarbeidsformer som eksisterer, og hvor omfattende dette egentlig er?»

Svar:

Interkommunalt samarbeid er veletablert. Så lenge kommuner har eksistert, har det vært uformelt samarbeid dem imellom. Når det gjelder formelt interkommunalt samarbeid, er det kommunelovens § 27 fra 1921, som er regnet som den opprinnelige paragrafen som regulerer dette. På 2000-tallet fikk kommuneloven flere nye bestemmelser om interkommunalt samarbeid. I dag er interkommunalt samarbeid utbredt, og kommuner kan velge mellom flere organisasjonsformer. De viktigste organisasjonsformene er følgende:

Interkommunale styrer: Kommune-loven § 27 gir kommuner anledning til å opprette et styre for å løse felles oppgaver. Denne bestemmelsen kan, som tidligere nevnt, spores helt tilbake til 1921. Private og statlige aktører kan ikke være deltakere i slike samarbeid, men fylkeskommuner kan delta.

Interkommunale selskaper: Interkommunale selskaper er regulert i en egen lov, lov om interkommunale selskaper. Denne loven er relativt ny og trådte i kraft 1. januar 2000. Både kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper, kan være deltakere i interkommunale selskaper. Staten, private eller kommunale aksjeselskaper, kan ikke være deltakere i slike selskaper.

Interkommunale aksjeselskaper: Interkommunalt samarbeid kan organiseres i aksjeselskapsformen, etter lov om aksjeselskap av 13. juni 1997. Kommuner og fylkeskommuner kan delta i et aksjeselskap, også sammen med andre offentlige rettssubjekt og/eller private.

Vertskommunemodeller: Disse to interkommunale samarbeidsformene kom inn i kommuneloven i 2007. De er utformet med tanke på å gjøre det for-svarlig å delegere beslutningsmyndighet i saker der offentlig myndighet blir utøvd, for eksempel innenfor barnevern. Når de ulike deltagerkommunene kan delegere nødvendig kompetanse til vertskommunens administrasjon, i saker uten prinsipiell karakter, er det administrativt vertskommunesamarbeid, etter § 28-1b. Det kan også delegeres avgjørelsesmyndighet i prinsipielle saker dersom kommunene oppnevner en felles folkevalgt nemnd som tar disse avgjørelsene. Dette vil være et vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, etter § 28-1c.

Samkommuner: I 2012 kom samarbeidsmodellen inn i kommuneloven i kapittel 5A. Samkommunen er nytt forvaltningsorgan, en egen juridisk person, med styringsorgan som er valgt av og blant kommunestyremedlemmene i deltagerkommunene. Modellen er utformet med sikte på et omfattende og sektorover-gripende samarbeid om mange og omfattende oppgaver.

I tillegg finnes det mange interkommunale samarbeid som er basert på konkrete avtaler mellom to eller flere enkeltkommuner.

Når det gjelder hvor omfattende de nevnte samarbeidsformene er, baserer jeg meg dels på rapporten Interkommunalt samarbeid. Konsekvenser, muligheter og utfordringer (Leknes m.fl. 2013/008), og dels på rapporten Kommunal organisering 2012 (Blåka m.fl. 2012:21). Leknes m.fl. har i følge den nevnte rapporten, registrert til sammen 850 formelle interkommunale samarbeid. De fordeler seg slik: 185 § 27 samarbeid, 118 administrative vertskommunesamarbeid, 9 vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, 199 interkommunale aksjeselskaper, 239 interkommunale selskaper. I tillegg til disse 750, fant forskerne 100 samarbeid til - de fleste vertskommunesamarbeid og § 27 samarbeid, totalt altså 850. Her er ikke gjort registreringer av hvor ofte fylkeskommuner er deltakere i interkommunale samarbeid. Inter-fylkeskommunalt samarbeid er mindre vanlig, i følge rapporten til Blåka m.fl.. Fylkeskommunene samarbeider mest om revisjon organisert som interkommunale selskaper. Representanten Sandberg spurte spesielt om regionråd. Leknes m.fl. har registrert 78 regionråd, de fleste av disse som § 27 samarbeid. I tillegg til det som er nevnt har vi to samkommuner.

SPØRSMÅL NR. 415

Innlevert 17. februar 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 26. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere optimal fremdrift i utbygging av Follo-banen slik at dobbeltsporet Oslo - Ski blir ferdig raskest mulig og senest innen 2020 som forutsatt i Nasjonal transportplan 2014 - 2023?»

BEGRUNNELSE:

I innst. 13 S 2013 - 2014 understreker en samlet transport- og kommunikasjonskomité viktigheten av at en holder framdriften på Follo-banen slik at den kan realiseres raskest mulig. Follo-banen og dobbeltsporet mellom Oslo og Ski er helt sentral i IC-satsingen på Østlandet og for Østfold haster det med å få på plass økt togkapasitet. Det er derfor viktig at prosjektet har stram styring og god framdrift.

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig å få på plass Follobanen som er et nytt dobbeltspor mellom Oslo og Ski. Det eksisterende dobbeltsporet på Østfoldbanen har ikke tilstrekkelig kapasitet til å møte verken dagens transportbehov og forventet trafikkvekst. Follobanen er nødvendig for å kunne øke togtilbud både for reisende med lokaltog og IC-tog i sørkorridoren.

Follobanen er et meget stort prosjekt sammenlignet med andre jernbaneprosjekter som er i gang eller som tidligere har vært bygget i Norge. Jeg er opptatt av at utbyggingen av Follobanen gjennomføres på en optimal måte som sikrer effektiv bruk av samfunnets ressurser og forutsigbare rammebetingelser for leverandørindustrien.

I Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023 la regjeringen Stoltenberg II opp til at Follobanen skulle stå ferdig i 2020. I Prop. 1 S (2013-2014) orienterte den samme regjeringen om at prosjektet først kunne ventes å stå ferdig i 2021. Dette ble begrunnet med at gjennomføringen av den eksterne kvalitetssikringen/KS2 av prosjektet ble startet

opp i september 2013 etter at det forelå godkjente reguleringsplaner for hele strekningen Oslo - Ski. Dette var senere enn tidligere planlagt, og innebar at prosjektet ikke kunne ferdigstilles i 2020.

Jernbaneverket har allerede startet opp forberedende arbeider som er nødvendig for å legge til rette for anleggsstart. Arbeidet med den eksterne kvalitetssikringen/KS2 pågår og ventes ferdig i begynnelsen av april d.å. Regjeringen vil deretter behandle resultatet av KS2 og legge saken fram for Stortinget med forslag om endelig kostnadsramme som grunnlag for anleggsstart av prosjektet. Etter behandlingen av KS2 legger regjeringen opp til at Jernbaneverket med forbehold om Stortingets godkjenning av kostnadsrammen, kan inngå kontrakter for hovedarbeidene, blant annet de svært omfattende tunnelarbeidene som vil bli gjennomført med tunnelboremaskiner. Dette opplegget er nødvendig for å kunne holde den planlagte framdriften med ferdigstillelse i 2021. I anleggsfasen er det min hovedoppgave å sørge for en bevilgningsmessig oppfølging som sikrer rasjonell framdrift i prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 416

Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Irene Johansen

Besvart 25. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Regjeringen har i sin plattform sagt at de vil «legge til rette for at eldre skal kunne stå lenger i arbeidslivet, blant annet ved å gå gjennom alle lovbestemte aldersgrenser i arbeidslivet i samråd med partene.» Flere legespesialister har nå søkt om dispensasjon fra aldersgrensen på 70 år i tiltro til at det nå var mulig, deriblant hudlege Bengtsson i Moss. Likevel får de avslag med begrunnelse i at det utredes.

Vil ministeren sørge for midlertidig dispensasjon til Bengtsson og søkerne til utredningen er ferdig?»

BEGRUNNELSE:

I Solbergregjeringens regjeringsplattform er det nedfelt at regjeringen vil:

«legge til rette for at eldre skal kunne stå lenger i arbeidslivet, blant annet ved å gå gjennom alle lovbestemte aldersgrenser i arbeidslivet i samråd med partene.»

Statssekretær i helsedepartementet Astrid Nøklebye Heiberg har dette som sin fanesak, og har gitt mange håp om at det nå vil bli mulig å få dispensasjon fra 70 års grensen. Mange legespesialister har derfor søkt om dispensasjon fra aldersgrensen på 70 år, i tiltro til at dette nå var mulig. En av dem er hudlege Bengtsson i Moss. Han søker helse sør-øst om dispensasjon til å fortsette sin praksis etter at han fyller 70 år 1. oktober 2014 og inntil avtale om overdragelse av praksis til ny hudlege er gjennomført. Han har drevet hudlegeklinikk i Moss i over 30 år for befolkningen i Østfold og søndre Akershus. Kli-nikken har 13 ansatte, han mottar ca. 8000 henvisninger årlig og behandler pasienter med ulike hudsykdommer og allergiske sykdommer. Hudlegekontoret driver i følge kommunelegen i Moss en omfattende og avansert medisinsk virksomhet, som også innbefatter opplæring og veiledning blant medisinsk personell og blant unge. Det er av stor betydning for Moss kommune og Østfolds befolkning at hudlege-kontoret i Moss består også i framtida i det omfang og med det tilbudet klinikken har i dag. Denne klinikken står nå i fare for

å bli lukket dersom hudlegen får avslag på dispensasjonssøknaden sin til helse sør-øst. Helsedepartementet har i et brev av 6.2.14. til de ansatte ved hudlegekontoret sagt at den øvre aldersgrensen for avtalespesialister på 70 år er bestemt i en rammeavtale som er inngått mellom den norske legeföreningen og de regionale helseforetakene, og at eventuelle endringer i aldersgrensen må utredes og samordnes. Departementet skriver også at de har mottatt flere henvendelser fra legespesialister som søker om dispensasjon, og at de dessverre vil fylle 70 år før utredningsarbeidet er ferdig. I Moss avis forrige uke uttaler stortingsrepresentant Ulf Leirstein fra Frp at dette er «en toskete regel» og at han «håper at Helse sør-øst tar de politiske signalene og gir Bengtsson dispensasjon». Dette er ulike signaler fra ministerens departement og regjeringspartiet Frp. Jeg oppfatter at regjeringen er veldig klar på at de ønsker å endre reglene. At det må utredes kan ikke være til hinder for at alle som søker om dispensasjon fra aldersgrensen nå før utredningen er ferdig får en midlertidig dispensasjon fram til nye regler er vedtatt. Å vente på en utredning er for sent for disse søkerne. Jeg håper statsråden vil vise gjennomføringskraft i denne saken og gi Bengtsson og eventuelt de andre som har søkt, midlertidig dispensasjon fra aldersgrensen på 70 år fram til nye regler er vedtatt, og sørge for at det gjennom en slik midlertidig dispensasjon blir gitt hudle-

gekontoret i Moss en mulighet til å finne en etterfølger som kan overta driften i det omfanget og med det tilbudet som er i dag.

Svar:

Som stortingsrepresentant Irene Johansen viser til, er aldersgrensen for avtalespesialister fastsatt i en rammeavtale inngått mellom Den norske legeförening og de regionale helseforetakene. Aldersgrensen er fastsatt til 70 år, og opphører iflg. avtalen «uten forutgående oppsigelse fra noen av partene når legen fyller 70 år». Det er ikke fastsatt noen generell dispensasjonsadgang i rammeavtalen for aldersgrensen på 70 år, og dette er ikke noe jeg som helseminister kan overprøve.

Eventuelle endringer i den fastsatte aldersgrensen må konsekvensutredes og samordnes med regjeringens øvrige arbeid på feltet, herunder også eventuelle endringer i tariffområdene KS, Spekter-Helse og Stat. Dette arbeidet har departementet startet, og spørsmålet vil bli tatt opp med Den norske legeförening og de regionale helseforetakene i løpet av året. Som det er vist til i det nevnte brevet av 6. februar i år, fra departementet til hudlege Bengtsson og de ansatte på hudlegekontoret, kan det ikke forventes at aldersgrensen for avtalespesialister vil bli endret før tidligst i 2015.

SPØRSMÅL NR. 417

Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 26. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Norsk Pasientskadeerstatning får stadig flere saker, og andelen utbetalinger øker. Dette har store personlige kostnader for enkeltmennesker og for samfunnet.

Hva vil statsråden gjøre for å bruke noen av disse sakene til å få i gang læringsprosjekter i alle våre Helseforetak, slik at helseforetakene blir lærende organisasjoner som stadig har forbedringspotensiale for øyet?»

BEGRUNNELSE:

Det er pr. i dag et regionalt helseforetak som har satt igang et samarbeidsprosjekt «Program for pasienttryggleik i Helse Vest!» under dette er områdene fødslesskader, ortopedi, gastrokirurgi og onkologi. I

Helse Bergen har man laget et Pasientskadeerstatningsprosjekt: «Læring av pasientskader», der det er kandidatsaker for læring blant saker som har fått medhold om erstatning. Dette er et samarbeid mellom aktuell avdeling og pasientsikkerhetsseksjonen, hvor målet er å utlede og konkretisere læringsverdien på systemnivå, og man legger inn tiltak, for å skape en lærende organisasjon.

Svar:

Regjeringens mål er å skape pasientens helsetjeneste, der ventetidene går ned og kvaliteten går opp. I sykehustalen i januar fremhevet jeg bedre kvalitet og pasientsikkerhet gjennom endring i ledelse, systemer og kultur som en av i alt seks viktige løsninger for å nå målet. Systematisk arbeid med kvalitet og pasi-

entsikkerhet er et ledelsesansvar og selve kjernen i styrenes og ledelsens ansvar.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) er en av flere viktige kilder for helseforetakene til å lære av pasientskader. I 2013 lanserte NPE en statistikkportal for ansatte i lokale og regionale helseforetak. Portalen oppdateres daglig og inneholder tall for sykehus, helseforetak og regionalt helseforetak, samt nøkkeltall for hele landet. NPE har lagt inn anonymiserte opplysninger i over 17 000 saker der det er gitt pasientskadeerstatning. NPE holdt i 2013 sitt tredje kvalitetsseminar for helseforetakene der formålet var å inspirere til enda mer bruk av disse sakene i arbeidet med pasientsikkerhet.

Flere nasjonale tiltak for å fremme pasientsikkerhet er iverksatt de siste årene. Meld. St. 10 (2012-2013) god kvalitet - trygge tjenester angir retningen videre. Nasjonal enhet for pasientsikkerhet ble etablert i Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten i 2007. Enheten skal understøtte helsetjenestens arbeid med pasientsikkerhet, og utvikler også metoder for å vurdere kvaliteten av helsetjenesten. Enheten har siden starten samarbeidet med NPE.

I perioden 2011-2013 deltok alle helseforetak i den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen «I trygge hender». Det er utviklet tiltakspakker på tolv innsatsområder i kampanjen. Det femårige nasjonale programmet for pasientsikkerhet som jeg lanserte 11. februar skal sikre videre implementering av tiltakene fra kampanjen. Målet er å redusere antall pasientskader og fremme bedre pasientsikkerhet. Programmet skal bidra til å styrke kompetansen innen forbedringsarbeid og pasientsikkerhet og brukerinvolvering i helsetjenesten. Sekretariatet, som er plassert i Nasjonal enhet for pasientsikkerhet i Kunnskapssenteret, bistår og veileder implementeringen og spredningsarbeidet. I løpet av programmet vil det fases inn

enkelte, nye innsatsområder. Norsk pasientskadeerstatning (NPE) har vært en sentral kilde i prosessen knyttet til valg av innsatsområder i kampanjen, og vil også ha en rolle i programmet.

Siden 1. juli 2012 har Nasjonal enhet for pasientsikkerhet i Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten drifet den nasjonale Melde- og læreordningen for uønskede hendelser i spesialisthelsetjenesten (i hht. spesialisthelsetjenestelovens § 3-3). Melde- og læreordningen har fått inn ca. 15.000 meldinger per februar 2014. Disse danner grunnlag for individuelle tilbakemeldinger til sykehusene, men også for aggregerte analyser som utgangspunkt for læringsnotater om hvordan helsetjenesten kan sette inn tiltak for å unngå at slike hendelser skal skje igjen. Målet med meldeordningen er å bedre pasientsikkerheten gjennom å lære av hendelsene og unngå at de skjer igjen.

Kunnskapssenteret har informert meg om at de ved utarbeidelse av læringsnotater og i formidling av informasjon til helsetjenesten om effektive tiltak, samarbeider med NPE. Ett konkret eksempel er læringsnotat om kirurgi på feil side.

Regjeringen skal legge frem en årlig melding om kvalitet og pasientsikkerhet for Stortinget. Formålet med en årlig melding om kvalitet og pasientsikkerhet er å gi Stortinget en overordnet beskrivelse av status og utfordringer for kvalitet og pasientsikkerhet i hele helse- og omsorgstjenesten. Den årlige meldingen skal blant annet ta utgangspunkt i årsrapporten fra Pasient- og brukerombudene og den årlige tilsynsmeldingen fra Statens Helsetilsyn samt andre datakilder som sier noe om kvalitet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenesten. Årsrapporten fra Norsk Pasientskadeerstatning er en relevant datakilde for den årlige meldingen om kvalitet og pasientsikkerhet til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 418

Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 24. februar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Statsråd Horne sier til NRK 17.02.2014 at Oslo FrP sitt forslag om integrering er gode, og at hun vil ta de med i det videre arbeidet. Eksempel på forslag er: «si nei til barne-tv-programmer fra hjemlandet», og «etaten skal ha full kontroll over offentlige ytelser og

bruke trussel om pengestopp som virkemiddel for å få familiene til å lystré etatens krav».

Er statsråden enig i at en skal stoppe ytelser, som kontantstøtte, dersom barn ikke kan norsk, og er dette noe regjeringen arbeider videre med?»

BEGRUNNELSE:

Carl I Hagen og Oslo Frp har fremmet forslag i Oslo bystyre om blant annet en egen integreringsetat som skal kontrollere at alle barn med minoritetsbakgrunn lærer seg norsk. Etaten skal stille flere krav som for eksempel «si nei til barne-tv-programmer fra hjemlandet» og «etaten skal ha full kontroll over offentlige ytelser, og bruke trussel om pengestopp som virkemiddel for å få familiene til å lystre etatens krav». Statsråd Solveig Horne uttaler til NRK 17.02.2014 at er mange gode forslag som Oslo Frp kommer med og som hun vil ta med seg i det videre arbeidet.

Svar:

Det er bred enighet om at det er viktig at barn som er født i Norge, behersker norsk før de begynner på skolen. Det fremgår av regjeringserklæringen at barns språkferdigheter skal kartlegges og at det skal gis språkopplæring til barn med behov for dette før skolestart. Tilbudet skal også omfatte barn som ikke går i barnehage.

Oslo Fremskrittspartis forslag inneholder mange elementer. Verken regjeringen eller jeg har tatt stilling til disse. Oslo må, som alle andre kommuner, organisere integreringsarbeidet slik de mener er hensiktsmessig. Regjeringen vil styrke det lokale integreringsarbeidet gjennom å gi kommuner og frivillige organisasjoner ressurser til å drive dette arbeidet. Jeg er opptatt av å lytte til de erfaringene kommunene gjør seg, og ønsker å være i dialog med kommunene om hvilke rammebetingelser som kan gi best resultater i integreringen.

Når det gjelder kontantstøtten, vil jeg bemerke at den er et alternativ og supplement til barnehage. Det foretas ikke noen vurdering av søkerne utover bruk/ikke bruk av barnehage, noe loven heller ikke hjemler. Regjeringen har ikke tatt stilling til om det kan være aktuelt å knytte andre vilkår til kontantstøtten. Jeg vil for øvrig peke på at kontantstøtten gjelder små barn; de fleste barn som har vært hjemme med kontantstøtte, begynner i barnehage senere.

SPØRSMÅL NR. 419

Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 25. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Oslo FrP har fremmet forslag om en egen integreringsetat som skal kontrollere at alle barn med minoritetsbakgrunn lærer seg norsk og stille krav som for eksempel «si nei til barne-tv-programmer fra hjemlandet», og «etaten skal ha full kontroll over offentlige ytelser, og bruke trussel om pengestopp som virkemiddel for å få familiene til å lystre etatens krav».

Er statsråd Widvey enig i forslaget om en etat som skal kontrollere hvilke barne-tv-programmer familier ser på, og vil hun jobbe videre med dette?»

Svar:

Karin Andersen refererer til et privat forslag fra Carl I. Hagen (FrP) om etablering av en integreringsetat i Oslo kommune.

Jeg er enig i at alle norske barn bør se norsk barne-TV. Det er foreldrenes ansvar å lære barna sine norsk. Dessuten lages det mye bra barne-tv Norge. Det er imidlertid ikke regjeringens politikk å tvinge eller kontrollere om foreldre lar barna se på norsk barne-TV, men jeg har tro på informasjon og veiledning om språkopplæring.

SPØRSMÅL NR. 420**Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 26. februar 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Medfører det riktighet at departementet ikke gir prioritet til næringsutvikling når det gjelder støtte til utviklingsprosjekter i Armenia, og vil departementet vektlegge næringsaspektet positivt i sin behandling av søknader om tilskudd for 2014?»

BEGRUNNELSE:

Fra norske selskaper som kombinerer investeringer med utviklingsarbeid innen bio-energi og bio-gjødning, er Venstre gjort kjent med at Utenriksdepartementet tilsynelatende ikke vil prioritere næringsutvikling når det gjelder tilskudd til utviklingsprosjekter i Armenia.

Undertegnede mener at en helhetlig utviklingspolitikk også må prioritere handel, investeringer og arbeidsplasser i fattige land. Undertegnede er kjent med at næringsutvikling innen grønn energi, grønne miljøløsninger og biologisk basert dyrking kan være av vesentlig betydning for Armenia, bl.a. med tanke på matsikkerhet.

Svar:

Utenriksdepartementet forvalter en tilskuddsordning til formål i blant annet Armenia. Ordningen blir disponert på grunnlag av prioriteringer fastsatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2013-2014). De vedtatte satsningsområdene i 2014 er menneskerettigheter og sivilt samfunn, demokratiske og økonomiske reformer, energi-, klima- og miljøtiltak, samt utdanning. Ordningen ble utlyst 27. november 2013.

Departementet vurderer alle søknader grundig for å sikre at regler og prioriteringer blir fulgt, samt at tilskuddene gir gode resultater på lang sikt. Næringsutvikling er ikke listet opp som en av de spesielle satsningene for Armenia i 2014, men søknader kan støttes dersom de også bidrar til utvikling innenfor de vedtatte prioriteringene.

Ettersom søknadene til sammen overstiger budsjettet for ordningen, må Utenriksdepartementet dessverre takke nei til svært mange søknader. Samtidig er det gledelig å se interessen og engasjementet i Norge for å arbeide nettopp i Armenia.

SPØRSMÅL NR. 421**Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 25. februar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Under transport- og kommunikasjonskomitéens besøk ved Alnabruterminalen 21. januar i år ble det - både fra jernbanemyndighetene og fra godstransportører og samlastere - advart mot å legge Politiets nye beredskapssenter til Alnabru, siden dette vil legge store begrensninger på Alnabruterminalens framtidige utvidelsesmuligheter.

Er samferdselsministeren enig i disse vurderingene?»

Svar:

Jeg har merket meg at representanten Myrli i Romeike Blad 21.02.14 mener «det er grunn til å revurdere plasseringen av politiets beredskapssenter.»

Jeg vil derfor minne representanten Myrli om at det var regjeringen Stoltenberg II som besluttet å stille et tomteareal på Alnabru til disposisjon for et nytt beredskapssenter for politiet. Dette ble Stortinget gjort kjent med i forbindelse med tidligere statsminister Stoltenbergs redegjørelse for Stortinget 28. august 2012 om regjeringens oppfølging av 22. julkommisjonens rapport. Jeg har merket meg at representanten Myrli nå ønsker omkamp om forrige regjeringens beslutning.

Den forrige regjeringen la opp til et beredskapssenter på Alna på 18 600 kvadratmeter, men det viste seg å være ekstremt dårlig planlagt. Behovet viste seg å være på 34 000 kvadratmeter. Utfordringen på Alna er at det står omtrent 30 000 kvadratmeter tomt ledig.

Det sier seg selv at dette skaper merarbeid for nåværende regjering for å finne en god løsning. Det jobbes det med.

I forkant av beslutningen om lokalisering på Alna ble det gjort grundige vurderinger av behovet for framtidig godskapasitet på Alnabruterminalen. Etter en ekstern kvalitetssikring konkluderte Samferdselsdepartementet med i brev av 27. august 2012 til Jernbaneverket og NSB AS, at en dobling av kapasiteten på Alnabru sammenlignet med i dag, burde være tilstrekkelig. Med et slikt mål var det etter departementets vurdering mulig å legge politiets beredskapssenter på et nærmere avgrenset areal som var regulert til jernbaneformål. Det er riktig at denne beslutningen innebar at de aller mest ambisiøse planene Jernbane-

verket hadde om en tredobling av kapasiteten, ikke lenger ville være realiserbare.

I regjeringsplattformen understrekes betydningen av å etablere et nasjonalt beredskapssenter i Oslo-regionen og utrede en beredskapssenterstruktur for å ivareta beredskapen i hele landet. Jeg er i opptatt av å bidra til en rask og smidig oppfølgingen av 22. juli-kommisjonens anbefalinger. Jeg er komfortabel med en løsning som innebærer at selv med en etablering av politiets beredskapssenter på Alnabru, vil det være mulig å doble kapasiteten på terminalen i framtiden. Videre vil også andre sentrale jernbanefunksjoner som driftsbasis og riggområde fortsatt kunne samlokaliseres på Alnabru med det arealet som er satt av til politiets beredskapssenter.

SPØRSMÅL NR. 422

Innlevert 18. februar 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 26. februar 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Kan fiskeriministeren informere om tallgrunnlaget som belyser hvordan leveringsvilkårene etterleves?»

BEGRUNNELSE:

For å kunne ta gode beslutninger er Storting, regjering og lokale myndigheter avhengig av oppdatert og riktig informasjon. Spørsmålet om den såkalte leveringsplikta har skapt stor debatt, og i media fremkommer flere ulike påstander om hvorvidt leveringsvilkårene for torsketrålere overholdes. Fiskeridirektoratet gjennomfører hvert år kontroll med hvordan reglene blir fulgt, og jeg antar at Nærings- og fiskeridepartementet har tilgang til både disse og andre tall om hvordan leveringsvilkårene blir etterlevd.

Det ville derfor være interessant om fiskeriministeren kunne viderebringe informasjon knyttet til spørsmål som:

Hvor stor andel av råstoffet det er knyttet tilbudsplikt til landes i kommunen den har tilbudsplikt til?

Hvor stor andel av produksjonen med bearbeidingsplikt skjer med bruk av tilbudspliktig fisk, og hvor mye kjøpes fra andre tilbydere?

Av all tilbudspliktig fisk, hvor mye tilbys for salg til anlegg med vilkår og andre kjøpere i henholdsvis fryst og fersk tilstand?

Hvor stor del av dagens kapasitet på Norway Seafoods anlegg kan dekkes av det råstoffet det er knyttet leveringsforpliktelser til?

Svar:

Regjeringen er opptatt av å skape forutsigbarhet og å sikre gode rammebetingelser, slik at sjømatnæringen kan få til nødvendig omstilling i en situasjon der næringen møter stadig tøffere global konkurranse.

Dårlig lønnsomhet i fiskeindustrien har i lang tid skapt usikkerhet for den enkelte ansatte og for de kommunene dette gjelder. Problemstillingen er kompleks, og det finnes ingen enkle løsninger.

Norway Seafoods har nylig lagt frem en ny plan for utviklingen av sin virksomhet. Det er positivt at Norway Seafoods nå tar tak i denne situasjonen med en strategi for fremtiden.

Leveringsvilkår betyr for fartøyeier at fangsten må tilbys i tråd med leveringsvilkåret. Fangsten kan leveres ferskt eller fryst. Reglene krever at 80 prosent av fartøyets fangst av torsk og 60 prosent av fartøyets fangst av hyse, fanget nord for 62 gr N, primært skal tilbys dem som er tilgodesett i de individuelle leveringsvilkårene. Dette kan være en bedrift, bedrifter i en kommune eller i et annet geografisk område. Kjøper ikke disse fangsten, skal den sekundært tilbys andre i regionen. Kjøpes ikke fangsten under det primære eller sekundære tilbudet, kan fartøyeier selge fangsten fritt. 70 prosent av

torskefangster et anlegg har kjøpt under leveringspliktordningen, må bearbeides.

Fiskeridirektoratet gjennomfører hvert år en kontroll av hvorvidt leveringsvilkårene overholdes. Kontrollen blir gjennomført på årsbasis, og skjer etterskuddsvis. Det er ikke hensiktsmessig å foreta kontroll fortløpende fordi selve leveringsplikten er på årsbasis og oppfylles delvis i løpet av årets siste måneder. Kontrollene viser at leveringsplikten i all hovedsak blir oppfylt. I den grad brudd på leveringsplikten har medført at tilgodesette anlegg ikke har blitt tilbudt fisken, har Fiskeridirektoratet ved mindre overtredelser gitt advarsel og ellers, i relativt få tilfeller de siste ti årene, gjennomført sanksjoner. Siden 2005 har det vært gjennomført sanksjoner overfor 4 fartøyer. I tillegg kommer en sak som ennå ikke er ferdigbehandlet i forvaltningen, som gjør at endelig status for 2012 ikke er gjort opp. Kontrollen for 2013 forventes ferdig til sommeren.

Når det gjelder etterlevelse av bearbeidelsesplikten, er denne vanskelig å kontrollere. Fiskeridirektoratet kan kontrollere hvor mye fisk et anlegg kjøper og hvor mye som blir produsert. Men hvorvidt det er leveringspliktig råstoff eller annet råstoff som er kjøpt som er produsert, har man i dag ikke systemer for å kontrollere.

Det er ikke all informasjon som representanten Henriksen etterspør som kan hentes ut av Fiskeridirektoratets registre, eller er relevant for å dokumentere om leveringsvilkårene overholdes. Eksempelvis er infor-

masjon om Norway Seafoods sin kapasitet, av den type som bedriften selv er best egnet til å svare på.

Å hente ut informasjon som etterspørres er omfattende og krever mye manuell bearbeiding fra Fiskeridirektoratets side. Jeg vil be Fiskeridirektoratet sette i gang et arbeid for utarbeide den konkrete informasjon som etterspørres, og må be om å få komme tilbake når disse tallene foreligger.

Når det gjelder de konkrete spørsmål som representanten Henriksen stiller om den faktiske leveringen så utarbeidet Fiskeridirektoratet for 2011 en oversikt over tilbudspliktig kvantum og faktisk landet kvantum. Oversikten fokuserer på torsk, og er begrenset til landinger på fylkesnivå. Tallene viser at av Aker Seafoods (nå Havfisk) sin fangst med leveringsvilkår til Finnmark i 2011 ble 71,5 prosent fysisk landet i Finnmark. Samtidig som de andre fartøyene med leveringsvilkår til dette fylket, det gjelder både fiskereide og industrieide, ikke landet noen fangst der. All leveringspliktig fangst som ble landet i Finnmark, stammer altså fra Aker Seafoods' trålere. I Nordland leverte Aker Seafoods 112 prosent av tilbudspliktig fangst dette året, mens andre fartøy med leveringsplikt leverte 85 prosent. I Troms leverte Nergaard 157 prosent av tilbudspliktig fangst. Aker Seafoods leverte i 2011 rundt 40 prosent av sin totalfangst av torsk fersk.

Som jeg har opplyst i ulike sammenhenger, arbeider vi med oppfølging av regjeringsplattformens omtale av leveringsvilkårene. I den forbindelse vil vi også få anledning til å komme tilbake til denne diskusjonen.

SPØRSMÅL NR. 423

Innlevert 19. februar 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 24. februar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan stiller statsråden seg til hvert enkelt av disse forslagene, og hvordan vil statsråden konkret følge opp disse forslagene i sitt videre arbeid i regjering?»

BEGRUNNELSE:

I et forslag om å opprette en egen integreringsetat (IE) i Oslo kommune foreslår Carl I. Hagen (FrP) flere forslag for Oslo Bystyre:

- Ved hjemmebesøk etter fødsel skal den nye integreringsetaten varsles dersom foreldrene ikke har en plan for å lære barnet norsk.

- Ansatte på helsestasjonene skal ha plikt til å varsle integreringsetaten om familier som trenger hjelp med å lære norsk eller norske lover og regler.
- Etaten skal fortelle familiene om ha som er god norsk barneoppdragelse, advare mot søskenbarn-ekteskap og advare om straff ved omskjæring.
- Etaten skal ha full kontroll over offentlige ytelser, og bruke trussel om pengestopp som virkemiddel for å få familiene til å lystré etatens krav.
- Si nei til å se barne-tv-programmer fra hjemlandet dersom barn ikke kan norsk.

- Si klart fra om at barna skal kunne delta i norsk hverdagsliv, som idrett og på bursdager hos etnisk norske.
- Klar beskjed om forbud mot omskjæring, og tydelig informasjon om norsk samfunn og historie.
- Oslo FrP har på sitt årsmøte vedtatt at barn må gå i barnehage om de ikke kan godt nok norsk innen fylte tre år.

Statsråden uttaler til Dagsavisen tirsdag 18. februar

«Jeg tar med meg disse innspillene i mitt videre arbeid i regjering».

Svar:

Som alle andre kommuner må Oslo organisere sitt integreringsarbeid slik de selv mener er hensiktsmessig. Det fremgår av regjeringserklæringen at vi vil legge til rette for å styrke det lokale integreringsarbeidet gjennom å gi kommuner og frivillige organisasjoner ressurser til å drive dette arbeidet. Jeg er opptatt av å lytte til de erfaringene kommunene gjør seg, og ønsker å være i dialog med kommunene om hvilke rammebetingelser som kan gi best resultater i integreringen.

Det er bred enighet om at barn som er født i Norge skal beherske norsk før de begynner på skolen. Det fremgår av regjeringserklæringen at vi vil kartlegge barns språkferdigheter og gi språkopplæring til

barn med behov for dette før skolestart. Tilbudet skal også omfatte barn som ikke går i barnehage.

Barnefamilier kommer allerede i dag i kontakt med offentlige instanser i en tidlig fase etter at barnet er født. Dersom en offentlig tjenesteyter, i sin kontakt med en familie, blir bekymret for barnets ve og vel, må vedkommende selvsagt ta dette opp med foreldrene. Foreldre med mangelfulle kunnskaper om Norge og norske samfunnsforhold kan trenge informasjon om hvor viktig det er for barn å lære norsk. De kan også trenge råd og veiledning om Norge og norske samfunnsforhold, det er utviklet et foreldreveiledningsprogram som brukes av mange kommuner. Det er viktig at foreldre engasjerer seg i barnas skolegang og fritidsaktiviteter.

Dersom det er snakk om alvorlig bekymring for et barns situasjon og utvikling, har alle offentlige tjenesteytere plikt til å varsle barnevernet i kommunen. Dette ansvaret er grunnleggende for å sikre at barn som lever i en situasjon preget av mangelfull eller sviktende omsorg, kan få hjelp.

Det er ikke noe nytt at det stilles krav til personer som mottar ytelser fra det offentlige i form av sosialhjelp eller arbeidsledighetstrygd. For personer som ikke kan norsk, vil deltakelse på norskopplæring være et helt naturlig krav å stille.

Kjønnslemlestelse av jenter er en kriminell handling som er forbudt i Norge. Jeg støtter fullt og helt at personer som kommer fra land hvor jenter blir utsatt for kjønnslemlestelse, blir informert om dette.

SPØRSMÅL NR. 424

Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 4. mars 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvilke konkrete planer foreligger for Kongsvingerbanen, er det aktuelt å starte med å bygge flere kryssingsspor som etterhvert kan bli en del av sammenhengende dobbeltspor og kunne det vært aktuelt å bygge ut dobbeltspor på strekningen Lillestrøm-Årnes først?»

BEGRUNNELSE:

Kongsvingerbanen er en viktig jernbanestrekning som knytter Sør-Hedmark/Glåmdal med Romerike og Oslo. Den er også viktig som forbindelse mellom hovedstedene Oslo og Stockholm.

Heldigvis ble togtrafikken mellom Oslo og Stockholm startet opp igjen i 2007, etter at den en tid hadde ligget nede. Likevel er togforbindelsen langt fra god nok til at tog er noe reelt alternativt til fly mellom de to hovedstedene. Målet må være å kjøre tog Oslo-Stockholm på tre timer, Oslo-Kongsvinger på godt under en time og Oslo-Årnes på en halvtime.

Det er skjedd en del utbedringer på Kongsvingerbanen de siste årene. Likevel trengs det betydelig mer innsats - blant annet nye kryssingsspor og lengre plattformer. Det trengs også betydelig flere innfartsparkeringsplasser ved banens stasjoner og holdeplasser. På sikt må målet være å få dobbeltspor på hele strekningen Lillestrøm-Kongsvinger.

Samferdselsdepartementet har meddelt offentligheten at de har hatt kontakt med svenske samferdselsmyndigheter for å se nærmere på forbindelsen Oslo-Kongsvinger-Karlstad-Stockholm. Det lover bra.

Svar:

Kongsvingerbanen er en viktig godstogforbindelse mot Sverige og Narvik og for lokal- togtilbudet mellom Romerike/Kongsvinger og Oslo.

I desember 2012 ble det innført timesavganger til/fra Kongsvinger, med innsatsavganger i rushretning morgen og ettermiddag. Dette har truffet det norske markedet svært godt, og det er nå for liten kapasitet på togene. For å tilrettelegge for økt kapasitet, er det blant annet behov for flere infrastrukturtiltak. Det viktigste er å utvikle knutepunktene slik at de kan betjenes med lengre tog. Jernbaneverket har innenfor gjeldende NTP-ramme ikke funnet rom for å prioritere dette fullt ut i første del av planperioden. Denne regjeringen har ambisjoner utover de rammer som er satt i NTP, og vil lytte til de faglige råd Jernbaneverket har gitt for en prioritering av midler ut over NTP-rammen.

Det fremgår i Jernbaneverkets handlingsprogram 2014-2023 at det i første del av planperioden er satt av 190 mill. kr til stasjonstiltak på Sørumsand og mindre tiltak på Nerdrum, Fetsund og Årnes, mens det i andre del av perioden er satt av 410 mill. kr til etablering av nytt knutepunkt ved sammenslåing Auli/Rånåsfoss og utbygging av Skarnes som knutepunkt. Det er videre satt av 38 og 100 mill. kr til hensetting på Kongsvinger i hhv. første og andre del av planperioden.

Godstrafikken på strekningen er betydelig og økende, blant annet på grunn av tømmerog. For godstrafikken er det sentralt å utvikle kapasiteten gjennom forlengelse av eksisterende eller bygging av nye

kryssingsspor. For at disse skal gi best mulig effekt, har Jernbaneverket under oppstart en utredning som skal fastlegge antall, plassering og prioritering av kryssingsspor mellom Lillestrøm og Kongsvinger. Det er satt av 600 mill. kr til kryssingsspor på Kongsvingerbanen i andre del av planperioden.

Jernbaneverket opplyser at dersom frekvensen på persontog skal økes til 30 minutters- frekvens i kombinasjon med godstrafikk vil det kreve dobbeltspor, muligens helt til Kongsvinger. Jernbaneverket har igangsatt en utredning for å avklare hvordan Kongsvingerbanen bør utvikles i et lengre perspektiv fram mot 2060. I dette arbeidet er også regiontrafikk mot Arvika/Karlstad, forbindelsen Oslo-Stockholm og godstrafikk over grensen viktige faktorer.

Det er imidlertid viktig at vi i tillegg til nye tiltak, også legger til rette for en god drifts- stabilitet. Ballastrensing av hele banen ble gjennomført i forrige planperiode. I første del av denne planperioden planlegger Jernbaneverket fornyelse av underbyggingen spesielt rettet mot de store stikkrennene på strekningen Lillestrøm-Riksgrensen. Videre planlegges fornying av kontaktledningsnettet mellom Lillestrøm og Matrand i siste del av planperioden, samt monte-ring av akseltellere på strekningen Lillestrøm-Kongsvinger. Samlet i planperioden er det planlagt fornyelser for om lag 550 mill. kr.

Denne regjeringen satser på jernbanen. I saldert budsjett 2013 ble bevilgningen økt med 150 mill. kr, og i budsjettet for 2014 ble bevilgningen til jernbane økt med 600 mill. kr ut over det den rød-grønne regjeringen la opp til. Det pågår nå en omfattende utbygging av dobbeltspor mot Hamar, Fredrikstad og Tønsberg. Videre planlegges det dobbeltspor videre mot Lillehammer, Halden og Skien, og denne regjeringen har også inkludert Ringeriksbanen som del av InterCity.

SPØRSMÅL NR. 425

Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 27. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Jeg viser til de krav IOC legger til grunn at søkerbyene må akseptere for å kunne stå som arrangør av de olympiske vinterleker. Blant de krav som fremkommer ifølge opplysninger gjengitt i norske medier, er

en forutsetning om skattefritak. Visstnok innebærer dette at norsk skattelovgivning må endres for å tilpasses IOC's krav på dette området.

Er kulturministeren kjent med dette og hva er Regjeringens holdning til den type krav?»

Svar:

Spørsmålet gjelder skattekrav Den internasjonale olympiske komité (IOC) stiller til land hvor den nasjonale olympiske komité og vertskapsby søker om å få arrangere de olympiske vinterlekene (OL) i 2022.

Kulturdepartementet mottok i juni 2013 søknad fra NIF og Oslo kommune om statsgaranti og statstilskudd for at søkerne skal kunne søke IOC om å få arrangere OL og Paralympics i 2022.

Søknaden til IOC om å få arrangere OL i 2022 er todelt når det gjelder IOCs krav til garantier. Enkelte garantier er krevet avgitt innen 14. mars 2014. Disse omfatter ikke skattemessige forhold.

Øvrige garantier skal avgis innen 7. januar 2015. IOCs krav til disse garantier antas å foreligge i juni 2014. Basert på IOCs garantikrav som gjelder de olympiske sommerleker i 2020, og som inngår i søknaden om statsgaranti og statstilskudd, er det grunn til å anta at det vil komme garantikrav om direkte skatt. Dette antas å gjelde skattefritak for personell som kommer til Norge midlertidig for å bistå med organiseringen av lekene.

I tillegg til det garantikrav om skatt som omtales i søknaden fra NIF og Oslo kommune, er det grunn til å anta at IOC vil komme med flere skattekrav når det i 2015 skal inngås en «Host City Contract» mellom IOC, NIF og Oslo kommune (og senere tiltres av organisasjons- komiteen), dersom Stortinget da har gitt

statsgaranti og statstilskudd, og IOC da har tildelt NIF og Oslo kommune OL i 2022.

For å imøtekomme et eventuelt garantikrav som gjelder skattefritak for midlertidig personell og eventuelle fremtidige skattekrav vil det bli nødvendig å vurdere endringer i norsk skattelovgivning. Eventuelle forslag om å gjøre endringer for å oppfylle garantiene, for eksempel i form av en særlov, må fremmes for Stortinget. En slik sak må legges frem av finansministeren som ledd i det ordinære bud-sjettarbeidet.

Eventuelle endringer i norske skatteregler vil bli foreløpig drøftet i en eventuell stortings-proposisjon om OL i 2022 og dermed forelagt Stortinget. Dette forutsetter at regjeringen vil foreslå å gi statsgaranti og statstilskudd. Eventuelle lovendringer vil senere regjering og Storting måtte ta stilling til. Finansdepartementet har påpekt at det ikke kan forskuttes at skattefritak vil bli gitt, ettersom eventuelle fritak må gis av Stortinget, og dessuten at det følger av Grunnloven § 75a at skatter og avgifter vedtas for ett år av gangen.

På bakgrunn av ovennevnte kan jeg forsikre representanten Hans Olav Syversen om at jeg er kjent med spørsmålsstillingene som er reist, og tar disse på alvor.

Videre kan jeg forsikre om at regjeringen vil grundig vurdere også skattespørsmål under behandlingen av NIFs og Oslo kommunes søknad om statsgaranti og statstilskudd.

SPØRSMÅL NR. 426

Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 27. februar 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Uklare eller skjulte eierforhold i selskaper gir mange utfordringer, alt fra tapte skatteinntekter, ulike konkurranseforhold, vanskeligheter med ansvarliggjøring ved ulykker, korrupsjon og hvitvasking. Statsminister Cameron i Storbritannia uttrykker dette ved å vise til at man trenger å vite «hvem som egentlig har de økonomiske fordelene av selskapenes eksistens».

Hvilke utfordringer mener finansministeren at skjulte eierforhold utgjør og vil statsråden ta noen initiativ knyttet til dette?»

Svar:

Størst mulig åpenhet rundt eierskap i selskaper er viktig for å vite hvem som har økonomiske interesser i selskapet, og hvem som øver innflytelse over selskapets strategier og beslutninger. Skjult eierskap forhindrer myndighetenes og allmenhetens innsyn i hvem som har slike økonomiske interesser, og hvilken innflytelse de øver i det aktuelle selskapet. Dette kan blant annet bidra til å vanskeliggjøre myndighetenes arbeid med å avdekke skattekriminalitet eller annen økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger.

I Norge har vi allerede stor grad av åpenhet rundt eierforhold i selskaper. I aksjelovene er det krav om at selskapene skal holde aksjeeierboken oppdatert til

en hver tid. Aksjeeierne skal innføres i aksjeeierboken i alfabetisk orden med angivelse av navn eller foretaksnavn, fødselsdato eller organisasjonsnummer samt adresse. Aksjeeierboken skal være tilgjengelige for enhver. For allmennaksjeselskaper er det videre krav om at selskapet skal opprette et aksjeeierregister i et verdipapirregister. Allmennaksjeloven § 4-2 annet ledd oppstiller krav til innholdet i aksjeeierregisteret. For allmennaksjeselskapene er det videre et forbud mot at norske investorer registrerer sitt eierskap gjennom en forvalter. Det vil si at norske investorer skal innføres i aksjeeierregisteret under fullt navn, bopel, fødselsdato m.m. Dette bidrar til å sikre en høy grad av åpenhet rundt norske investorers eierskap i norske selskaper. Flere selskaper tilbyr lett tilgjengelige internettjenester der alle kan søke frem eierforhold og andre økonomiske forhold rundt norske selskaper.

Å sikre åpenhet rundt utenlandske investorers egentlige eierforhold er mer utfordrende. Det er ikke mulig for norske myndigheter alene å regulere krav om full åpenhet rundt egentlig eierskap for utenlandske investorer. Jeg mener derfor det viktigste norske myndigheter kan gjøre er å følge opp den internasjonale diskusjonen og utviklingen rundt spørsmålene

om finansiell åpenhet og reelt eierskap. Norge deltar allerede aktivt i det internasjonale arbeidet på dette området. Blant annet deltar Norge i Financial Action Task Force (FATF) som setter standarder og fremmer effektiv gjennomføring av juridiske, regulatoriske og operasjonelle tiltak for å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering. FATF har herunder utgitt standarder om «Transparency and Beneficial Ownership of Legal Persons and Arrangements». FATF utarbeider nå en «Guidance om Transparency and Beneficial Ownership», som planlegges utgitt i år.

Skattemyndighetenes data er underlagt strenge krav om konfidensialitet. På skattesiden arbeides det med automatisert datautveksling av finansiell informasjon med flere land. Norge bidrar også i OECDs arbeid med å utvikle en standard for automatisk utveksling av finansiell informasjon. Utviklingen av standardiserte krav til finansinstitusjonenes prosedyrer for å identifisere eierskap vil kunne påvirke kvaliteten og omfanget av opplysninger om eierskap.

Jeg vil også vise til at Norge på andre områder har arbeidet for å fremme finansiell åpenhet. Jeg viser her særlig til nylig vedtatte krav til land-for-land rapportering (LLR), som vil bidra til økt finansiell åpenhet.

SPØRSMÅL NR. 427

Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 10. mars 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren sørge for at regionale effekter vektlegges på en systematisk og sammenlignbar måte ved trasevalg på alle delstrekninger ved utbyggingen av ny E39?»

BEGRUNNELSE:

Utredninger fra bl.a. BI (v/ Torger Reve) og SNF v/ Victor Norman har fremskaffet et betydelig bedre kunnskapsgrunnlag om effekter for regional utvikling ved utbygging av vegprosjekter. Dette gjelder særlig å forutse endringer i bo- og arbeidsmarked og effekter for verdiskaping.

Jeg er kjent med at Statens Vegvesen selv har bestilt og mottatt egne utredninger om de regionale verdiskapingseffektene ved å bygge ferjefri E39 Bergen - Stavanger og Ålesund - Molde (Møreaksen).

I følge et oppslag i Sunnmørsposten 8. februar 2014 er ikke disse verdiene hensyntatt i KVVU for E39-delstrekningene Ålesund - Volda og Volda - Skei. Det er gjort tilsvarende beregninger av regionale effekter i etterkant av KVVU-prosessene, bl.a. SNF-rapporten «Ett Nordfjord».

Det er viktig at effektene for økt verdiskaping og fremtidige bo- og arbeidsmarkedsregioner ilegges effekt for samtlige delstrekninger på E39.

Svar:

Jeg vil vise til at det i arbeidet med å utrede nye større samferdselstiltak blir gjennomført analyser og vurderinger av ulike alternativer. Som en del av beslutningsgrunnlaget i disse analysene og alternativsvurderingene gjennomfører Statens vegvesen samfunnsøkonomiske analyser.

Den samfunnsøkonomiske analysen består av to hoveddeler, prissatte og ikke-prissatte konsekvenser.

De prissatte konsekvensene summeres i en nytte-kostnadsanalyse. Her analyseres nytten for ulike trafikantgrupper bl.a. i form av forventet endring i reisetid og trafikkssikkerhet. Videre inngår investeringer, utslipp, støy og andre forhold som kan verdsettes i en kroneverdi. Til grunn for disse beregningene ligger bl.a. transportanalyser og prognoser. De ikke-prissatte konsekvensene omfatter bl.a. naturmiljø, kulturmiljø, nærmiljø, friluftsliv, landskapsbilde og naturressurser. Disse presenteres systematisk i beslutningsgrunnlaget, men er ikke tallfestet med verdi i kroner og øre.

De fleste konsekvensene av et vegtiltak vil fanges opp i den samfunnsøkonomiske analysen, men noen virkninger kan komme i tillegg. For eksempel er deler av effekten av at bo- og arbeidsmarkedet blir større et slikt tema. Deler av denne nytten fanges opp gjennom verdsettingen av tidsgevinster, men noe kan komme i tillegg. Dette tillegget omtales gjerne som mernytte eller ringvirkninger. Dette kan være produktivtetsgevinster, økt konkurranse som gir mer rasjonell produksjon, ulike virkninger i arbeidsmarkedet og reduserte etableringsbarrierer. Omfanget av disse virkningene er det vanskelig å si noe sikkert om i forkant, og betydningen er i høy grad avhengig av de lokale forholdene.

I forbindelse med utredningsarbeidet av ferjefri E39 og konseptvalgutredningen for kryssing av Oslofjorden, er det satt i gang utredningsarbeider for å forsøke å kvantifisere mernytten. Det er så langt ikke fastlagt noen omforent «nasjonal» metode for å tallfeste denne. Flere studier viser at slike prosjekt kan medføre mernytte, men at det er knyttet utfordringer til å tallfeste den. Dette er en av grunnene til at det er bestilt utredninger fra bl.a. Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) som representanten Raja viser til i begrunnelsen i sitt spørsmål. Det pågår også mye metodeutvikling på dette feltet.

Jeg vil likevel vise til at slike virkninger blir tatt med som en del av grunnlaget for Statens vegvesens anbefalinger. Eksempel på dette er konseptvalgutredningen for E39 Skei - Ålesund som ble utarbeidet av vegvesenet i 2011. Her ble vegvesenets tilråding blant annet grunnlagt med at det anbefalte konseptet vil gi en totalt større region innenfor 45 minutters reisetid. Dette argumentet har sammenheng med potensialet for regionale effekter.

Jeg vil legge vekt på at beslutningsgrunnlaget for vurderinger av trasévalg på delstrekninger av E39 vil presentere mulige regionale effekter på en systematisk og omforent måte.

SPØRSMÅL NR. 428

Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Are Helseth

Besvart 25. februar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Mange kommuner satser på å bygge flerbrukshaller for det lokale idretts- og kulturlivet. I den forbindelse kan kommunene få tilskudd fra tippemidlene.

Ligger det begrensinger på hvordan bygget utformes og brukes, også til kulturformål, for å få innvilget tippemidler?»

BEGRUNNELSE:

Det skal bygges ny flerbrukshall i Heggedal i Asker kommune i tilknytning til skolen, og i den forbindelse har det blitt et tema hvordan bygget skal kunne utformes slik at både idrett og kultur kan bruke bygget.

De statlige tippemidlene bidrar godt i spleiselaget når nye anlegg og idrettsanlegg skal bygges. Det er udelt positivt at inntektene fra Norsk Tipping kom-

mer utøvere lokalt til gode. Og da særlig barn og unges mulighet til å delta i ulike idretter.

Samtidig består det lokale fritidstilbudet i kommunene av både kultur og idrett. Det er store kostnader forbundet med både bygging og drift av bygg, er det da en fordel å bygge flerbrukshaller for både kultur og idrettsaktiviteter. Ytterligere synergieffekt oppnås om disse anleggene bygges tett ved skolene.

Selv om korps, kor, teatergrupper, dansegrupper mv. også vil ha stor nytte av slike flerbrukshaller, er de ofte spesialbygd for å møte idrettens behov. Det er dessuten på grunn av idretten at tippemidler gjøres tilgjengelig.

Det er av interesse å få avklart hvilke konkrete begrensinger som legges på utforming og bruk av bygget for andre enn idretten. Eksempelvis om det er mulig å bygge spesialrom for musikk, gjøre tiltak som bedrer akustikk og sette av plass til lager for utstyr,

også til kulturlivet. En annen problemstilling er planlegging av mobile enheter som kan brukes som elementer i en scene eller sitteplasser for publikum som del av hele prosjektet. Det er av interesse å få avklart om kravene knyttet til tippemidler begrenser mulighetene kommunen har til å utforme en fler-brukshall, og videre eventuelle begrensinger på bruk av bygg finansiert av tippemidler til annet formål enn idrett. Her er det også av interesse å få avklart om tilskuddets andel av totalkostnader har noe å si på eventuelle begrensinger av bruk for andre enn idrettslagene.

Svar:

Overskuddet fra Norsk Tipping AS, spillemidlene, fordeles til idrettsformål, kulturformål og til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner. Fra den del av spillemidlene som fordeles til idrettsformål kan det blant annet søkes om tilskudd til bygging og/eller rehabilitering av idrettsanlegg. Det er et vilkår for tilskudd at anleggene er åpne for allmenn idrettslig virksomhet som ikke er underlagt fortjenestebaserte eierformer og/eller driftsformer. Kulturdepartementet ser det som hensiktsmessig at idrettsanlegg samlokaliseres med skoler eller tilknyttet annen offentlig tjenesteyting, slik at anleggene kan utnyttes til disse formål på dagtid og til idrettens bruk på kvelder og i helger.

Et annet vilkår for tilskudd er at anlegget er funksjonelt utformet for den eller de idretter det er bestemt til bruk for. Ut over dette kan anleggene legges til rette for andre aktiviteter i den grad dette ikke reduserer anleggenes idrettsfunksjonelle utforming.

Det presiseres at de tilskuddsmidlene det her er snakk om, er tilskudd til idrettsformål, og det vil derfor være slik at den overveiende del av disponibel tid i anlegget, utenom skoletiden, skal benyttes til dette formål. Dette er imidlertid ikke til hinder for at anlegget i begrenset utstrekning også kan benyttes til andre formål, som for eksempel lokale kulturformål. Dette er nærmere regulert i departementets bestemmelser for tilskuddsordningen.

I begrunnelsen for spørsmålet er det referert til én konkret sak: bygging av ny idrettshall i Heggedal i Asker kommune. Hallen er samlokalisert med skole.

Kulturdepartementet er kjent med at det lokalt er diskusjon om fordeling av disponibel tid i den planlagte hallen. I den forbindelse har Asker kommune rettet en henvendelse til departementet hvor det skisseres en modell for timestfordeling og redegjørelse for planlagt bruk. Redegjørelsen viser at hallen er planlagt benyttet i hovedsak for idrettsformål, men også for lokale kulturarrangementer som korpsøvelser, skolearrangementer og andre arrangementer i lokalmiljøet. Asker kommune har bedt Kulturdepartementet om en prinsipiell avklaring på om den skisserte modellen vil ha konsekvenser for mulighetene for tilskudd av spillemidler til hallen.

Departementet har i svar til Asker kommune gjort det klart at den skisserte modellen oppfattes å være i tråd med bestemmelsene for tilskuddsordningen, og at den skisserte ikke-idrettslige bruken av hallen ikke vil ha konsekvens for mulighetene for tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 429

Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 27. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I Meld. St. 30 Se meg! var et av punktene å fremme en nasjonal femårig strategi mot overdosedødsfall. Det er nå klart at statsråden ikke vil tillate inhalering av heroin i sprøyterom, som et tiltak for å redusere overdose ved sprøytebruk.

Hvilke tiltak vil statsråden nå sette i verk for å forebygge overdosedødsfall, og når vil statsråden fremme overdosestrategien som ble vedtatt i rusmeldingen?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har tallet på overdosedødsfall ligget på mellom 250 og 300 i Norge, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå. Norge har over lang tid ligget på overdosetoppen i Europa. Dette samtidig som forskningen viser at det i Norge er langt vanligere med injisering av heroin, mens det i andre vestlige europeiske land er vanligere med inhalering av heroin. Den utbredte sprøytebruken blir altså sett på som en av årsakene til dette.

Den rødgrønne regjeringen ved statsråd Jonas Gahr Støre sendte i slutten av forrige periode ut et forslag om å tillate røyking av heroin i sprøyterommene. Etter høringsrunden har nå den nye regjeringen og statsråd Bent Høie valgt å ikke gå videre med forslaget. I Rusmeldingen var et av målene å forebygge overdosedødsfall og helseskader ved rusmisbruk i Norge, og å lage en strategi for å nå dette målet. Statsråden har til nå ikke kommet med noe forslag eller på annen måte redegjort for en slik strategi for å forebygge overdoser i Norge.

Senterpartiet mener det er svært viktig med konkrete forebyggende tiltak for å redusere den alvorlige overdosestatistikken i Norge.

Ifølge stortingsmeldingen skal myndighetene;

«Stimulere til et tilgjengelig og helhetlig hjelpetilbud slik at den enkelte fanges opp, gis mulighet for videre behandling og oppfølging.

Reduksjon av helseproblemer, overdoser og overdosedødsfall skal være et sentralt mål for det samlede tilbudet.»

Spørsmålet er hvordan statsråden konkret har tenkt å nå Stortingets mål om reduksjon i overdosedødsfall, når forslaget om inhalering av heroin i sprøyterom blir lagt vekk. Når vil den vedtatte strategien mot overdosedødsfall bli fremmet og hva vil hovedfokuset i strategien være.

Svar:

Helse- og omsorgskomiteen ga i Innst. 207 S (2012-2013) til Meld. St. 30 (2012-2013) Se meg! sin tilslutning til den rødgrønne Regjeringens forslag til en femårig nasjonal overdosestrategi mot overdosedødsfall. På grunnlag av dette fikk Helsedirektoratet i 2013 i oppdrag å utarbeide en slik strategi. Grunnet ulike forhold er arbeidet blitt noe forsinket fra Helsedirektoratet sin side, men de vil etter planen lansere strategien i mars.

Så tar representanten Toppe i sitt spørsmål opp hvorfor jeg ikke vil tillate at det inhaleres heroin på sprøyterommet i Oslo. Som kjent har Oslo kommune i brev av 14. juni 2012 henvendt seg til Helse- og om-

sorgsdepartementet med forslag om å åpne for muligheten til også å inhalere heroin i sprøyterommet.

En slik mulighet ville kreve lovendring av dagens sprøyteromslov. På den bakgrunn hadde Helse- og omsorgsdepartementet på høring et forslag til slike endringer. Det var 46 høringsinstanser, hvorav 28 av disse uttaler seg til det materielle innholdet. Ut fra en samlet vurdering har Regjeringen vurdert forslaget og besluttet at forslaget ikke tas videre.

Slik dagens ordning med sprøyterom er, benyttes den kun av en meget liten andel av de rusavhengige i Oslo. Vi må først og fremst sørge for tilstrekkelig kapasitet og økt kvalitet i behandlings- og oppfølgings-tilbudene. Kun på den måten sikrer vi, etter min vurdering, at alle som trenger hjelp får dette - så raskt som mulig og av god kvalitet. Gjennom en ny opptrappingsplan vil regjeringen sikre en ny og forsterket satsing på rusfeltet.

Jeg er enige med dem som viser til at det er helsemessige fordeler ved å inhalere heroin fremfor å injisere. Det at de aller fleste opiatavhengige i Norge i dag injiserer heroin, slik tilfellet har vært siden heroin ble introdusert i Norge for mer enn 40 år siden, kan være en viktig forklaring på at Norge har ligget høyt på statistikken over antall overdosedødsfall sammenlignet med andre land i Europa. Samtidig som regjeringen styrker behandlingstilbudet til rusavhengige slik at flere kan oppnå rusfrihet, må vi også forebygge overdoser og overdosedødsfall blant dem som fortsatt bruker. Da er overgangen fra injisering til inhalering viktig og noe jeg også er positiv til.

Jeg mener imidlertid dette ikke bør gjøres ved å åpne for inhalering i sprøyterom. Dette er et marginaletiltak. Det gjør en ulovlig vare straffri, og sender uønskede signaler.

Til slutt vil jeg igjen vise til at Helsedirektoratet om kort tid vil presentere en egen overdosestrategi, nettopp for å kunne redusere antall overdosedødsfall. Denne strategien vil også omhandle tiltak for å endre måten de rusavhengige «administrerer» sitt rusmisbruk, blant annet ved å stimulere rusavhengige til å inhalere heroin i stedet for å injisere. I tillegg vil Helsedirektoratet iverksette en egen følgeforskning for å kunne følge utviklingen i overdosedødsfallene.

SPØRSMÅL NR. 430**Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 27. februar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden kome til Stortinget med forslag om å endre fireårsregelen i alkohollova § 1-6?»

BEGRUNNELSE:

Av alkohollova § 1 -6 følger det at eit skjenkeløyve vert gjeve for inntil fire år av gangen, og det automatisk fell vekk 30. juni året etter at eit nytt kommunestyre tiltre. Fireårsregelen bidreg til å skape uvisse rundt rammevilkåra for små og viktige lokale bedrifter, ikkje minst i distrikta. Regelen skapar uvisse for både arbeidsgjevarar og arbeidstakarar, og tilsette i næringa er i realiteten tilsett på åremål. Med ein tidshorisont på kun fire år er det krevjande å skaffe finansiering, og grundarar kan vegre seg mot etablering i næringa.

Samstundes har regelen enkelte fordelar, hovudsakleg at den gir eit godt høve til å sortere ut useriøse aktørar når neste runde med skjenkeløyve skal delast ut. Om regelen skal fjernast, bør ein i tilfelle ta høgde for dette. Det kan ein til dømes gjere gjennom at meldeplikta statlege instansar som politi og skatteetat har etter alkohollova og serveringslova vert fulgt opp langt betre enn i dag. Dessutan kan ein vurdere ei innstramming av reglane om eigarskifte i dei same lovene, for å unngå stråmannverksemd.

Statsråden har tidlegare uttalt at fireårsregelen skal endrast slik at dei næringspolitiske rammevilkåra for reiselivsnæringa vert betra. I bransjemagasinet Hotell, Restaurant & Reiseliv uttalte statsråden i 2013: «[Høyre vil] endre loven slik at det ikke blir nødvendig å søke på ny om bevilning hvert fjerde år».

Svar:

I likhet med representanten Rotevatn ser jeg at det er argumenter både for og i mot fireårsregelen.

En endring av fireårsregelen vil bedre forutberegnligheten for både næringen og arbeidstakerne. I tillegg er en gjennomgang av alle bevillinger en ressurskrevende prosess for både kommunen og de næringsdrivende.

På den annen side er bakgrunnen for fireårsregelen å gi nytt kommunestyre mulighet til å vurdere hvilken alkoholpolitikk som skal føres i kommunen. Det kommunale selvstyret er et grunnleggende prinsipp i dagens alkoholpolitikk.

Jeg vil se nærmere på muligheter for å gjøre endringer i fireårsbestemmelsen som reduserer byråkratiet og usikkerheten for næringen, samtidig som hensynet til det lokale selvstyret, behovet for å luke ut useriøse aktører og kommunenes ansvar og mulighet for en forsvarlig folkehelsepolitikk ivaretas på en god måte.

Jeg vil i arbeidet med å utrede endringer i fireårsregelen, også vurdere om det er andre grep som kan tas både for å redusere usikkerhet og byråkrati knyttet til fornyelsesprosessen og for å ivareta de hensynene som taler for fireårsregelen.

I og med at neste kommunevalg er i 2015, er fristen for neste fornyelse av kommunale bevillinger 30. juni 2016. Jeg tar sikte på at det før neste fornyelse skal være avklart hvilke regler som skal gjelde for bevillingsperiode og fornyelser.

SPØRSMÅL NR. 431**Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 4. mars 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden arbeide for at private miljø i større grad vert brukte ved prosjektering av større bruprojekt, til dømes i arbeidet med fergefri E39?»

BEGRUNNELSE:

Statens Vegvesen ved bruseksjonen i Vegdirektoratet driv i dag vidtfemnande grad av eigenprosjektering av nye bruer på riksvegnettet. Seksjonen har spesialisert seg på hengebruer.

Venstre er uroa for at statens eige forvaltningsorgan, Statens Vegvesen, både er premissgjevar, utførande fagmiljø og har avgjerslemynnde for utvikling av bruer med tilhøyrande val av teknologi i det norske vegnettet. Vi er kjende med at det både i Sverige og Danmark vert nytta fleire ulike miljø, og konsentrasjonen av makt og mynde er mindre. Dette kan vere medverkande til at det i desse landa er lågare kostnadsnivå, høgare framdrift og større teknologiutvikling ved realisering av bruprojekt.

Tidlegare sentrale personar i Statens Vegvesen uttalar i Aftenposten 6. februar at dagens system har store veikskapar, og tilrår at alle større prosjekteringar vert sett ut til private aktørar. I «Byggeindustrien» nr 1/2014 sler private aktørar i næringa alarm om Statens Vegvesen sin praksis med prosjektering av store bruprojekt i eigne regi. Det vert peikt på at Statens Vegvesen si omfattande eigenprosjektering er i ferd med å utarme dei private kompetansemiljøa i Noreg, noko som svekkar konkurranseevna internasjonalt i tillegg til å bremse teknologiutvikling og prosjektframdrift på det norske vegnettet.

Vi er kjende med at det er fleire dyktige bruingeniørmiljø i Noreg som kan og vil konkurrere internasjonalt, jf. t.d. artikkelen «Vil bygge flytebruer med midtfjords skipspassasje» på e24.no 18. februar. Det går for tida føre seg ei rivande teknologiutvikling på området, der det mellom anna er mogleg å redusere kostnadane ved fjordkryssingar kraftig ved å bygge flytebruer med konsept frå maritim- og offshorenæringa, framfor å byggje tradisjonelle hengebruer slik desse vert eigenprosjektert av Statens Vegvesen.

Det er etter vårt syn problematisk at alle kostnadsanslag i KVVU-arbeid frå Statens Vegvesen på E39 i dag tek utgangspunkt i kostnadane ved eigenutvikla bruteknologi, slik at potensielle innsparingar ved å nytte andre typar teknologi ikkje kjem fram i modellane som per i dag ligg til grunn for politiske avgjersler.

Svar:

Eg vil understreka at prosjekteringa av dei fleste store bruprojekt i dag skjer gjennom private rådgjevingssfirma. Dette vil også vere situasjonen i framtida. Som byggherre og infrastruktur eigar har likevel Statens vegvesen behov for å oppretthalde og utvikle den brufaglege kompetansen i etaten. Forvaltning og vidareutvikling av eit komplisert bruteknisk regelverk gjer det nødvendig å ha spisskompetanse i eigne rek-

ker. Dette blir mellom anna sikra ved at nokre bruer blir valde ut for prosjektering i eigen regi.

Årleg blir det planlagt og prosjektert over 300 bruer og andre berande konstruksjonar på riks- og fylkesvegnettet i Noreg. Sidan 2006 har Bruseksjonen i Vegdirektoratet prosjektert 8 større brukonstruksjonar av ulik type og material, mellom anna Hardangerbrua og Dalsfjorbrua. Dei seinare åra har Statens vegvesen brukt om lag 5-6 årsverk til prosjektering av ulike brutypar, noko som er ein svært liten del av det totale volumet.

Statens vegvesen kjenner ikkje til dokumentasjon på lågare kostnadsnivå, betre framdrift og større teknologiutvikling ved realisering av bruprojekt i Sverige og Danmark. Vi kan heller ikkje forstå påstanden om at den internasjonale konkurranseevna er svekka. Eg vil mellom anna vise til at det var eit norsk firma som vann oppdraget om prosjektering av den største hengebrua i Sør-Amerika, jf. artikkel om Chacao Bridge og tilsvar frå Vegdirektoratet i same nummer av Byggeindustrien som representanten Rotevatn viser til.

I 2014 er prosjekteringsoppdrag på større brukonstruksjonar fordelt på fleire konsulentfirma:

- E6 Harpe bru i Gudbrandsdalen er prosjektert av Johs. Holt AS
- E18 Farrisbrua ved Larvik er prosjektert av Rambøll
- Hålogalandsbrua på E6 ved Narvik prosjektert av Cowi AS
- E6 Lågen bru i Gudbrandsdalen er prosjektert av Reinertsen AS

I tillegg blir konsulentbransjen i vesentleg grad involvert i arbeidet med forprosjekt for ny Sotrabru på rv 555 i Hordaland (Rambøll) og konseptvalutgreiing for kryssing av Oslofjorden (Rambøll og Sweco).

Statens vegvesen har i samarbeid med konsulentbransjen vurdert aktuelle løysingar for fjordkryssingane på E39. Det er vidare gjennomført fleire konseptvalutgreiingar der konsulentbransjen også har delteke i arbeidet.

Eg kan lova at ferjefri E39 vil innebære eit stort løft for brukompetansen i heile Noreg. Det meste av prosjekteringsarbeidet vil bli utført i privat regi, i samarbeid mellom Statens vegvesen, rådgjevingssfirma og entreprenørmarknaden.

SPØRSMÅL NR. 432**Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 27. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å utvide ordningen med forenklet forelegg for flere typer forseelser enn kun vegtrafikkforseelser?»

BEGRUNNELSE:

Verdens Gang referer 25. januar d.å. et forslag fra en lokalpolitiker i Oslo Høyre om åpne opp for at forenklet forelegg kan benyttes også overfor ordensforseelser, som uriner, drikking eller knivbæring på offentlig sted, forsøpling, besittelse av små mengder narkotika eller lignende.

Svar:

Forenklet forelegg innebærer en enklere saksbehandling sammenlignet med et ordinært forelegg. Forenklet forelegg kan i dag ilegges etter tre lover: vegtrafikkloven, fritids- og småbåtloven og tolloven. Dessuten finnes det hjemmel for å etablere en ordning med forenklet forelegg i matloven. Sanksjonsutvalget har i sin utredning NOU 2003: 15 fra bot til bedring foreslått å gi polititjenestemenn adgang til å illegge forenklet forelegg for flere overtredelser enn det er mulighet til i dag. Sanksjonsutvalgets utredning er til behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 433**Innlevert 20. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 27. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Den 21. januar tilskrev statsråden Riksadvokaten og ga uttrykk for at det er viktig å redusere antallet henleggelses saker med kjent gjerningsmann pga. manglende saksbehandlingskapasitet. Etter ass. riksadvokats uttalelser til TV2 8. februar virker det ikke som Riksadvokatembetet vil komme med konkrete tiltak mot denne uønskede praksisen.

Vil statsråden vurdere å be Riksadvokaten frata politiet muligheten til å henlegge saker med denne begrunnelsen dersom det ikke skjer en endring i politiets henleggelsespraksis»

BEGRUNNELSE:

Henleggelse av straffesaker besluttet av påtalemyndigheten; i de fleste tilfeller av påtalemyndigheten i politiet. En henleggelsesbeslutning må knyttes til en av flere konkret angitte henleggelsesbegrunnelser, og én av disse er «henlagt på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet».

I følge tall fra statsrådens brev til Riksadvokaten av 21. januar d.å. har antallet kapasitetshenleggelses blitt doblet fra 2007 til 2013 til tross for at det totale antallet anmeldte lovbrudd har gått ned i løpet av samme periode.

Flere av kapasitetshenleggelsene har skjedd i saker med kjent gjerningsperson. I TV2s reportasje av 8. februar d.å. er det referert historien til en 30 år gammel mann fra Oslo som ble utsatt for et identitetstyveri hvor gjerningspersonen tappet penger fra hans konto, tok opp et forbrukslån på 50 000 kroner i mannens navn, bodde to uker på hotell og bestilte elektrovarer for hans regning. Da mannen anmeldte forholdet ble saken henlagt på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet. Han gjorde egne undersøkelser og fant ut hvem gjerningspersonen var. Gjerningspersonen tilsto forholdet og de to dro til og med sammen til politistasjonen, men politiet hadde ikke kapasitet til å ta imot tilståelsen. Da mannen på ny innga ny anmeldelse av forholdet ble saken nok en gang henlagt på av manglende saksbehandlingskapasitet.

I debatten har flere stilt spørsmål om denne henleggelseskoden egentlig er nødvendig. Det finnes andre henleggelseskoder for anmeldelser som er «åpenbart grunnløse» eller hvor det «ingen rimelig grunn til å etterforske». Henleggelseskoden «manglende saksbehandlingskapasitet» rammer dermed i utgangspunktet kun de sakene som påtalemyndigheten mener egentlig burde bli etterforsket. VG avslørte 21.

juli 2011 en intern prioriteringsliste fra Hordaland politidistrikt hvor det ble angitt at bedragerier og underslag under 100 000 kroner og en rekke andre forhold kunne henlegges på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet. Dette til tross for at mange av disse sakene, eksempelvis trygdebedragerier, ofte er oppklart allerede når saken anmeldes av NAV eller skattemyndighetene.

Det er påtalemyndigheten som rår over bruken av de enkelte henleggelseskodene, og som dermed avgjør om politiet fortsatt skal ha mulighet til å henlegge saker på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet, eller om avgjørelsen for eksempel burde ligge hos statsadvokaten. Kongen i statsråd er øverste leder av påtalemyndigheten, og har instruksjonsmyndighet over Riksadvokaten.

Svar:

Jeg ønsker ikke å kommentere den aktuelle straffesaken som ligger til grunn for spørsmålet, men har stor forståelse for den frustrasjon fornærmede har opplevd i saken.

Som statsråd kan jeg heller ikke, i henhold til den anerkjente forståelse av kompetanseforholdet mel-

lom statsråd og Riksadvokat, instruere Riksadvokaten om forhold som gjelder den faglige styringen av påtalemyndigheten.

Mitt brev til Riksadvokaten av 21. januar 2014 var foranlediget av straffesakstallene for 2013.

Jeg mener det ikke er akseptabelt at saker med antatt kjent gjerningsmann henlegges av kapasitetsgrunner i så stort omfang som i 2013.

Jeg føler meg trygg på at Riksadvokaten har oppfattet mine signaler og invitasjon til samarbeid om hvordan henleggelse av slike sakstyper kan reduseres. Bildet er riktignok noe komplekst.

Etter min mening er det ikke henleggelsesbetegnelsen som er problemet, men den faktiske situasjonen. Den endres ikke ved å fjerne muligheten for bruk av henleggelseskategorien. Samtidig vil jeg understreke at det er en problemstilling som engasjerer meg sterkt og dersom det skjer endringer vil jeg vurdere alle tiltak som kan gi effekt.

Jeg mener imidlertid at samarbeidet mellom politi, påtalemyndigheten og departementet er godt, og kombinert med den vesentlige ressursutviklingen i politiet for 2014 forventer jeg vesentlig bedre resultater i år.

SPØRSMÅL NR. 434

Innlevert 21. februar 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 10. mars 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Byggingen av E39 på Vestlandet kan bli Norgeshistoriens største byggeprosjekt. Statens veivesen har også tatt til orde for å bygge den nye kyststamveien med en fartsgrense på 130 km/t. Naturvernforbundet har uttalt at en slik hastighet vil bety at klimagassutslippene øker kraftig.

Vil klima- og miljøministeren sørge for at Klimaforlikets krav om klimabudsjett for store utbygginger blir oppfylt før vedtaket om traseer og fartsnivå fattes?»

BEGRUNNELSE:

Byggingen av ny E39 på Vestlandet er i utgangspunktet et prosjekt som vil forårsake store naturinngrep og klimagassutslipp, i tillegg til at det vil legge beslag på enorme ressurser som burde ha blitt brukt på en langt mer miljøvennlig storsatsing på et moderne togtilbud i Norge. Planene om fartsgrense på 130

km/t vil innebære en kraftig økning i klimagassutslippene. Mange biler har sitt laveste energiforbruk - og dermed CO₂-utslipp - pr. kilometer ved en fart på rundt 70 km/t. Deretter øker utslippene dramatisk. Undersøkelser på feltet viser at en bil som kjører i 140 km/t slipper ut 30-40 prosent mer CO₂ pr. kilometer enn en bil som kjører i 80 km/t. En slik fart vil dessuten gi en kraftig økning av biltrafikken langs vestlandskysten. Utbyggingen av E39 vil gjøre det vanskeligere å innfri Norges langsiktige klimamål. Derfor er det viktig at Klimaforlikets krav om et klimabudsjett blir overholdt, slik at klimakonsekvensene av utbyggingen er godt dokument før vedtak fattes om valg av traseer og fartsnivå.

Svar:

Først vil jeg presisere at Statens vegvesen som etat ikke har tatt til orde for en fartsgrense på 130 km/t, selv om enkelte presseoppslag kan etterlate et slikt

inntrykk. I tråd med regjeringserklæringen og på oppdrag fra Samferdselsdepartementet utreder Statens vegvesen 110 eller høyere som fartsgrense på de beste nye motorvegene. Når det i regjeringsplattformen nevnes 130 km/t, er ikke dette fartsgrense, men det som tidligere ble kalt dimensjonerende hastighet, og som nå benevnes hastighet inkl. fartstillegg. Gjennom fartstillegget stilles det strengere krav til vegen enn det fartsgrensen krever, og det er dermed bygd inn en ekstra sikkerhetsmargin.

Statens vegvesen har, på bakgrunn av regjeringens uttalte mål i regjeringserklæringen om å øke fartsgrensen til 110 km/t på de tryggeste motorvegstreknene, gjort en vurdering av motorvegstreknene med særlig god utformings- og sikkerhetsstandard hvor det er aktuelt å øke fartsgrensen til 110 km/t. Basert på denne vurderingen vil de første strekningene med fartsgrense 110 km/t åpne på E18 i Vestfold før sommeren 2014. I tillegg er Statens vegvesen bedt om å vurdere om det også er andre

motorvegstreknene som kan være egnet for fartsgrense 110 km/t.

For begge disse oppdragene skal Statens vegvesen utrede hva dette vil føre til av ekstra kostnader knyttet til investeringer, drift og vedlikehold, og hvilke virkninger det vil ha for framkommelighet, trafikksikkerhet, og miljø, - herunder endringer i CO₂-utslipp. For alle større vegprosjekter inngår også beregning av endringer i CO₂-utslipp som del av konsekvensanalysen for prosjektet.

Regjeringen vil sørge for at både klimagassutslipp og landskapshensyn blir viktige tema når traseer og standard for E39 bestemmes. Jeg vil i den forbindelse vise til at muligheten for produksjon av energi i tilknytning til en del av de store byggverkene utredes, noe som kan bidra til å kompensere for økte utslipp som følge av økt trafikk og høyere fart. Regjeringen vil også sørge for at gang-, sykkel- og kollektivtrafikk blir viktige tema når trasé og standard bestemmes.

SPØRSMÅL NR. 435

Innlevert 21. februar 2014 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes

Besvart 28. februar 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Den menneskerettslege krisa vi nå ser i Ukraina er svært alvorleg.

Korleis meiner utanriksministeren at Norge best kan bidra i denne humanitære og menneskerettslege krisa som pågår?»

BEGRUNNELSE:

Dei harde kampane på gatene i Kiev har ført til eit enormt behov for naudhjelp og støtte som er ramma av voldshandlingane. Det er særleg behov for medisinar og for kyndig helsepersonell. Då situasjonen er kaotisk er det også liten kapasitet for å kunne dokumentere kva for menneskerettsbrot som vert begått i Ukraina. Denne typen dokumentasjonsarbeid vil vera essensiell for forsoningsprosessen etter ein konflikt som dette, men det vil krevst kyndig personell som har naudsynt røynsle med å samle inn informasjon for bruk i rettsprosessar.

Svar:

Etter voldshandlingene i Ukraina 18. og 19. februar, der over 80 mennesker ble drept og flere hundre ska-

det, har landet fått ny ledelse og en midlertidig samlingsregjering. Det skal holdes nyvalg på president 25. mai.

Ifølge Europakommisjonens kontor for humanitære spørsmål (ECHO) er det per i dag ikke behov for øyeblikkelig humanitær hjelp i Ukraina. Mennesker som ble kritisk skadet under opptøyene har enten fått behandling i Ukraina eller i ulike EU-land. Både det ukrainske og det internasjonale Røde Kors har også spilt en viktig rolle.

Som representanten påpeker, er det viktig at den uakseptable voldsbruken granskes. Jeg støtter forslaget fra Europarådets generalsekretær, Thorbjørn Jagland, om et internasjonalt rådgivningspanel. Dette vil kunne bidra til at etterforskningen får tillit på tvers av skillelinjer i den ukrainske befolkningen.

Det er nå viktig å støtte Ukraina på kort og lang sikt, og sikre at våre bidrag møter behovene på best mulig måte. Ikke minst handler dette om å bistå Ukraina med en demokratisk gjennomføring av presidentvalget i mai. Norge vil bidra til dette gjennom Europarådet og Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE).

SPØRSMÅL NR. 436**Innlevert 21. februar 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 3. mars 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Kan utenriksministeren grunngi hvorfor Norge ikke har en soningsavtale med ICC, ettersom vi allerede har en lignende avtale med Jugoslavia-domstolen?»

BEGRUNNELSE:

ICC er en permanent, internasjonal domstol med myndighet til å straffeforfølge og dømme enkeltindivider for folkemord, forbrytelser mot menneskeheten og krigsforbrytelser. Således sikrer ICC straffeansvar for de alvorligste internasjonale forbrytelser.

Per i dag er det ikke inngått en soningsavtale mellom Norge og den internasjonale straffedomstolen (ICC).

Norge har spilt en viktig rolle i etableringen og driften av en permanent straffedomstol og Roma-vedtektene gir hjemmel for at Norge også kan ta imot domfelte fra ICC til soning i Norge. Likevel har Norge enda ikke inngått en slik soningsavtale med ICC.

Som følge av en avtale mellom FN og norske myndigheter i 1998, har Norge mottatt fem domfelte krigsforbrytere fra Jugoslavia-domstolen, til soning i Norge. Avtalen Norge har med Jugoslavia-domstolen viser at en internasjonal soningsavtale kan skje i samsvar med norsk lovgivning. Det er da underlig at Norge ikke har utarbeidet en lignende soningsavtale med ICC.

Det er av stor betydning for verdenssamfunnet at krigsforbrytere blir straffeforfulgt og Norge må fortsette å være en viktig samarbeidspartner for ICC.

Svar:

Norge er en sterk støttespiller til Den internasjonale straffedomstol (ICC), og prioriterer arbeidet for å bekjempe straffrihet for folkemord, forbrytelser mot menneskeheten og krigsforbrytelser høyt. Norge bistår domstolen på flere plan, både økonomisk, politisk og gjennom samarbeidsforpliktelsen som følger direkte av Roma-vedtektene.

Spørsmålet om en eventuell soningsavtale med ICC behandles av Justis- og beredskapsdepartementet. Utredning av spørsmålet ble igangsatt i 2010, etter at tidligere utenriksminister Jonas Gahr Støre erklærte at Norge ville inngå slik avtale med ICC. Arbeidet ble imidlertid forsinket som følge av terrorhandlingene som rammet Justisdepartementet 22. juli 2011. Justis- og beredskapsdepartementet har gjenopptatt arbeidet, og er nå i dialog med ICC for avklaring av aktuelle rammer og innhold for en slik avtale. Justisministeren vil ta endelig stilling til spørsmålet når dette forberedende arbeidet er ferdigstilt.

Norge inngikk avtale om soningsoverføring med Jugoslavia-domstolen den 24. april 1998. Avtalen forpliktet ikke Norge til å motta et bestemt antall straffedømte til soning, og Justis- og beredskapsdepartementet vurderer hver enkelt anmodning fra domstolen på konkret grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 437**Innlevert 21. februar 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 3. mars 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi et oppdatert anslag over hvor mange personer som underviser i grunnskolen uten godkjent undervisningskompetanse, den fylkesvise fordelingen av disse, samt - hvis mulig - hvor mange timer som planlegges gjennomført med ikke-kvalifisert arbeidskraft i grunnskolen inneværende skoleår?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til tidligere svar fra statsråden 12. februar d.å., jf. Dokument nr. 15:344 (2013-2014). I svaret fremkommer det at: «Antall personer og hva slags kompetanse disse har registreres ikke i GSI». Av denne grunn gir statsråden ikke noe anslag over hvor mange personer som underviser i grunnskolen uten godkjent undervisningskompetanse.

I svar fra den tidligere statsråden i departementet på liknende spørsmål har Stortinget likevel fått opplyst slik informasjon, jf. bl.a. Dokument nr. 15:826 (2011-2012), basert på statistikk fra SSB. Tilsvarende har det også - med bakgrunn av statistikk fra SSB - blitt gitt en kvalifisert vurdering av hvilken formell kompetanse personer som underviser i skolen uten godkjent undervisningskompetanse vanligvis innehar. Undertegnede vil sette pris på om også dette inkluderes i statsrådets svar.

Svar:

I 2012 var det i følge SSB totalt 72 626 lærere ansatt i grunnskolen. Det var 4334 lærere i grunnskolen med universitets- eller høgskoleutdanning uten godkjent pedagogisk utdanning og 5042 lærere med videregående utdanning eller lavere. Det var dermed 12,9 prosent av lærerne i grunnskolen som enten hadde universitets- eller høgskoleutdanning uten godkjent pedagogisk utdanning eller hadde videregående utdanning eller lavere.

Tabellen under viser hvordan de 9376 lærere i grunnskolen med universitets- eller høgskoleutdanning uten godkjent pedagogisk utdanning eller med videregående utdanning eller lavere fordeler seg på de ulike fylkene:

Østfold	411
Akershus	1532
Oslo	963
Hedmark	341
Oppland	381
Buskerud	516
Vestfold	346
Telemark	345
Aust-Agder	212
Vest-Agder	174
Rogaland	771
Hordaland	783
Sogn og Fjordane	208
Møre og Romsdal	581
Sør-Trøndelag	467
Nord-Trøndelag	227
Nordland	557
Troms	308
Finnmark	253

Jeg vil samtidig understreke at antall årsverk sannsynligvis gir et bedre grunnlag for å vurdere lærerressursene i grunnskolen enn antall personer. Det er grunn til å anta at mange uten godkjent undervisningskompetanse arbeider deltids, for eksempel ved siden av studier eller av andre grunner. Jeg vil også påpeke at tallene over antall lærere fra SSB ikke er direkte sammenlignbare med tallene for årsverk i GSI, blant annet fordi registreringstidspunktet er ulikt.

Det er ikke mulig å beregne nøyaktig hvor mange timer som planlegges gjennomført med ikke-kvalifisert arbeidskraft i grunnskolen inneværende skoleår med dagens tilgjengelige statistikk. Kunnskapsdepartementet har heller ikke løpende statistikk om hvilken formell kompetanse lærere som underviser i grunnskolen uten godkjent utdanning har. Denne gruppen kan inneholde både lærere med lav kompetanse og lærere med høy faglig kompetanse men som mangler formell pedagogisk kompetanse.

Jeg har imidlertid igangsatt en kartlegging av lærerens formelle kompetanse i undervisningsfagene i grunnskolen. Resultatene fra denne kartleggingen vil foreligge i løpet av våren 2014, og vil gi mer kunnskap om graden av faglig fordypning blant lærere i grunnskolen.

SPØRSMÅL NR. 438**Innlevert 24. februar 2014 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 7. mars 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Under en interpellasjon i Stortinget 11/12 orienterte helseministeren om en rekke grep som er gjort for å håndtere kapasitetsutfordringen ved Ahus vinteren 2014. Akers Avis melder imidlertid 21/2 at lokalsykehusfunksjonen og øyeblikkelig hjelp for pasienter fra bydelene Grorud, Stovner og Alna nå overtas av Diakonhjemmet på Vinderen, mens de fortsatt er i Ahus' opptaksområde. Adm. dir. ved Ahus sier at han tror dette «blir en permanent løsning».

Mener helseministeren at dette er en tilfredsstillende lokalsykehusløsning?»

BEGRUNNELSE:

Da bydelene Alna, Grorud og Stovner i Groruddalen ble overført fra Aker Sykehus til Ahus sitt opptaksområde, var begrunnelsen til Helse Sørøst at det nye sykehuset trengte flere pasienter for å kunne bruke sin kapasitet fullt ut. Fra første stund etter overføringen har det imidlertid vist seg at sykehuset har slitt med overbelegg, lange ventelister og korridorpasienter. En av årsakene til dette er trolig at sengefaktoren for Ahus sitt opptaksområde er 1,9 senger pr 1000 innbyggere, mens den i gjennomsnitt ligger på 2,3 på landsbasis.

I interpellasjonen 11/12 etterlyste undertegnede en konkret plan for å løse kapasitetsproblemene i nær framtid og i årene som kommer, og framhevet at mer bruk av Aker sykehus er den billigste og raskeste måten å føre inn stor nok kapasitet til å løse situasjonen på kort og mellomlang sikt - og skape noe mer enn ad hoc-løsninger. Helseministeren forsikret om at han ikke har noen prestisje knyttet til å ta i bruk Aker igjen, og fortalte at han har tatt dette opp med direktør og styreleder både i Helse Sørøst og Oslo Universitetssykehus - og føyer til at «dette forventer jeg følges opp».

Diakonhjemmet på Vinderen er et godt lokalsykehus for sitt opptaksområde. Problemet for Groruddalens befolkning er at de i løpet av tre -fire år er flyttet fra det ene til det andre sykehus. Nå lager man en hybridløsning hvor de fortsatt formelt skal tilhøre Ahus' opptaksområde, samtidig som de skal få lokalsykehusfunksjon og øyeblikkelig hjelp ved Diakonhjemmet, mens en del avansert behandling fortsatt skal gjøres ved Ahus.

Hvis dette blir en permanent løsning, slik Ahus-direktøren sier til Akers Avis, kan det skape flere nye problemer: For det første har også Diakonhjemmet begrenset ekstra kapasitet, slik at man fort kan opple-

ve at de ti sengene de kan stille med i døgnet, ikke er nok. Det virker fortsatt som Helse Sørøst ikke vil forholde seg til å fase inn godt vedlikeholdte lokaler ved Aker, og isteden bare tar kortsiktige grep.

For det andre blir utviklingen av samhandlingsreformen mellom bydeler og sykehus vanskeliggjort når de formelt skal forholde seg til Ahus fordi de tilhører deres opptaksområde, mens Diakonhjemmet har mange av pasientene reformen handler om.

Det er således vanskelig å se at den prestisjen mot å bruke Aker som helseministeren advarte mot i Stortinget, er ryddet av veien i helseforetakene. Med den store befolkningsveksten i Ahus' opptaksområde og den pressede kapasiteten er det mye som taler for å flytte Groruddals-bydelene ut av det. Men da må dette skje på en ryddig måte slik at de både bytter opptaksområde og får et helhetlig lokalsykehus. Det er viktig å unngå at Groruddalens befolkning skal føle seg som en kasteball og en salderingspost i Helse Sørøsts mangelfulle planlegging.

Svar:

Som jeg orienterte om i interpellasjonen 11. desember 2013 er et av tiltakene som er gjort for å håndtere kapasitetsutfordringene å inngå avtaler med Diakonhjemmet sykehus og Lovisenberg Diakonale sykehus AS. Helse Sør-Øst opplyser at årsaken til at dette er gjort er at disse sykehusene har meldt fra om at de hadde mulighet til å avlaste Akershus universitetssykehus, både på kort sikt og på lengre sikt. Pasienter i Oslo og Akershus har gjennom mange år brukt hovedstadssykehusene på tvers av tilhørighet i langt større grad enn i resten av regionen. Helse Sør-Øst er opptatt av at de fortsatt utnytter de samlede sykehusressursene i hovedstadsområdet på en god måte, og derfor får Akershus universitetssykehus nå en mer avtalefestet avlastning, spesielt fra Diakonhjemmet.

Helse Sør-Øst opplyser at avtalen ikke medfører at innbyggerne i de tre bydelene får endret sykehus-tilhørighet. De vil fortsatt tilhøre Akershus universitetssykehus, men avtalen gjør at innbyggerne skal være trygge på at de alltid vil få et forsvarlig akutttilbud. Hvilke øyeblikkelig-hjelp pasienter som blir sendt hvor er regulert av avtalen og blir styrt av Legevakten og AMK-sentralen. Det er ikke alle funksjoner Diakonhjemmet og Lovisenberg har øyeblikkelig-hjelp tilbud i, og pasientene blir da sendt til Akershus universitetssykehus eller Oslo universitetssykehus, på linje med tidligere praksis. Tilsvarende blir det foretatt en vurdering i forhold til øvrige lokal-

sykehus tjenester. Der Akershus universitetssykehus har ledig kapasitet vil pasientene fortsatt få sitt tilbud ved dette sykehuset. Helse Sør-Øst opplyser at både for Akershus universitetssykehus og Helse Sør-Øst vil hensynet til pasientenes behov for kontinuitet og samhandling med bydelene veie tungt.

I Helse Sør-Øst sin rapport «Premissavklaringer for hovedstadsområdet» jf. styresak 094-2013 «Kapasitetsutvidelser og koordineringstiltak i hovedstadsområdet - premisser for videre utredning og kapasitetsanalyse» blir den ledige kapasiteten og muligheten for kapasitetsutvidelser på kort og mellomlang sikt beskrevet som følger:

«2.1.1 Rask og fleksibel utnyttelse av tilgjengelig kapasitet i hovedstadsområdet

Hovedspørsmålet har vært om kapasiteten i hovedstadsområdet er tilstrekkelig på kort sikt. I dialogen med helseforetakene og de private sykehusene er det klarlagt ledig kapasitet av forskjellig art og muligheter for kapasitetsutvidelser på kort og mellomlang sikt. Dette omfatter bl.a. følgende:

- Diakonhjemmet sykehus (DS) har etablert nytt akuttmottak og vil kunne ta i mot 2-5 ekstra ø-hjelpspasienter per døgn fra primo desember, med en opptrapping på inntil 10 pasienter per døgn fra 1. februar 2014. DS har også mulighet til å ta en større andel av alle eldre Oslo-pasienter med brudd.
- Lovisenberg sykehus (LDS) har mulighet til å ta i mot 2 ø-hjelpspasienter fra desember
- LDS kan videre dekke opp for en sengepost i løpet av fire måneder.

Styringsgruppen anbefaler at det så snart som mulig iverksettes konkrete avtaler mellom Ahus, OUS, LDS, DS og HSØ RHF om kapasitetsutvidelser, herunder også rutiner og kriterier for henvisning og oppfølging, samt økonomisk oppgjør. Denne kortsiktige utvidelsen bør ses som del av en kapasitetsmessig opptrapping i et lengre perspektiv.

RHFet må sikre at gjennomføringen av avtalene løpende følges opp. Det er viktig å sikre pasientenes behov for kontinuitet og oppfølging gjennom forutsigbar triagering og gode samhandlingsrelasjoner med kommune/bydelene. Unødvendig ventetid og transport mellom sykehusene må unngås.

2.1.2 Tiltak for å forbedre kapasiteten på mellomlang sikt

Som en videreutvikling av de kortsiktige løsningsene har styringsgruppen registrert følgende mulighe-

ter for ytterligere kapasiteter og tiltak, som må vurderes nærmere:

- Både DS og LDS har angitt at de har mulighet for å ta over én bydel i løpet av 2014 uten vesentlig utbygging. Med bakgrunn i dagens egendekning i DS og LDS, må det avklares nærmere hvordan dette vil påvirke kapasitetsbehovet på OUS og eventuelt Ahus.
- LDS beskriver også planer for nybygg med om lag 100-120 nye somatiske senger som kan realiseres i løpet av 2-3 år.
- Martina Hansens Hospital (MHH) har mulighet til å utvide sin elektive ortopediske virksomhet, noe på kort sikt og ved investeringer på lengre sikt. Dette vil kunne avlaste både OUS og Ahus. ...»

Helse Sør-Øst gjennomfører nå, med hjelp av SINTEF, en kartlegging av kapasitetsbehovet i regionen fram mot 2030-2040. Kartleggingen vil gi oversikt over kapasitetsbehovet i regionen på kort og på lang sikt, innen både somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette arbeidet skal ferdigstilles i juni i år. Helse Sør-Øst vil komme tilbake til en vurdering av behovet for å inngå mer langsiktige avtaler med Diakonhjemmet og Lovisenberg i forbindelse med at resultatet av dette kartleggingsarbeidet blir lagt fram.

Når det gjelder bruk av Aker som lokalsykehus så har Oslo universitetssykehus ikke lenger øyeblikkelig-hjelp funksjoner på Aker. Oslo universitetssykehus har nå utvalgte, spesialiserte funksjoner på Aker, med bl.a. planlagte operasjoner. Det vil bli etablert en egen post for dagkirurgi på Aker. Endringene ved Aker har skjedd i tråd med at Oslo universitetssykehus ønsker å samle fagene i større grad enn tidligere. I tillegg vil tilbudene på Samhandlingsarena Aker utvikles videre.

Det langsiktige kartleggingsarbeidet som pågår og som vil bli lagt fram i juni, vil vise hvilke ytterligere tiltak og endringer det er behov for.

Jeg vil understreke at det at pasientene kan få et øyeblikkelig-hjelp tilbud fra et annet sykehus enn sitt hovedsykehus krever god informasjonsflyt mellom sykehusene og oppmerksomhet hos helsepersonellet, og regner med at forutsetningene om å legge vekt på pasientenes behov for kontinuitet og oppfølging, samt gode samhandlingsrelasjoner med bydelene følges opp.

SPØRSMÅL NR. 439**Innlevert 24. februar 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 3. mars 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Når vil Stortinget bli forelagt en sak om ratifikasjon av tilleggsprotokollen om individklagerett til FNs barnekonvensjon, i tråd med enstemmig vedtak i Stortinget 21. juni 2013?»

BEGRUNNELSE:

Et enstemmig storting vedtok følgende forslag fra Venstres representant Borghild Tenden i møte 21. juni 2013:

«Stortinget ber regjeringen snarest legge fram en sak om ratifikasjon av tilleggsprotokollen om individklagerett til FNs barnekonvensjon.»

Så langt har ti land ratifisert denne tilleggsprotokollen. Redd Barna, Plan Norge og Unicef Norge etterlyste senest 14. januar d.å. et tydelig signal fra regjeringen om at Norge skal slutte seg til klagemekanismen så raskt som mulig. Undertegnede deler dette

synet, og ser ingen grunn til at ikke regjeringen snarest følger opp det tydelige vedtaket fra juni i fjor.

Svar:

Regjeringen arbeider med oppfølging av Stortingets vedtak av 21. juni 2013. Vedtaket kom samtidig som advokat Elgesems utredning av fordeler og ulemper ved ratifikasjon ble sendt på høring. Den siste av i alt 34 høringsuttalelser med merknad kom inn i november.

De mange merknadene viser at barns rettigheter engasjerer bredt. Merknadene viser også at det er flere viktige og komplekse hensyn som må vurderes i spørsmålet om ratifikasjon. Utenriksdepartementet går nå grundig gjennom merknadene og vil deretter følge opp spørsmålet om norsk tilslutning.

Det er viktig for regjeringen å legge fram sak for Stortinget basert på en grundig gjennomgang av hvilke konsekvenser en ratifikasjon vil medføre, for barn internasjonalt og i Norge, og for Norge som stat.

SPØRSMÅL NR. 440**Innlevert 24. februar 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 3. mars 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil regjeringa legge fram proposisjon for Stortinget om veipakke for Harstad snarlig og uten overstyring av de vedtakene et klart flertall i Harstad kommune har gjort?»

BEGRUNNELSE:

Den såkalte veipakken for Harstad skal sikre mer fremtidsretta transportløsninger for kommunen og regionen. Statens vegvesen har uttalt at det er klart for oppstart så langt det fremmes en proposisjon som kan vedtas av Stortinget.

Det er fattet vedtak i Harstad kommunestyre om pakken, og det er ønske om at saken kan behandles i Stortinget så snart som mulig for å sikre fremdriften i arbeidet.

Statssekretær Per-Willy Amundsen i KMD sier til Harstad Tidende 21.02.14 at det jobbes med å fin-

ne gode løsninger som begge regjeringspartier kan stille seg bak, og utelukker ikke at det kan komme endringer av veipakkens innhold.

Ordføreren i Harstad har uttrykt bekymring for at saken dermed tar lenger tid enn ønskelig, og at veipakkens innhold kan bli endret på tross av klare lokalpolitiske vedtak. Dersom veipakken igangsettes uten eksempelvis den planlagte tunnelen, ribbes pakken for den tyngste og viktigste delen. Tunnelen vil redusere trafikken gjennom sentrum med 40 %, og gi en klar miljøforbedring.

Svar:

Regjeringen arbeider nå med et grunnlag for en proposisjon til Stortinget om en vegpakke for Harstad. Jeg tar sikte på å legge frem en Stortingsproposisjon før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 441**Innlevert 24. februar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 28. februar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Asylmottakene har opplysningsplikt til UDI om beboere som har fått beskyttelse i Norge som reiser tilbake til landet de har flyktet fra.

Synes justis- og beredskapsministeren at dette fungerer etter intensjonen?»

Svar:

Jeg må først gjøre oppmerksom på at asylmottakene ikke har en aktiv informasjons- eller rapporteringsplikt overfor UDI mht. hva beboerne foretar seg mens de bor på mottak. Ansatte i kommunale mottak er bundet av forvaltningslovens regler om taushetsplikt, og adgangen til å videreformidle opplysninger om noens personlige forhold uten at det foreligger samtykke er forholdsvis snever. For ansatte ved mottak med privat driftsoperatør gjelder ikke forvaltningsloven direkte; her reguleres taushetsplikten av UDIs Reglement for drift av statlige mottak (driftsreglementet). Driftsreglementet pålegger de mottaksansatte samme taushetsplikt som etter forvaltningsloven §§ 13 - 13 f. Det er imidlertid gjort eksplisitt unntak fra taushetsplikten overfor UDI; de ansatte har adgang til å videreformidle opplysninger, enten på forespørsel eller av eget tiltak. De har likevel

ikke en aktiv informasjons- eller rapporteringsplikt overfor UDI. Premissen til spørteren er altså feil.

Når det gjelder oppslag i media den siste tiden om at asylsøkere kort tid etter gitt tillatelse reiser på ferie til landet de hevder å ha behov for beskyttelse fra, mener jeg slike reiser er uakseptable. Jeg har derfor tatt skritt for å se om det er nødvendig med endringer i regelverk eller praksis for å sette en stopper for et potensielt misbruk av asylinstituttet.

Gitt at UDI har klare holdepunkter for at en utlending har reist tilbake til hjemlandet i strid med forutsetningene for den tillatelsen som er gitt, er regelverket klart. Da kan både oppholdstillatelse og eventuell flyktningstatus kalles tilbake, slik at utlendingen ikke lenger har en rett til å oppholde seg i Norge. Det kompliserer imidlertid saken at vårt Schengen-medlemskap medfører at det ikke foretas systematisk utreisekontroll av alle som reiser ut av landet. Vi kontrollerer heller ikke alle som reiser inn i landet via norske grensestasjoner, med unntak av passeringer på Schengens yttergrenser når den reisende ankommer fra et land utenfor Schengen.

Jeg vil likevel vurdere om det er grunnlag for å stramme inn på dagens praksis, og/eller om det er mer hensiktsmessig med regelverksendringer.

SPØRSMÅL NR. 442**Innlevert 24. februar 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 4. mars 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Phoenix Haga er en kompetent og svært viktig rusinstitusjon i Østfold. Den er imidlertid i en vanskelig økonomisk situasjon, og det er behov for aktive grep for å sikre dens framtid. Rett før stortingsvalget uttalte representanten Ingjerd Skau til Smaalenenes Avis «Vi skal redde Phoenix Haga. Det blir det første vi gjør om vi kommer i regjering. Dette skal det ikke forhandles om. Alle partiene er enige».

Hva har helseministeren gjort for å oppfylle dette, og står løftet fortsatt ved lag 5 måneder etter valget?»

Svar:

Som representanten Solhjell er også jeg opptatt av at rusavhengige skal få behandling når de trenger det uten å måtte vente unødig lenge. Mange gode krefter - ikke minst ideelle virksomheter - har over mange år bidratt til å heve rusfeltet og styrke det faglige tilbudet til rusavhengige. Ideelle virksomheter spiller derfor en sentral rolle i arbeidet med å tilby rusavhengige god behandling.

Når det gjelder Phoenix Haga så fikk de, som kjent, ikke forlenget sin avtale da Helse Sør-Øst gjennomførte en omfattende anskaffelse på rusfeltet i

2012. Jeg er orientert om prosessen som har vært i etterkant av denne anskaffelsesprosessen og forsøket med å opprettholde tilbudet ved Phoenix Haga. Grunnet anskaffelsesrettslige forhold fant Helse Sør-Øst ikke juridisk grunnlag for å kunne inngå en direkteavtale med Phoenix Haga.

Som kjent har Regjeringen i sin politiske plattform sagt at den vil raskt utvide og kjøpe ledige plasser for rusbehandling. Jeg har derfor i årets oppdragsdokument bedt de regionale helseforetakene om å kjøpe i alt 200 nye behandlingsplasser for rusavhengige fra ideelle virksomheter. I Tilleggsnummeret (Prop. 1 S Tillegg 1 Endring av Prop. 1 S (2013-2014)) sørget regjeringen for å utvide tiltakslisten til å også omfatte langtidsplasser. Det er også stilt krav om at alle regioner skal ha tilgjengelige plasser innenfor behandlingsmetoden terapeutiske samfunn i alle regioner.

Jeg har bedt de regionale helseforetakene om en orientering om hvor langt de har kommet i anskaffelsesprosessene. Helse Sør-Øst opplyser at de vil kunngjøre anskaffelsen i løpet av mars i år. Helse Sør-Øst legger opp til å inngå «løpende avtale» med to års

gjensidig oppsigelsestid - lik de avtalene som ble inngått i 2012. Helse Vest og Helse Nord vil etter planen også i løpet av mars måned foreta kunngjøringer om nye anskaffelser på rusfeltet. Helse Midt-Norge opplyser at de i løpet av våren vil kunngjøre den anskaffelsen de ønsker å gjennomføre. Alle de tre sistnevnte helseregionene legger opp til å inngå langsiktige avtaler uten at dette er nærmere beskrevet på det nåværende tidspunkt.

Slik det fremgår av redegjørelsen ovenfor vil alle de fire helseregionene foreta omfattende anskaffelser på rusfeltet innen kort tid. For Phoenix Haga sin del vil de stå fritt til å delta i de nevnte anskaffelsesprosessene.

Avslutningsvis er det også grunn til å nevne at Regjeringen i sin politiske plattform har sagt at det skal innføres fritt behandlingsvalg. Denne ordningen skal først innføres innen TSB og psykisk helsevern. Det tas sikte på at den vil bli gjort gjeldende i løpet av 2015. Fritt behandlingsvalg vil innebære at pasienter selv kan velge hvor de ønsker behandling blant private institusjoner innen TSB og som er med i en ordning med fritt behandlingsvalg.

SPØRSMÅL NR. 443

Innlevert 24. februar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 4. mars 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I forbindelse med at Forum for utvikling og miljø i 2012 klaget Statens Pensjonsfond Utland inn for brudd på OECDs retningslinjer for flernasjonale selskap gjennom investeringen i selskapet Posco, har det blitt skapt usikkerhet omkring hvorvidt NBIM vil følge disse retningslinjene.

Mener finansministeren at NBIM skal følge retningslinjene på lik linje med private investorer og bedrifter, eller vil statsråden unndra statens egne kommersielle aktiviteter fra disse?»

BEGRUNNELSE:

Investeringskomiteen i OECD ba i høst et underorgan (Working Party on Responsible Business Conduct, WP RBC) om å se nærmere på finanssektoren. Anmodningen ble utløst av Norges forespørsel om klargjøring av hvordan retningslinjene gjelder for minoritetsaksjonærer og statlige investeringsfond, samt brev fra Norges Bank til OECDs Investerings-

komité i juni 2013 der Banken ber OECD erklære at retningslinjene ikke gjelder for minoritetsaksjonærer. Et overveldende flertall i WP RBC konkluderte med at retningslinjene omfatter minoritetsaksjeeiere. Også FNs komite for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter har rettet kritikk mot NBIMs investeringspolitikk og anbefalt tiltak for å sikre at disse ikke bidrar til å krenke menneskerettighetene.

Henvendelsene fra Norges Bank har skapt usikkerhet og uro blant aktører engasjert i problemstillingen knyttet til næringsliv og menneskerettigheter. Mange mener dette svekker Norges omdømme og undergraver legitimiteten til OECDs retningslinjer og FNs Guiding Principles on Business and Human Rights. Norge har spilt en helt sentral rolle i å framforhandle disse instrumentene, og det tar seg dårlig ut at vi kort tid etter oppfattes å søke unntak for egne, statlig eide aktiviteter. Det stilles også spørsmål ved hvorfor privat næringsliv, som ofte har mindre ressurser enn det offentlige, i framtiden skal følge anbe-

falinger om å opptre i tråd slike rammeverk dersom myndighetene selv søker unntak.

Norges brev av 12. september kan også tolkes som et ønske om å innskrenke de nasjonale kontaktpunktenes rom til å fortolke retningslinjene i konkrete saker. Dette skaper ytterligere usikkerhet bare tre år etter at Norge valgte å styrke sitt kontaktpunkt.

Svar:

Norske myndigheter har vært en pådriver internasjonalt for at menneskerettighetene ivaretas på best mulig måte. Det gjelder også arbeidet for næringslivets samfunnsansvar i FN og OECD. Norge støtter OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Diskusjonene i OECD om forståelser endrer ikke på dette bildet.

OECDs retningslinjer setter veiledende standarder for virksomheter i alle sektorer med sikte på å bistå dem i å fremme blant annet menneskerettigheter. Vi har aldri hevdet at det er gjort unntak for finanssektoren. Det er helt i tråd med prosedyrene i OECDs retningslinjer å bidra til klargjøre hvordan retningslinjene kan forstås på ulike områder. Denne prosessen ble iverksatt i OECD uavhengig av den aktuelle saken. En egen studie som ble påbegynt i september 2012 og lagt fram før det norske kontaktpunktet offentliggjorde sin rapport, viste at en rekke finansak-

tører fant retningslinjene uklare på en rekke punkter. Flere av finansinstitusjonene som deltok i studien uttrykte også at retningslinjene var for generelle i sin karakter til å ha en praktisk verdi for dem. Gjennom de drøftelsene som nå pågår i OECD, ønsker vi å oppnå at retningslinjene kan ha en stor nytteverdi for alle typer virksomheter.

Vi legger vekt på ansvarlighet og etisk bevissthet i forvaltningen av SPU, og det skal være åpenhet rundt dette arbeidet. Arbeidet med ansvarlig investeringspraksis, herunder utelukkelse av selskaper og eierskapsutøvelsen i Norges Bank, er en integrert del av forvaltningen av fondet. Det er etablert et Etikkråd som gir råd om selskaper som bør utelukkes fra fondet på bakgrunn av retningslinjer for observasjon og utelukkelse, herunder om fondet er investert i selskaper der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene.

Jeg har merket meg at Strategirådet for SPU mener at fondet er ledende i arbeidet med ansvarlig investeringspraksis blant store, langsiktige og globale investorer. I meldingen om Statens pensjonsfond som legges fram til våren vil det bli gjort nærmere rede for hvordan arbeidet med ansvarlige investeringer kan styrkes ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 444

Innlevert 25. februar 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 28. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«I 23. konsesjonsrunde har Olje- og energidepartementet foreslått å tildele flere blokker langt nord og øst i det sørlige Barentshavet, og dermed relativt nær iskanten.

Kan statsråden forsikre om at Klima- og miljødepartementets underliggende fagdirektorater i sine høringsuttalelser til konsesjonsrunden, uten politiske føringer, får vurdere miljøkonsekvensene i forhold til petroleumsvirksomhet, og at disse faglige vurderingene blir offentlig tilgjengelige?»

Svar:

Klima- og miljødepartementets underliggende fagdirektorater er høringsinstanser ved forslag til utlysning av blokker for petroleumsvirksomhet i både nummererte konsesjonsrunder og tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO). I en høringsprosess er det helt sentralt å få frem faglige fakta og vurderinger. Klima- og miljødepartementet legger ikke føringer på høringsuttalelser fra underliggende direktorater. Direktoratenes høringsbrev vil være offentlige, på lik linje med øvrige høringsuttalelser i forbindelse med konsesjonsrunder.

SPØRSMÅL NR. 445

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 446

Innlevert 25. februar 2014 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 3. mars 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«En «skogsveisak» i Gratangen i Troms har skapt uro og konflikt. En skogeier der har bygd en skogsvei på naboens eiendom uten å søke eller få tillatelse hos eier. LMD sier «verken tiltakshaver, kommunen eller fylkesmann har etterlevd intensjonene i regelverket på en god måte», og konkluderer at det ikke foreligger straffbare forhold.

Er statsråden enig i at det blir feil når den som tar seg til rette, slipper unna, mens den forulempede må finne seg i selvtekten, og vil statsråden i så fall gripe inn i denne saken?»

BEGRUNNELSE:*Skogsveisaken i Gratangen*

I 2005 bygde en skogeier i Gratangen i Troms traktorvei uten å søke. Først året etter ble det oppdaget at en del av veien går på naboens eiendom. Naboen kontakter skogbrukssjefen som foretar befarung. Det konstateres at ca. 120 meter av veien ligger på naboens eiendom. I skogbrukssjefens rapport heter det at veien går gjennom et plantefelt av gran, er svært bratt og at en del trær er påført skade. Det konstateres imidlertid at veien «oppfyller kravet til ubetydelig terrenginngrep» og dermed ikke er søknadspliktig. Skogbrukssjefen anser veien lovlig etablert etter skogbruksloven, og mener saken egentlig er et spørsmål av «privatrettslig karakter», i følge brev til partene.

Naboen klager på vedtaket og Gratangen kommune behandler saken. Kommunen velger å se på veien som to ulike tiltak, og vurderer kun inngrepet på tiltakshavers eiendom som søknadspliktig. Tiltakshaver sender søknad om veibygging på sin eiendom, to år etter at veien er etablert. Naboens nevø, som i mellomtiden har overtatt onkelens eiendom, klager til Fylkesmannen, som har befarung i november 2007. Fylkesmannen vurderer veibyggingen som to saker, hvor bare den delen som berører naboens eiendom er en klagesak. Fylkesmannen velger å vurde-

re inngrepet på naboens eiendom isolert. Begrunnelsen er at «tiltaket vurderes å tilfredsstille kriteriene for å være en enkel driftsvei som medfører ubetydelige terrenginngrep». Tiltakshavers søknad om bygging på egen eiendom blir sendt på høring, og tillatelse blir gitt. I november 2008 - ett år etter befarungen - avviser Fylkesmannen klagen fra nabo og melder at avgjørelsen er endelig og at den ikke kan påklages.

Klage til Landbruks- og matdepartementet (LMD)

Naboen sender via et advokatfirma i Narvik klage til Fylkesmannen med kopi til LMD. Fylkesmannen avviser klagen og advokaten sender nytt brev til LMD i mai 2009.

I april 2012 svarer landbruks- og matminister Lars Peder Brekk at LMD vil foreta befarung, og medgir samtidig at

«forvaltningspraksis er at en planlagt sammenhengende landbruksvei som går over flere ulike eiendommer skal behandles samlet, så fremt det ikke er særlige grunner for å behandle tiltaket strekning for strekning».

Landbruksministeren sier videre at

«det følger uansett av alminnelige eiendomsrettslige prinsipper at inngrep på annen manns eiendom forutsetter nødvendig samtykke fra grunneier, uavhengig av om kommunen har godkjent tiltaket eller ikke.»

Høsten 2012 kommer LMD på befarung av skogsveien. I brev av 12. desember 2012 konkluderer departementet at

«denne saken er ikke et godt eksempel på saksbehandling av skogsveger».

I brevet fra departementet går det videre fram at man mener at hverken

«tiltakshaver, kommunen eller fylkesmannen har etterlevd intensjonene i regelverket på en god måte»,

men at det

«ikke er grunnlag for ugyldighet etter forvaltningsloven».

Man konkluderer dermed med at det ikke foreligger strafferettslige forhold. Saken belyses for øvrig i egen blogg: www.kaikris.iblogger.no

Svar:

Denne saken, som omhandler bygging av skogsvei i 2005, har en lang historikk i forvaltningen. Saken ble endelig avgjort av Fylkeslandbruksstyret i Troms gjennom vedtak av 17. november 2008. Vedtaket er i 2009 og 2010 begjært omgjort uten at verken Fylkesmannen i Troms, Statens landbruksforvaltning el-

ler Landbruks- og matdepartementet har funnet grunnlag for å endre Fylkeslandbruksstyrets vedtak, jf. forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c).

Departementet har senest i brev av 12. desember 2012 til partene, og etter befaring i oktober 2012, ikke funnet at Fylkeslandbruksstyrets vedtak er ugyldig på grunn av feil rettsanvendelse, saksbe-handlingsfeil eller etter de ulovfestede regler om myndighetsmisbruk. Departementet kom etter dette til at det ikke var grunnlag for å gå inn i saken på nytt.

Jeg viser til at denne saken omfatter både privatretslige og forvaltningsrettslige forhold. Spørsmålet om selvtekt er av privatretslig karakter og må eventuelt løses i rettsapparatet.

Den forvaltningsrettslige siden av saken ble endelig avsluttet fra departementets side i brev av 12. desember 2012. Det er således ikke aktuelt for meg å gå inn i saken.

SPØRSMÅL NR. 447

Innlevert 25. februar 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 4. mars 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at NAV Internasjonalt prioriterer disse sakene, samt at norske forskrifter tilpasses EU-forordning 883/2004, slik at arbeidsgivere, lokale Nav-kontorer og grensegjengere vet hvordan man skal forholde seg?»

BEGRUNNELSE:

Hjørnesteinsbedriften Lierne Bakeri i Lierne Kommune står overfor en betydelig nedbemanning. Dette vil ha store konsekvenser for bedriftens ansatte. Ca. 30 ansatte ved bedriften er svenske statsborgere bosatt i Sverige. Disse er definert som grensegjengere med rettigheter i det norske trygdesystemet som følger av det. Problemet er at ved permitteringer som følge av nedbemanningen ved Lierne Bakeri, får de ingen informasjon fra Nav Internasjonalt om hvordan de skal forholde seg.

De får heller ingen informasjon om hvor lang saksbehandlingstiden er. Dette fører til at berørte personer blir gående uten inn-tekt/arbeidsledighetstrygd i lang tid med de problemer det medfører. Dette er utfordringer som angår alle svenske statsborgere bosatt i Sverige som jobber i Norge.

Svar:

Forskrift om dagpenger under arbeidsløshet ble fra 1. juli 2012 tilpasset reglene om koordinering av trygd som følger av forordning 883/2004 (trygdeforordningen). For å gjøre det mest mulig klart hvem som skal ha dagpenger fra Norge, og hvem som må søke dagpenger i bostedslandet, er det tatt inn en egen bestemmelse om dette i § 13-3 i dagpengeforskriften. Det fremgår her at «[m]edlemmer som blir helt eller delvis arbeidsløse eller permitterte fra arbeidsforhold i Norge, har rett til dagpenger fra Norge». Det kommer altså klart fram av forskriften at alle som blir permittert fra arbeid i Norge skal søke dagpenger i Norge. Dagpenger vil da kunne innvilges forutsatt at vilkårene er oppfylt.

For at den permitterte arbeidssøkeren skal kunne få innvilget dagpenger under permittering, må vedkommende oppfylle de generelle vilkårene for rett til dagpenger, bl.a. krav til minste arbeidsinntekt og krav om opphold i Norge. I tillegg må også de særlige vilkårene i folketrygdloven § 4-7 være oppfylt for at det skal kunne innvilges dagpenger under permittering.

Jeg gjør oppmerksom på at dersom arbeidssøkeren ikke lenger er permittert, men blir sagt opp, vil det etter trygdeforordningen kunne gjelde andre re-

gler for hvilket land som har ansvaret for utbetaling av dagpenger. Det er også presisert i § 13-3 at det kan gjelde særlige regler om hvilket land som skal utbetale dagpenger for nærmere bestemte grupper. Dette gjelder for eksempel personer som samtidig arbeider i flere land, personer i internasjonal transport osv. Disse særbestemmelsene er ikke tatt inn i dagpengeforskriften, men det er tatt inn en henvisning til de relevante artiklene i trygdeforordningen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet oppdaterte relevante rundskriv i forbindelse med at forordningen ble gjort gjeldende. Direktoratet opplyser at det har blitt gjennomført opplæring i regelverket for etatens ansatte og at informasjon om regelverket er lagt ut på Arbeids- og velferdsetatens intranett og på nav.no.

Ved henvendelse til etaten gis det konkret veiledning i den enkelte sak.

Når det fremsettes krav om dagpenger, opplyser Arbeids- og velferdsetaten skriftlig om hvor lang tid det antas at det vil ta å behandle kravet. Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet er forventet saksbehandlingstid for krav om dagpenger fra grensearbeidere for tiden åtte uker. Dette forutsetter at nødvendig dokumentasjon er vedlagt kravet. Inntil slutten av fjor året lå saksbehandlingstiden stabilt på tre uker. NAV Internasjonalt arbeider for å redusere saksbehandlingstiden for disse sakene.

Jeg legger til grunn at Arbeids- og velferdsdirektoratet gir dette området nødvendig prioritet, og jeg ser ikke behov for å ta særskilte initiativ overfor etaten som følge av denne saken.

SPØRSMÅL NR. 448

Innlevert 25. februar 2014 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 28. februar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Når kan Stortinget forvente å få en sak om innretning av Norges internasjonale klimainnsats til behandling?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av Samtykke til godkjenning av endringer av 8. desember 2012 i Kyotoprotokollen av 11. desember 1997, Prp. 173 S (2012-2013), Innst. 60 S (2013-2014), at regjeringen skal komme til Stortinget med en sak om det internasjonale klimaarbeidet og regjeringens internasjonale klimapolitikk. Vedtaket var som følger:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om innretting av Norges internasjonale klimainnsats i løpet av våren 2014».

Svar:

Jeg viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av samtykke til godkjenning av endringer i Kyotoprotokollen i Innst. 60 S (2013-2014) vedtok følgende anmodning til regjeringen: «Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om innretting av Norges internasjonale klimainnsats i løpet av vårsesjonen 2014».

Jeg vil takke representanten Eva Kristin Hansen for å komme tilbake med spørsmål om når regjeringen vil følge dette opp. Det å finne en løsning på klimautfordringen krever felles internasjonal innsats og regjeringen prioriterer derfor det internasjonale klimaarbeidet høyt. Regjeringen vil legge fram en sak om innretting av Norges internasjonale klimainnsats for Stortinget i revidert nasjonalbudsjett i 2014.

SPØRSMÅL NR. 449**Innlevert 25. februar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 5. mars 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«På Skavlan fredag 21.2.14 sa finansminister Siv Jensen «...det vi har gjort etter at vi kom i regjering er å stramme inn store deler av asyl- og innvandringspolitikken.»

Kan justisministeren redegjøre for hvilke innstramminger regjeringen har gjennomført?»

Svar:

Etter stortingsvalget i fjor inngikk Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti en samarbeidsavtale om utlendingsfeltet. Avtalen inne-

holder flere punkter som medfører innstramminger i asyl- og innvandringspolitikken.

Regjeringen har også gjennomført flere konkrete innstrammings tiltak. Vi har for blant annet økt måltallet for uttransportering av utlendinger uten lovlig opphold med 1 800 uttransporteringer i tilleggsprosisjon til statsbudsjettet for 2014. Politiets bevilgning ble økt med 150 millioner kroner for å oppnå dette målet, og i januar gjennomførte Politiets Utlendingsenhet 581 uttransporteringer, noe som er en økning på 47 prosent sammenlignet med januar 2013.

Det er en rekke tiltak regjeringen arbeider med på dette området som vil gi innstrammings effekt.

SPØRSMÅL NR. 450**Innlevert 25. februar 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 5. mars 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«På bakgrunn av statsrådens uttalelser på Den nasjonale veikonferansen i Bergen, stilles det spørsmål om statsråden står fast på formuleringene i Nasjonal Transportplan om E16 som den viktigste veiforbindelsen mellom øst og vest?»

BEGRUNNELSE:

Samferdselsministeren deltok 11. februar 2014 på Den nasjonale veikonferansen i Bergen, hvor han signaliserte at han ønsker seg én prioritert fjellovergang mellom øst og vest. Den rødgrønne regjeringen slo i St. Meld. 26 (2012-2013) «Nasjonal transportplan 2014-2023» fast at E16 er den viktigste vegforbindelsen mellom Østlandet og Hordaland/Sogn og Fjordane. Det er i dag allerede omfattende utbedringer mellom Øye i Vang og Borlaug i Sogn, i tillegg er det satt av midler i Nasjonal Transportplan til en fortsatt storstilt opprustning av E16 over Filefjell.

Svar:

I Nasjonal transportplan 2014-2023 angis hvilke veger i Norge som er viktigst å bygge ut: E6, E10, E16, E18, E39 og E134. Dette innebærer at både E16 og E134 pekes ut som viktige vegforbindelser mellom øst og vest, selv om E16 angis som den viktigste vegforbindelsen mellom Østlandet og Hordaland/Sogn og Fjordane. Men det finnes også flere andre riksveger over fjellet som har betydning for øst-vesttrafikken: rv 7 over Hardangervidda, rv 7/rv 52 over Hemsedal, rv 15 over Strynefjellet og E136 i Romsdalen.

Staten vegvesen har nå startet en utredning for å se på hvilken betydning og funksjon de ulike øst-vestforbindelsene fra E134 i sør til E136 i nord har i dag og vil få fram mot 2040. Utredningen skal gi grunnlag for å foreslå en strategi for utvikling av øst-vestforbindelsene og prioritere mellom disse. Før denne utredningen er gjennomført, vil jeg ikke ta stilling til prioriteringen mellom de ulike øst-vestforbindelsene.

Jeg vil også informere om at Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) for rv 7 over Hardangervidda.